

TILINPÄÄTÖS

2022

KÄSITTELYT

Kaupunginhallitus 27.3.2023 § 113

Tarkastuslautakunta 22.5.2023 § 65

Kaupunginvaltuusto 19.6.2023 § 69

ROVANIEMI

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuonna 2022 kaupungin toimintaan vaikuttivat merkittävät valtakunnalliset ja globaalit tekijät. Viime vuosi oli jälleen hyvin poikkeuksellinen. Korona jylläsi edelleen, ja Venäjän aloitti hyökkäyssodan Ukrainassa, mistä seurasi maailmanlaajuinen energiakriisi. Samalla kaupunki valmistautui historialliseen uudistukseen, jossa sosiaali- ja terveystaloudet ja kaikkiaan noin 1300 työntekijää siirtyivät Lapin hyvinvointialueelle.

Geopolitiikka ja turvallisuudentunne sekä Suomen ja Pohjoismaiden asema maailmankartalla muuttuivat hetkessä. Näimme, miten nopeasti talouden heilahtelut vaikuttavat kuntatalouteen korkojen ja energian hinnan noustessa. Vaikutukset näkyivät muun muassa kaupungin investoinneissa nopeana rakennuskustannusten nousuna ja tuotteiden saatavuuden heikkenemisenä.

Rovaniemen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös on 2,8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Alijäämä on noin miljoona euroa pienempi kuin alkuperäisessä talousarviossa arvioimme. Maailmantilanteen heilahteluista huolimatta horisonttimme pysyi vakaana.

Peruskaupungin tilinpäätökseen vaikuttivat positiivisesti useammat poikkeukselliset erät. Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja Kolpeneen kuntayhtymän aiempien vuosien kertyneen ylijäämän palautukset olivat 8,1 miljoonaa euroa ja kohdistuvat ainoastaan vuoteen 2022. Ilman näitä palautuksia alijäämä olisi ollut 10,9 miljoonaa euroa. Lisäksi Lapin sairaanhoitopiiri oikaisi jäsenkuntien kuntalaskutusta, mikä paransi vuoden 2022 tilinpäätöstä lähes 3 miljoonaa euroa.

Merkittävin toimintatuottojen muutos oli maankäytöstä saatavien tuottojen alentuminen. Toimintakuluja puolestaan kasvattivat erityisesti siirtoviivemaksut Lapin sairaanhoitopiirille sekä sosiaali- ja terveystaloudien kulut, joista suurin osa aiheutui erikoissairaanhoidosta.

Kuntien talouden tilaa arvioidaan konsernin tilinpäätöksellä. Rovaniemen konsernin tilinpäätös on 20,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Suurimman tuloksen tehneen Napapiirin Vesi ja Energia Oy:n (myöhemmin Neve) tuloksen muodostumiseen vaikutti voimakkaasti sähkön markkinahintojen nousu. Neven tuottaman kaukolämmön hinta pysyi ennallaan vuonna 2022 nousupaineista huolimatta. Kaukolämmön hintaa on nostettu viimeksi vuonna 2015. Valtakunnallisesti kaukolämmön hinta nousi vuoden 2022 aikana lähes 10 prosenttia.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa vaikutti varautumiseen Rovaniemellä. Kaupungin varautumissuunnittelua tehostettiin. Tiivistimme entisestään yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa ja osallistuimme moniviranomaisharjoitukseen. Kaupunginvaltuusto päätti varavoimavaunujen hankinnasta mahdollisen energiapulan ja pitkäkestoisten sähkökatkosten varalle. Kaupunki aloitti helmikuussa välittömästi myös varautumisen sotaa pakenevien ukrainalaisten vastaanottamiseen. Autoimme SPR:n Lapin piirin vastaanotokeskusta hätämajoitusyksikön pystyttämisessä ja järjestimme ukrainalaisille lapsille koulu- ja varhaiskasvatuspaikkoja. Haluan kiittää lämpimästi kaupungin varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluita, järjestöjä, yhdistyksiä, vapaaehtoisia ja muita toimijoita, jotka ovat mahdollistaneet ukrainalaisille uuden arjen aloittamisen Rovaniemellä.

Vaikka korona vaikutti vielä toimintaan ja talouteen, saimme kokea, kuinka Rovaniemen matkailu elpyi odotettua nopeammin. Vuoden 2022–2023 talvisesongista näyttää muodostuvan ennätysellinen. Suoria kansainvälisiä reittilentoja Rovaniemelle on tällä kaudella 11 eli enemmän kuin koskaan.

Työllisyystilanne Rovaniemellä oli poikkeuksellisen hyvä. Syksyllä 2022 työttömyys oli Rovaniemellä ennätysellisen alhaalla. Yleisen työttömyyden laskun lisäksi työttömien määrä laski myös nuorissa, pitkäaikaistyöttömissä sekä rakennetyöttömissä suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Alueella koettiin myös työvoimapulaa, mikä näkyi esimerkiksi matkailualla.

Rovaniemen väkiluku jatkoi kasvuaan. Vuoden 2022 lopussa väkiluku oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 64 535 ja kasvoi edellisvuodesta 341 henkilöllä. Rovaniemen ikärakenne on nuori verrattuna valtakunnalliseen tasoon. 1–6-vuotiaiden määrän arvioidaan kasvavan, mikä on valtakunnallisesti varsin poikkeuksellista. Tämä vaikuttaa tulevaisuudessa muun muassa varhaiskasvatuksen palvelutarpeeseen.

Arktisella pääkaupungillamme on tulevana vuosina hienoja mahdollisuuksia. Kaupungin toiminnassa sivistys- ja kulttuuripalveluiden sekä elinvoiman kehittämisen merkitys korostuu entisestään. Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuodenvaihteen ympärillä kaksi keskeistä strategista kaavaa. Sairaalanneiden ja Valionrannan asemakaavat kehittävät kaupunkiympäristöä ja luovat uusia asumisen ja yrittämisen edellytyksiä.

Voimme myös olla ylpeitä kaupunkimme laajasta urheilu- ja kulttuuritarjonnasta. Tänä vuonna 50-vuotisjuhlaansa viettävä ja maailmanlaajuista mainetta niittävä Lapin kamariorkesteri voitti Emma-palkinnon, ja orkesterin taiteellinen johtaja John Storgårds nimitettiin BBC:n filharmonisen orkesterin ylikapellimestariksi. Rovaniemen taidemuseolle lahjoitetun Jenny ja Antti Wihurin rahaston kokoelmanäyttely oli esillä Helsingissä nykytaiteen museo Kiasmassa.

Vuonna 2022 valmistuneen uuden kaupunkistrategiamme visiona on olla ihmisen kokoinen arktinen pääkaupunki. Strategian keskiössä ovat elinvoiman monipuolinen ja vastuullinen rakentaminen, asukkaiden hyvinvointi ja osallistuminen sekä elinympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Jatkuvien muutosten ja epävarmuuden keskellä Rovaniemi on vahva ja toimintakykyinen.

Kunnioittaen
Ulla-Kirsikka Vainio

Sisällys

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA.....	1
1.1 Rovaniemen kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	1
1.2 Henkilöstöraportti	4
1.3 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	4
1.3.1 Selonteko konsernivalvonnan ja konserniohjauksen järjestämisestä.....	4
1.4 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	5
1.4.1 Muut ei-taloudelliset asiat.....	5
1.5 Kaupunkistrategian seurantamittarit	6
2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TALOUDESSA.....	7
2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
2.2 Julkinen talous.....	8
2.3 Kuntatalous	9
2.4 Rovaniemen peruskaupungin talous	10
2.5 Rovaniemen kaupunkikonsernin talous.....	12
2.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	12
3 TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET	14
3.1 Väestömuutokset	14
3.2 Elinkeinot ja työllisyys.....	20
3.3 Ympäristötekijät	23
4 KOKONAISTALOUDEN KEHITYS	24
4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	24
4.1.1 Peruskaupungin tuloslaskelma ja tunnusluvut	24
4.2 Toiminnan rahoitus	26
4.2.1 Peruskaupungin rahoituslaskelma ja tunnusluvut.....	26
4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	28
4.3.1 Peruskaupungin tase ja tunnusluvut.....	28
4.4 Kokonaistulot ja -menot.....	30
4.5 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	32
4.5.1 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	32
5 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	33
5.1 Käyttötalousosa	33
5.1.1 Tarkastuslautakunta	34
5.1.2 Kaupunginhallitus.....	37
5.1.2.1 Tilapalvelukeskus	45
5.1.3 Hyvinvointilautakunta.....	50
5.1.4 Sivistyslautakunta.....	64
5.1.5 Elinvoimalautakunta	76
5.1.6 Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	85
5.2 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	91
5.3 Peruskaupungin investointien toteutumisvertailu	93

5.3.1 Kaupunginhallituksen investoinnit	94
5.3.2 Sivistyslautakunnan investoinnit	95
5.3.3 Hyvinvointilautakunnan investoinnit	96
5.3.4 Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan investoinnit	97
5.3.5 Kaupunkikonsernin investoinnit	99
5.4 Rahoitusosan toteumavertailu	100
5.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	101
6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	102
6.1 Peruskaupungin tuloslaskelma	102
6.2 Peruskaupungin tase	103
6.3 Peruskaupungin rahoituslaskelma	106
6.4 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma	107
6.5 Kaupunkikonsernin tase	108
6.6 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma.....	111
7 KAUPUNKIKONSERNIN JA KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA JA TALOUS.....	112
7.1 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut.....	114
7.2 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut	115
7.3 Kaupunkikonsernin tase ja tunnusluvut	116
7.4 Kaupunkikonsernin ja tytäryhtiöiden sekä kuntayhtymien tulostavoitteet.....	120
7.5. Merkittävimpien tytäryhtiöiden toiminta ja talous	122
7.5.1 Napapiirin Energia ja Vesi Oy	122
7.5.2 Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	125
7.5.3 Napapiirin Residuum Oy	128
7.5.4 Työterveys Lappica Oy	130
7.5.5 Kiinteistö Oy Lappi Areena.....	132
7.6 Kuntayhtymien toiminta ja talous	133
7.6.1 Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä	133
7.6.2 Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	137
7.6.3 Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	138
7.7 Muiden konserniyhteisöjen toiminta ja talous	139
7.7.1 Lapin Alueteatteriyhdistys ry.....	139
7.7.2 Rovaniemen kylien kehittämissäätiö sr.....	142
7.7.3 Eduro-säätiö sr.....	144
8 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	148
8.1 Kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	148
8.2 Tuloslaskelman liitetiedot.....	151
8.3 Taseen liitetiedot.....	155
8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	155
8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	159
8.3.3 Vakuudet ja vastuusitoumukset	162
8.3.4 Vakuudet ja takaukset.....	163
8.3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	164

8.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	166
8.5 Muut eriytetyt laskelmat.....	167
9 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT.....	168
10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	169

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA

1.1 Rovaniemen kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto 1.1.2022–31.12.2022

Kertomusvuonna kaupunginvaltuusto kokoontui kahdeksan (8) kertaa ja käsitteli 157 asiaa. Kaupunginvaltuustossa on 53 jäsentä.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Autto Heikki (KOK 9.8.2021-)

Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Pertti Lakkala (KESK 9.8.2021-)

Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Mikkel Näkkäljärvi (SDP 9.8.2021-)

Kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja Juha-Pekka Mikkola (PS 9.8.2021-)

JÄSENET

Alanne-Kunnari Päivi	KESK	Rapo Harri	SDP
Alaoja Päivi	KOK	Björkbacka Kalervo	PS
Alariesto Heidi	KESK	Heikkilä Terhi	SDP
Aula Jukka	KESK	Henttunen Matti	PS
Autto Heikki	KOK	Hokkanen Riitta-Maija	KD
Björkbacka Joni	PS	Huhmarniemi Maria	VIHR
Huutola Matti	VAS	Huhtalo Kaisu	KESK
Jaatinen Petri	KOK	Koskiniemi Tuomas	PS
Jolanki Mari	KESK	Kuula Elina	KOK
Junttila Susanna	KESK	Lakkala Pertti	KESK
Jylhä Reijo	KOK	Lampela Jouko	PS
Kajula Eemeli	SDP	Lohi Markus	KESK
Keränen Miikka	VIHR	Luiro Heikki	KESK
Kerätär Raija	KESK	Luoma Sanna	KOK
Keski-Panula Ella	VIHR	Mikkola Juha-Pekka	PS
Korteniemi Elina	KESK	Mustonen Reetta	KOK
Niukkanen Kimmo	SDP	Mällinen Maria-Riitta	SDP
Näkkäljärvi Mikkel	SDP	Rundgren Marjo	SDP
Ojala-Niemelä Johanna	SDP	Ruohomäki Marko	KOK
Outila Tiina	VAS	Sinisalo Sonja*** (9.8.2021-20.9.2022)	VAS
Ovaskainen Hannu	PS	Ikonen Mari**** (20.9.2022-)	VAS
Pirttijärvi Maija* (9.8.2021-20.9.2022)	SDP	Seppänen Sara	PS
Liinamaa Riitta** (20.9.2022-)	SDP	Tapio Riku	KESK
Pohja Petteri	KOK	Tarvainen Laura	VIHR
Puuronen Vesa	VAS	Tolonen Timo	PS
Ramberg Henri	VAS	Yeasmin Nafisa	KOK
		Ylipahkala Jani	PS

Valtuustokauden aikana tapahtuneet muutokset:

* Maija Pirttimäelle myönnettiin ero kaupunginvaltuuston jäsenyydestä 20.9.2022 lukien.

** Riitta Liinamaa nousi valtuustoon poistuneen Pirttijärven tilalle 20.9.2022 lukien.

*** Sonja Sinisalolle myönnettiin ero kaupunginvaltuuston jäsenyydestä 20.9.2022 lukien.

**** Mari Ikonen nousi valtuustoon poistuneen Sinisalon tilalle 20.9.2022 lukien.

Kaupunginhallitus 1.1.2022–31.12.2022

Kertomusvuonna kaupunginhallitus kokoontui 30 kertaa ja käsitteli 461 asiaa. Kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Junttila Susanna
Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Kajula Eemeli
Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Alaoja Päivi

JÄSENET:

Alaoja Päivi	KOK	Keränen Miikka	Vihr.
Heikkilä Terhi	SDP	Kerätär Raija*(9.8.2021-12.4.2022)	KESK
Junttila Susanna	KESK	Alanne-Kunnari Päivi** (12.4.2022-)	KOK
Jylhä Reijo	KOK	Ramberg Henri	VAS
Tapio Riku	KESK	Seppänen Sara	PS
Kajula Eemeli	SDP	Tolonen Timo	PS

Kaupunginhallituksen vuoden 2022 aikana tapahtuneet muutokset:

* Valtuusto myönsi kokouksessaan 11.4. Raija Kerättärelle eron kaupunginhallituksen jäsenyydestä 12.4.2022 lukien.

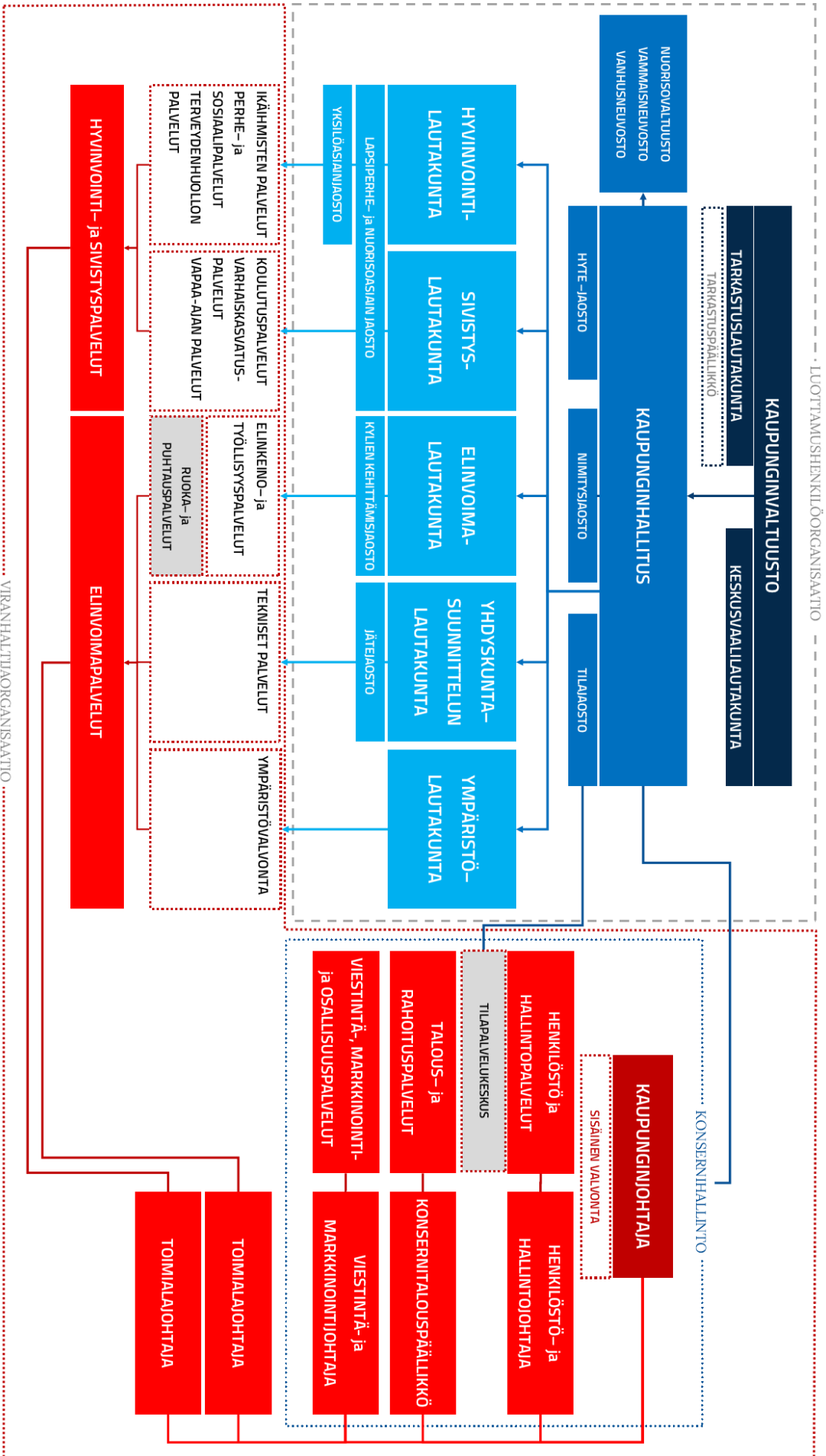
** Päivi Alanne-Kunnari valittiin samassa kokouksessa kaupunginhallituksen jäseneksi 12.4.2022 lukien.

Kaupungin organisaatio ja tilivelvollisten määrittely

Rovaniemen kaupungin hallinnon järjestäminen sekä toiminnan ja talouden ohjaaminen perustui vuonna 2022 kaupunginvaltuuston 9.8.2021 § 78 hyväksymään hallintosääntöön ja 1.2.2022 alkaen kaupunginvaltuuston 24.1.2022 § 5 hyväksymään hallintosääntöön.

Kuntalain 125 §:n nojalla tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet (kaupunginhallitus, lautakunnat ja niiden jaostot, liikelaitosten johtokunta sekä virallisesti asetetut toimikunnat) ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisina viranhaltijoina pidetään toimielimen esittelijöitä ja toimielimen tehtäväalueilla itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita, jotka ovat suoraan toimielimen alaisia.

Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu johtamastaan toiminnasta sekä omasta että alaisensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja viranhaltijalle voidaan myöntää vastuuvapaus. Viime kädessä harkintavalta siitä, ketkä ovat tilivelvollisia, voidaan katsoa olevan tilintarkastuskertomuksen antavalla tilintarkastajalla.

1.2 Henkilöstöraportti

Rovaniemen kaupunki on laatinut erillisen henkilöstöraportin vuodelta 2022, jonka valtuusto hyväksyi 3.4.2023. Henkilöstöraportissa on vastattu henkilöstöhallinnon vuoden 2022 talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumiseen. Raportti on laadittu KT:n ”suositus henkilöstökertomuksen laadintaan”- mukaisesti.

1.3 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko perustuu toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden kuvauksiin ja arvioihin hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä sisäisen tarkastajan ja riskienhallintapäällikön toimintavuoden aikana suorittamista tarkastuksista ja arvioinneista.

Rovaniemen kaupunkikonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattaa kaupungin hallinnon, talouden ja toiminnan järjestämisen. Kaupungin toiminta käsittää kaupunkikonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on johdon ja esihenkilöiden toteuttamaa arjen johtamistyötä, joka perustuu lakiin, kaupunkistrategiaan ja eettisiin periaatteisiin. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sisältää tehtävien, toimivallan ja vastuiden määrittelyä sekä ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä, jatkuvaa koulutusta ja viestintää.

Sisäinen tarkastus toteutui vuosisuunnitelman ja kaupunginjohtajan hyväksymän työohjelman sekä erikseen antamien tarkastusmääräysten mukaisesti. Sisäinen tarkastus toteutti hallituksen hyväksymien sisäisen tarkastuksen painopisteiden, vuosisuunnitelman ja havaittujen riskien perusteella kahdeksan tarkastusta. Kaupunginhallitus käsitteli sisäisen tarkastajan laatiman vuosiraportin 30.1.2023 § 37.

Rovaniemen kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut on määritelty kaupungin hallintosäännössä ja sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutui kuntalain, valtuuston hyväksymän hallintosäännön ja riskienhallintapolitiikan sekä sisäisen valvonnan ohjeen ja riskienhallinnan yleisohjeen mukaisesti. Peruskaupungin toimielimet ja tytäryhteisöjen hallitukset toimivat vahvistetun talousarvion ja valtuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Sisäinen valvonta kattaa oleellimmat riskitekijät ja toimii pääosin vaikuttavasti tuottaen kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan näkökulmasta keskeiset kehittämistarpeet ovat:

- Päätöksenteon valmistelun kehittäminen ja läpinäkyvyyden ja avoimuuden lisääminen
- Hallintosäännön ja muun ohjeistuksen päivittäminen
- Hankintatoimen resurssien riittävyyden varmistaminen
- Hankintaosaamisen ja hankintojen suunnitelmallisuuden parantaminen
- Sopimusosaamisen parantaminen
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmallinen kehittäminen yksiköiden johtamisessa ja käytännössä
- Korruptioriskien tunnistaminen ja analysoiminen sekä riskienhallintatoimenpiteiden määrittely

Tilikauden aikana riskienhallintapäällikkö on koonnut säännöllisesti tietoa riskeistä sovitun vuosikellon mukaisesti. Toteutuneita riskejä sekä toimenpiteitä mahdollisten riskien toteutumisen ennaltaehkäisemiseksi on käsitelty säännöllisesti kaupungin johtoryhmässä sekä toimialojen ja palvelualueiden johtoryhmissä. Riskienhallinnan prosessia on kehitetty yhdessä toimialojen kanssa sekä riskienhallintaryhmässä. Riskienhallintapäällikkö valmistelee vuosittain kaupunginhallitukselle tilinpäätöksen yhteydessä esitettävän erillisen riskienhallintaraportin. Raportointi kootaan vuoden mittaan raportoiduista riskeistä, sekä konserniyhtiöiden ja kaupungin palvelualueiden raporteista. Lisäksi kootaan riskienhallintasuunnitelmat konsernitasolla. Haastavimpina riskeinä viime vuodelta nähtiin koronaviruksen aiheuttama pitkään jatkunut erityistilanne, tietyillä palvelualueilla hankaloituva henkilöstövaje sekä Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vaikutukset yhteiskuntaan ja kaupungin varautumiseen.

1.3.1 Selonteko konsernivalvonnan ja konserniohjauksen järjestämisestä

Konsernin tytäryhteisöjen toiminta on sidottu kaupunkistrategiaan. Yhteisöt esittävät talousarviossa strategiaa toteuttavia toimenpiteitä, joiden toteutumista seurataan osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä. Vuonna 2022 osavuositarkastuksia laadittiin yksi (1-6/2022 tilanteesta). Omistajapolitiikassa ja konserniohjeessa annetaan tarkempia tavoitteita, sekä määritellään toimintatapoja yhteisöille ja yhteisöjen kanssa toimimiseen. Rovaniemen kaupungin

kaupunkistrategia ja yhteisomistuksen omistajapolitiikka keskeisten konserniyhteisöjen osalta hyväksyttiin vuonna 2022, joten niiden vaikutukset näkyvät käytännössä tilikaudesta 2023 alkaen.

Tilikautta koskevia tavoitteita on asetettu vuotta 2022 koskevassa talousarviossa. Tavoitteiden toteutumista on seurattu strategian toteutumisen tapaan, lisäksi keskeisten konserniyhteisöjen osalta neljännesvuosittain. Kukin konserniyhteisö raportoi oman talouden ja toiminnan keskeiset tekijät yhteisökohtaisissa tuloskorteissa Rovaniemen kaupungin tilinpäätöksessä.

1.4. Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä muun muassa strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit sekä maine- ja vahinkoriskit. Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Toiminnalliset riskit koskevat muun muassa päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia. Taloudelliset riskit liittyvät esimerkiksi talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyteen, investointeihin ja rahoitukseen. Rahoitusriskit voidaan ryhmitellä korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi. Esimerkkinä korkoriskistä voidaan ilmoittaa korkoherkkien lainojen osuus kunnan korollisista lainoista. Myös johdannaissopimukseen liittyvät riskit tulee selvittää riittävän yksityiskohtaisesti. Maineriski voi syntyä, mikäli yhtiön maine kärsii esimerkiksi tyytymättömien asiakkaiden, huonon laadun tai mediahuomion seurauksena. Vahinkoriskien kuvaamisen yhteydessä voidaan ilmoittaa, kuinka paljon kunta käyttää vakuutuksia vahinkojen ja toiminnan keskeytymisen varalta. Lisäksi on suositeltavaa antaa tieto keskeisistä oikeudenkäynneistä sekä muista mahdollisista oikeudellisista tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvistä riskeistä. Riskejä voi liittyä myös ympäristö-, henkilöstö- ja ihmisoikeusasioihin sekä korrup-tioon ja lahjontaan.

1.4.1 Muut ei-taloudelliset asiat

Rovaniemen kaupungin toimintaa säätelevät lait ja sisäiset ohjeet tarjoavat luottamushenkilöille, viranhaltijoille ja muulle henkilöstölle tukea korruption torjuntaan. Eettisesti kestävä toimintakulttuurin rakentaminen edellyttää korruption riskien tunnistamista ja analysointia, tavoitteellista johtamista sekä määräysten ja ohjeiden toimeenpanoa. Korruption torjunta on ennen kaikkea viranomaisen perustyötä.

Rovaniemen kaupungin ohjeistaa hallinnon korruption vastaista toimintaa useilla ohjeilla ja määräyksillä, esimerkiksi vieraanvaraisuus-, edustuskäytäntö- ja menettelytapaohjeet, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan ohjeet, pienhankintaohjeet, työhyvinvointi- ja virkistyspäiväohje yksiköille ja konserniohje.

Organisaatorakenteella ja toimintatavoilla varmistetaan valvontaa suorittavien riippumattomuus valvottavista. Toimintatavat varmistavat riippumattomuuden ilmoittaa korruptioepäilyksistä esitutkintaviranomaiselle (hallintosääntö, sisäisen tarkastuksen toimintaohje, tilintarkastussopimus ja tilintarkastuksen palvelukuvaus).

Korruptiotorjuntaa kehitetään tiedon ja tietoisuuden lisäämisellä korruptiosta sekä hyödyntämällä Whistleblowing-ilmoituskanavaa ja sidonnaisuusrekisteriä. Kaupungilla on käytössä sidonnaisuusrekisteri, joka löytyy kaupungin verkkosivuilta. Whistleblowing-ilmoituskanavan käyttöön hankittiin ilmoitustyökalu, joka mahdollistaa ilmoitusten teon ja käsittelyn laissa määriteltyjen käsittelyaikojen puitteissa. Ilmoituskanavan käyttöönotto siirtyi vuodelle 2023, koska laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022) tuli voimaan 1.1.2023.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, jotka perustuvat tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä Eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa. Rovaniemen kaupunki seuraa tasa-arvon toteutumista tasa-arvotyöryhmän arvioinneilla sekä henkilöstöraportilla ja työhyvinvointikyselyillä. Kaupungin tasa-arvosuunnitelma päivitetään joka toinen vuosi. Kaupungilla on käytössä anonyymi rekrytointi.

1.5 Kaupunkistrategian seurantamittarit

TAVOITEMITTARI	LÄHTÖTILANNE (2018)	TAVOITE (2022)	TOTEUMA (2022)
Väestömäärä kasvaa vuosittain	62 922	63 900	64 535
Työttömyysaste pienenee	11,50 %	10,50 %	10 %
Väestöllinen huoltosuhde heikkenee tilastokeskuksen ennustetta vähemmän	55	58 (2020)	58 (ennuste vuodelle 2021 57,6)
Rekisteröityneiden yöpymisten määrä kasvaa	663 603	639 000	687 000
Kaavavaranto on suurempi kuin määritetty tonttimäärä	171	Kaavavaranto > tonttimäärä	Kaavavaranto > tonttien määrä (126/107)
Keskimääräisesti elämäntilanteensa hyväksi kokevien osuus kasvaa	61,80 %	noin 65 %	55 % (EuroHIS-8 -2020, uudempaa mittausta ei ole saatavilla)
Sairastavuus indeksi	Tilastointi on lopetettu		
Kansantauti indeksi	Tilastointi on lopetettu		
Palvelutytytyväisyysselvityksen tulokset ovat hyvällä tasolla	Kyselyitä toteutetaan yksittäin, selvitetään yhteisenä koko kaupungin kyselyn mahdollisuutta	Kyselyjä lisätään, kehitetään ja seurataan	Palautteita: 2878 kpl, joista: Ilmoitus (937 kpl), Kiitos (77 kpl), Kommentti (76 kpl), Kysymys (312 kpl), Moite (709 kpl), Toimenpide-ehdotus (685 kpl), Luokittelematon (82 kpl)
Konsernin tilikauden tulos on positiivinen	-7 300 000,00 €	300 000 €	21 976 000 €
Konsernin lainamäärä euroa/asukas	4 268 €	5 402 €	5 703 €
Konsernin omavaraisuusaste, prosenttia	47 %	40 %	44 %
Peruskaupungin vuosikate euroa/asukas	-104,00 €	143,62 €	183,00 €
Peruskaupungin tilikauden tulos €	-22 100 000 €	-4 100 000 €	-2 814 000 €
Osallisuus toteutuu päätöksenteossa	Toteutuu asukasta koskevissa päätöksissä	Toteutuu osana toimintaa	Toteutuu osana toimintaa

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TALOUDESSA

2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Vuosi 2022 näyttäytyi jälleen poikkeuksellisena talousvuotena Suomessa ja maailmalla. Koronapandemian helpottaessa maailmantalous kohtasi uusia haasteita Ukrainan sodan alettua helmikuussa 2022, minkä seurauksena Eurooppa astui energia- ja kuluttajahintakriisiin. Stagflaation eli korkean inflaation ja matalan talouskasvun uhka oli konkreettinen monissa maissa elintarvikkeiden ja energian epävakaiden hintojen, Ukrainan sodan ja pandemian jatkuvien vaikutusten ja heikon kasvun vuoksi. Euroalueen inflaatio toteutui joulukuussa 9,2 prosentilla, mikä on korkein arvo vuosikymmeniin (Lähde: ECB Europa). Talouden epävakaus aiheutti myös korkojen nousun. Vuosi 2022 päätti noin 10 vuotta kestäneen nolla- tai negatiivisten korkojen ajan. Euroopan keskuspankki (EKP) on nostanut vuonna 2022 toistuvasti ohjauksorkoa inflaation hillitsemiseksi, mikä on johtanut myös muun muassa Suomessa asuntoveloissa paljon käytetyn Euribor-koron korkeaan nousuun.

Tilanteen odotetaan helpottuvan vuoden 2023 aikana inflaation hidastuessa. Vuodenvaihteessa 2022-2023 vahva globaalin taantumien riski on lieventynyt johtuen Kiinan muutoksesta koronapolitiikassa, Euroopan odotettua lievemmästä energiashokista ja Yhdysvaltain talouden vahvuudesta. Tämänhetkisen arvion mukaan euroalue välttää taantumien johtuen korkeasta työllisyydestä, valtioiden energiatuista sekä tarjonnan pullonkaulojen helpottamisesta pandemian jälkeen (lähde: Kauppalehti 29.1.2023 ja Suomen pankki 3.2.2023.) Maailmantalouden osalta Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ennustaa keväällä 2023, että maailmantalous kasvaa 2,9 prosenttia vuonna 2023 ja 3,1 prosenttia vuonna 2024. Euroalueella talouskasvu on ennusteen mukaan kiihtymässä selvästi vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023 Saksan johdolla, kun taas Yhdysvalloissa kiihtymistä ei ole luvassa ensi vuonna (lähde: Korkia Oy: Pahimmat taantumapelot hellittäneet).

Suomen talouskehitys on seurannut globaalia trendiä vuonna 2022 ja alkuvuonna 2023. Suomen Pankin maaliskuun 2023 väliennusteen mukaan BKT supistuu tänä vuonna 0,2 prosenttia. Edellä mainittujen syiden vuoksi lisääntynyt taloudellinen epävarmuus, voimakkaasti kiihtynyt inflaatio ja sen seurauksena nopeasti nousseet korot heikentävät kasvua. Kuluttajien heikentyneen ostovoiman ja korkojen nousun vaikutukset näkyvät talouskasvussa vielä lähivuosina. Vaikeuksista huolimatta Suomen talous pitää pintansa, ja taantumien odotetaan tällä hetkellä jäävän lyhyeksi ja lieväksi.

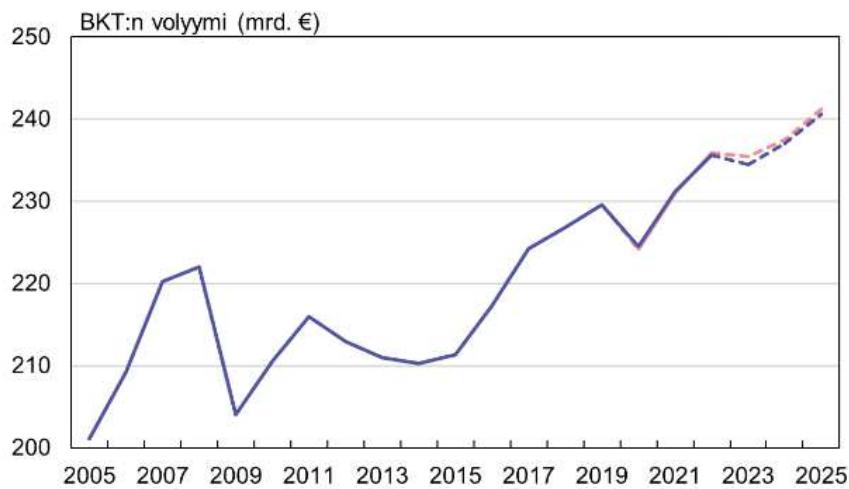
Korkojen nousu heikentää yksityisen kulutuksen ja investointien kehitystä vielä ensi vuonna. Vuonna 2022 nopean inflaation vuoksi menetettyä ostovoimaa ei saada kurottua täysin umpeen vuonna 2023, vaikka hidastuvan inflaation, hyvänä säilyvän työllisyyden ja kevään aikana sovittujen palkkatarkistusten valossa kuluttajien ostovoima ei todennäköisesti enää tänä vuonna heikkene.

Maailmankauppa ja Suomen vientimarkkinat toipuvat asteittain energiakriisin, inflaation ja korkojen nousun aiheuttamasta notkahduksesta, mikä tukee talouskasvun elpymistä kotimaassa. Koska korot jäävät aiempaa korkeammalle tasolle eikä Suomen vientikysynnässä ole odotettavissa nopeaa elpymistä, talouskasvu jää lähivuosina silti kituliaaksi: Suomen BKT kasvaa 0,9 prosenttia vuonna 2024 ja 1,5 prosenttia vuonna 2025 (lähde: Suomen pankki: puheet ja haastattelut: Olli Rehn 2023).

Alla olevassa kuviossa nähdään toteumat sekä Suomen pankin ennusteet joulukuulta 2022 ja maaliskuulta 2023 BKT:n volyyminä aikajanaalla 2005-2025:

Talous on lievässä taantumassa tänä vuonna

--- Suomen Pankin väliennuste, maaliskuu 2023
— Suomen Pankin ennuste, joulukuu 2022

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

17.3.2023
© Suomen Pankki
40112@BK1tas0_02032023

1. VÄLIENNUSTEEN KESKEISET TULEMAT

	2021	2022	2023 ^e	2024 ^e	2025 ^e
Bruttokansantuote, vuosikasvu (%)					
Väliennuste, maaliskuu 2023	3,0	2,1	-0,2	0,9	1,5
Ennuste, joulukuu 2022	3,0	1,9	-0,5	1,1	1,5
Työllisyysaste (%)					
Väliennuste, maaliskuu 2023, 20–64-vuotiaat	76,4	78,1	78,1	78,0	78,3
Väliennuste, maaliskuu 2023, 15–64-vuotiaat	72,0	73,8	73,9	73,7	74,0
Ennuste, joulukuu 2022	72,1	73,7	73,6	73,8	74,1
Inflaatio (%)					
Väliennuste, maaliskuu 2023	2,1	7,2	4,6	1,6	1,7
Ennuste, joulukuu 2022	2,1	7,2	5,0	1,6	1,7

^e=ennuste.

Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

2.2 Julkinen talous

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut reippaasti aiempien vuosien talouden nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi muun muassa Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet kasvattavat menoja. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023 alijäämäisinä suurten investointien takia, ja alijäämän ennakoidaan vähitellen kasvavan, kun kustannukset ja erityisesti henkilöstömenot kasvavat. Menojen kasvu on nopeaa myös kuntahallinnossa. Valtiontaloutta puolestaan rasittavat varautumistoimien lisäksi kasvaneet velanhoitomenot.

Vaikka julkinen velkasuhde on parina viime vuonna supistunut vahvan BKT:n nimelliskasvun vetämänä, alkaa velkasuhde kasvaa uudelleen vuodesta 2023 alkaen. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousuvalla uralla lähitulevaisuudessa. Julkisen talouden ennuste on vuodesta 2023 eteenpäin tehty nk. muuttumattoman politiikan ennusteena. Keväällä 2023 muodostettavan hallituksen päätökset tulevat keikauttamaan julkisen talouden ennustetta kumpaan suuntaan tahansa. Teollisuus- ja vientialat saavuttivat keväällä 2023 palkkaratkaisun, joka nostaa palkkakustannuksia kahden vuoden aikana noin 7 prosenttia, mikä osaltaan korottanee myös kunta- ja hyvinvointialueiden työntekijöiden palkkoja. Lisäksi hyvinvointialueiden käyttömenot kasvavat nopeasti, mikä voimassa olevan lainsäädännön mukaan johtaisi vuodesta 2025 alkaen rahoituksen jälkikäteistarkistukseen, elleivät hyvinvointialueet tasapainota talouttaan ennalta jaetun rahoituksen mukaiseksi. Vastaava riski on myös kuntahallinnon puolella.

Julkkiset investoinnit ovat olleet viime vuosina korkealla tasolla, yli 4 prosentissa suhteessa BKT:hen. Investointien BKT-osuus tulee nousemaan tulevina vuosina entisestään, johtuen etenkin hallituksen päätöksistä vahvistaa puolustuskykyä ja rajavalvontaa. Suomen julkisten investointien BKT-suhde on huomattavasti suurempi kuin EU-maissa keskimäärin.

Julkkista taloutta ovat viime vuosikymmenen aikana heikentäneet väestön ikääntyminen ja talouskasvun vaimeneminen. Ilman julkista taloutta vahvistavia toimia velkaantumisen jatkuu edelleen. Julkkisen talouden menoja lisää ikääntyneen väestön määrän kasvu, mikä kasvattaa erityisesti hoivamenoja, mutta myös eläke- ja terveystmenoja. Samaan aikaan työikäisen väestön määrän supistuminen heikentää talouden kasvumahdollisuuksia ja julkisen talouden rahoituspohjaa. Näistä syistä julkisessa taloudessa on pitkällä aikavälillä kestävyysvaje, joka valtiovarainministeriön arvion mukaan on n. 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen eli n. 7 miljardia euroa vuoden 2026 tasolla.

Hallitusohjelmaa valmisteltaessa arvioitiin, että julkisen talouden tasapainoa voidaan kohentaa julkisen hallinnon tuottavuustoimien kautta vajaalla 300 miljoonalla eurolla vaalikauden loppuun mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää tuottavuutta kohentavia toimenpiteitä sekä kaikilla hallinnonaloilla että poikkihallinnollisesti. Lisäksi hallitus jatkaa jo edellisellä vaalikaudella käynnistyneitä tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä, kuten valtion toiminnan digitalisaation ja tuottavuuden kehittämistä ja valtionhallinnon toimitilojen tehostamisohjelmaa (lähde: julkisen talouden suunnitelma 2023-2026). Tämä kaikki tulee näkymään myös kuntataloudessa, jonka tulee sopeutua hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen tilanteeseen muuttuneessa toiminta- ja rahoitusympäristössä.

Tilastokeskuksen mukaan julkisyhteisöjen rahoitusasema heikkeni hieman vuonna 2022. Julkkisyhteisöjen alijäämä (nettoluotonotto) oli 0,5 miljardia euroa. Valtionhallinnon rahoitusasema parani vuoden takaisesta, mutta paikallishallinnon rahoitusasema heikentyi. Paikallishallinnon kokonaistulot pienenevät 1,5 miljardia euroa (9,6 prosenttia) edellisvuodesta ja kokonaismenot kasvoivat 0,4 miljardia euroa (2,8 prosenttia). Menoista rahamääräisesti eniten kasvoivat palkansaajakorvaukset. Paikallishallinnon alijäämä (nettoluotonotto) oli 1,5 miljardia euroa, kun edellisvuoden vastaavalla neljänneksellä ylijäämää oli 0,4 miljardia euroa (lähde: stat.fi).

2.3 Kuntatalous

Vuonna 2022 kuntatalous oli juuri ja juuri tasapainossa. Noin 300 miljoonan euron alijäämään asettunut toiminnan ja investointien rahavirta ja muut kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvioiden tunnusluvut vuodelta 2022 julkistettiin helmikuun alussa. Tilinpäätösarvioihin vaikuttivat sekä miljarditasolle nousseet omaisuuden kirjanpidolliset myyntivoitot että myös HKL:n yhtiöittäminen. Ilman näitä kertaluonteisia eritä rahoitusjäämä olisi ollut tuntuvasti alijäämäinen. Tilikauden tulos ylsi 1,3 miljardiin euroon, mutta oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Kulujen kasvu oli ripeää: kunnissa kulut kasvoivat vajaat 5 prosenttia ja kuntayhtymissä vajaat 2 prosenttia.

Kuntien eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Vuosikate heikkeni kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta pudotus oli isoissa kaupungeissa muita kuntakokoryhmiä vähäisempää. Suurin pudotus oli kuitenkin 40 000–100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Kuntien talous eriytyi myös alueellisesti. Vahvimmat tilikauden tulokset tehtiin muutamassa kaupungissa, muu kuntakenttä oli nollan tuntumassa tai miinuksella esimerkiksi Kymenlaaksossa tai Pohjois-Karjalassa.

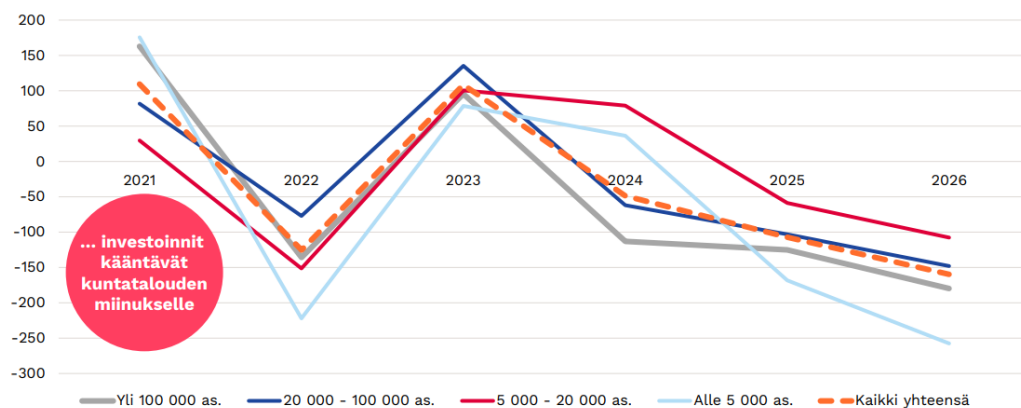
Kuntakenttä eriytyi myös investointien ja velkaantumisen suhteen. Investointimenot kasvoivat kuntayhtymissä erittäin voimakkaasti, mutta kunnissa maltillisemmin. Suurimpien kaupunkien investoinnit ja lainakanta pysyivät lähes aikaisempien vuosien tasolla, mutta lainakanta väheni viime vuonna 188 kunnassa. Kunnat ottivat viime vuonna sylimävelkaa vain noin 12 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 kuntien edessä on kallis palkkaratkaisu, vaimeasti kasvavat tulot ja soten jälkeen raskas velkataakka. Vuoden 2023 kuntatalouden tuloihin ja menoihin kohdistuu suuria muutoksia, eli rahavirrat puolittuvat koko maan tasolla. Kuntatalouden tila vahvistuu kertaluonteisesti, kun osa edellisen vuoden verotuloista tilittyy vuodelle 2023,

mutta vuodesta 2024 eteenpäin näkymät synkentyvät rahoituspohjan pienentyessä: kunnallisverotulojen merkitys kuntataloudessa pienenee, ja pienten, ikääntyneiden kuntien on jatkossa tultava toimeen verotuloilla. Kiinteistöveron merkitys taas kasvaa. Valtionosuudet kohdistuvat kuntiin, joissa on nuoria ikäluokkia, ja isoista kunnista tulee aiempaa enemmän valtionosuusriippuvaisia. Yksittäisissä kunnissa tulorakenteen vaihtelut voivat olla erittäin suuria, mikä aiheuttaa epätasapainoa kuntien välillä.

Kaikkienensa toiminnan ja investointien rahavirta ennustetaan kääntyvän kuntatalouden miinukselle vuoden 2024 aikana, ja kehitys näyttää tällä hetkellä varsin merkittävää negatiivisuutta vuoteen 2026 mennessä kaikissa kuntakokoluokissa.

Toiminnan ja investointien rahavirta kuntakokoryhmittäin 2021-2026 €/as

19

Lähde: VM Kuntatalousohjelma syysy 2022 / Kuntaliitto 20.9.2022

KUNTA
LIITTO

Jatkossa kuntien tulee sopeuttaa toimintaansa pystyäkseen ylläpitämään nollatuloksen taloussuunnittelukaudellaan (lähde: Kuntaliitto: Kuntatalous nyt ja tulevaisuudessa).

2.4 Rovaniemen peruskaupungin talous

Rovaniemen kaupungin tilinpäätös osoittaa 2,8 miljoonan euron alijäämää tilikaudelle 2022. Tilikauden 2022 alkuperäisen talousarvion mukaan Rovaniemen kaupungille odotettiin lähes 3,8 miljoonan euron alijäämää. Muutetun talousarvion mukaan kaupungin alijäämäksi odotettiin jopa 8,6 miljoonaa euroa. Vuoden aikana tehtyjen talousarvionmuutosten vaikutus näkyy osioiden 4-6 taulukoiden talousarvionmuutokset -sarakkeessa. Talousarvionmuutoksista päätettäessä ei ollut vielä tiedossa, millaisia päätöksiä hyvinvointialueuudistuksen myötä lakkautuvat kuntayhtymät mahdollisten ylijäämien käsittelystä valtuustoissaan tekevät. Myöskään lopulliset valtion korvaamat koronakustannukset eivät olleet selvillä.

Kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa palvelujen ostot ovat ylittyneet talousarviosta. Kaupunginhallitus on 28.3.2022 § 109 ja 25.4.2022 § 148 päättänyt henkilöstön hyvinvointiedun korotuksesta, johon ei kuitenkaan haettu lisämäärärahaa vuoden 2022 aikana. Toinen merkittävä syy kaupunginhallituksen alaisen toiminnan palvelujen ostojen ylittymiselle ovat aiemmille vuosille kohdistuvat oikaisut. Esimerkiksi työterveyshuollon liikelaitoksen aikaisen toiminnan jälkiseurantavakuutusmaksu oli 355 000 euroa. Rovaniemen peruskaupungin talouden toteutumista ennakoitua paremmin selittävät useat vuoteen 2022 kohdistuvat poikkeavat tekijät. Hyvinvointilautakunnan alaiselle henkilöstölle, koronapotilaiden hoitoon osallistuneille, maksettavan kertaerän kustannusvaikutus vuodelle 2022 on 392 381 euroa. Sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa on tehty esittämistavan muutos koskien kulttuuritoiminnan valtionosuuksia. Aiemmin osa vapaa-ajan palveluihin saaduista valtionosuuksista muun muassa orkesteri- ja museotoimintaan on kirjattu toimintatuottojen saatuihin tukiin ja avustuksiin. Orkesteritoimintaan saatava valtionosuus on kirjattu valtionosuuksiin, mikä tarkoittaa, että noin 130 000 euroa vapaa-ajan palveluiden toimintatuloista on siirtynyt vuosikatteen yläpuolella oleviin valtionosuuksiin. Toimielimet ovat käsitelleet oman talouden toteumaa tilinpäätöksen kohdassa 5.1.

Vuoden 2022 aikana tehtiin monia hallinnollisia muutoksia, jotka vaikuttavat vuoden 2022 talouslukujen esittämistapaan. Vuoden 2022 helmikuun kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin elinvoimapaalveluiden toimialan sisäinen määrä-

rahamuutos niin, että elinvoimalautakunnan alaiset määrärahat jaetaan elinvoimalautakunnan ja hallintosääntöpäivityksellä perustetun yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan kesken. Edellä mainittu muutos on huomioitu käyttötulouden ja investointimäärärahojen esittämismuutoksena. Ruoka- ja puhtauspalvelut on esitetty elinvoimalautakunnan alaisissa luvuissa eikä osana sisäistä toimintaa.

Vuonna 2022 päätettiin investointiosaan määrärahamuutos aggregaattivaunujen hankintaa varten, joka kuitenkin jäi toteutumatta maailmantilanteesta johtuvien toimitusvaikeuksien takia. Investointimääräraha jäi vuodelta 2022 käyttämättä, mutta on käsitelty määrärahamuutoksena vuodelle 2023 kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.2.2023 § 22. Vuonna 2022 varsinkin koneisiin ja kalustoon liittyvää investointien kirjaustapaa täsmennettiin. Aiempina vuosina yli 10 000 euron aktivointirajan ylittäviä kalusto- ja ICT-hankintoja ei ole aktivoitu taseeseen. Kone- ja kalustohankinnat on käsitelty aiempina vuosina käyttötalousmenoina. Kirjaustavan muutoksen yhteydessä lautakunnat eivät tehneet investointimäärämuutoksia. Sivistyslautakunnan investointiosalla näkyvät toteutuneina kalustoinvestoineina koulutuspalveluiden kone- ja kalustohankinnat (yhteensä 19 000 euroa), päiväkotien ensikalustaminen (yhteensä 74 000 euroa) sekä kirjaston kalusteet (yhteensä 37 000 euroa). Myöskään kirjastoauton hankinnasta ei tehty määrärahamuutospäätöstä. Sivistyslautakunnan keskuskenttään ja Ounasvaaran liikuntapuistoon varatut investointimäärärahat eivät toteutuneet, jonka vuoksi sivistyslautakunnan alaisten investointimäärärahojen nettosumma ei ylittynyt talousarviosta. Hyvinvointilautakunnalle ei varattu ollenkaan investointimäärärahoja vuoden 2022 talousarvioon, mutta edellä mainitusta kirjaustavan muutoksesta johtuen toteutuneet investoinnit tilinpäätöksellä 2022 olivat kuitenkin 144 000 euroa.

Vuosi 2022 sisältää monia poikkeuksellisia kertaluonteisia eriä. Vuodelle 2022 kohdistuvia aiempien vuosien kirjausten oikaisuja on Lapin Matkailu Oy:n osakepääoman alaskirjaus, josta tehtiin yli 59 000 euron arvonalennuskirjaus. Lisäksi vuodelta 2021 korjattiin taseeseen kirjattu syyskuun 2021 osuus verotuskustannuksiin, joka lisäsi kuluja lähes 367 000 euroa. Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä kaupungin palvelukseen siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelan purun kirjanpidollinen vaikutus aiemmilta vuosilta oli noin 108 000 euroa. Vuonna 2022 lakkautui Rovaniemen Klubikiinteistö Oy, jonka tulosvaikutus näkyy arvonalentumisina ja poistoina. Rovaniemen kaupungin sijoitusten markkina-arvo oli 31.12.2022 hankintahintaa alempi, minkä vuoksi tilinpäätökselle kirjattiin 238 000 euron arvonalennus. Sijoitukseen liittyvä arvonalennus ei ole realisoitunut. Rovaniemen kaupungin sijoitusten arvo muuttui tilikauden aikana -0,89 prosenttia. Rovaniemen kaupungin sijoitusten vertailuindeksin muutos oli tilikauden aikana -2,37 prosenttia. Vuonna 2022 kaupungin leasing- ja vuokravastuiden esittämistapaa täsmennettiin, mikä vaikuttaa aiemman vuoden tunnuslukujen vertailukelpoisuuteen. Vuokra- ja leasingvastuiden määrään lisättiin muun muassa keskus- kentän valaistuksen uusimisesta tehdyn leasingsovimuksen mukaiset leasingvuokravastuut.

Vuonna 2022 tilikauden tulosta parantaa merkittävästi Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston päätös palauttaa aiempien vuosien kertyneitä ylijäämiä lähes 7,3 miljoonaa euroa. Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä palauttaa kertyneet ylijäämät peruspääoman suhteessa. Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä puolestaan päätti palauttaa aiempien vuosien ylijäämää Rovaniemen kaupungille yhteensä 823 000 euroa. Ilman näitä kertaluonteisia eriä kaupungin tilikauden alijäämäksi olisi muodostunut -10,9 miljoonaa euroa. Korona-avustuksia maksettiin Rovaniemen kaupungille 8,86 miljoonaa euroa. Koronasta aiheutuneiden tulojen ja kustannusten nettovaikutus on 1,98 miljoonaa euroa.

Erikoissairaanhoidon jäsenkuntalaskutusta oikaistiin vuoden 2022 sairaanhoitopiirin ennakkoidun ylijäämän suhteessa Rovaniemen kaupungille yhteensä 2,93 miljoonaa euroa toimintakuluja pienentäen. Kuntayhtymän perusso- pimuksen mukainen ensihoidon kustannusten maksukatto per asukas ylittyi muissa Lapin sairaanhoitopiirin jäsen- kunnissa, mutta alittui Rovaniemellä. Tämän vuoksi Rovaniemelle tuli maksettavaksi maksutasausta 2,89 miljoonaa euroa, minkä verran sairaanhoitopiiri hyvitti muille jäsenkunnille. Kaupungin maksamat siirtoviivemaksut vuonna 2022 olivat puolestaan 7,13 miljoonaa euroa. Edellä mainittujen erien nettovaikutus Rovaniemen kaupungin toimin- takatteeseen on noin 7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 on astunut voimaan uusi hallintosääntö, jonka mukaisesti kaupungin talousraportointi ja sitovuustasot päivitettiin 27.2.2023 kaupunginvaltuustossa. Merkittävä osa vuoden 2022 hyvinvointilautakunnan toiminnasta sekä osa sivistyslautakunnan alaisesta toiminnasta siirtyi hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 aikana mahdollisesti kaksi Pilke-päiväkotia siirretään kaupungin omaksi toiminnaksi, mikä tulee muuttamaan kaupungin taloudellista tilannetta kasvattaen kaupungin toimintakuluja. Elinvoiman toimialalla on käynnissä organisaatiouudistus, jolla tulee lopullis-esta rakenteesta riippuen olemaan vuoden 2023 talousarvioon muutosvaikutuksia.

Rahoituserien määrässä tapahtuneet muutokset vuodesta 2021 vuoteen 2022 on avattu 6. osion tilinpäätöslaskel- missa. Vuonna 2022 valtionosuuksien toteumassa näkyy esittämistavan muutoksen takia 130 000 euron kasvu. Ve- rotulot toteutuivat 3,2 miljoonaa euroa arvioituna pienempinä. Kunnan saama osuus yhteisöveron tuotosta toteutui 2,4 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienempänä ja kiinteistöverot puolestaan 1,2 miljoonaa euroa pienem-

pinä. Kunnan tulovero toteutui lopulta 288 846 euroa arvioitua parempana. Toteutunut tuloveroarvio poikkesi talousarviosta ainoastaan 0,12 prosenttia. Muissa rahoitustuotoissa näkyvät edellä mainittu Kolpeneen palvelukeskukseen kuntayhtymän sekä Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ylijäämän palautukset, joiden osuus on 7,69 miljoonaa euroa. Muissa rahoituskuluissa näkyy myös edellä mainittu sijoitusten arvonalennuskirjaus.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	Tilinpäätös 2021	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset 2022	Talousarvio yhteensä 2022	Toteuma 2022	Toteuma-% 2022	Poikkeama 2022
VEROTULOT	284 025 508	285 312 000	14 690 000	300 002 000	296 743 300	99	3 258 700
VALTIONOSUUDET	113 772 311	126 362 000	-3 360 000	123 002 000	123 451 092	100	-449 092
Korkotuotot	8 086 988	8 100 000	0	8 100 000	8 280 425	102	-180 425
Muut rahoitustuotot	4 196 324	5 917 000	0	5 917 000	13 879 106	235	-7 962 106
Korkokulut	-2 361 146	-2 250 000	0	-2 250 000	-2 136 474	95	-113 526
Muut rahoituskulut	-82 957	-68 000	0	-68 000	-363 601	535	295 601
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	9 839 209	11 699 000	0	11 699 000	19 659 455	168	-7 960 455

Kaupungin lainakannan muutokset ovat nähtävillä rahoituslaskelmaosassa (6.3 ja 6.6). Kaupunki nosti lainaa 7,294 miljoonaa euroa vuonna 2022. Kuntatodistus ei ollut käytössä tilinpäätöshetkellä.

2.5 Rovaniemen kaupunkikonsernin talous

Rovaniemi-konsernin ylijäämä oli tilikaudella 2022 20,9 miljoonaa euroa. Konserniyhteisöjen yhteenlaskettu tilikauden ylijäämä oli 23,0 miljoonaa euroa. Merkittävimmät ylijäämät tekivät Napapiirin Energia ja Vesi Oy (22,7 miljoonaa euroa) ja Ounastähti kehittämiskuntayhtymä (6,2 miljoonaa euroa). Merkittävien ylijäämien kertymiseen vaikutti huomattavasti tilikauden aikana vallinnut sähkömarkkinoiden tilanne, jossa toteutuneet myyntihinnat olivat selvästi budjetoitua sekä pitkän aikavälin keskiarvoa korkeammat.

Rovaniemi konsernin vuosikate oli 70,1 miljoonaa euroa ja investointien rahavirta 78,8 miljoonaa euroa. Lainakanta kasvoi edellisestä tilikaudesta 4,6 miljoonaa euroa, ollen 368,0 miljoonaa euroa. Tarkemmin kaupunkikonsernin luvuissa tapahtuneet muutokset vuodesta 2021 vuoteen 2022 on esitetty tilinpäätöksen Tilinpäätöslaskelmat- luvussa.

Rovaniemen kaupunkikonserni esitetään vuonna 2022 viimeistä kertaa Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän, Lapin pelastuslaitoksen ja Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän osalta nyky muodossaan. 1.1.2023 edellä mainitut toimijat siirtyvät osaksi Lapin hyvinvointialuetta. Vuonna 2022 Rovaniemen Klubikiinteistö Oy toiminta lakkasi. Kaupunki omisti Rovaniemen Klubikiinteistö Oy:stä 52,5 prosenttia. Vuonna 2023 Rovaniemen kaupungin omistusosuudet tulevat muuttumaan suurella todennäköisyydellä ainakin Lapin liiton osalta.

2.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevaisuudessa talouteen vaikuttavat huomattavasti henkilöstökulut, erityisesti työehtosopimusten mukaiset palkkaratkaisut sekä investointien määrä. Työehtosopimusten mukaisiin palkkaratkaisuihin kaupungilla ei ole päätösvaltaa. Sopeutuminen taloudelliseen tilanteeseen on tehtävä muun toiminnan kautta. Kasvavien palkkakulujen vuoksi Rovaniemen kaupungin talouden tasapainon saavuttamisen kannalta on oleellista rajoittaa toimintakatteen muutos alle 2,9 prosentin vuosittaisen kasvun tasoon. Jos toimintakatteen muutosta ei rajoiteta tuleville vuosille, ajautuu Rovaniemen peruskaupungin talous alijäämäiseksi lähitulevaisuudessa tehtävien isojen investointien aiheuttamien poistojen ja toimintakatteen muutoksen vaikutuksesta.

Kunnalle kertyvät tuloverot ja yhteisöverojen tulokertymän seuraaminen ja ennakointi on tärkeää. Keskeinen huomio on kiinteistöverojen tasapuolisella ja oikeudenmukaisella keräämisellä ja siten vuosikatteen vahvistamisella. Kiinteistöveron merkitys kunnan tuloeränä kasvaa merkittävästi tulevina vuosina. Tulevien vuosien aikana Rovaniemen kaupunki investoi enemmän kuin koskaan aiemmin. Samalla käyttökänsä päässä olevaa korjauksille altista rakennuskantaa poistetaan. Talouden ennustaminen helpottuu ja väistöilakustannukset vähenevät ja jopa poistuvat kokonaan.

Arviota tulevasta kehityksestä haastaa vuosi 2023 monine poikkeuksellisine erineen. Vuoden 2023 alusta astui voimaan hyvinvointialueuudistus. Hyvinvointialueuudistus muuttaa kuntien talouden rakennetta ja ennustettavuutta merkittävästi. Ensimmäistä kertaa vuosiin kuntien valtionosuuspäätökset tehtiin arviona, jotka tullaan tasaamaan ja oikaisemaan, kun vuoden 2022 kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätökset vahvistetaan. Mikäli vuoden 2022 tilinpäätökset ovat alkuperäistä talousarviota korkeammat hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan osalta, erotus pidätetään

tulevien vuosien valtionosuuksista. Rovaniemen kaupungin talouden ennustettavuutta ja talouden tulevan kehityksen ennustettavuutta haastavat merkittävästi poikkeukselliset erät. Kaupungille kertyy vielä hyvinvointialuemuutoksesta johtuvia "häntiä" muun muassa henkilösivukulujen ja vakuutusmaksujen tasauksina. Alkuvuoden verotilityksissä näkyvät vielä vuoden 2021 ja 2022 "verohännät", jotka tarkoittavat, että heti vuoden 2023 alusta ei verotuloissa näy 12,64 prosentin verotulo-osuuden kertymän siirtyminen hyvinvointialueelle. Hyvinvointilautakunnan alaiseen, 1.1.2023 hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan mahdollisia taloudellisia vaikutuksia seurataan tiiviisti kevään 2023 aikana. Vuoden 2022 vahvistetun tilinpäätöksen perusteella vuoden 2023 valtionosuuksia tarkistetaan ja lopulliset vuoden 2023 valtionosuudet vahvistetaan.

Vuodesta 2023 kaupungin rooli tulee painottumaan myös talouden näkökulmasta palveluverkon ja tilaratkaisujen taloudellisten vaikutusten seurantaan. Lähivuosina kolme merkittävää investointikohdetta nostavat kaupungin lainakantaa kokonaisinvestointien noustessa vuositasolla jopa 50 miljoonaan euroon. Sivistyspalveluiden, elinvoiman edistämisen sekä hyvinvoinnin merkitys kaupungin taloudessa kasvaa. Muun muassa koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden osuus kaupungin kokonaisbudjetista kasvaa merkittävästi. Kaupungin taloudellisiksi tavoitteiksi on asetettu muun muassa vihreään siirtymään ja hankkeisiin saatavilla olevan rahoituksen hyödyntäminen. Vuonna 2025 voimaan astuva TE25-uudistus muuttaa kuntataloutta merkittävästi, sillä työvoimapalveluista syntyy kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka kustannukset korvataan täysimääräisesti valtionosuuksina.

3 TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

3.1 Väestömuutokset

Väestömuutokset Rovaniemellä 2018-2022	2018	2019	2020	2021	*2022	Muutos 2018-2022
Elävänä syntyneet	552	577	609	652	563	+2,0 %
Kuolleet	541	582	514	530	662	+22,4 %
Luonnollinen väestönlisäys	11	-5	95	122	-99	-900,0 %
Kuntien välinen tulomuutto	3477	3240	3626	3697	3426	-1,5 %
Kuntien välinen lähtömuutto	3128	3216	3400	3374	3196	+2,2 %
Kuntien välinen nettomuutto	349	24	226	323	230	-34,1 %
Kunnan sisäinen muutto				9 702	8858	
Maahanmuutto Suomeen	281	259	285	275	318	+13,2 %
Maahanmuutto Suomeen Pohjoismaista				13	23	
Maahanmuutto Suomeen EU-maista				93	89	
Maastamuutto Suomesta	141	152	93	74	108	-23,4 %
Maastamuutto Suomesta Pohjoismaihin				21	40	
Maastamuutto Suomesta EU-maihin				40	52	
Nettomaahanmuutto	140	107	192	201	210	+50 %
Kokonaisnettomuutto				524	440	
Solmitut avioliitot				251	263	
Avioerot				145	120	
Väestönlisäys	500	126	513	646	341	-31,8 %
Väkiluvun korjaus		6		20	14	
Kokonaismuutos	502	120	514	666	355	-29,3 %
Väkiluku	62 922	63 042	63 528	64 194	64 535	2,6 %

Vuosien 2018–2022 aikana keskimääräinen väestönkasvu on ollut noin 323 asukasta vuodessa. Rovaniemen väkiluku oli vuonna 2022 ennakkotietojen mukaan 64 535 eli asukasmäärä kasvoi edellisvuoteen 355 henkilöllä. Vuonna 2022 syntyneitä oli 563 henkilöä ja kuolleita 662 henkilöä.

Kahtena aiempänä vuonna syntyvyys oli Rovaniemellä kuolleisuutta suurempaa, mutta vuonna 2022 syntyvyyden laskun myötä nousi kuolleisuus syntyvyyttä suuremmaksi. Kuntien välinen nettomuutto kuvastaa hyvin Rovaniemen asemaa opiskelupaikkakuntana.

Vuonna 2020 Rovaniemen väestömäärä oli 63 528 henkilöä. Vanhimpien ikäluokkien määrän ja osuuden kasvu on jatkunut ja jatkuu edelleen tulevina vuosina. Vuoden 2022 ikäluokittainen väestötieto perustuu Tilastokeskuksen vuoden 2022 ennakkotietoihin.

Väestönmuutokset ikäryhmittäin Rovaniemellä 2018-2022							
Ikäryhmät	2018	2019	2020	2021	*2022	Osuus väestöstä	Muutos 2018-2022
0-6	4 567	4 436	4 369	4 370	4 263	6,6 %	-6,7 %
7-12	4 496	4 521	4 596	4 555	4 438	6,9 %	-1,3 %
13-15	1 917	2 000	2 041	2 172	2 285	3,5 %	+19,2 %
16-19	2 906	2 882	2 869	2 902	2 946	4,6 %	+1,4 %
20-24	4 915	4 708	4 698	4 686	4 602	7,1 %	-6,4 %
25-29	4 744	4 799	4 708	4 577	4 579	7,1 %	-3,6 %
30-39	8 495	8 659	8 876	9 143	9 301	14,4 %	+13,0 %
40-49	6 387	6 519	6 722	7 031	7 350	11,4 %	+15,1 %
50-59	8 238	7 990	7 701	7 359	7 091	11,0 %	-13,9 %
60-64	4 326	4 359	4 325	4 284	4 277	6,6 %	-1,1 %
65-74	6 824	7 038	7 391	7 538	7 647	11,9 %	+12,1 %
75-84	3 709	3 697	3 704	3 961	4 142	6,4 %	+11,7 %
85-	1 398	1 434	1 528	1 602	1 614	2,5 %	+15,5 %
Väkiluku yhteensä	62 922				64 535	100,0 %	+2,6 %

Ikäryhmittäisen tarkastelun perusteella voidaan todeta, että suurin kasvu vuosien 2018-2022 välillä on kohdistunut 40-49-vuotiaiden ikäryhmään (+963). Muita kasvaneita ikäryhmiä ovat 65-74-vuotiaat (+823), 30-39-vuotiaat (+806), 75-84-vuotiaat (+433), 13-15-vuotiaat (+368) ja yli 85-vuotiaat (+216). Suurin väestömäärän vähenemä on kohdistunut 50-59-vuotiaiden ikäryhmään (-1 147). Muita merkittävästi supistuneita ikäryhmiä ovat 20-24-vuotiaat (-313) ja 0-6-vuotiaiden ikäryhmät (-304).

Syntyvyyden kannalta 0-6-vuotiaiden nykytilan ylläpitäminen tarkoittaisi, että kaupunkiin tulisi syntyä tai muuttaa 609 lasta joka vuosi. Rovaniemen kaupungin suurin ikäryhmä on edelleen 30-39-vuotiaat, joka on kasvanut vuosien 2018 ja 2022 välisenä aikana 806 asukkaalla.

Vuonna 2022 Lasten ja nuorten, 0-19-vuotiaiden määrä oli 13 932 asukasta eli 21,5 prosenttia koko kaupungin väestöstä. Nuorten aikuisten (20-29-vuotiaat) määrä oli 9 181 asukasta eli 14,2 prosenttia, Aikuisväestön 30-64-vuotiaiden määrä oli 28 019 asukasta eli 43,4 prosenttia ja senioreiden eli yli 65-vuotiaiden määrä 13 403 asukasta eli 20,7 prosenttia koko kaupungin väestöstä.

	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos 2017- 2021
Suuralue Rovaniemen keskus						
0-14-vuotiaat	9 089	9 100	9 062	9 071	9 095	-0,0 %
15-64-vuotiaat	35 624	35 816	35 855	35 879	36 039	1,2 %
yli 65-vuotiaat	9 542	9 880	10 104	10 505	10 914	14,4 %
Ikäluokat yhteensä	54 255	54 796	55 021	55 455	56 048	3,3 %
Sodankyläntien suuralue						
0-14-vuotiaat	50	51	50	56	58	16,0 %
15-64-vuotiaat	354	352	335	332	320	-9,6 %
yli 65-vuotiaat	233	239	224	237	242	3,9 %
Ikäluokat yhteensä	637	642	609	625	620	-2,7 %
Ounasjoen suuralue						
0-14-vuotiaat	302	324	314	337	364	20,5 %
15-64-vuotiaat	1 168	1 164	1 150	1 159	1 151	-1,5 %
yli 65-vuotiaat	612	617	612	616	624	2,0 %
Ikäluokat yhteensä	2 082	2 105	2 076	2 112	2 139	2,7 %
Alakemijoen suuralue						
0-14-vuotiaat	557	544	551	565	571	2,5 %
15-64-vuotiaat	1 751	1 700	1 675	1 681	1 690	-3,9 %
yli 6-vuotiaat	599	587	588	596	616	2,8 %
Ikäluokat yhteensä	2 907	2 831	2 814	2 842	2 877	-1,0 %
Ranuantien suuralue						
0-14-vuotiaat	101	94	81	75	69	-31,7 %
15-64-vuotiaat	348	345	333	313	292	-16,1 %
yli 65-vuotiaat	123	127	140	148	163	32,5 %
Ikäluokat yhteensä	572	566	554	536	524	-8,4 %
Yläkemijoen suuralue						
0-14-vuotiaat	153	154	153	157	146	-4,6 %
15-64-vuotiaat	787	770	734	719	714	-9,3 %
yli 65-vuotiaat	413	429	448	468	478	15,8 %
Ikäluokat yhteensä	1 353	1 353	1 335	1 344	1 338	-1,1 %
Tunteenaton						
0-14-vuotiaat	74	88	94	99	109	47,3 %
15-64-vuotiaat	498	489	486	462	461	-7,4 %
yli 65-vuotiaat	42	52	53	53	64	52,4 %
Ikäluokat yhteensä	614	629	633	614	634	3,3 %

Tilastokeskuksen tiedot väestön tarkemmasta jakautumisesta kaupungin sisällä päivittyvät muutoin käytettävissä olevaa ennakkotietoa myöhemmin. Tästä johtuen väestön jakautuminen suur- ja tilastoalueille esitetään aikavälillä 2017 -2021.

Rovaniemen suuralueiden perusteella voidaan todeta, että väestö keskittyy kaupunkikeskustan alueelle. Kaupunkikeskustasta irrallaan olevista suuralueista kasvaa vain Ounasjoen suuralue. Kaupunkikeskus on kasvanut tarkastelujaksolla 3,3 prosenttia ja Ounasjoen suuralue 2,74 prosenttia. Suurin väestön vähenemä on tapahtunut Ranuantien suuralueella, mutta myös Sodankylän ja Ala- ja Yläkemijokien suuralueet ovat menettäneet väestöään.

	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos 2017-2021
Keskustatoimintojen tilastoalue						
0-14-vuotiaat	353	384	392	373	359	1,7 %
15-64-vuotiaat	3 158	3 317	3 446	3 614	3 683	16,6 %
yli 65-vuotiaat	1 130	1 152	1 171	1 231	1 277	13,0 %
Ikäluokat yhteensä	4 641	4 853	5 009	5 218	5 319	14,6 %
Rantaviirin tilastoalue						
0-14-vuotiaat	762	784	750	766	747	-2,0 %
15-64-vuotiaat	5 062	5 084	5 036	5 027	5 081	0,4 %
yli 65-vuotiaat	970	994	1 011	1 062	1 093	12,7 %
Ikäluokat yhteensä	6 794	6 862	6 797	6 855	6 921	1,9 %
Ratantaus tilastoalue						
0-14-vuotiaat	880	860	901	882	888	0,9 %
15-64-vuotiaat	5 545	5 664	5 784	5 820	5 788	4,4 %
yli 65-vuotiaat	2 132	2 178	2 230	2 235	2 307	8,2 %
Ikäluokat yhteensä	8 557	8 702	8 915	8 937	8 983	5,0 %
Pullinpuolen tilastoalue						
0-14-vuotiaat	314	303	310	319	324	3,2 %
15-64-vuotiaat	1 431	1 376	1 406	1 413	1 451	1,4 %
yli 65-vuotiaat	337	342	338	358	381	13,1 %
Ikäluokat yhteensä	2 082	2 021	2 054	2 090	2 156	3,6 %
Ounasrinteen tilastoalue						
0-14-vuotiaat	614	598	604	561	574	-6,5 %
15-64-vuotiaat	1 911	1 947	1 913	1 861	1 850	-3,2 %
yli 65-vuotiaat	436	455	479	492	497	14,0 %
Ikäluokat yhteensä	2 961	3 000	2 996	2 914	2 921	-1,4 %
Pöykkölän tilastoalue						
0-14-vuotiaat	745	760	786	779	776	4,2 %
15-64-vuotiaat	1 944	1 935	1 961	1 924	1 978	1,8 %
yli 65-vuotiaat	300	322	348	388	415	38,3 %
Ikäluokat yhteensä	2 989	3 017	3 095	3 091	3 169	6,0 %
Lapinrinteen tilastoalue						
0-14-vuotiaat	230	216	230	229	228	-0,9 %
15-64-vuotiaat	938	893	854	855	840	-10,5 %
yli 65-vuotiaat	314	331	337	342	355	13,1 %
Ikäluokat yhteensä	1 482	1 440	1 421	1 426	1 423	-4,0 %
Karinrakan tilastoalue						
0-14-vuotiaat	1 001	959	920	945	937	-6,4 %
15-64-vuotiaat	3 940	3 900	3 828	3 767	3 710	-5,8 %
yli 65-vuotiaat	1 176	1 202	1 240	1 315	1 365	16,1 %
Ikäluokat yhteensä	6 117	6 061	5 988	6 027	6 012	-1,7 %
Ounasmetsän tilastoalue						
0-14-vuotiaat	269	288	279	286	251	-6,7 %
15-64-vuotiaat	1 466	1 435	1 376	1 374	1 297	-11,5 %
yli 65-vuotiaat	366	430	462	473	497	35,8 %
Ikäluokat yhteensä	2 101	2 153	2 117	2 133	2 045	-2,7 %
Koskenkylän tilastoalue						
0-14-vuotiaat	202	197	205	210	226	11,9 %
15-64-vuotiaat	526	535	545	548	563	7,0 %
yli 65-vuotiaat	106	105	105	111	115	8,5 %
Ikäluokat yhteensä	834	837	855	869	904	8,4 %
Saarenkylän tilastoalue						
0-14-vuotiaat	2 027	2 039	1 975	1 986	2 001	-1,3 %
15-64-vuotiaat	6 071	6 025	6 007	5 923	5 955	-1,9 %
yli 65-vuotiaat	1 780	1 852	1 846	1 911	1 978	11,1 %
Ikäluokat yhteensä	9 878	9 916	9 828	9 820	9 934	0,6 %
Ylikylän tilastoalue						
0-14-vuotiaat	1 419	1 458	1 469	1 508	1 562	10,1 %
15-64-vuotiaat	2 846	2 923	2 906	2 985	3 082	8,3 %
yli 65-vuotiaat	311	326	339	372	392	26,1 %
Ikäluokat yhteensä	4 576	4 707	4 714	4 865	5 036	10,1 %
Alakorkalon tilastoalue						
0-14-vuotiaat	185	174	161	151	142	-23,3 %
15-64-vuotiaat	504	505	508	489	487	-3,4 %
yli 65-vuotiaat	83	85	100	112	125	50,6 %
Ikäluokat yhteensä	772	764	769	752	754	-2,3 %
Kaukon tilastoalue						
0-14-vuotiaat	88	80	80	76	80	-9,1 %
15-64-vuotiaat	282	277	285	279	274	-2,8 %
yli 65-vuotiaat	101	106	98	103	117	15,8 %
Ikäluokat yhteensä	471	463	463	458	471	0,0 %

Kaupunkikeskustan suuralueen tilastollisia alueita tarkastellessa voidaan havaita, että keskuskaupungin kasvu on tapahtunut Ylikylän, Ratantauksen ja Pöykkölän alueilla, joissa väestömäärä vuosien 2017 ja 2021 välisenä aikana on kasvanut määrällisesti eniten. Eniten väestöä kaupunki keskuksen suuralueella ovat menettäneet Ounasmetjän, Karinrakan, Alakorkalon ja Ounasrinteen tilastoalueet.

Ikäryhmittäisen tarkastelun perusteella voidaan todeta, että nyt havaitut muutokset ovat tapahtuneet pääsääntöisesti 0-64-vuotiaiden ikäryhmissä. Keskustan tilastoalueet jakautuvat ryhmän osalta yhä selkeämmin väestöä lisääviin ja tätä menettäviin alueisiin. Sen sijaan yli 65-vuotiaiden osuus on kaikissa kaupunkikeskuksen suuralueen tilastoalueilla kasvava.

	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos 2017-2021
Niesin tilastoalue						
0-14-vuotiaat	11	11	10	13	10	0,0 %
15-64-vuotiaat	129	124	115	117	116	0,0 %
yli 65-vuotiaat	93	97	93	102	104	14,3 %
Ikäluokat yhteensä	233	232	218	232	230	6,0 %
Olkajärven tilastoalue						
0-14-vuotiaat	39	40	40	43	48	2,1 %
15-64-vuotiaat	225	228	220	215	204	-17,1 %
yli 65-vuotiaat	140	142	131	135	138	3,0 %
Ikäluokat yhteensä	404	410	391	393	390	-8,7 %
Lohiniva tilastoalue						
0-14-vuotiaat	12	9	7	8	10	0,0 %
15-64-vuotiaat	62	62	61	60	56	-5,1 %
yli 65-vuotiaat	58	57	55	53	56	3,7 %
Ikäluokat yhteensä	132	128	123	121	122	-0,8 %
Meltauksen tilastoalue						
0-14-vuotiaat	42	45	37	39	40	-11,1 %
15-64-vuotiaat	238	240	230	234	229	-4,2 %
yli 65-vuotiaat	169	174	170	167	168	-9,2 %
Ikäluokat yhteensä	449	459	437	440	437	-6,8 %
Sinetän tilastoalue						
0-14-vuotiaat	183	204	207	226	242	40,7 %
15-64-vuotiaat	601	606	604	607	614	-1,1 %
yli 65-vuotiaat	223	222	231	242	247	11,3 %
Ikäluokat yhteensä	1007	1032	1042	1075	1103	8,7 %
Songan tilastoalue						
0-14-vuotiaat	65	66	63	64	72	14,3 %
15-64-vuotiaat	267	256	255	258	252	-4,9 %
yli 65-vuotiaat	162	164	156	154	153	-7,8 %
Ikäluokat yhteensä	494	486	474	476	477	-3,4 %
Hirvaan tilastoalue						
0-14-vuotiaat	224	203	207	205	210	-1,9 %
15-64-vuotiaat	535	524	533	526	519	-1,5 %
yli 65-vuotiaat	105	113	116	125	133	31,7 %
Ikäluokat yhteensä	864	840	856	856	862	2,4 %
Rautiosaaren tilastoalue						
0-14-vuotiaat	110	118	119	119	116	14,9 %
15-64-vuotiaat	313	317	306	318	322	-2,1 %
yli 65-vuotiaat	123	104	100	101	104	-18,1 %
Ikäluokat yhteensä	546	539	525	538	542	-2,7 %
Murolan tilastoalue						
0-14-vuotiaat	155	156	158	169	176	10,0 %
15-64-vuotiaat	634	607	595	593	599	-6,3 %
yli 65-vuotiaat	270	267	261	260	266	3,9 %
Ikäluokat yhteensä	1 059	1 030	1 014	1 022	1 041	-1,3 %

	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos 2017 – 2021
Jaatilan tilastoalue						
0-14-vuotiaat	68	67	67	72	69	19,0 %
15-64-vuotiaat	269	252	241	244	250	-6,7 %
yli 65-vuotiaat	101	103	111	110	113	9,7 %
Ikäluokat yhteensä	438	422	419	426	432	0,7 %
Ranuantien tilastoalue						
0-14-vuotiaat	101	94	81	75	69	-36,7 %
15-64-vuotiaat	348	345	333	313	292	-18,2 %
yli 65-vuotiaat	123	127	140	148	163	40,5 %
Ikäluokat yhteensä	572	566	554	536	524	-10,0 %
Auttin tilastoalue						
0-14-vuotiaat	15	16	18	19	20	25,0 %
15-64-vuotiaat	139	136	128	133	131	-4,4 %
yli 65-vuotiaat	94	103	108	109	109	18,5 %
Ikäluokat yhteensä	248	255	254	261	260	6,1 %
Vanttauskosken tilastoalue						
0-14-vuotiaat	78	80	80	81	69	-8,0 %
15-64-vuotiaat	376	378	361	350	344	-9,5 %
yli 65-vuotiaat	225	228	238	251	249	7,3 %
Ikäluokat yhteensä	679	686	679	682	662	-3,6 %
Oikaraisen tilastoalue						
0-14-vuotiaat	60	58	55	57	57	-17,4 %
15-64-vuotiaat	272	256	245	236	239	-19,8 %
yli 65-vuotiaat	94	98	102	108	120	31,9 %
Ikäluokat yhteensä	426	412	402	401	416	-9,2 %

Muihin suuralueisiin kuuluvien tilastoalueiden tilanne jakautuu väestöään kasvattaviin ja väestöään menettäviin alueisiin. Ikäluokittaisen tarkastelun perusteella yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa Rautiosaarta ja Meltausta lukuun ottamatta kaikissa keskustan ulkopuolella olevilla tilastoalueilla. 15-65-vuotiaiden osuus on sen sijaan laskeva ja laskee kaikilla alueilla Niesin tilastoaluetta lukuunottamatta, jossa ikäryhmän osuus on pysynyt ennallaan. 0-14-vuotiaiden osuudessa on suurin vaihtelu. Seitsemällä alueella lasten osuus on kasvava ja näistä suurin kasvu on kohdistunut Sinetän alueelle, jossa lasten määrä on kasvanut 59 tarkastelujaksolla. Eniten lapsimäärä on pudonnut Ranuantien tilastoalueella, jossa vähenemä on ollut 30 lasta.

Yhteenveto

Väestömuutosten näkökulmasta vuonna 2022 päättynyt strategiakausi on määrällisesti toteuttanut sille annettuja tavoitteita Rovaniemen väestömäärän kasvaessa edelleen. Päättynyttä strategiakautta 2018-2022 kuvastavat erilaiset globaalit kriisit, joilla on ollut myös yllättäviä positiivisia vaikutuksia muun muassa syntyneiden lasten määrään, joka oli vuosien 2020 ja 2021 osalta muuta strategiakautta korkeampi. Kuluneen strategiakauden aikana väestömuutokset ovat keskittyneet yhä enenevissä määrin kahdelle väestöään kasvattavalle alueelle. Strategisista väestöä koskevista tavoitteista saavuttamatta kuitenkin jäi väestöllisen huoltosuhteen ennustetta parempi sijoittuminen. Vaikka Rovaniemi on Lapin mittapuulla poikkeus, tulee väestön ikääntyminen huomioida sekä kehittää edelleen Rovaniemen veto- ja pitovoimatekijöitä, jotta ennustetta parempaa väestöllistä huoltosuhdetta voidaan tavoitella.

Väestössä ja väestömäärässä tapahtuvat muutokset tulevat jatkossa haastamaan kaupungin palveluverkkosuunnittelua. Hyvinvointialueiden syntymisen myötä muutokset ovat tuoneet kaupungille uuden edunvalvonnallisen tehtävän, jotta kaupunkilaisten hyvinvointi- ja turvallisuuspalvelut turvataan.

3.2 Elinkeinot ja työllisyys

TYÖSSÄKÄYNTI SEKTOREITTAIN (työpaikat)							% Osuus
ROVANIEMI	2017	2018	2019	2020	2021	% Muutos	kaikista
Yksityinen sektori	13 167	13 772	14 210	12 932	14 359	9,1 %	52,8 %
Valtio	2 929	2 944	3 081	3 135	3 257	11,2 %	12,0 %
Kunta	7 176	6 946	6 738	6 747	6 708	-6,5 %	24,6 %
Valtioenemmistöinen Oy	711	977	959	415	478	-32,8 %	1,8 %
Yrittäjät	2 151	2 271	2 263	2 287	2 370	10,2 %	8,7 %
Tuntematon	61	30	60	38	41	-32,8 %	0,2 %
Yhteensä	26 195	26 940	27 311	25 554	27 213	3,9 %	100,0 %

Strategiakauden päättyessä Rovaniemen työssäkäynnissä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Työpaikkojen määrä kasvoi vuosien 2017-2021 välisenä aikana lähes neljä prosenttia päätyen vuoden 2021 lopulla 27 213 työpaikkaan. Eniten tarkastelujaksolla kasvoivat yksityisen sektorin työpaikat, lisäystä 1 192 työpaikkaa. Yksityisen sektorin ohella myös valtio on kasvattanut työpaikkojensa määrää kaupungissa. Näiden ohella myös yrittäjyys on Tilastokeskuksen tietojen perusteella kasvattanut osuuttaan. Työpaikkojen määrä sen sijaan on vähentynyt valtioenemmistöisissä osakeyhtiöissä ja kuntasektorin palveluissa.

TOIMIPAIKKOJEN MÄÄRÄ, HENKILÖSTÖN SUURUUSLUOKKA (2022) ja TYÖLLISTEN MÄÄRÄ (2021)							
ROVANIEMI	TOIMI-PAIKAT	PK-YRITYS			**SUURYRITYS		TYÖLLISTEN MÄÄRÄ
		Alle 10 henkilöä	10- 49 henkilöä	50-250 henkilöä	Yli 250 henkilöä		
A	MAA-, METSÄ- JA KALATALOUS	137	129	6	1	0	511
B	KAIVOSTOIMINTA JA LOUHINTA	18	16	1	1	0	298
C	TEOLLISUUS	250	232	12	2	1	1 499
D	SÄHKÖ-, KAASU- JA LÄMPÖHUOLTO	22	18	2	1	0	166
E	VESI-, VIEMÄRI- JA JÄTEVESI-, JÄTEHUOLTO	18	14	4	0	0	79
F	RAKENTAMINEN	567	514	48	3	0	2 019
G	TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPPA; KORJAAMOT	590	527	53	1	0	2 689
H	KULJETUS JA VARASTOINTI	280	250	26	4	0	1 364
I	MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA	247	219	22	0	0	1 092
J	INFORMAATIO JA VIESTINTÄ	126	116	6	2	0	662
K	RAHOITUS- JA VAKUUTUSTOIMINTA	43	37	5	1	0	242
L	KIINTEISTÖALAN TOIMINTA	122	113	8	0	0	307
M	AMMATILLINEN, TIETEELLINEN JA TEKNINEN TOIMINTA	684	661	17	1	0	1 397
N	HALLINTO- JA TUKIPALV. TOIMINTA	378	337	28	5	0	2 643
O	JULKINEN HALLINTO JA MAANPUOLUSTUS	5	3	0	2	0	2 337
P	KOULUTUS	105	94	5	3	1	2 364
Q	TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT	242	174	52	10	0	6 376
R	TAITEET, VIHDE JA VIRKISTYS	202	197	4	1	0	594
S	MUU PALVELUTOIMINTA	381	369	6	1	0	691
T	*KOTITALOUDET TYÖNANTAJINA	0	0	0	0	0	126
U	*KANS. ORG. JA TOIMIELIMET	0	0	0	0	0	0
X	TOIMIALA TUNTEMATON	1	1	0	0	0	342
TOIMIALAT YHTEENSÄ		4 418	4 021	305	39	2	27 798

*Tilastokeskuksen toimipaikkarekisterin aineiston perusteella Rovaniemellä ei ole yhtään toimialan toimijaa.

**Tilastokeskuksen toimipaikkarekisterin aineistoon perustuen Rovaniemellä ei ole yksittäistä toimipaikkaa, joka työllistäisi enemmän kuin 500 henkilöä.

Toimipaikkojen perusteella eniten rovaniemeläisiä työskentelee terveys- ja sosiaalipalveluissa, joissa työllisten määrä vuonna 2021 oli 6 376 henkilöä. Ero seuraavaksi suurimpiin on merkittävä, sillä seuraavaksi suurimmassa eli hallinto-

ja tukipalvelutoiminnassa työskentelee 2 643 henkilöä. Toimipaikkojen määrällä mitattuna taas tukku- ja vähittäiskauppa on paikkojen määrässä yli kaksinkertainen, mikä kertoo hyvin toimipaikkojen henkilöstömäärän kokoeroista. Lähestulkoon kaikki vuoden 2022 toimipaikoista olivat PK-sektorin toimipaikkoja, sillä vain kahdessa suuryrityksen kokoluokka (henkilöstö yli 250) täyttyi. Suurin osa Rovaniemen toimipaikoista on alle 10 henkilöä työllistäviä PK-toimijoita ja vain 8 prosenttia kaikista toimipaikoista ylitti tämän henkilöstömääränsä osalta.

Kun tarkastellaan strategiakauden 2018-2022 aikana henkilöstömäärissä tapahtuneita muutoksia, voidaan todeta, että henkilöstön määrä on kasvanut eniten terveys- ja sosiaalipalveluissa, joissa vuosien 2017 ja 2021 välisenä aikana henkilöstömäärän kasvu on ollut 731. Muita henkilöstömääränsä kasvattaneita ovat hallinto- ja tukipalvelutoiminta (+223), koulutus (+176), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (+156), rakentaminen (+139), kaivostoiminta ja louhinta (+97), teollisuus (+96), informaatio ja viestintä (+41), vesi-, viemäri-, jätevesi-, ja jätehuolto (+36), rahoitus ja vakuutustoiminta (+7) sekä kiinteistöala (+23).

Samaan aikaan suurin vähenemä on tapahtunut majoitus- ja ravitsemustoiminnassa, jossa henkilöstön määrä on vähentynyt 89 henkilöllä. Pudotusta henkilöstömäärässä on tapahtunut myös seuraavilla toimialoilla: kuljetus ja varastointi (-84), sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto (-67), tukku- ja vähittäiskauppa mukaan lukien korjaamotoiminta (-47), maa-, metsä-, ja kalatalous (-40), julkinen hallinto ja maanpuolustus (-24) sekä taiteet, viihde ja virkistys (-12).

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT RYHMITTÄIN, PALVELUISSA OLEVAT ja AVOIMET TYÖPAIKAT KUUKAUDEN LOPUSSA ja 12kk													Vuoden keski-arvo
KESKIARVO													
ROVANIEMI	TAM MI	HEL MI	MAA LIS	HUH TI	TOU KO	KESÄ	HEI NÄ	ELO	SYYS	LOKA	MAR RAS	JOU LU	
Työnhakijoita (lkm.)	7 250	7 292	6 929	6 813	6 627	6 646	6 584	6 013	5 716	5 570	5 458	5 575	6 373
Työttömät työnhakijat (lkm.)	3 359	3 421	3 058	2 997	2 929	3 303	3 495	2 869	2 739	2 623	2 604	2 942	3 028
Työssäkäyntitilaston työvoima (lkm.)													30693
Työttömien %-osuus työvoimasta (%)	10,9	11,1	10,0	9,8	9,5	10,8	11,4	9,3	8,9	8,5	8,5	9,6	10
työnhakijat, miehet	2 122	2 190	1 973	1 925	1 829	1 870	1 916	1 677	1 626	1 596	1 622	1 844	1 849
työnhakijat, naiset	1 237	1 231	1 085	1 072	1 100	1 433	1 579	1 192	1 113	1 027	982	1 098	1 179
Alle 20-v. työnhakijat	88	82	77	64	65	104	100	73	55	54	57	76	75
Alle 25-v. työnhakijat	447	463	410	371	362	431	446	353	303	275	269	353	374
Yli 50-v. työnhakijat	1 238	1 206	1 132	1 118	1 049	1 133	1 174	1 053	1 003	984	1 018	1 063	1 098
Vamm./pitk.aik.sair. työnhakijat (lkm.)	447	451	425	432	432	473	485	444	428	414	422	431	440
Ulkomaalaisia (lkm.)	160	172	152	157	160	214	246	211	205	180	183	179	185
Pit.aik.työt. (lkm.)	1 218	1 180	1 132	1 097	1 067	1 059	1 041	997	957	899	871	870	1 032
Kokoaikaisesti lomaute- tut (lkm.)	349	443	238	202	161	153	203	121	100	110	154	333	214
Palveluissa olevat:													
Työllistetyt	354	355	364	377	380	393	381	408	426	432	431	440	395
Työharj./työ.valm.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Työ- ja koul.kokeilut	39	41	40	40	42	41	35	37	39	41	37	17	37
Työvoimakoulutus	340	330	321	311	289	255	219	279	330	386	338	298	308
Valmennust (lkm.)	53	56	37	48	44	36	53	83	102	131	123	113	73
Muissa palveluissa	546	540	577	588	580	506	496	515	544	536	536	511	540
Palveluissa olevat yh- teensä	1 332	1 322	1 339	1 364	1 335	1 231	1 184	1 322	1 441	1 526	1 465	1 379	1 353
Avoimet työpaikat:													
Avoimet työpaikat	2 038	2 258	2 200	1 967	2 086	2 250	2 241	2 517	2 438	2 058	1 359	1 321	2 061
Uudet työpaikat (lkm.)	2 118	2 012	2 097	1 662	1 926	1 938	1 704	1 918	1 851	1 488	1 231	1 092	1 753

Toimipaikkojen ja näiden henkilöstökehityksen ohella työllisyys ja sen kehittyminen ovat tärkeässä asemassa kaupungin elinvoimaisuuden ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin näkökulmasta. Kuukausittainen vaihtelu Rovaniemen kaupungin työllisyyspalveluissa on merkittävää. Keskimäärin työttömiä työnhakijoita oli vuoden 2022 aikana 3 028 henkilöä. Sukupuolten väliset erot työnhaussa ovat myös merkittäviä. Keskimäärin miehiä oli työttöminä työnhakijoina 36 prosenttia enemmän kuin naisia. Ikäluokittain tehtävän tarkastelun perusteella voidaan todeta, että suurin osa

työttömistä on 26-49-vuotiaita. Toiseksi suurin ryhmä on yli 50 -vuotiaat, mutta 25 -vuotiaita työttömiä työnhakijoita on kuitenkin 14,8 prosenttia kaikista työttömistä työnhakijoista. Erityisryhmiä tarkastelemalla voidaan havaita, että vammaisia tai pitkäaikaissairaita työnhakijoita vuoden 2022 oli keskimäärin 440 ja ulkomaalaisia 185. Pitkäaikais-työttömien määrä kääntyi vuoden 2022 aikana laskuun ja putosi tammikuun 1 218:sta joulukuussa 870 henkilöön. Ko-koaikaisesti lomautettujen määrä laski vuoden aikana, mutta kääntyi takaisin nousuun loppuvuodesta päätyen lähes samaan kuin vuoden alussa.

Palvelujen piirissä olevien määrä oli vuonna 2022 keskimäärin 1 353 henkeä, suosituimpien palvelumuotojen ollessa muut palvelut, työllistetyt ja työvoimakoulutus. Avoimien työpaikkojen määrä kääntyi loppuvuodesta jyrkkään las-kuun, jolloin eroa tammikuun ja joulukuun välillä avointen työpaikkojen määrässä oli yli 700 työpaikkaa. Uusien työ- paikkojen lukumäärässä ero oli tätäkin suurempi: joulukuussa yli 1000 työpaikkaa vähemmän kuin saman vuoden tammikuussa. Vuosien 2021 ja 2022 välisessä vertailussa erot eivät kuitenkaan ole näin dramaattiset, mutta kuitenkin vuoden 2022 osalta sekä uusien että avoimena olevien työpaikkojen määrät ovat pienemmät kuin vuonna 2021.

Työllisyys kehittyi kuitenkin vuonna 2022 suotuisasti ja työttömyysasteen keskiarvo oli vuonna 2022 tasan 10 prosenttia. Pudotusta edellisen vuoden vastaavaan oli 2 prosenttia. Matalimmillaan työttömyys kävi loka-marraskuussa ollen 8,5 prosenttia ja korkeimmillaan työttömyys oli vuoden 2022 aikana heinäkuussa 11,4 prosenttia. Nuorisotyöt- tömyyden (alle 25-vuotiaat) hyvä kehitys laski edelleen vuoden takaisesta ja keskimäärin nuoria työttömiä oli vuoden 2022 aikana 449 henkeä. Vuonna 2022 nuoria työttömiä oli 26 vähemmän kuin edellisvuoden joulukuussa, jolloin työttömiä nuoria ilmoitettiin olevan 475 henkeä.

Työttömyyden tarkempi tarkastelu paljastaa työttömyyden olevan korkeimmillaan kesä-heinäkuussa ja matalimmil- laan loka-marraskuussa lähes kaikissa ikäryhmissä. Suurin työttömien ryhmä ovat yli 60-vuotiaat, joiden määrä on 15,4 prosenttia kaikista työttömistä. Matalin työttömyys vuoden 2022 aineiston perusteella on 15-19-vuotiaiden ja 40-54 vuotiaiden ryhmässä. Näissä ryhmissä ryhmäkohtainen osuus kaikista työttömistä jää alle 10 prosenttiin.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT IKÄRYHMITTÄIN														
Rovaniemi	TAM MI	HEL MI	MAA LIS	HUH TI	TOU KO	KES Ä	HEI- NÄ	ELO	SYYS	LOKA	MAR RAS	JOU- LU	KESKI- ARVO	% KAI- KISTA
15 - 19	87	80	74	63	64	103	98	72	54	54	56	75	73	2,6 %
20 - 24	338	349	317	296	291	323	341	276	244	212	204	251	287	10,2 %
25 - 29	331	327	304	299	314	363	378	303	294	261	227	251	304	10,8 %
30 - 34	341	338	322	345	357	406	435	333	330	324	305	327	347	12,3 %
35 - 39	322	326	309	302	313	391	408	321	305	289	273	286	320	11,4 %
40 - 44	264	279	256	260	262	310	343	265	270	254	253	265	273	9,7 %
45 - 49	201	195	189	186	176	190	204	173	178	175	173	187	186	6,6 %
50 - 54	275	267	240	248	229	270	274	251	227	217	212	223	244	8,7 %
55 - 59	384	361	355	340	332	353	362	317	312	308	321	331	340	12,1 %
60 - 64	461	451	446	452	424	433	446	430	418	411	419	408	433	15,4 %
65 -	6	5	8	...	6	8	...	7	7	8	7	5	6	0,2 %
TYÖTTÖMIÄ TYÖNHAKIJOITA YHTEENSÄ	3 010	2 978	2 820	2 795	2 768	3 150	3 292	2 748	2 639	2 513	2 450	2 609	2 814	

Yhteenveto

Päättäneellä strategiakaudella elinkeinot ja työllisyys kehittyivät positiivisesti, vaikka koronapandemia ja Ukrainan sota osuivat strategiakaudelle. Elinkeinoja ja työllisyyttä koskevat tavoitteet toteutuivat vuoden 2022 aikana. Strate- gisista tavoitteista työttömyyden lasku ja matkailun yöpymisten määrät olivat vuonna 2022 pienemmät kuin strate- gian lähtövuonna 2018. Tulevalla strategiakaudella erityisesti työllisyyden ja elinkeinojen kehittyminen ovat tärkeitä.

3.3 Ympäristötekijät

Välkky-hanke, jossa Rovaniemen kaupunki oli aktiivisesti mukana, loppui kesällä 2022. Kiertotalouspuisto-hanke on saatettu onnistuneesti päätökseen syksyn 2022 aikana. Molempien hankkeiden tuloksia hyödynnetään aktiivisesti. Rovaniemen kaupunkistrategia julkaistiin keväällä 2022, jossa kiertotalouden edistäminen on noussut vahvaksi poliittiseksi tahtotilaksi. Rovaniemen kaupunki on alkanut syksyllä 2022 päivittää jätehuoltomääräyksiä, joiden tavoitteena on muun muassa kierrätysasteen asteittainen parantaminen.

Rovaniemen kaupunki haki Akke-rahoitusta ”Vetytalouden mahdollisuudet Rovaniemen seudun ja sen ympäryskuntien elinkeinoelämälle” -hankkeelle. Hankkeen tavoitteena on kartoittaa ja analysoida vetytalouden tarjoamia liiketoimintamahdollisuuksia sekä vetytalouden siirtymän aikataulua Rovaniemen seudun ja sen ympäryskuntien yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta. Rovaniemen kaupunki haki ja sai Lapin liitolta asiantuntija-apua myös kestävän kehityksen ja ilmasto-ohjelman hankesuunnitelman kirjoittamiseen. Hankesuunnitelma valmistuu alkuvuodesta 2023. Rovaniemen kaupunki on palkannut kiertotalousasiantuntijan ja kiertotalouden harjoittelija aloitti työnsä syksyllä 2022.

Maa-aineslupapäätöksissä edellytetään, että luvanhaltijan on ottoalueen maisemointitöiden turvaamiseksi esitettävä luvassa määrätty hyväksyttävä vakuus. Vuoden 2022 tallennettujen vakuuksien kokonaismäärä on noin 3,3 miljoonaa euroa.

Rovaniemen kaupungissa rakentamisen määrä väheni verrattuna aikaisempiin vuosiin. Erityisesti omakotitalojen lupamäärä tippui. Omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin yhteensä 105 kappaletta, kun viimeisen viiden vuoden keskiarvo on ollut 135 kappaletta vuodessa. Kerrostalojen rakennuslupia käsiteltiin 9 kappaletta ja rivitalojen 20 kappaletta. Myönnetty rakennusluvat sisältävät uusia asuntoja yhteensä 510 kappaletta.

4 KOKONAISTALouden KEHITYS

4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Laskelmissa ovat mukana peruskaupungin ulkoiset tuotot ja kulut.

4.1.1 Peruskaupungin tuloslaskelma ja tunnusluvut

1 000 €	2022	2021	Muutos	
			€	%
Toimintatuotot	65 420	74 799	9 378	13 %
Valmistus omaan käyttöön	37	96	59	61 %
Toimintakulut	-493 390	-455 938	37 452	-8 %
Toimintakate	-427 933	-381 044	46 889	-12 %
Verotulot	296 743	284 026	-12 718	-4 %
Valtionosuudet	123 581	113 772	-9 809	-9 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	8 280	8 087	-193	-2 %
Muut rahoitustuotot	13 883	4 201	-9 682	-230 %
Korkokulut	-2 348	-2 596	-248	10 %
Muut rahoituskulut	-376	-93	284	-306 %
Vuosikate	11 831	26 353	14 522	55 %
Poistot ja arvonalentumiset	-14 853	-15 050	-197	1 %
Satunnaiset tuotot	67	0	-67	
Satunnaiset kulut	-172	0	172	
Tilikauden tulos	-3 127	11 303	14 430	128 %
Tilinpäätössiirrot	313	1 373	1 060	77 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 814	12 676	15 490	

Tuloslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut	-13,3 %	-16,4 %
Vuosikate/Poistot	-79,7 %	-175,1 %
Vuosikate euroa/asukas	183	411
Asukasmäärä	64 535	64 194

Toimintakate

Toimintakate kuvaa, kuinka paljon toimintakuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista (%)

= 100 * toimintatuotot / (toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kuvaa, kuinka monta prosenttia toimintakuluista kyetään kattamaan saaduilla toimintatuotoilla toimintavuoden aikana.

Vuosikate

Vuosikate kuvaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoitustoimintaan ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä.

Koko kaupungin vuosikate oli 11,83 miljoonaa euroa. Vuosikate kattoi poistoista 79,7 prosenttia. Tulo-rahoitus ei riittänyt investointimenoihin.

Vuosikate prosenttia poistoista (%)

= $100 \times$ vuosikate/poistot ja arvonalentumiset

Tunnusluku kuvaa tulorahoituksen riittävyyden poistoihin. Jos vuosikatteella katetaan tilikauden poistot, voidaan kunnan tulorahoitusta pitää riittävänä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Rovaniemen kaupungin vuosikate ei kattanut poistoja.

Vuosikate euroa/asukas

Asukasmääränä käytetään 31.12. mukaista asukasmäärää. Tunnusluku kuvaa, kuinka monta euroa vuosikate oli asukasta kohden toimintavuonna.

Rovaniemen kaupunki sijoittuu 314 kunnan joukossa sijalle 244 sijan 1 ollessa korkein vuosikate euroa/asukas vuoden 2020 tilastoinnissa.

4.2 Toiminnan rahoitus

4.2.1 Peruskaupungin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

*1 000 €	2022	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	11 831	26 353	-14 522	-55,1 %
SATUNNAISET ERÄT	-105		-105	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-1 681	-3 959	2 278	-57,5 %
TOIMINNAN RAHAVIRTA YHT.	10 045	22 394	-12 349	-55,1 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-16 417	-14 014	-2 403	17,1 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN		188	-188	-100,0 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	2 274	4 240	-1 966	-46,4 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHT.	-14 143	-9 586	-4 556	47,5 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 098	12 808	-16 906	-132,0 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-3 000	-13 134	10 134	-77,2 %
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	2 441	829	1 612	194,6 %
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHT.	-559	-12 306	11 746	-95,5 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	7 294	18 600	-11 306	-60,8 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-16 187	-18 158	1 971	-10,9 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	3 921	20 678	-16 757	-81,0 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHT.	-4 972	21 120	-26 092	-123,5 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-817	-750	-67	8,9 %
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	19	-21	40	-192,0 %
SAAMISTEN MUUTOS	-703	-6 771	6 068	-89,6 %
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	7 554	-13 365	20 919	-156,5 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET YHT.	6 053	-20 906	26 960	-129,0 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	522	-12 092	12 614	-104,3 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 576	716	-4 292	-599,5 %
RAHAVARAT 31. 12.	75 144	78 720	-3 576	-4,5 %
RAHAVARAT 1. 1.	78 720	78 004	716	0,9 %
	-3 576	716	-4 292	-599,5 %

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-37 255	-32 678
Investointien tulorahoitus, %	72,1	190,6
Laskennallinen lainanhoitokate	0,37	0,75
Kassan riittävyys, pv	52	57
Asukasmäärä	64 535	63 528

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Tunnusluvulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitkällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Rovaniemen kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on pysynyt negatiivisena vuosina 2021 ja 2022, eli menoja on jouduttu kattamaan kassavarojen vähennyksellä ja lainoilla.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

(omahankintameno = investointimenot - rahoitusosuudet)

Tunnusluku kuvaa, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Rovaniemen kaupunki on rahoittanut tulorahoituksella vuonna 2022 72,1 prosenttia investoinneista, eli 27,9 prosenttia investoinneista on katettu lainalla, rahavarojen vähennyksellä tai hyödykkeiden myynnillä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tunnusluku kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Rovaniemen kaupungin laskennallinen lainanhoitokate jää kahtena seurantavuonna luokkaan heikko eli alle yhden.

Lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Rovaniemen kaupungin lainanhoitokate on tippunut tyydyttävästä heikkoon vuosien 2021 ja 2022 välillä.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla, joihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Riittävä kassa on välillä 14–30 päivää. Suositeltava taso on noin 20 päivää.

Rovaniemen kassavarojen riittävyys on suositusta korkeammalla tasolla 51,6 päivää.

4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

4.3.1 Peruskaupungin tase ja tunnusluvut

Peruskaupungin tase 1000 €	2022	2021	Muutos	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	503 291	501 835	-1 456	0 %
Aineettomat hyödykkeet	657	539	-118	-22 %
Aineettomat oikeudet	40		-40	
Aineelliset hyödykkeet	212 702	211 269	-1 432	-1 %
Sijoitukset	289 933	290 026	94	0 %
			0	
Toimeksiantojen varat	151	151	0	0 %
			0	
Vaihtuvat vastaavat	103 907	106 799	2 892	3 %
Vaihto-omaisuus	81	100	19	19 %
Saamiset	28 682	27 979	-703	-3 %
Rahoitusarvopaperit	20 265	32 659	12 394	38 %
Rahat ja pankkisaamiset	54 879	46 061	-8 818	-19 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	607 349	608 785	1 436	0 %

	2022	2021	Muutos	
			€	%
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	245 249	248 064	2 814	1 %
Peruspääoma	196 243	196 243	0	0 %
Muut omat rahastot	12 949	12 949	0	0 %
Edellisten tilikausien ylijäämä	38 871	26 195	-12 676	-48 %
Tilikauden ylijäämä	-2 814	12 676	15 490	122 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	2 283	2 596	313	12 %
			0	
Pakolliset varaukset	0	74	74	100 %
Toimeksiantojen pääomat	1 068	1 885	817	43 %
Vieras pääoma	358 748	356 166	-2 582	-1 %
Pitkäaikainen	236 692	245 951	9 259	4 %
Lyhytaikainen	122 057	110 215	-11 842	-11 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	607 349	608 785	1 436	0 %

TASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	40,8	41,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	73,9	75,3
Kertynyt ylijäämä, 1000€	36 057	38 871
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	559	606
Lainakanta 31.12., 1000€	285 037	290 009
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 417	4 518
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	474 635	415 611
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	7 355	6 474
Lainasaamiset 31.12., 1000€	203 323	202 763
Asukasmäärä	64 535	64 194

Omavaraisuusaste, %

= (oma pääoma + poistoero + vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma – saadut ennakot)

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään 70 prosenttia. 50 prosenttia tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Rovaniemen kaupungin omavaraisuusaste on molemmilla tarkastelukaussilla alle 50 prosenttia ollen vuonna 2022 40,8 prosenttia.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (vieras pääoma – saadut ennakot)/käyttötulot

*käyttötulot=tilikauden toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista (=toimintatuotot, verot ja valtionosuudet) tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Tunnusluvulle ei ole yleistä ohjearvoa, mutta sitä tulee verrata saman toimialan toimijoiden kesken. Kuntakentässä Rovaniemen kaupunki sijoittuu 314 kunnan joukossa sijalle 41 sijan 1 ollessa velkaantunein kunta vuoden 2020 tilastoinnissa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 € ja euroa/asukas

=edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai tulevina vuosina katettavan alijäämän määrän.

Tunnusluku kuvaa, kuinka monta euroa kertynyt ylijäämä oli asukasta kohden toimintavuonna. Rovaniemen kaupunki sijoittuu 314 kunnan joukossa sijalle 228 sijan 1 ollessa korkein ylijäämä/asukas vuoden 2020 tilastoinnissa.

Lainakanta 31.12., 1 000 € ja euroa/asukas

=vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Tunnusluku kuvaa korollisen vieraan pääoman määrää.

Tunnusluku kuvaa, kuinka monta euroa lainaa oli asukasta kohden toimintavuonna. Rovaniemen kaupunki sijoittuu 314 kunnan joukossa sijalle 86 sijan 1 ollessa korkein lainamäärä/asukas vuoden 2020 tilastoinnissa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1 000 € ja euroa/asukas

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut

Tunnusluvussa lainamäärään lisätään vuokravastuut. Vuokravastuut ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetietojen mukaan.

Tunnusluku kuvaa, kuinka monta euroa lainat ja vuokravastuut olivat asukasta kohden toimintavuonna. Rovaniemen kaupunki sijoittuu 314 kunnan joukossa sijalle 26 sijan 1 ollessa korkein lainamäärä ja vuokravastuut/asukas vuoden 2020 tilastoinnissa.

Lainasaamiset 31.12. 1 000 €

=Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Rovaniemen kaupunki sijoittuu 314 kunnan joukossa sijalle 7 sijan 1 ollessa korkeimmat lainasaamiset vuoden 2020 tilastoinnissa.

4.4 Kokonaistulot ja -menot

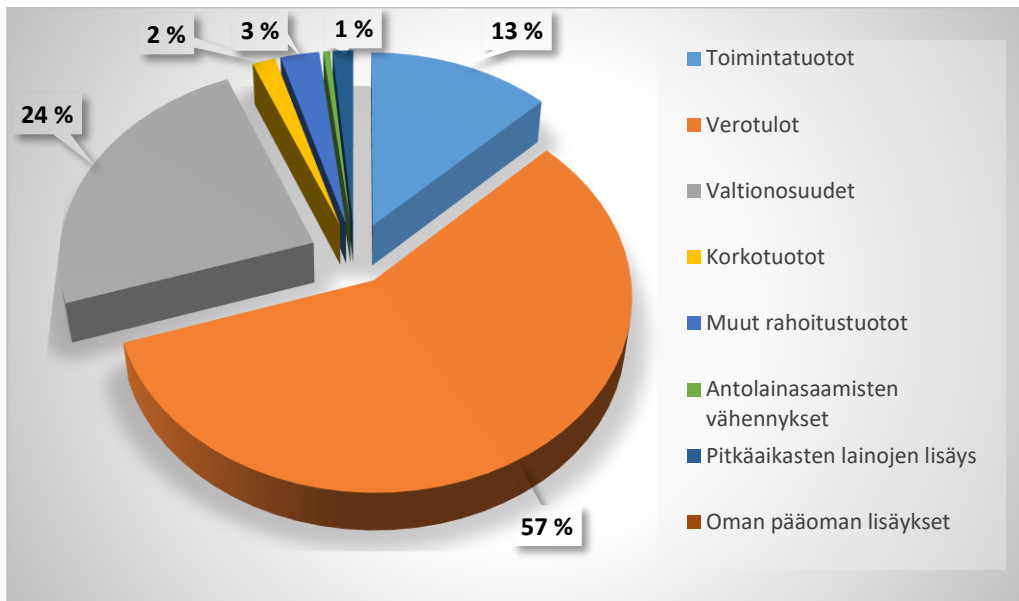
Kokonaistuloissa ja -menoissa on huomioitu vain ulkoiset erät.

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
TOIMINTA			TOIMINTA		
Toimintatuotot	65 420	13 %	Toimintakulut	493 390	93 %
Verotulot	296 743	57 %	Valmistus omaan käyttöön	-37	0 %
Valtionosuudet	123 581	24 %	Korkokulut	2 348	0 %
Korkotuotot	8 280	2 %	Muut rahoituskulut	376	0 %
Muut rahoitustuotot	13 883	3 %	Satunnaiset kulut	172	0 %
Satunnaiset tuotot	67		<i>Tulorahoituksen korjauserät</i>		
<i>Tulorahoituksen korjauserät</i>	58		Pakollisten varausten muutos		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	74	0 %
luovutusvoitot	-1 662	0 %	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
			luovutustappiot	3	
INVESTOINNIT			INVESTOINNIT		
Rahoitusosuudet invest.menoihin	0	0 %	Käyttöomaisuusinvestoinnit	16 417	3 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden					
luovutustulot	2 274	0 %			
RAHOITUSTOIMINTA			RAHOITUSTOIMINTA		
Antolainasaamisten vähennykset	2 441	0 %	Antolainasaamisten lisäykset	3 000	1 %
Pitkäaikasten lainojen lisäys	7 294	1 %	Pitkäaikasten lainojen vähennys	16 187	3 %
Lyhytaikasten lainojen lisäys	3 921	1 %	Lyhytaikasten lainojen vähennys	0	0 %
Oman pääoman lisäykset	0	0 %	Oman pääoman vähennykset	0	0 %
Kokonaistulot yhteensä	522 301	100 %	Kokonaismenot yhteensä	531 930	100 %

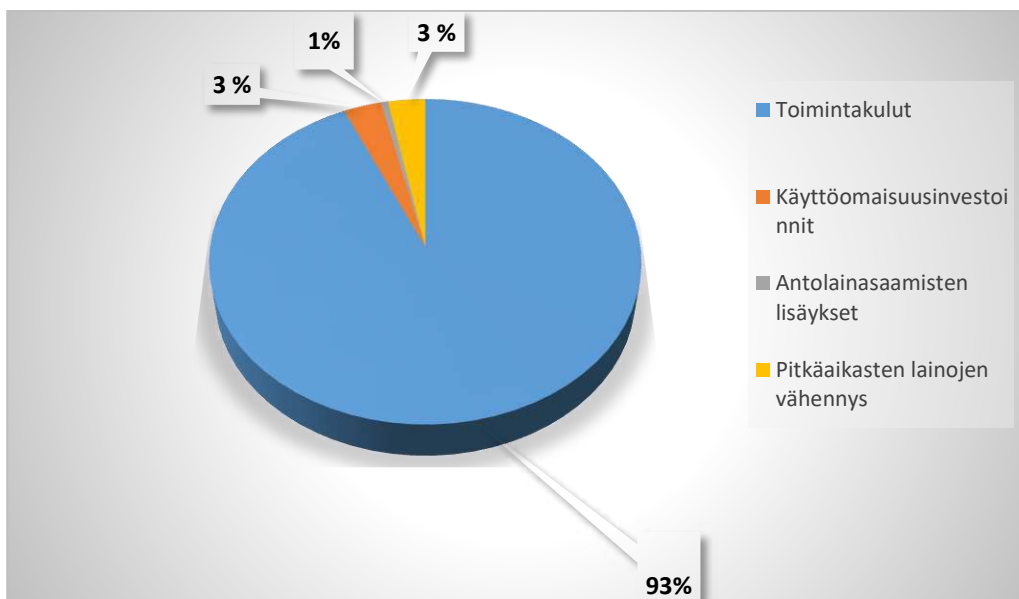
Täsmäytys

		Muut maksuvalmiuden	
Kokonaismenot	531 930	muutokset	-6 053
Kokonaistulot	522 301	Rahavarojen muutos	-3 576
Erotus	-9 629	Erotus	-9 629

Rovaniemen kaupungin kokonaistulojen jakautuminen

Rovaniemen kaupungin kokonaismenojen jakautuminen

4.5 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallitus esittää kaupungin tilikauden tuloksen -3 127 020,69 euron käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 312 875,84 euroa
- Siirretään tilikauden alijäämä -2 814 144,85 euroa taseeseen oman pääoman tilikauden alijäämäksi.

Rovaniemen kaupungin kertyneet ylijäämät ovat siirron jälkeen 36 057 094,28 euroa taseessa.

4.5.1 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Rovaniemen peruskaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Rovaniemen kaupunki käynnistää osana talousarvion laadintaa vuodelle 2024 kehyksen niin, että Rovaniemen kaupungin talous on tasapainossa suunnittelu-kaudella. Talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosina 2024-2026 tullaan käsittelemään osana talousarvion laadintaa.

5 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

5.1 Käyttötalousosa

Talousarvion toteutuminen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteutuma	Toteutuma-%	Poikkeama
Toimintakate	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Tarkastuslautakunta						
Tarkastustoimi	-264 000	0	-264 000	-250 972	95	-13 028
Tarkastuslautakunta yhteensä	-264 000	0	-264 000	-250 972	95	-13 028
Kaupunginhallitus						
*Keskusvaalilautakunta	-174 000	0	-174 000	-47 783	27	-126 217
Toimielin	11 802 637	-1 510 000	10 292 637	7 869 938	76	2 422 699
<i>Konsernihallinto</i>						
Henkilöstö- ja hallintopalvelut	-8 202 835	-64 240	-8 267 075	-7 842 435	95	-424 640
Talous- ja rahoituspalvelut	-2 553 594	0	-2 553 594	-2 471 072	97	-82 522
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut	-893 784	0	-893 784	-800 383	90	-93 401
Kaupunginhallitus yhteensä	-21 577	-1 574 240	-1 595 817	-3 291 736	206	1 695 919
Hyvinvointilautakunta						
Perhe- ja sosiaalipalvelut	-55 435 000	-2 200 000	-57 635 000	-58 457 704	101	822 704
Ikäihmisten palvelut	-52 437 000	-4 700 000	-57 137 000	-57 307 229	100	170 229
**Terveydenhuollon palvelut	-143 268 000	-3 600 000	-146 868 000	-145 459 983	99	-1 408 017
Hyvinvointilautakunta yhteensä	-251 140 000	-10 500 000	-261 640 000	-261 224 916	100	-415 084
Sivistyslautakunta						
Varhaiskasvatuspalvelut	-49 367 000	-3 810 382	-53 177 382	-52 387 551	99	-789 831
Koulutuspalvelut	-75 204 000	0	-75 204 000	-75 180 615	100	-23 385
Vapaa-ajan palvelut	-18 429 000	-250 000	-18 679 000	-18 660 254	100	-18 746
Sivistyslautakunta yhteensä	-143 000 000	-4 060 382	-147 060 382	-146 228 420	99	-831 961
Elinvoimalautakunta						
Toimielin	-15 000	0	-15 000	-25 910	173	10 910
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	-11 002 700	0	-11 002 700	-9 375 080	85	-1 627 620
***Ruoka- ja puhtauspalvelut	0	0	0	13 486	999	-13 486
****Elinvoimalautakunta yhteensä	-11 017 700	0	-11 017 700	-9 387 504	85	-1 630 196
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta						
Toimielin	0	0	0	-17 337	999	17 337
Tekniset palvelut	-11 552 300	0	-11 552 300	-10 421 316	90	-1 130 984
yhteensä	-11 552 300	0	-11 552 300	-10 438 653	90	-1 113 647
Ympäristölautakunta						
Toimielin	-16 700	0	-16 700	-14 689	88	-2 011
Ympäristövalvonta	-7 073 300	0	-7 073 300	-6 855 123	97	-218 177
Ympäristölautakunta yhteensä	-7 090 000	0	-7 090 000	-6 869 812	97	-220 188
Määrärahat yhteensä	-424 085 577	-16 134 622	-440 220 198	-437 692 014	99	-2 528 184
*)Sisäinen liiketoiminta						
Tilapalvelukeskus	10 120 000	0	10 120 000	9 759 045	96	360 955
Sisäinen liiketoiminta yhteensä	10 120 000	0	10 120 000	9 759 045	96	360 955
Koko Rovaniemi yhteensä	-413 965 577	-16 134 622	-430 100 198	-427 932 969	99	-2 167 229

Valtuustoon nähden sitova taso **lautakunnan toimintakate**, *)**sisäisen liiketoiminnan sitova taso on tulos, ei tässä taulukossa esitetty toimintakate**

Koko kaupungin sitova toimintakate on Määrärahat yhteensä- sarake

* Keskusvaalilautakunta raportoidaan vuodesta 2023 omana lautakuntanaan

** Terveydenhuollon palvelut - palvelualue sisältää erikoissairaanhoidon luvut

*** Ruoka- ja puhtauspalvelut toimintakate raportoitu elinvoimalautakunnan osana

**** Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta eroteltu omaksi lautakunnaksi

*) Tilapalvelukeskuksen tehdyn määrärahamuutoksen vaikutus toimintakatteeseen on 0 €. Tilapalvelukeskuksen sitovuustaso käsitellään 5.1.

5.1.1 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan perustehtävät

1. Vastaa hallinnon ja tarkastuksen järjestämisestä kaupunkikonsernissa
2. Vastaa arvioinnin järjestämisestä kaupunkikonsernissa
3. Valvoo sidonnaisuusilmoitusten noudattamista.

Kaupunkistrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet ja muutokset vuonna 2022

Tarkastuslautakunta huomioi arvioinnissaan kaupunkistrategiassa kirjatut poikkileikkaavat tavoitteet ja niissä edistymisen.

Tärkeinä tavoitteina lautakunta nostaa arvioinnissaan seuraavat tavoitteet:

- a) Talous on pitkällä aikavälillä tasapainossa
- b) Omistajaohjauksella tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita
- c) Henkilöstömäärä ja osaaminen vastaavat muuttuviin tarpeisiin
- d) Hankinnat ovat hyvin valmisteltuja, laadukkaita ja aluetalouden huomioon ottavia

Tarkastuslautakunta on asettanut arvioinnilleen tavoitteita niin tuloskortissa kuin arviointisuunnitelmassaan. Vuoden 2022 arvioinnin osalta lautakunta hyväksyi työsuunnitelman 8.11.2022 § 122. Arvioinnin tuloksista tarkastuslautakunta raportoi vuosittain annettavassa arviointikertomuksessa, joka esitetään valtuustolle tilinpäätöksen käsitteilyn yhteydessä.

Osallisuus ja vaikuttaminen vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Tarkastuslautakunta edistää osallisuutta ja vaikuttamista tiedottamisella ja vuorovaikutuksella kaupungin muihin toimielimiin sekä vierailulla määräysvallassa oleviin yhteisöihin.	Toteutui osittain	Tarkastuslautakunta on arviointitehtävänsä suorittamista varten kuullut kaupungin viranhaltijoita. Tarkastuslautakunnan siirryttyä kokousjärjestelyissä hybridikokouksiin ovat vierailut muun muassa kaupungin tytäryhteisöihin jääneet toteutumatta vuoden 2022 aikana. Kaupunkikonsernin sisäistä osallisuutta ja vaikuttamista tarkastuslautakunta on kehittänyt etenkin tilintarkastusyhteisön kilpailutuksen valmistelussa.

Toiminnan riskit vuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kaupungin konsernirakenteen monimuotoisuudessa merkittävä osa konsernin toiminnasta ja taloudesta sekä riskeistä on tarkastuslautakunnan välittömän tiedonsaannin ja siten myös vaikuttamismahdollisuuksien ulkopuolella. Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä. Lautakunnalla on erityinen tehtävä yhteensovittamista sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen sekä tilintarkastuksen toimenpiteet ja siten varmistaa tarkastukseen kohdennettujen voimavarojen	Ei toteutunut	Tarkastuslautakunnan on huomionnut jatkuvuuden turvaamisen uuden valtuustokauden arviointisuunnitelman laadinnassa sekä tilintarkastajan ja lautakunnan välisessä yhteistoiminnassa. Tarkastuslautakunta ja kaupunginhallitus ovat edistyneet sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen yhteensovittamista yhteiskokouksin. Lisäksi sisäinen tarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle vuoden 2022 tarkastuksista.

käyttö parhaimman vaikuttavuuden aikaansaamiseksi.		
--	--	--

Talouden tunnusluvut

Tarkastuslautakunta	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
*1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
TOIMINTATUOTOT	0,3	0,8	0	0,8	0,4	51	0,4
TOIMINTAKULUT	-250	-265	0	-265	-251	95	-13
TOIMINTAKATE	-250	-264	0	-264	-251	95	-13

Tarkastuslautakunnan talous toteutui pääosin suunnitellusti. Palveluiden ostot eivät toteutuneet täysin suunnitellun mukaan, sillä tarkastuslautakunta ei toteuttanut suunniteltuja koulutuksia vuonna 2022. Lisäksi lautakunta ei tilannut tilintarkastajalta talousarvioon budjetoituja mahdollisia lisäselvityksiä. Muut toimintakulut toteutuivat alle suunnitellun, sillä tarkastuslautakunnan vuokramenot eivät olleet täysin selvät tilikauden alussa.

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet vuodelle 2022

Määrälliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Viimeksi laaditun ja valtuustolle annetun arviointikertomuksen seuranta (Arviointikertomus 2020); Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja kehittämisehdotukset yksilöidään arviointikertomuksessa. Lautakunta pyrkii arvioinnin kautta vaikuttamaan siihen, että vähintään puolessa lautakunnan esittämistä johtopäätöksistä on edetty vuoden 2021 aikana.	Toteutui täysin	Vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten osalta on edetty pääosin tavoitteiden mukaisesti, esimerkiksi: -talouden suunnittelussa on otettu käyttöön pidempi aikajänne; -kaupunginhallituksen alaisuudessa valmistellaan vakioidumpaa ja yhteismitallisempaa talousraportointia, joka antaa onnistuessaan paremmat edellytykset tiedolla johtamiseen; -kaupunki on ryhtynyt toimiin varautuakseen paremmin tulvatilanteisiin.
Tarkastuslautakunnan omat toimenpiteet talouden vakauden turvaamiseksi.	Toteutui täysin	Lautakunta on seurannut säännöllisesti talousarvionsa toteutumista. Tarkastuslautakunta ei ole hankkinut tarkastusta varten sopimuksen ulkopuolisia palveluita.

Laadulliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Aktiivinen kouluttautuminen. Tarkastuslautakunta ja sen viranhaltijat osallistuvat vähintään 70 % aktiivisuudella tarkastuslautakunnan toimintaan liittyvään koulutukseen.	Toteutui osittain	Kaupunkitarkastaja on suorittamassa sisäisen tarkastuksen erityisammattitutkinnon tutkinto-ohjelmaan. Loppuvuodelle valmistelussa ollut opintomatka jouduttiin siirtämään. Koulutusmatka järjestetään sitten, kun lautakunta on saanut haussa olevat virat täytettyä. Tarkastuslautakunta ei järjestänyt tai osallistunut muuhun koulutukseen vuoden 2022 aikana. Koulut-

		tautuminen tulee ensiarvioisen tärkeäksi seuraavalla tilikaudella 2023 tarkastuslautakunnan työjärjestelyjen muutosten vuoksi.
Tarkastuslautakunta seuraa ja saavuttaa vuosisuunnitelmaan tai valtuustokauden suunnitelmaan sisällytetyt tavoitteet.	Toteutui täysin	Toteutui suunnitelman mukaisesti.
Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastuksen järjestämistä säännöllisesti kokouksissa. Tarkastussopimus jatkuu option perusteella vuosina 2021-2022.	Toteutui täysin	Tilintarkastaja on raportoinut lautakunnalle tilintarkastussopimuksen mukaisesti. Tarkastuslautakunta toteutti tilintarkastuspalveluiden kilpailutuksen tilikausille 2023-2024 (sisältäen optiovuodet 2025-2026) vuoden 2022 aikana.
Tarkastuslautakunta kehittää valtuustolle annettavaa sidonnaisuusilmoitusten raportointia, valtuustolle annetaan raportti kahdesti vuodessa.	Toteutui täysin	Sidonnaisuustilanne on raportoitu valtuustolle 23.5.2022 § 47 sekä 12.12.2022 § 148.
Tarkastuslautakunnan oman toiminnan kehittäminen syksyllä 2020 toteutetun itsearvioinnin tulosten perusteella.	Toteutui täysin	Itsearvioinnin perusteella lautakunta siirtyi arvioinnin suunnittelussa vuosittaisesta suunnitelmasta valtuustokauden mittaiseen suunnitelmaan. Suunnitelmaa täydennetään ja se vahvistetaan vuosittain hyväksyttävän työohjelman kautta. Arvioinnissa on pyritty aiempaa laajemmin huomioimaan kaupunginhallituksen lisäksi myös muut kaupungin toimielimet.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Tarkastuslautakunta vastaa sille määrätyistä tehtävistä valtuuston osoittamien määrärahojen puitteissa	Toteutui täysin	Toteutui suunnitelman mukaisesti.

5.1.2 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen perustehtävät

Kaupunginhallituksen tehtävistä on säädetty kuntalaissa (38 § ja 39 §) sekä Rovaniemen kaupungin hallintosäännössä (29 §).

Kaupunginhallituksella on kolme jaostoa; nimitysjaosto, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto (HYTE-jaosto) sekä tilajaosto. Kaupunginhallitus päättää Rovaniemen kaupungin vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvostot) kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä.

Konsernihallinnon perustehtävät

Talousarviossa 2022 konsernihallinnon vastuualueena mainittu Omistajaohjaus-, tila-, laki- ja hankintapalvelut lakautettiin 1.9.2022 kaupunginhallituksen päätöksillä 30.5.2022 § 204 ja 12.9.2022 § 313. Hankinta- ja lakipalvelut siirrettiin osaksi henkilöstö- ja hallintopalveluita. Tilapalvelukeskus on siirretty henkilöstö- ja hallintopalveluiden alaisuuteen.

Konsernihallinto jakaantuu tilikauden päättyessä kolmeen (3) vastuualueeseen:

Henkilöstö- ja hallintopalvelut kehittää ja tuottaa kaupungin yleis-, tieto- ja henkilöstöhallintopalveluja sekä asiahallinta-, asiointi- ja tietopalveluja. Vastuualueen tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio sekä kaupunkistrategian valmistelu- ja toimeenpanoprosessin ohjaaminen. Lisäksi vastuualue ohjaa ja kehittää riskienhallintaa ja varautumista sekä ylläpitää turvallisuuden tilannekuvaa. Vastuualueen tehtävänä on tila-, laki- ja hankintapalveluiden tuottaminen.

Talous- ja rahoituspalveluiden tehtävänä on kaupungin talouden ja rahoituksen suunnittelu, ohjaus ja seuranta sekä laskentatoimen ja raportoinnin kehittäminen.

Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut kehittää kaupungin toimintaa ennakoivaksi, avoimeksi, asukaslähtöiseksi ja vuorovaikutukseksi. Vastuualue koordinoi kaupunkikonsernin viestintää, kaupunkimarkkinointia ja osallisuustyötä. Vastuualue hallinnoi ja kehittää kaupunkibrändiä ja vastaa viestintä-, markkinointi- ja osallisuuskanavien ja -järjestelmien asiakaslähtöisestä kehittämisestä. Kaupunkia markkinoidaan arktisena pääkaupunkina.

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet talousarviovuodelle 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Talouden tasapainottamista tukevat ratkaisut konsernihallinnon osalta	Toteutui osittain	Toteutettiin kustannuksia säästävä ratkaisu (noin 200 000 euroa/vuosi) palkkahallinnon palvelujen tuottamisen osalta. Aloitettiin ict-laite- ja järjestelmäpolitiikan osalta säästöjä mahdollisesti tuovien ratkaisujen valmistelu.
Palkka- ja taloushallinnon ostopalveluihin tehtävien muutosten valmistelu	Toteutui täysin	Palkanlaskenta päätetty (kh 10.10.2022 § 361) ottaa Sarastialta omaksi toiminnaksi. Taloushallinnon palvelut ostetaan edelleen Sarastialta.
Valmistellaan ja toteutetaan ratkaisuja ICT-laite- ja järjestelmäkustannusten vähentämiseksi.	Toteutui osittain	Selvitys on käynnistetty syyskuussa 2022 ja tuodaan johtoryhmän käsittelyyn keväällä 2023.

Työskentelytapojen, prosessien ja palvelujen kehittäminen ja sähköistäminen	Toteutui osittain	Etätyökäytäntöä on päivitetty toukokuussa siten, että pääsääntöisesti jokaiseen viikkoon tulee sisältyä lähityötä. Johdon sähköinen työpöytä otettiin käyttöön manuaalisen työn vähentämiseksi ja tiedolla johtamisen edellytysten parantamiseksi.
Palveluverkkoselvityksen laatiminen yhteistyössä toimialojen kanssa	Ei toteutunut	Hyte-palvelujen organisointia ja palveluverkkoa on käsitelty hallintosääntötyön yhteydessä mutta palveluverkkoselvitystä ei laadittu vuoden 2022 aikana.
Sote-uudistukseen/hyvinvointialueiden aloittamiseen liittyvät toimenpiteet	Toteutui täysin	Selvitys omaisuuden, henkilöstön ja sopimusten osalta on annettu hyvinvointialueelle 2/22, sitä on täydennetty 6-12/22 ja yt-neuvottelu on käyty 8-10/22 sekä henkilöstö-, omaisuus- ja sopimukset siirretty.
Varaudutaan sote-uudistuksen vaikutuksiin kaupungin toiminnassa esimerkiksi organisaation ja tehtävien, talouden, henkilöstösiirtojen, sopimusten, asianhallinta-, arkistointi- ja tietopalvelujen, omaisuus ja toimitilojen, tietohallinnon sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta.	Toteutui täysin	<p>Kaupungille jäävien tehtävien organisointi ratkaistiin 1.1.2023 voimaan tulleen hallintosääntömuutoksen yhteydessä.</p> <p>Talous- ja rahoituspalvelut käsittelevät osana TA2023-laadintaa hyvinvointialueen taloudelliset muutokset.</p> <p>Aiemmin hyvinvointipalveluille vuokratut sisäiset vuokrat muuttuivat vuodenvaihteessa ulkoisiksi vuokrasopimuksiksi ja välivuokrasopimukset siirtyivät sellaisenaan Lapin hyvinvointialueelle.</p> <p>Asianhallinta-, arkistointi- ja tietopalvelujen osalta arvioitiin muutoksen vaikutuksia ja kartoitettiin hyvinvointialueelle siirtyviä tietoaineistoja.</p>
Sote-uudistuksesta ja sen vaikutuksista viestiminen aktiivisesti henkilöstölle ja kuntalaisille.	Toteutui täysin	Sote-uudistuksesta viestittiin aktiivisesti erityisesti syksyn 2022 aikana. Viestintää suunniteltiin yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Vuodenvaihteen ympärillä tehostettua viestintää ja tehostetut valmiudet.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkialueellinen kehittäminen sekä yhteensovittaminen hyvinvointialueen kanssa	Toteutui täysin	Haettu STM:n hankerahoitusta hyvinvointia edistävien yhdyspintojen ja ohjelmatyön kokonaiskehittämiseen ja rakentamiseen (aiesopimus yhteistyöstä Lapin hyvinvointialueen kanssa), mutta rahoitusta ei myönnetty. Vahvistettu henkilöresurssia hyvinvoinnin ja terveyden erityisasiantuntijan rekrytoinnilla sekä uudelleen järjestelty yksikön vastuulla olevat tehtävät hallittaviksi kokonaisuuksiksi.
Omistajaohjauksen toimintojen organisoiminen tarvetta vastaavasti	Ei toteutunut	Talousarvioissa 2022 ja 2023 poistettiin omistajaohjauksen määräraha. Omistajaohjausta toteutetaan viranhaltijaorganisaatiossa oman toimen ohella eri puolilla organisaatiota.
Kaupunkistrategian laadinta ja toimeenpano	Toteutui täysin	Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian 23.5.2022 ja toimeenpano käynnistettiin muun muassa ohjelmien valmistelulla ja vuorovaikutustilaisuuksilla.

		Strategiasta johdettiin vuoden 2023 talousarvioon tavoitteet, joita esitetään toimielimittäin.
Kaupunkistrategiaan perustuvien ohjelmien laadinta ja toimeenpano	Toteutui täysin	Ohjelmien valmistelu on käynnistynyt strategiassa määritellyllä tavalla.
Päätöksenteon ja pitkäaikaisarkistoinnin sekä asioinnin sähköistämistä jatketaan. Toteutetaan tiedonhallintalain edellyttämiä toimenpiteitä, esimerkiksi tiedonhallintamallin laatiminen, asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestäminen, olemassa olevien tietojärjestelmien muuttaminen vastaamaan lokitietojen keräämistä, tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttaminen ja niiden saatavuuden kehittäminen.	Toteutui osittain	Tiedonhallintamallin monivuotisessa valmistelutyössä edettiin mm. tuomalla rovaniemi.fi-sivuille Digiturvamalliin kuvattu asiakirjajulkaisuuskuvauks. Sähköisen arkistoinnin laajentamista suunniteltiin vaiheittain. Sähköisen asioinnin edistämistä kartoitettiin. Lokitietojen keräämistä laajentamiseen tullessaan resursoimaan henkilötyötä ja valmistelu käynnistyi syksyllä. Kaupungissa on otettu käyttöön digiturvamalli-järjestelmä, jonne kirjataan kaupungin keskeiset tietojärjestelmät ja niihin liittyvät vastuutehtävät.
Arktisen pääkaupungin brändin vahvistaminen, näkyvyyden ja tunnettavuuden lisääminen (muun muassa Rovaniemi-kauppa, katu-kuva, tapahtumat)	Toteutui täysin	Rovaniemi-brändin näkyvyyttä on vahvistettu kaupunkikuvassa muun muassa Osviitan siirtämisellä Rovakadulle ja brändituotteiden myymisellä uudessa tilassa. Yhteistyö Antti Tuiskun kanssa syksyn 2022 Olympiastadionin konserteissa vahvisti ja toi brändille merkittävää näkyvyyttä kansallisella tasolla. Brändi oli vahvasti mukana näkyvillä myös muun muassa Ounasvaaran talvikisoissa (kisa-alue, maastossa, Ylen tv-lähetyksissä) ja Rovaniemi-viikolla.
Viestinnän saavutettavuuden kehittäminen saavutettavuuslainsäädännön mukaisesti	Toteutui osittain	Viestintäkanavien päivittäminen saavutettavuuslainsäädännön mukaiseksi toteutettu verkkosivuuksien uudistusten kautta. Saavutettavuus on mukana teknisenä vaatimuksena uusien viestintäjärjestelmien hankinnoissa. Henkilökunnalle on järjestetty koulutus saavutettavuudesta ja koulutusmateriaali on henkilökunnan saatavilla intranetissä (Lanssi). Englanninkieliset sivut ja Etiäinen-reittipalvelu päivitetään saavutettavuuslainsäädännön mukaisiksi yhteisten sivujen päivitysprojekteissa vuonna 2023.
Riskienhallinnan käytäntöjen ja raportoinnin kehittäminen.	Toteutui täysin	Kuukausi- ja vuosiraporttien sisältöä, tiedonkeruuta ja raportointimenettelyä uudistettiin.
Rakennusalan osaamisen vahvistaminen (rakennusalan erityisasiantuntija)	Toteutui täysin	Asiaa käsiteltiin hallintosääntötyön yhteydessä ja vuoden 2023 talousarvioon varattiin määräraha kahden työmaapäällikön ja rakennuttamispäällikön virkaa varten.

Osallisuus ja vaikuttaminen talousarviovuonna 2022

Lisätään vaikuttamismahdollisuuksia pitämällä toimielinten pöytäkirjat neljä vuotta nähtävillä julkisessa tietoverkossa	Toteutui osittain	Ratkaisu valmisteltiin vuonna 2022 ja muutos tehdään keväällä 2023.
---	-------------------	---

Edistetään digitaalisten osallisuusalojen käyttöönottoa	Toteutui täysin	Selvitetty yksiköiden käyttötarpeita ja kartoitettu erilaisia alustoja. Hankittu Maptionnaire vuoden kokeilukäyttöön. Kokeilu käynnissä 1.12.2022-30.11.2023.
Hankitaan CaseM-lisäosa, joka lukee ääneen pöytäkirjat sekä esityslistat suoraan selaimessa.	Ei toteutunut	Asiaa selvitelty. Lisäosaa ei hankittu vuonna 2022. Selvitystyötä jatketaan vuonna 2023.
Otetaan käyttöön osallisuuden toimintamalli, jolla edistetään asukkaiden omaehtoista osallisuutta ja lisätään heidän vaikutusmahdollisuuksiaan päätöksenteon prosesseihin.	Toteutui osittain	Osallisuuden keskeisimmät tavoitteet kuvattu kaupunkistrategiassa, tarkemmat linjaukset valmistelussa osana viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelmaa (valmistuu vuoden 2023 aikana). Kartoitettu nykytilaa laajalla kuntalaiskyselyllä syksyn 2022 aikana. Lisätty päätöksentekoon liittyvää viestintää sekä tehostettu osallistumisen tavoista tiedottamista.
Laajennetaan esihenkilöille suunnattuja osallisuuden ja dialogisten menetelmien koulutusta koko henkilöstölle.	Toteutui täysin	Esihenkilökoulutukset käynnistetty keväällä 2022 ja jatkuneet syksyllä 2022. Teemana työkykyjohtaminen ja VAY-toimintamallien hyödyntäminen johtamisessa. Henkilöstölle järjestetty tilaisuuksia tarpeen vaatiessa, laajemmat koulutukset vuoden 2023 aikana.
Saatetaan loppuun 100 tekoa -kampanja osana kaupungin brändin toiminnallistamista ja osallisuuden kehittämistä.	Toteutui täysin	Tekoja toteutettu 100 kpl määräaikaan mennessä.
Osallistuvan budjetoinnin kokeiluja jatketaan viestintä-, osallisuus- ja markkinointiyksikön koordinoimana.	Toteutui täysin	Kaupunginhallitus hyväksynyt koko organisaation osallistuvan budjetoinnin toimintamallin, jota kehitettiin vuoden 2022 aikana hyvin tuloksin.
Vahvistetaan Varhaisen Avoimen Yhteistyön toimintamallin (VAY) mukaista toimintaa koko organisaatiossa.	Toteutui täysin	Toiminnasta on tiedotettu ja markkinoitu organisaation eri kanavissa. Valmisteltu verkostokonsulttikoulutusta vuodelle 2023.
Rovaniemi osallistuu aktiivisesti kansallisiin ja alueellisiin verkostoihin, joissa kehitetään kuntademokratiaa ja kansalaisten osallisuutta.	Toteutui täysin	Rovaniemen edustajat mukana Lapin osallisuusverkostossa sekä THL:n Verkstodialogisuuden työryhmän valtakunnallisessa verkostokoordinaattoriverkostossa. Lisäksi Rovaniemi on ollut mukana valtiovarainministeriön vetämässä Kansallisten dialogien valmistelussa, osana valtakunnallista avoimen hallinnon kehittämistä. Järjestetty Valtakunnallisen dialogisuus -seminaari Rovaniemellä syyskuussa 2022 yhteistyössä THL:n kanssa. Suunniteltu Kansallisten dialogien -päivä Rovaniemelle helmikuussa 2023.
Vaikuttamistoimielinten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia kehitetään edelleen eri tavoin siten, että ne huomioidaan yhä vahvemmin/paremmin mm. osana päätöksentekoa ja palveluiden kehittämistä.	Toteutui osittain	Asiaa on selvitetty vuoden 2022 aikana ja hallintosäätöuudistuksen valmistelun yhteydessä on linjattu, että vaikuttamistoimielinten jäsenten mahdollisuudet osallistua muiden toimielinten kokouksiin selvitetään kevään 2023 aikana osana hallintosäätömuutosta. Lisäksi on suunniteltu vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä jo asioiden suunnitteluvaiheessa.

		Nuorisovaltuuston edustajat ovat jo vuosia olleet eri toimielimissä ja tuovat päätöksentekoon nuorten näkemyksen eri asioista. Osallisuus ja vaikuttaminen nuorten näkökulmasta toteutuu Rovaniemellä erityisen hyvin. Valmisteluvaiheessa olevien asioiden tuominen nuorisovaltuustolle tai nuorisohallitukselle on vielä puutteellista, johon tulee kiinnittää tulevaisuudessa huomiota. Nuorisovaltuuston pelinkehittämistyöryhmä on valmistellut nuorisovaltuustolle peliä, jolla saadaan tehtyä nuorisovaltuustotoimintaa tutuksi.
Vaikuttamistoimielimet seuraavat eri ohjelmien toteutumista ja raportoivat niistä lautakuntiin ja jaostoihin.	Toteutui osittain	Vaikuttamistoimielimet ovat antaneet lausunnot muun muassa kaupunkistrategiaan. Nuorisovaltuusto antoi lausuntonsa lasten ja nuorten mielenhyvinvoinnin edistämiseen määrätystä lisämäärärahasta sekä hallintosäännön muuttamisesta.
Yhteneväisten toimintasääntöjen avulla vaikuttamistoimielimiä kehitetään edelleen. Toimintasuunnitelmien ja -kärkien avulla toimintaa suunnataan eteenpäin ja toimintakertomukset seuraavat kaupungin palveluiden kehittymistä.	Toteutui osittain	Nuorisovaltuuston toimintasääntö on erittäin toimiva ja se ohjaa toimintaa eteenpäin kehittävällä otteella. Nuoret itse pääsevät toimintasäännön kehittämiseen jokaisella kaudella mukaan ja sen muuttaminen on ketterää yhteistyössä kaupunginhallituksen kanssa.

Toiminnan riskit vuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kiinteistöjen rakentamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset	Toteutui osittain	Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen ennalta arvaamattoman kasvun johdosta ja purkukohteiden määrän lisääntyttyä tilapalvelukeskuksen vuosikorjausmäärärahat ylittyivät.
Osaavan henkilöstön menettäminen	Toteutui osittain	13 henkilöä irtisanoutui kaupunginhallituksen alaisista tehtävistä. Korvaavat rekrytoinnit saatiin suoritettua. Erityisesti sote- ja varhaiskasvatuksen palvelualueen haasteet osaavan henkilöstön sekä sijaisten saatavuudessa.
Rekrytointien epäonnistuminen	Ei toteutunut	Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan rekrytoinnit onnistuivat hyvin eikä tehtäviä jäänyt täyttämättä pätevien hakijoiden puuttumisen vuoksi.
Tietoturvaloukkausten toteutuminen, esimerkiksi kaupungin palveluntuottajien tietoturvuutteista johtuen. Toiminnan digitalisaation myötä kyberturvallisuuden merkitys tulee kasvamaan konsernitasolla. Tämän johdosta tietohallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden ohjaus ja valvonta korostuvat.	Toteutui osittain	Tietoturva- ja tietosuojapoikkeamia kirjattu noin 30 kpl, joista poimittuja esimerkkejä; LapIT joutui rajoittamaan internetliikennettä olympialaisten vuoksi, kun työkoneilta seuraaminen kuormitti verkkoyhteyksiä. Sähköpostien tietokalasteluviestien määrä kasvoi.

Viestintävalmiuksien ja -resurssien riittävyyteen liittyvät riskit erityisesti pitkittyneissä häiriö- ja poikkeusoloissa	Ei toteutunut	Valmiudet ja resurssit ovat riittäneet pitkään kestäneistä häiriötilanteista huolimatta.
Muiden riskien toteutumisesta aiheutuvat maineriskit	Ei toteutunut	Edellä mainittujen riskien osittaisesta toteutumisesta ei aiheutunut kaupungille merkittäviä maineriskejä.

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet vuodelle 2022

Määrälliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Digitalisaatioasteen lähtö- ja tavoitetaso määritelty	Toteutui osittain	Digiohjelman valmistelu käynnistetty. Työ viivästyi hyvinvointialueeseen liittyvistä tehtävistä johtuen.

Laadulliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rovaniemen kaupungin maineen säännöllisen mittaamisen varmistaminen	Toteutui täysin	Rovaniemen kaupungin vetovoimaa ja mainetta tutkittiin vuoden 2021 lopussa (tulokset vuoden 2022 alkupuolella). Seuraavan kerran vastaava mainetutkimus toteutetaan vuoden 2023 lopussa, jolloin nähdään kehityssuunta. Tutkimukselle varataan määrärahat kahden vuoden välein säännöllisen mittaamisen varmistamiseksi.
Konsernihallinnon palvelujen ja toimintojen järjesteleminen sote-uudistuksen vaikutusten edellyttämällä tavalla	Toteutui täysin	Konsernihallinnosta siirtyi liikkeenluovutuksen yhteydessä hyvinvointialueen palvelukseen 4 henkilöä. Tehtäväkohtaisia muutoksia tehtiin tarvittavilta osin.
Hankinnat ovat hyvin valmisteltuja, laadukkaita ja aluetalouden huomioon ottavia	Toteutui osittain	Kynnysarvot ylittävät hankinnat toteutetaan määrämuotoisen prosessin kautta. Hankinta-asiakirjat valmistellaan huolellisesti ja keskeiset hankintasopimusta koskevat ehdot esitetään jo tarjouspyyntöasiakirjoissa. Hankinnan onnistumista edistetään tarjoajien kanssa käytävien markkinavuoropuhelujen kautta. Aluetalouden näkökulma huomioidaan hankintalain asettamien reunaehtojen mukaisesti suunnitteleamalla tarkoituksenmukaiset hankintakokonaisuudet, välttämällä ylimitoitettujen vaatimusten asettaminen sekä huomioimalla osatarjousten antamisen mahdollisuus.
Kaupungin hallintosäännön ja muiden ohjeiden päivittäminen sekä ristiriitojen poistaminen	Toteutui osittain	Kaupungin hallintosääntö päivitettiin ja päivitetty versio tuli voimaan 1.1.2023.

Riskienhallinnan varmistaminen ja seuranta	Toteutui täysin	Riskienhallinnan käytäntöjä kehitettiin vuonna 2022 ja riskien seuranta toteutettiin säännöllisesti.
--	-----------------	--

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Talous on pitkällä aikavälillä tasapainossa	Toteutui osittain	Emokaupungin tilinpäätös oli alijäämäinen, konserni-tilinpäätös on ylijäämäinen.
Menojen kasvun hallinta	Toteutui osittain	Menojen kasvu oli tilikaudella, niiltä osin, kun niihin pystyttiin vaikuttamaan, hallittua. Erikoissairaanhoidon, energian, rakennustarvikkeiden menojen kasvu oli huomattava, mutta vaikutuskeinot niihin ovat heikot.
Sopimusten hallinta	Toteutui osittain	Pääosin sopimukset ovat hallinnassa, mutta esimerkiksi eräiden puitesopimusten ja muiden hankintojen rajojen noudattamisessa on ollut haasteita.

Talouden tunnusluvut

Kaupunginhallitus	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteutuma	Toteuma-%	Poikkeama
*1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
TOIMINTATUOTOT	14 202	13 631	-960	12 671	10 926	86	1 745
TOIMINTAKULUT	-12 563	-13 653	-614	-14 267	-14 218	99	-49
TOIMINTAKATE	1 639	-22	-1 574	-1 596	-3 292	206	1 696
Keskusvaalilautakunta	-307	-174	0	-174	-48	27	-126
Toimielin*	11 778	11 803	-1 510	10 293	7 870	76	2 423
<i>Konsernihallinto</i>	-9 832	-11 650	-64	-11 714	-11 114	95	-600
Henkilöstö - ja hallintopalvelut	-7 112	-8 203	-64	-8 267	-7 842	95	-425
Talous- ja rahoituspalvelut	-1 999	-2 553	0	-2 553	-2 471	97	-82
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut	-720	-894	0	-894	-800	89	-94

*Toimielin sisältää vaikuttamistoimielimet, kaupunginjohtajan, sisäisen valvonnan sekä KH:n myynti- ja korvaustulot

Toteuma

Toimintatuotot jäivät muutettua talousarviota pienemmäksi, koska pysyvien vastaavien (esimerkiksi kaupungin omistuksessa olevat maa-alueet) myyntivoitot jäivät 2 360 000 euroa talousarviosta. Toimintakulujen osalta henkilöstökulujen toteuma oli 693 000 euroa talousarviota pienempi, kun taas palvelujen ostot olivat tilikaudella 448 000 euroa talousarviota suuremmat. Merkittävin palvelujen ostoja nostava tekijä on aiempien vuosien väärin kirjattu osuus verotuskustannuksiin, jonka korjaus kasvatti vuoden 2022 kuluja 366 945 euroa. Loppuosa palveluiden ostojen

ylityksestä selittyy vuonna 2022 päätetystä henkilöstön hyvinvointiedun kasvattamisesta, johon ei tehty määräraha-muutospäätöstä. Työhyvinvoinnin kustannukset ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon noin 286 000 eurolla.

Vuonna 2022 toimielimen luvuissa näkyy 550 000 euron sopimuksen mukainen korvaus Nevelle sekä palveluiden ostoissa aiemmille vuosille kohdistunut jälkiseurantavakuutusmaksu, jonka kustannusvaikutus on noin 355 000 euroa. Ilman edellä mainittuja, aiempiin vuosiin kohdistuvia oikaisuja palvelujen ostot olisivat alittaneet alkuperäisen talousarvion.

5.1.2.1 Tilapalvelukeskus

Tilapalvelukeskuksen perustehtävät

Tilapalvelukeskus on laskennallinen taseyksikkö, joka on aloittanut toimintansa 1.1.2020. Tilapalvelukeskus vastaa rakennusomaisuuden kehittämistä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausteesta.

Lisäksi tilapalvelukeskus vastaa kaupungin investointi- ja peruskorjausohjelmiin sisältyvien kohteiden investointiluonteisista töistä kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisesti.

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet talousarviovuodelle 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Toimitilojen hallinnoinnin kehittäminen	Toteutui täysin	Hallintosääntötyön yhteydessä valmisteltiin vaihtoehtoja toimitilojen hallinnoinnin kehittämiseksi. Lokakuussa muutettiin hallinnan parantamiseksi viranhaltijoiden tehtäväjako asiaan liittyen (henkilöstö- ja hallintopalvelujen vastuualuepäällikön viranhaltijapäätös 21.10.2022 § 18).
Tarpeettomista rakennuksista ja kiinteistöistä luopuminen	Toteutui osittain	Vuoden 2022 aikana Oikaraisen koulurakennukset ovat olleet julkisesti myynnissä ja lisäksi on purettu Meltauksen entiset koulurakennukset, Muurolan entinen lukio ja Kiekerön entinen päiväkotikoti. Rakennuksia poistui 5 ja tyhjiä rakennuksia on edelleen 23 (joista 14 Rautiosaassa, 3 Sairaalan niemessä, 2 Oikaraisessa, 1 Metsäruusussa ja 2 Etelärinteellä sekä päiväkotikoti Ritari, joka on osittain käytössä).
Tilapalvelukeskus tulee pysymään valtuuston asettamassa talousarviossa.	Ei toteutunut	Tilapalvelukeskuksen toimintatuotot olivat vuonna 2022 yhteensä 35,6 miljoonaa euroa ja toteuma oli 102,8 %. Toimintakulut olivat 25,9 miljoonaa euroa, toteuma oli 105,3 %. Tulos oli -2,2 miljoonaa euroa ja toteuma 224,7 %. Tilapalvelukeskus ei pysynyt valtuuston asettamassa talousarviossa.
Investointien määrä on rajoitettava valtuuston päättämään investointikehykseen.	Toteutui täysin	Investointien määräraha oli 8 500 000 euroa, toteuma oli yhteensä 5,1 miljoonaa euroa, toteumaprosentti on 60 %.
Vuokrien määrittämisessä noudatetaan kaupunginhallituksen päättämiä ohjeita.	Toteutui täysin	Vuokrien määrittämisessä on noudatettu kaupunginhallituksen päättämiä ohjeita.
Tilapalvelukeskus huolehtii omistamiensa kiinteistöjen terveellisyydestä ja turvallisuudesta.	Toteutui osittain	Tilapalvelukeskus huolehtii määrärahojensa puitteissa rakennuksistaan.

Tilojen käytön tehostamiseen on pyrittävä parantamalla tilatehokkuutta ja tilojen käyttöasteita. Näitä edistetään siirtymällä tiiviimpiin ja joustavampiin tilaratkaisuihin. Ensisijaisesti tiivistetään nykyistä tilankäyttöä, sopeutetaan uusia tilatarpeita sijoittamalla toimintoja olemassa oleviin tiloihin sekä luopumalla turhista tiloista myymällä ja purkamalla rakennuksia.	Toteutui osittain	Tilojen tehostamista ja tilankäytön optimointia voidaan vielä tehostaa.
---	-------------------	---

Toiminnan riskit vuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kiinteistöjen rakentamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset	Toteutui osittain	Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen ennalta arvaamattoman kasvun johdosta ja purkukohteiden määrän lisääntyttä tilapalvelukeskuksen vuosikorjausmäärärahat ylittyivät.
Uudisrakennushankkeiden toteuttamiseen liittyvät toiminnalliset ja taloudelliset riskit, esimerkiksi riski investointimäärärahojen ylittämisestä ja epätarkoituksenmukaisten tilojen toteuttamisesta.	Ei toteutunut	Vuonna 2022 uudisrakennushankkeet olivat suunnitteluvaiheessa: kaupungintalo, Vaaranlammen monitoimitalo ja Napsun monitoimitalo.
Osaavan henkilöstön menettäminen	Toteutui osittain	1 henkilö irtisanoutui tilapalvelukeskuksen alaisista tehtävistä. Korvaava rekrytointi saatiin suoritettua.
Tilapalvelukeskuksen merkittävimmät riskit ovat infrastruktuurin toiminnan häiriöt, äkilliset ja ennalta arvaamattomat kiinteistöihin liittyvät ongelmat, korjausvelka, sisäilmaongelmat ja henkilöstö.	Ei toteutunut	Vuonna 2022 ei ollut normaalista poikkeavaa määrää häiriöitä infrastruktuurissa. Äkillisiä ja ennalta arvaamattomia ongelmia ei myöskään esiintynyt normaalia määrää enempää. Vuosien aikana tehtyjen toimenpiteiden seurauksena vuoden 2022 aikana sisäilmatilanne on saatu pääosin rauhalliseksi. Koronan vaikutukset Tilapalvelukeskuksen toimintaan olivat vuonna 2022 vähäiset verrattuna vuosiin 2021 ja 2020. Jatkossa korona-aikana opeteltu etätyökäytäntö voi tuoda merkittäviäkin säästöjä tilaratkaisuissa (tilatehokkuus).

Talouden tunnusluvut

Tilipalvelukeskus	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteutuma	Toteuma-%	Poikkeama
* 1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Toimintatuotot	34 451	31 883	2 796	34 679	35 625	102,73	-946
Toimintakulut	-24 116	-21 763	-2 796	-24 559	-25 866	105,32	1 307
Toimintakate	10 335	10 120		10 120	9 759	96,43	361
Rahoitustuotot ja kulut	-5 687	-5 482		-5 482	-5 440	99,24	-42
Vuosikate	4 648	4 638		4 638	4 319	93,12	319
Poistot ja arvonalennukset	-6 653	-5 598		-5 598	-6 370	113,79	772
Satunnaiset erät					-105		105
Rahastojen muutos	1 060						
Tulos	-945	-960		-960	-2 156	224,68	1 196

Tilapalvelukeskus tuloslaskelma	2022	2021
Liikevaihto	35 521 609,07	33 711 976,25
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	37 202,36	81 150,81
Liiketoiminnan muut tuotot	65 853,30	658 324,87
Materiaalit ja palvelut	-11 034 507,53	-10 720 613,25
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 723 604,12	-4 644 182,47
Ostot tilikauden aikana	-4 723 604,12	-4 644 182,47
Varaston lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-6 310 903,41	-6 076 430,78
Henkilöstökulut	-2 901 441,78	-2 731 744,23
Palkat ja palkkiot	-2 306 191,69	-2 164 563,17
Henkilösivukulut	-595 250,09	-567 181,06
Eläkekulut	-515 235,57	-488 363,35
Muut henkilösivukulut	-80 014,52	-78 817,71
Poistot ja arvonalentumiset	-6 370 089,33	-6 653 048,86
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 247 656,33	-6 653 048,86
Arvonalentumiset	-122 433,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-11 929 670,81	-10 664 353,69
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	3 388 955,28	3 681 691,90
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 439 937,01	-5 686 835,00
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	4 038,75	4 682,53
Korvaus jäännöspääomasta	-5 231 676,00	-5 456 750,04
Muut rahoituskulut	-1 040,92	-86,85
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-2 050 981,73	-2 005 143,10
Satunnaiset tuotot ja -kulut	-105 226,35	0,00
Satunnaiset tuotot	66769,28	0,00
Satunnaiset kulut	-171995,63	
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	-2 156 208,08	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	1 060 034,80
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 156 208,08	-945 108,30

Tilipalvelukeskus tase	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	71 634 581,28	72 875 694,83
Rakennukset	66 951 355,85	69 524 892,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	264 798,60	308 674,82
Koneet ja kalusto	394 305,30	525 740,40
Ennakkomaksut ja keskenkäisöt hankinnat	4 024 121,53	2 516 387,46
Sijoitukset	2 190 364,22	2 775 474,19
Osakkeet ja osuudet	2 057 585,49	2 641 303,91
Muut saamiset	132 778,73	134 170,28
Saamiset	1 490 458,02	1 717 647,97
Pitkäaikaiset saamiset	15 021,72	30 043,41
Lyhytaikaiset saamiset	1 475 436,30	843 802,28
Myyntisaamiset	310 576,09	287 246,01
Muut saamiset	1 023 132,18	549 791,07
Siirtosaamiset	141 728,03	6 765,20
RAHAT JA PANKKISAAMISET	-557,44	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	75 314 846,08	77 368 816,99
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	84 967 218,18	82 833 744,76
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-22 902 734,68	-21 957 626,38
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 156 208,08	-945 108,30
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	11 661 589,00	12 974 405,00
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 661 589,00	12 974 405,00
Lyhytaikainen	3 744 981,66	3 619 599,63
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 312 816,00	1 312 816,00
Ostovelat	1 747 706,26	1 664 315,45
Korottomat velat kunnalta / kuntayhtymiltä	19 688,70	19 679,31
Muut velat / liittymismaksut	53 610,42	70 081,87
Siirtovelat	611 160,28	552 707,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	15 406 570,66	16 594 004,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	75 314 846,08	76 525 014,71

5.1.3 Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan perustehtävät

Perhe- ja sosiaalipalvelut edistää ja ylläpitää lasten, nuorten, aikuisten ja perheiden toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Lisäksi tehtävänä on tukea heikoimmassa asemassa olevien kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ja ehkäistä syrjäytymistä, turvata taloudellinen ja toiminnallinen vähimmäisturva sekä erityispalveluja tarvitsevien kuntalaisten välttämättömien palvelujen, lakisääteisten oikeuksien ja valinnanvapauden toteutuminen. Tavoitteena on kaikkien kuntalaisten yhdenvertaisuus ja mahdollisuus osallisuuteen, oikea-aikaisten, riittävien ja sopivien palvelujen järjestäminen niitä tarvitseville.

Ikäihmisten palvelut tukee ikääntyneen väestön terveyttä ja toimintakykyä ja mahdollisuutta itsenäiseen ja oman näköiseen elämään. Lisäksi palvelualue tuottaa yhdenvertaiset, vaikuttavat, oikea-aikaiset ja tarpeenmukaiset palvelut niitä tarvitseville ikäihmisille. Tavoitteena on tukea iäkkäiden asumista ensisijaisesti kotona riittävillä palveluilla. Tarvittaessa tarjotaan turvalliset ympärivuorokautisen hoivan palvelut ja akuutin sairauden vaatima hoito ja kuntoutus.

Terveydenhuollon palvelut (sisältää erikoissairaanhoidon) tehtävänä on ennaltaehkäistä sairauksien syntyä, edistää ja ylläpitää terveyttä ja hyvinvointia, hoitaa sairauksia asianmukaisesti, turvata lakisääteinen hoitoon pääsy ja palvelujen käyttäjien tasa-arvoisuus kaikenikäisille kuntalaisille.

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet talousarviovuodelle 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Määrälliset tavoitteet		
Palvelukyky (lakisääteiset, saatavuus, odotusajat)	Toteutui osittain	<p>Henkilöstön saatavuudessa oli vaikeuksia ja potilasliikenteen ruuhkautuminen LKS:sta ja TKS:sta eteenpäin kotihoitoon ja palveluasumiseen heikensi palvelukykyä syksyyn saakka. Tehdyt henkilöstötoimenpiteet ja asumispalvelulisäykset paransivat tilannetta loppuneljänneksellä.</p> <p>Vammaispalveluissa palvelutakuu ei ole toteutunut kaikkina vuoden 2022 kuukausina työvoimatilanteesta johtuen. Vasta elokuussa on saatu täytettyä yksi sosiaalityöntekijän virka. Lisäksi henkilökunnalla on ollut paljon sairauslomia.</p> <p>Lakisääteinen hoitoon pääsy ei toteutunut kaikissa terveystilastoissa. Avohilmo- tilastoinnin haasteista johtuen odotusajoista ei ole luotettavaa tilastotietoa. Puutteita on avovastaanotolla, suun terveydenhuollossa sekä lasten ja nuorten terveystarkastuksissa, keskittymistiimissä.</p> <p>Suun terveydenhuollossa hoitojonoja purettiin määräraaikaisilla palveluostoilla loppuvuoden aikana tehostetusti, myös lasten suun terveystarkastuksia suoritettiin jononpurulla. Saatavuutta ei saatu purettua lakisääteiselle tasolle. Terveystieteiden vastuuhoitoon pääsy ei toteutunut lakisääteisessä ajassa.</p> <p>Kotihoidon aloittamisen odotusaikojen luotettavaa tilastointia on kehitetty. Asumispalveluihin pääsyn odotusaika on keskimäärin 133 vrk. Odotusajat ylittävät lain salliman palvelutakuun. Kotihoidon asiakassuunnitelmien päivittämisessä on ollut viivettä.</p>

Palvelujen käyttö (palvelujen piirissä olevat)	Toteutui osittain	Keskussairaalaan jatkohoitoon pääsyn siirtoviive on pidentynyt.
Kotona asumisen ensisijaisuus (75-v. täyttäneet, muut asiakasryhmät)	Toteutui täysin	Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä on 92 %.
Laadulliset tavoitteet		
Valvonta toteutuu valvontasuunnitelmien mukaisesti	Toteutui osittain	Ikäihmisten asumispalveluissa ja kotihoitossa valvonta toteutunut valvontasuunnitelman mukaisesti. THL:n raporteissa on toteutunut lain vaatima mitoitus. Perhe- ja sosiaalipalveluissa valvontaa on jouduttu toteuttamaan kiireellisyysarvioinnin perusteella johtuen henkilöstö- ja esihenkilövajeesta. Lastensuojelun palveluvastaava aloitti tehtävässä 1.7.2022. Lastensuojelussa valvontaa on jonkin verran voitu tehostaa tämän jälkeen, omavalvontasuunnitelma on saatu päivitettyä. Vammaispalveluissa valvonnan osalta on toteutunut vain ohjaus- ja neuvontatilaisuus palveluntuottajien kanssa.
Henkilöstömitoitukset ovat lakien/suositusten mukaiset lastensuojelussa ja ikäihmisten kotiin annettavissa palveluissa ja ympärivuorokautisessa hoidossa	Toteutui osittain	Lastensuojelun henkilöstömitoitusta koskeva laki tuli voimaan 1.1.2022. Sen mukaan lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla 35 asiakasta. Mitoitus ei toteutunut alkuvuodesta, vaikka lastensuojeluun on perustettu uusia vakanseja. Aluehallintovirasto on antanut Rovaniemen kaupungille huomautuksen tilanteesta kesäkuussa 2022 ja uusi selvitys tilanteesta toimitettiin aviin lokakuussa 2022. Uudessa selvityksessä todettiin, että asiakasmitoitus on saatu sijaisjärjestelyin lain edellyttämälle tasolle. Ikäihmisten asumispalveluissa lain mukainen henkilöstömitoitus (0,6 hk/asiakas) toteutunut ollen pääosin 0,62–0,7 välillä. Kotihoitossa henkilöstövaje viivästytti kotihoitoon pääsyä syksyn aikana.
Asiakaspalautetta kerätään ja hyödynnetään toiminnan kehittämisessä	Toteutui osittain	Saatu palaute otetaan huomioon toimintaa kehitettäessä. Perhe- ja sosiaalipalveluissa aikuissosiaalityön asiakkaille on aloitettu loppuvuodesta 2022 asiakastytyväisyyskysely, joka jatkuu vuodelle 2023. Muissa palveluissa ei asiakaspalautetta ole systemaattisesti kerätty. Ikäkeskuksessa ja terveyspalveluiden toimipisteissä on käytössä ROIDU-asiakaspalautemaatit. Nämä saadut palautteet käsitellään systemaattisesti.
Taloudelliset tavoitteet		
Talousarviossa pysytään	Toteutui osittain	Tavoitteessa ei aivan pysytty. Hyvinvointilautakunnan tulos ylitti talousarvion 0,6 miljoonaa euroa (100,2 %).

Sairauspoissaolojen määrä ja kustannukset vähenevät 10 % edellisvuodesta.	Ei toteutunut	Tavoite ei ole toteutunut ja terveysperusteiset poissaolot ovat kasvaneet.
---	----------------------	--

Toiminnalliset tavoitteet

Perhe- ja sosiaalipalvelut		
Perhepalvelukeskuksen konseptin vahvistaminen ja toimintojen uudistaminen vastaamaan toimintaympäristön nykytilaa.	Toteutui osittain	Perhekeskustoiminnan kehittämistä on jatkettu monialaisessa yhteistyössä (terveydenhuolto, erikoissairaanhoido, koulu, varhaiskasvatus, nuoris- ja vapaa-ajan palvelut, järjestöt, seurakunnat ja yrittäjät). Kehittämistyö jatkuu Lapin hyvinvointialueella.
Peruspalveluiden vahvistaminen.	Toteutui osittain	Sosiaalihuollon peruspalvelut on keskitetty lapsiperheiden ja työikäisten yksikköön 1.1.2021 tehdyn organisaatiomuutoksen mukaisesti. Peruspalveluiden vahvistamista on jatkettu lasten ja nuorten luonnollisissa kasvu- ja oppimisympäristöissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on edelleen ollut vastata oikea-aikaisesti varhaisessa vaiheessa kuntalaisten palvelutarpeisiin.
Yhteistyöstä ja toimintamalleista sopiminen lasten, nuorten ja perheiden sekä aikuisten kanssa työskentelevien tahojen kesken (terveydenhuollon-, erikoissairaanhoidon-, koulu-, varhaiskasvatus-, nuoris- ja vapaa-ajan palvelut sekä työllisyyspalvelut, järjestöt, seurakunnat, yrittäjät).	Toteutui osittain	Koulutoimen kanssa on tiivistetty yhteistyötä monialaisen yhteistyön lisäämiseksi ja yhdyspintatyöskentelyyn liittyen toimintakäytäntöjen sopimisesta. Toteutettu työpajoja yhdyspintatyöhön liittyen ja perustettu niin sanottu työnyrkki. Monialaisen yhteistyön kehittämistä jatketaan Lapin hyvinvointialueen ja kaupungin kesken.
Erityisen tuen tarpeen tunnistaminen ja palvelutarpeeseen vastaaminen tarvittaessa monialaisena yhteistyönä eri väestöryhmien osalta.	Toteutui osittain	Rakenteellisen sosiaalityön osalta sosiaalinen raportointi on jatkunut aikuissosiaalityössä ja Rikoksilla oireilevien nuorten hankkeessa. Sosiaalista raportointia on sovittu laajennettavan myös sosiaalipäivystykseen, perhesosiaalityöhön ja lastensuojeluun. Sosiaalisen raportoinnin tavoitteena on tunnistaa yhteiskunnallisia ilmiöitä, jotka vaikuttavat toimintaympäristöön kohdistuviin muutostarpeisiin sekä asiakkaiden palvelutarpeisiin. Sosiaalihuollon palveluprosessin selkiyttäminen eri toimintojen osalta on edennyt. Peruspalveluiden osuutta on vahvistettu, mikä näkyy esimerkiksi perhesosiaalityössä ja perheneuvolassa kasvaneissa asiakasmäärissä. Lastensuojelun osalta asiakasmäärät ovat hieman laskeneet (avohuolto) mutta asiakkaiden tilanteet ovat entistä haastavampia. Vammaispalvelussa asiakkaiden määrä on lisääntynyt henkilökohtaisessa avussa ja jonkin verran asumispalveluissa. Työikäisten ja lapsiperheiden palveluissa asiakkaiden tilanteet näyttävät entistä haastavampia. Aikuissosiaalityössä alle 30-vuotiaiden asiakasmäärät ovat kasvaneet viimeisimmän kahden vuoden aikana. Covid-19-epidemian vaikutukset näkyvät viiveellä. Lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisen ilmoitusten ja yhteydenottojen määrä on noussut jonkin verran. Vuonna 2022 yhteydenottoja on ollut 2 193, kun vuonna 2021 niitä oli 2 152.

		<p>Tiedot eivät kuitenkaan ole suoraan vertailukelpoisia Kanta-siirtymän vuoksi.</p> <p>Mielenterveyspalvelujen saatavuuden heikentyminen koronan myötä heijastuu edelleen työikäisten, lapsiperheiden sekä lastensuojelun palveluihin.</p> <p>Koronan vaikutukset näkyvät aikuissosiaalityössä ja perhesosiaalityössä erityisesti nuorten syrjäytymisen lisääntymisenä. Koronan myötä etäopiskelun lisääntyminen on hidastanut opiskelijoiden opintojen etenemistä. Tilanne ei ole juurikaan muuttunut alkuvuodesta 2022.</p> <p>Perhe- ja sosiaalipalveluissa on koronan vuoksi pienennetty ryhmäkokoja eri palveluissa tilanteen mukaan koronarajoitukset huomioiden.</p>
Toiminnan tiivistäminen, palvelun sisältöjen kehittäminen sekä järjestämistapojen tapojen arviointi.	Toteutui osittain	<p>Päiväkeskuksen toiminta siirtyi Päiväkeskus Ry:ltä Rovaniemen kaupungin omaksi toiminnaksi 1.1.2022 alkaen. Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumispalveluiden uusi sopimuskausi alkanut 1.3.2022.</p> <p>Päihdehuollon palveluita on yhdenmukaistettu muiden palveluiden kanssa nostamalla Rompun ikäraja 30-ikävuoteen.</p> <p>Mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumisen prosessia on kehitetty asumisen erityispalveluiden ja aikuissosiaalityön välillä.</p> <p>Lastensuojelun ympärivuorokautisen laitoshoidon ja ammatillisen perhekotihoidon kilpailutus tehty, uusi sopimuskausi alkaa 1.1.2023.</p> <p>Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisen avopalveluiden kilpailutus saatiin pitkälle loppuvuoden 2022 aikana, sopimusten allekirjoitus siirtyi kuitenkin vuoden 2023 alusta Lapin hyvinvointialueelle. Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen ostopalveluiden kilpailutuksen valmistelua on jatkettu. Työtoiminnan palvelusetelin valmistelua on jatkettu.</p> <p>Henkilökohtaisen avun kilpailutus on tehty ja uudet palveluntuottajat ovat aloittaneet toimintansa 1.6.2022.</p>
Toimenpiteet toiminnan tuottavuuden nostamiseksi talouden tasapainottamiseksi.	Toteutui osittain	<p>Lastensuojelun itsenäistymisvaroja on saatu perittyä arviolta 9,5 % enemmän kuin edellisvuonna.</p>
Palveluiden kehittäminen huomioiden digitalisaation ja teknologian tuomat mahdollisuudet, järjestöyhteistyö sekä paikallinen ja alueellinen kehittämistyö kuten Tulevaisuuden sote -hanke ja kaupungin oma hanketoiminta.	Toteutui osittain	<p>Aikuissosiaalityöstä ja vammaispalveluista on osallistuttu Työkyky -hankeeseen. Hanketta on hallinnoitu työllisyyspalveluista. Aikuissosiaalityöstä on osallistuttu myös hankkeen pilotointiin työkyvyn tuen tiimiin. Hanke on päättynyt loppuvuodesta 2022.</p>

		<p>Rikoksilla oireilevien nuorten (RIKO)-hankkeen osalta on käyty neuvottelut hankkeen jatkosta 10/2023 loppuun saakka kaupungin, Lapin hyvinvointialueen ja Oikeusministeriön kanssa.</p> <p>Rovaseudun monialainen MARAK-työryhmä on jatkanut toimintaansa. MARAK on vakavan parisuhdeväkivallan riskiarvioinnin ja uhrin auttamisen moniammatillinen menetelmä.</p> <p>Monialainen Ankkuri-toimintamalli on jatkanut toimintaansa. Toiminnan tarkoituksena on puuttua varhaisessa vaiheessa nuorten rikolliseen käyttäytymiseen ja rikoskierteen katkaisemiseen. HSS-hoito syytteen sijaan -toimintamalli on jatkunut.</p> <p>Lisäksi on osallistuttu eri hankkeiden ohjausryhmiin.</p>
Ammatilliseen lähijohtamiseen ja henkilöstön hyvinvointiin panostaminen sekä työntekijöiden osaamisen kehittämisen tukeminen.	Toteutui osittain	<p>Ammatilliseen lähijohtamiseen on pyritty panostamaan työntekijävajeesta huolimatta. Esihenkilötaso on joutunut paikkaamaan asiakastyön osuutta erityisesti lastensuojelussa, perhesosiaalityössä ja vammaisten asumispalveluissa.</p> <p>Henkilöstö on osallistunut erilaisiin koulutuksiin.</p>
Henkilöstön saatavuuteen vaikuttaminen yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa.	Toteutui osittain	<p>Sosiaalityöntekijöiden rekrytointivaiveuksia on kaikissa yksiköissä. Palkkojen korotuksilla ja rekrytointin tehostamisella on pyritty vaikuttamaan vaikeuksiin. Asumisen palveluissa perustettiin sijaispooli alkuvuodesta 2022. Kaikkia sijaispooliin perustettuja vakansseja ei saatu täytettyä rekrytointivaikkeuksien vuoksi.</p> <p>Lastensuojelussa toteutettiin syksyllä 2022 rekrytointikampanja. Sosiaalityöntekijöiden palkan korotuksilla ja rekrytointikampanjalla ei ollut merkittävää vaikutusta työntekijätilanteeseen. Sosiaaliohjaajien palkkojen osalta on käyty neuvottelut henkilöstöhallinnon kanssa syksyn aikana, palkkaukseen ei tehty korjauksia. Palkkatasolla on ollut vaikutusta myös sosiaaliohjaajien rekrytointiin.</p>
Kuntouttavaa työtoimintaa kehitetään nykyistä enemmän tavoitteelliseksi toiminnaksi ja varmistetaan siihen liittyvä riittävä ohjaustyön osaaminen.	Toteutui osittain	<p>Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen kilpailus on toteutettu.</p> <p>Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen jatkuu. Kehittämisessä on hyödynnetty muun muassa ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan asiakastyytyväisyyskyselyitä, asiakkaiden palautteita ja asiakasraadien toimintaa.</p>
Varmistetaan, että työhön tukevilla palveluilla on tarvittava sosiaalityön tuki ja resurssit.	Toteutui osittain	<p>Sosiaalityö on ollut mukana asiakkaan työhön tukevilla palveluilla asiakkaan tarpeeseen perustuen.</p>
Tehostetaan kotouttamispalveluja siten, että kotoutettavat integroituvat kotouttamispalveluista mahdollisimman kustannustehokkaasti ja nopeasti yhteiskuntamme jäseniksi. (Mittarina voidaan käyt-	Toteutui osittain	<p>Valmisteltu kunnalle jäävien ja hyvinvointialueelle siirtyvien kotouttamispalveluiden yhdyspintaa.</p>

<p>tää kotoutettavien työllisyysastetta. Kotouttamiskustannukset selvitetään ja ilmoitetaan valtuustolle.)</p>		
<p>Ikäihmisten palvelut</p>		
<p>Arvioidaan ikääntyvän väestön kasvava palvelutarve ja palvelupolkujen kehittämisen tarve erikoissairaanhoidosta siirtyvien, kuntoutussairaalan, kotihoidon ja asumispalveluiden resurssien sekä omaishoidon näkökulmasta.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Ikäihmisten palveluketjussa on jatkunut edelleen pitkittynyt jonotilanne LKS:stä kuntoutussairaalaan ja pääsy kotihoidon palveluiden piiriin.</p> <p>NHG:n tuella keväällä 2022 tehdyn ikääntyneiden palveluketjun kokonaisselvitystä on hyödynnetty muutostarpeiden toteuttamiseksi ja toimenpiteiden priorisoimiseksi. Henkilöstöpula tunnistettiin yhdeksi keskeiseksi tekijäksi. Henkilöstön saatavuus koheni kuitenkin jonkin verran loppuvuoden aikana. Selvityksessä kuvattiin myös keskeiset palvelupolun toimenpiteet. Kehittämistoimenpiteitä jatketaan vuoden 2023 aikana.</p>
<p>Tehdään kokonaissuunnitelma näiden palvelupolkujen ja toimitilojen kehittämisestä.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Asumispalvelujen tarpeen tarveselvitystä käynnistettiin ja edistettiin asumispalvelutilojen suunnittelu ja varautuminen kasvavaan tarpeeseen, yhteistyössä tilapalvelukeskuksen kanssa. Hankintasuunnitelmaa edistettiin hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan vuodelle 2023.</p>
<p>Palveluasumisen paikkojen riittävyys turvataan vuokraamalla lisätilat Muurolan sairaalan tiloista vuoden 2022 loppuun saakka.</p>	<p>Toteutui täysin</p>	<p>Muurolan sairaalasta vuokrattu tilat 17 paikkaiselle lyhytaikaista laitoshoidoa tarjoavalle yksikölle ja rekrytoitu lisähenkilökunta.</p> <p>Lisäksi on täytetty 19-paikkaisen asumisyksikön tilat 1.9.2022 Näsmänkiepin osastolle 2. Yksikköä ei voitu ottaa aikaisemmin käyttöön henkilöstöpulan vuoksi.</p> <p>Hoivaosaston ja Arviointiyksikön paikkalukua nostettu ja otettu paikkaa odottavia asiakkaita henkilöstön saatavuuden mukaisesti.</p> <p>Jaksohoito siirtyi Näsmäntieltä toisiin tiloihin ja 22-paikkainen jaksohoitokoti Veitikka -toiminta vakiintui syksyn aikana.</p> <p>Yksityisillä palveluntuottajilla on ollut vaikeuksia saada henkilökuntaa, joka on näkynyt tyhjinä palveluasumispaikkoina. Loppuvuodesta tilanne kuitenkin koheni hieman ja tyhjiä paikkoja oli keskimäärin 10-15.</p> <p>Loppuvuodesta 2022 neljä palveluntuottajaa tuotti palveluita suorahankintasopimuksella. Muihin Lapin kuntiin sijoitettu vanhuksia niin lyhytaikaishoitoon kuin pitkäaikaispäätöksellä Myönteisellä SAS-päätöksellä palveluasumiseen odottavien määrä on ollut 40 henkilöä joulukuussa 2022.</p> <p>Ikääntyvien perhehoitoa on edelleen kehitetty vaihtoehdoksi erityisesti omaishoitajien vapaan</p>

		<p>palveluihin. Perhehoidon valmennusta on järjestetty uusien perhehoitajien saamiseksi alueelle. Perhekoti Aaria on aloittanut toimintansa ja tarjoaa lyhytaikaista perhehoitoa omaishoidettaville. Eri tyyppisiin omaishoitajan vapaan palveluihin pyritään edelleen järjestämään ratkaisuja muun muassa perhehoito. Aktiviteettejä ja kuntoutuslaitos -tyyppisiä omaishoidettavan jaksoja toivotaan edelleen.</p>
<p>Iäkkäiden toimintakyvyn edistäminen keskiössä kaikissa palveluissa ja hankekumppanuuksissa järjestöjen kanssa.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Kuntoutusyksikön kanssa valmisteltu lisävakanssien tarve ja resurssien kohdentaminen. Kuntoutussairaalassa kotihoitoon odottavien määrä huomattava ja haasteena toimintakyvyn ylläpitäminen. Tarvetta myös kotisairaalassa kuntoutuksen tukeen mahdollistamaan mielekäs loppuelämä.</p> <p>Asumispalveluyksiköissä oli tavoitteena lisätä fysioterapeuttien toimia, mutta tämä suunnitelma ei syksyn aikana toteutunut. Kuntouttavan työn lisäresurssia saatiin sisäisesti rekrytoimalla liikuntaneuvoja tukemaan asukkaiden ulkoilua ja päivittäisiä aktiviteetteja.</p> <p>Kotihoidossa moniammatillista kuntouttavaa hoitotyötä on kehitetty edelleen kotihoidon asiakkaan toimintakyvyn edistämiseksi (fysioterapeutti, kotisairaanhoidtaja, lähihoitaja, geronomi, liikuntaneuvoja). Liikuntaneuvojen määrää lisätty sekä kotihoidon tiimeihin että päivätoimintaan arkikuntoutuksessa hoitajien rinnalla.</p> <p>Kuntouttavan päivätoiminnan sisällön suunnittelu ja asiakasprofilointi huomioitiin toiminnassa. Toinen päivätoimintayksikkö, Veitikantupa avattiin syyskuussa 2022.</p> <p>Ikäkeskuksessa on tehty aktiivista yhteistyötä hankkeiden, järjestöjen (muun muassa Lapin muistiyhdistys, Napapiirin omaishoitajat, Neuvokas) ja eri palvelualueiden toimijoiden (muun muassa kulttuuri- ja liikuntapalvelut) välillä tavoitteena edistää ikäihmisten toimintakykyä ennaltaehkäisevästi.</p> <p>Järjestöille on esitelty ikäihmisten palveluita ja asiakkaita on ohjattu mukaan yhdistystoimintaan. Esimerkiksi Lapin muistiyhdistyksen kanssa on tehty säännöllistä yhteistyötä, järjestetty Muistifestareita ja yhdistys on osallistunut muistisairauteen sairastuneiden ensitietopäiville geriatrician poliklinikalla. Asiakkaita on aktiivisesti ohjattu mukaan Muistiyhdistyksen muistikaveri- ja kerhotoimintaan.</p> <p>Ikäkeskuksen henkilöstön tiimi- ja tehtäväjako selkeytettiin vuoden 2022 aikana. Henkilöstön osaamista on monipuolistettu muun muassa Nestori-neuvontapisteessä ja omais- ja perhehoidon tiimissä.</p>

<p>Liikunnan, kulttuuripalveluiden ja kuntoutuksen yhteensovittaminen eri palveluihin edistämään arjessa pärjäämistä.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Korona-aika on kotihoidossa vähentänyt liikunta- ja kulttuuripalveluiden välistä yhteistyötä. Ikäkeskuksessa on tehty yhteistyötä kulttuuripalveluiden kanssa etsivän kulttuurisen vanhustyön tiimoilta.</p> <p>Kulttuurinälkäisiä ikäihmisiä on ohjattu kysymään kulttuurikaveria Neuvokkaasta.</p> <p>Ikäkeskuksen palvelutarpeen arviointikäynneiltä on ohjattu asiakkaita suoraan ikäkotikuntoutuksen asiakkaiden. Arviointikäynneillä on kerrottu asiakkaille ikäkotikuntoutuksen mahdollisuuksista auttaa esimerkiksi asunnon muutostöihin, esteettömyyteen ja apuvälineisiin liittyvissä asioissa.</p> <p>Asiakkaita on ohjattu liikuntaryhmiin ja etsitty ratkaisuja paikalle pääsemiseksi (palvelulinja, muu julkinen liikenne, SHL:n mukainen kuljetuspalvelu).</p> <p>Ikäihmisille on myönnetty Kaiku-kortteja liikunta- ja kulttuuriharrastusten mahdollistamiseksi.</p>
<p>Palveluissa hyödynnetään digitalisaation ja teknologian mahdollisuudet; painopisteenä etäkotihoito, omahoitoalustan käyttöönotto ja tiedolla johtamisen sovelluksen edelleen hyödyntäminen asiakas/potilasvirtojen seurannassa ja muussa raportoinnissa.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Etäkotihoiton henkilöstön osaamista vahvistettu koulutuksella. Etähoidon osuus asiakaspalvelutunneista on kasvanut.</p> <p>Tiedolla johtamisen sovellus (PowerBi) käytössä seurannan ja raportoinnin tukena osassa palveluja ja vaatii edelleen aikaa käyttöönottoon. Kuntoutussairaalan ja LKS:n (sekä alueen terveyskeskusten) välisen potilasliikenteen ennakointien siirtojen ja reaaliaikaisen seurantaohjelman tarve on tunnistettu ja yhteistyötä lisätty.</p>
<p>Palveluseteli on laajasti käytössä ja palveluasumisessa varaudutaan lisäämään palvelusetelin käyttöä joustavasti ennakoitu lisätarve huomioiden.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Palveluseteli eri palveluissa käytössä.</p> <p>Asumispalveluiden setelin arvoa on korotettu vuoden 2022 alusta. Asumispalveluiden tuottajien määrä on vähentynyt palveluntuottajien irtisanouduttua tuottamasta palvelua. Palvelusetelin arvoa korotettiin 1.9.2022 muuttuneen yhteiskunnallisen taloudellisen ja henkilöstötilanteen vuoksi.</p>
<p>Kotihoidossa jatketaan yhteisöohjautuvaa tiimityön kehittämistä, vahvistetaan asiakaslähtöisyyttä, henkilöstön työn hallinnan kokemusta ja lisätään asiakaspalveluajan osuutta.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Kotihoidossa yhteisöohjautuvuutta tiimityössä on kehitetty edelleen. Henkilöstön suuri vaihtuvuus on ollut vaikuttamassa siihen, että kaikilta osin tavoitteisiin ei ole päästy kaikilta.</p> <p>Kotihoidon uudet tiimitilat ovat valmistuneet Piekkarilla. Henkilöstö oli mukana tilojen suunnittelussa.</p>
<p>Akuutti liikkuva sairaanhoitaja -toimintamalli vakiinnutetaan tukemaan koko päivystys/kotisairaala/kuntoutussairaala/kotihoito/palveluasumisen palveluketjua.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Akuutti liikkuva sairaanhoitaja-toimintamalli vakiintunut edelleen tukemaan koko palveluketjua.</p>

		<p>Yhteistyötä asumispalveluiden kanssa tehty. Muun muassa hälytyskortti-koulutuksia erityisesti yksityisen asumispalveluyksiköiden ja ryhmäkotien henkilöstölle edelleen.</p> <p>Yhteisiä rajapintoja tarkastellaan jatkuvasti, muun muassa yhteistyö/työnjako kotisairaalan kanssa.</p>
<p>Tulevaisuuden asumisen ratkaisujen edistäminen. Näsmäntien korvaavien tilojen rakentamisen aloittaminen ja keskustan alueen Ikä Eloa asumis- ja palvelukorttelin hankesuunnittelun eteneminen monialaisena ja- toimijaisena yhteistyönä.</p>	Toteutui osittain	<p>Näsmänkiepin uuden palvelutalon rakentaminen on ollut tarkoitus alkaa elokuussa 2022, mutta rakentaminen on viivästynyt ja hanke ei ole edennyt vuoden 2022 aikana.</p> <p>Hoivaosaston ja Arviointiyksikön korvaavien tilojen hankinnan valmistelu aloitettu.</p> <p>Kuntoutusairaalan osalta remontti on siirtynyt.</p> <p>IkäEloa-korttelihankkeen suunnittelu on edennyt hankerahoituksella ja uusi tontti IkäEloa-korttelille on osoitettu vanhan lastensairaalan tontille.</p>
<p>Osallistutaan ja hyödynnetään Tulevaisuuden sote-keskus- ja Rakenneuudistus Lapissa -hankkeita yhteisten painopisteiden suuntaisesti.</p>	Toteutui osittain	<p>Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeen verkostoihin on osallistuttu.</p> <p>Painopisteenä RAI-arviointiosaamisen vahvistaminen.</p> <p>Ikäystävällinen Lappi -hankkeen kehittämisverkostojen työskentelyyn on osallistuttu myös syksyn aikana.</p> <p>Hyvinvointialueen valmistelun työryhmiin on osallistuttu aktiivisesti.</p>
<p>Henkilöstön saatavuuteen vaikuttaminen. (Henkilöstön erityisesti sijaisrekrytointiprosessin uudistaminen ja erilaisten oppimispolkujen edistäminen palvelualueella).</p>	Toteutui osittain	<p>Hoitohenkilöstön saatavuus koheni jonkin verran syksyn aikana. Sijaisten ohella ei myöskään kaikkia vakituksia lähihoitajan ja sairaanhoitajan toimia saatu täytettyä. Kotihoidossa henkilöstötilanne koheni syksyn aikana. Henkilöstön vaihtuvuutta edelleen on ollut paljon syksyn aikana.</p> <p>Vaikeutunut henkilöstötilanne on näkynyt myös asumisyksiköissä ja kuntoutussairaalassa. Asumispalveluissa avoimiin vakansseihin oli vähän tai ei lainkaan hakijoita.</p> <p>Organisointimuutoksilla on kohtuullistettu esihenkilöiden alaismääriä ikäkeskuksessa, asumispalveluissa ja kotihoidossa. Tavoitteena tukea työyhteisöjen toimintaa ja esihenkilöiden jaksamista.</p> <p>Rekrytinnin keskittämistä vaiheittain on edistetty rekrytointiyksikköön palkatun palveluvastaavan toimesta. Muutoksen myötä kotihoidossa rekrytointiprosessi sujuvoitunut ja nopeutunut. Vuodelle 2022 päätetyn vakituisten sijaisten varahenkilöstön rekrytointi on edistynyt, mutta kaikkia vakansseja ei ole saatu täytettyä.</p>

		<p>Koordinaatiota kehitetään ja jatketaan valmistelua keskitetyn rekrytoinnin toiminnan laajentamiseksi edelleen asumispalveluihin ja kuntoutussairaalaan.</p> <p>Henkilöstövuokrausta on käytetty saatavuuden mukaan.</p> <p>Viisi filippiiniläistä hoiva-avustajaa on aloittanut 2/2022 asumispalveluissa ja heidän opintonsa etenevät lähihoitaja-tutkintoon oppisopimuksella. Tavoitteena on saada rekrytoitua lisää ulkomaalaisia hoitotyöntekijöitä. Tämä ei ole edennyt kilpailuteknisistä syistä.</p> <p>Yhteistyötä on tiivistetty edelleen oppilaitosten kanssa. Valmistelussa kuntoutussairaalan ja oppilaitosten yhteinen pilotointi moniammatillisesta opiskelijaharjoittelusta.</p> <p>Näsmänkiepin os. 2 tiloihin suunniteltu yhteistyö Redun kanssa ei edennyt syksyn aikana.</p> <p>Kuntarekryn käyttöä tehostettu ja päivittäinen resurssien tarkastelu, "hudlaus" on vakiintunut toimintatavaksi.</p>
Terveydenhuollon palvelut (sisältää erikoissairaanhoidon)		
<p>Hoidon saatavuuden parantaminen palvelutarpeen kasvaessa, koskien niin kiireellistä kuin kiireetöntä hoitoa avovastaanotolla, suun terveydenhuollossa ja lääkinnällisessä kuntoutuksessa.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Tulevaisuuden SOTE-keskus hankkeeseen on aktiivisesti osallistuttu eri hankekokonaisuuksiin; avovastaanotto toiminnan kehittäminen, työttömien terveyspalveluiden kehittäminen, kuntoutuksen palveluiden kehittäminen, lasten ja perheiden palveluiden kehittäminen. Näiden keskeisenä tavoitteena on hoidon saatavuuden parantaminen.</p> <p>Kehittämistarpeiden analysoinnin myötä henkilöstöresursseja on lisätty ja kohdennettu toisiin, työnjakoa on edelleen kehitetty eri ammattiryhmien kesken, palvelupolkujen arviointia ja edelleen kehittämistä tehty vastaamaan erilaisia terveysstarpeita.</p> <p>Henkilöstöresurssin vahvistamiseksi tehtiin laaja-alaista valmistelutyötä eri toimijoita kuullen ja hyviä käytäntöjä kehittäen. Lisävakansseja ei saatu esitetyllä tavalla, joten hoidon saatavuus ei täytä lakisääteistä veloitetta.</p> <p>Henkilöstöresurssia on syyskaudella mahdollisuuksien mukaan vahvistettu määräaikaisilla sopimuksilla, henkilöstövuokrauksen keinoin on saatu vahvistusta omaan palvelutuotantoon, sekä yksityisiltä palveluntuottajilta ostettiin määräaikaisia hankintasopimuksia. Näillä saatiin vastattua osaltaan lakisääteisten tehtävien saatavuuteen, niin sanotun ylivuodon osto.</p>
<p>Korjataan koronavirusepidemian vuoksi syntyneitä palveluvajeita, esimerkiksi suun terveydenhuollon tarkastukset, pitkäaikaissairauksien kontrollit.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Palveluvajetta tullaan korjaamaan pitkään. Henkilöstöresurssia on vahvistettu määräaikaisilla työsuhteilla, sekä henkilöstövuokrauksen</p>

		<p>keinoin. Lasten hammastarkastukset tuotettiin pilotoimalla jalkautuvaa pop-up toimintaa yksityisen palveluntuottajan kanssa.</p> <p>Yksityisiltä palveluntuottajilta palveluhankintoja on tehty saatavissa olevin resurssein. Myös heidän palveluissaan näkyy henkilöstöresurssin saatavuuden haasteet, eli palvelua ei ole aina ollut saatavilla riittävästi edes monitoimijaisesti.</p>
Sähköisten palveluiden kehittäminen yhteistyössä kuntalaisten kanssa.	Ei toteutunut	Nykytilanteessa systemaattinen sähköisten palveluiden kehittäminen ei ole ollut mahdollista. Olemassa olevien sähköisten palveluiden käyttö on lisääntynyt koronavirusepidemian aikana, ja tiedottamista näistä palveluista on lisätty.
Henkilöstön digiosaamisen vahvistaminen vastamaan tulevia osaamistarpeita.	Toteutui osittain	Terveydenhuollon palvelualue oli osallisena alueellisessa digiosaamisen vahvistamisen hankkeessa. Hanke on mahdollistanut henkilöstön osaamisen vahvistamisen koulutuksilla.
Hoidon laadun kehittäminen jatkuu kansansairauksien hoidossa, osallistuminen kansalliseen valtimotautiverkostoon.	Toteutui täysin	Avovastaanotto on jo vuosia ollut osallisena kansallisessa valtimotautiverkostossa. Vuosittaisiin tavoitteisiin on sitouduttu ja osallistuminen verkoston toimintaan oli aktiivista.
Erikoissairaanhoidossa ennakoidun kotiutuksen mallin käytön laajentaminen.	Toteutui osittain	<p>Yhteistyötä tiivistetty erikoissairaanhoidon ja ikäihmisten palvelujen kanssa.</p> <p>Uusia toimintamalleja kotiutukseen liittyen (yhteistyötahot, esimerkiksi ensihoito ja kotihoidon Turvatiimi).</p>
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhdyspintojen kehittäminen laajassa yhteistyössä.	Toteutui osittain	<p>Mielenterveyspalveluiden tarve kasvaa koko ajan, enenevässä määrin myös nuorten keskuudessa. Nämä terveyshaasteet näyttäytyvät myös työttömien terveyspalveluissa. Terveyspalvelut on aktiivisesti ollut mukana työttömien hankkeessa terveyspalveluiden näkökulmasta kehittämistyössä.</p> <p>Perusterveydenhuoltoa on vahvistettu jo aikaisemmin kahden psykiatrisen sairaanhoitajan vakanssilla. Kouluterveydenhuoltoon on syksyn aikana lisätty kaksi psykiatrisen sairaanhoitajan vakanssia. Näin ollen eri-ikäisillä koululaisilla on perusterveydenhuollossa neljä psykiatrista sairaanhoitajaa tukemassa varhaista puuttumista.</p> <p>Yhdyspintakehittämistä tehdään niin erikoissairaanhoidon, sotepalveluiden kuin sivistyspalveluiden kesken, mukaan lukien järjestöt.</p> <p>Osallistuminen MIEPÄ-hankkeeseen ja sen myötä uusia toimintatapoja palvelutuotannossa, sekä työntekijöiden osaamisen vahvistaminen uusien työmenetelmien käyttöön. Henkilöstöä koulutettu IPC-menetelmään käyttöön.</p>
Työnjaon tarkistaminen erityisesti kansansairauksiin liittyen.	Toteutui täysin	<p>Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon työnjako on tarkastelussa lähes koko ajan.</p> <p>Uniapnea-kansansairaus lisääntyy väestön keskuudessa, ja hoito painottuu jatkossa perusterveydenhuoltoon. Esimerkiksi tämän sairausryhmän hoitoon ei ole erillistä henkilöstöresurssia,</p>

		<p>joten tämä osaltaan lisää palveluiden saatavuuden riskejä. Henkilöstöresurssin vaje heikentää kansansairauksien ennaltaehkäisyä ja oikea-aikaista hoitoon pääsyä.</p> <p>Työterveyshuollon ja perusterveydenhuollon kesken tehdään työnjakoa kansansairauksien hoidossa. Näiden asiakasryhmien hoito painottuu entistä enemmän perusterveydenhuoltoon. Kansansairauksien hoidossa noudatetaan kansallisia Käypä hoito-suosituksia, joita toteutetaan sovitun työnjaon mukaisesti lääkäri-hoitajatyöparin kesken. Tätä prosessia päivitetään säännöllisesti vastaamaan tarvetta.</p>
Varmistetaan kokoneiden terveydenhuollon ammattilaisten resurssien riittävyys erityisesti haavoittuvimpien kaupunkilaisten terveyspalveluissa. Vahvistetaan kuntouttavan hoitotyön ja kuntoutuksen osaamista kaupunkilaisten toimintakyvyn kohentamiseksi.	Toteutui osittain	<p>Terveydenhuollon asiantuntijoita on saatavilla lähes kaikkiin avoimiin vakansseihin, poislukien puheterapeutit ja toimintaterapeutit, sekä hammashoitajat. Määräaikaisiin, etenkin lyhyisiin työsuhteisiin henkilöstön saaminen on entistä haastavampaa.</p> <p>Kuntouttavaa hoitotyötä ja kuntoutuksen osaamista tarvitaan lisääntyvässä määrin, etenkin ikääntyvän väestön palveluissa. Nykyinen henkilöstöresurssi ei juurikaan mahdollista tämän tavoitteen toteutumista, joten haasteet siirtyvät hyvinvointialueelle.</p>
Varmistetaan suun terveydenhuollon palveluiden riittävyys asianmukaisten hoitoyksiköiden (mukaan luettuna Muurolan ja Sinetän hoitoyksiköt) pitkäjänteisillä tilaratkaisuilla.	Toteutui osittain	<p>Suun terveydenhuollon toimitiloista Piekkarin hammashoitolan tilat vastaanotettiin joulukuussa ja tilojen käyttökuntoon saattaminen eteni suunnitellusti. Saarenputaan hammashoitolan remontti viivästyi, käyttöönoton aikataulusta ei ole varmuutta, joka aiheuttaa hoidon saatavuudelle haasteita. Avoimet vakanssit on saatu täytettyä, jolloin palvelukapasiteetti omassa toiminnassa kasvaa uusien toimitilojen ja henkilöstöresurssin myötä.</p>
Tehostetaan yhteistyötä sairaanhoitopiirin kanssa sairaalasiirtoa odottavien potilaiden määrän ja kustannusten seuraamisella ja esille tulevien tarpeiden mukaisten palveluiden (kuntoutussairaala, palveluasuminen, kotipalvelu) riittävällä resursoinnilla.	Toteutui osittain	<p>Yhteistyö ollut tiivistä; säännölliset yhteistyökoukset, päivittäinen tilanteen seuranta ja olemassa olevien mahdollisuuksien hyödyntäminen. Alati heikkenevä henkilöstötilanne on ollut esteenä palvelujen riittävään resursointiin ja asiakkaiden ohjaamiseen oikea-aikaisiin palveluihin.</p>
Selvitetään 31.3.2022 mennessä terveyskeskustasoisia akuutti- ja infektiohoidon paikkojen lisäämistä (5 päivystyspaikkaa/vrk).	Toteutui osittain	<p>Kuntoutussairaalassa on ollut käytössä noin 8 lisäpaikkaa, mutta jonotilanne huomioiden paikkojen varaaminen päivystystarpeisiin on ollut hyvin rajallista. Muiden terveyskeskusten paikkoja on ollut käytettävissä päivystystarpeisiin.</p>
Otetaan maksuton synnytysvalmennus käyttöön Rovaniemellä ja kannustetaan synnyttäjiä osallistumaan valmennukseen.	Toteutui täysin	<p>Maksuton synnytysvalmennus on käytössä Rovaniemellä ja osallistuneiden vanhempien määrä on kasvusuunnassa.</p>
Lautakunnan yhteiset		
Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistaminen. Otetaan käyttöön yhteisövaikuttavuuden keinoja, kuten lasten, nuorten ja perheiden yleinen ohjaus ja neuvonta monialaisena ja sektorirajat ylittävänä toimintana.	Toteutui osittain	<p>Lasten, nuorten ja perheiden ohjaus ja neuvontapalvelua on jatkunut monialaisena yhteistyönä kaupungin eri toimijoiden ja 3. sektorin toimijoiden yhteistyönä. Mukana on viisi lapsille, nuorille, ja/tai perheille toimintaa ja palveluja tarjoavaa järjestöä ja Rovaniemen kaupungista koulupalvelut, kulttuuri- ja nuorisotoimi, neuvola- ja</p>

		kouluterveydenhoito, sosiaalipäivystys, sosiaaliohjaus, perhesosiaalityö ja varhaiskasvatus.
Tehdään tiivistä yhteistyötä Lapin Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen kanssa.	Toteutui osittain	Perhe- ja sosiaalipalvelut ovat mukana perhekeskustoiminnan kehittämisessä osallistumalla Perheiden verkostotapaamisiin. Aikuissosiaalityöstä on osallistuttu hankkeen järjestämään työpajaan ja työryhmään. Hanke on toteuttanut sosiaalisen kuntoutuksen pilottiryhmän. Terveystieteiden palvelualueen koko palvelutuotanto on osallisena Lapin Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeessa.
Hyvinvointipalvelujen toiminnassa huomioidaan kaikenikäisten kotona asumista tukevien palvelujen ensisijaisuus, hoidon tai palvelun tarpeen mukaisesti.	Toteutui osittain	Kodin ulkopuolisissa sijoituksissa perhehoito on ensisijainen pienten lasten kohdalla. Kaikista sijoituksista noin 56 % on sijoitettu perheisiin tarkasteltavana ajanjaksona. Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä on 93 % (tilanne 30.6.2022).
Toimintakykyä ylläpidetään ja parannetaan laajalajaisen kuntoutuksen keinoin.	Toteutui osittain	Nuorten varusmiespalvelukseen astuvien osalta käynnissä yhteistyöhanke terveyspalveluiden ja liikuntatoimen kesken.
Paljon palveluja käyttävien ja monitarpeisten yhteisasiakkaiden palvelupolkujen kehittäminen yhteistyössä Lapin Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen kanssa ja teknologiaa hyödyntäen.	Toteutui osittain	Tiedon saanti ja syiden selvittely sujuvaksi, että voidaan tehdä vaikuttavia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Vuoden alussa aikuissosiaalityössä aloitti työskentelyn kehittäjäsosiaalityöntekijä, joka työskentelee Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Tehtävänä on ollut kehittää paljon palveluita käyttävien ja monitarpeisten yhteisasiakkaiden palvelupolkuja erityisesti aikuissosiaalityön ja terveydenhuollon välillä. Hankkeessa työskentelee myös terveydenhuollon palvelualueelta terveydenhoitaja kokopäiväisesti.

Osallisuus ja vaikuttaminen talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Järjestetään kuntalaisten osallistumis- ja kuulemis-tilaisuuksia valmisteltaessa merkittäviä, kuntalais-ten arkeen vaikuttavia päätöksiä.	Toteutui täysin	Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisten avopalveluiden kilpailutuksen yhteydessä on toteutettu kuntalaisille suunnattu kysely.
Hyödynnetään asiakasosallisuusfoorumeita, kuten vanhus- ja vammaisneuvostoa, nuorisovaltuustoa, kehittäjäasiakkaita, kokemusasiantuntijoita, työpajoja sekä kuntalais- ja asiakaskyselyjä päätösten valmistelussa.	Toteutui osittain	Asiakas- ja omaisnäkökulmat henkilöstön lisäksi muutoksen kehittämiseen mukaan. IkäEloa-hankeessa järjestetty kolme työpajaa. Riko-hankkeessa on jatkettu kokemusasiantuntijatoimintaa. Aikuissosiaalityössä on toiminut asiakasraati. Asiakasraatia hyödynnetään palveluiden kehittämisessä asiakaslähtöisemmiksi. Asiakasraati ollut mukana myös asiakastyytyväisyyskyselyn kehittämisessä. Asiakasraadinn toiminnasta on kerrottu henkilöstöinfossa.

		Vammaispalvelun palveluesihenkilö toimii vammaisneuvoston esittelijänä ja Ikäkeskuksen palveluesihenkilö vanhusneuvoston esittelijänä.
--	--	--

Riskien toteutuminen talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Henkilöstöön sen saatavuuteen, vaihtuvuuteen ja osaamiseen liittyvät riskit	Toteutui osittain	<p>Henkilöstön saatavuuteen, vaihtuvuuteen ja osaamiseen liittyvät riskit ovat toteutuneet.</p> <p>Sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa on ollut suuria haasteita kaikissa perhe- ja sosiaalipalveluiden yksiköissä. Esihenkilövaihdoksia on tapahtunut useissa yksiköissä.</p> <p>Terveyspalveluissa henkilöstön vaihtuvuus on suurinta terveysasemilla. Osaavia, pitkään työkennelleitä työntekijöitä on irtisanoutunut, myös viranhaltijoita irtisanoutunut. Selkeää osaamisvajetta ei ole nähtävillä, mutta uusien perehdyttäminen ja koulutus on haastavaa niukoilla henkilöstöresursseilla. Vakituisiin työsuhteisiin on hyvin saatavilla henkilöstöä, määräaikaisiin työsuhteisiin rekrytoinnissa haastetta.</p> <p>Ikäihmisten palveluissa hoitohenkilöstön saatavuus on ollut vaikeaa kaikissa palveluissa ja henkilöstön liikkuvuus ja vaihtuvuus on suurta. Kotihoidossa on edelleen irtisanoutumisia paljon. Myös esihenkilöissä on vaihtuvuutta, millä on vaikutusta kotihoidon toiminnan kokonaisuuteen.</p>
Palveluntuotannon sopeuttamiseen liittyvät riskit	Toteutui osittain	
SOTE -uudistuksen muutoksenhallintaan liittyvät riskit	Toteutui osittain	

Talouden tunnusluvut

Hyvinvointilautakunta	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
*1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
TOIMINTATUOTOT	39 164	27 360		27 360	37 837	138	-10 478
TOIMINTAKULUT	-265 428	-278 500	-10 500	-289 000	-299 063	103	10 062
TOIMINTAKATE	-226 265	-251 140	-10 500	-261 640	-261 225	100	-415
Perhe- ja sosiaalipalvelut	-54 756	-55 435	-2 200	-57 635	-58 458	101	823
Ikäihmisten palvelut	-49 586	-52 437	-4 700	-57 137	-57 307	100	170
Terveydenhuollon palvelut	-24 173	-33 668	2 200	-31 468	-30 652	97	-816
*Erikoissairaanhoito	-97 750	-109 600	-5 800	-115 400	-114 809	99	-591

*Erikoissairaanhoito kuuluu osaksi terveydenhuollon palveluiden palvelualueetta

5.1.4 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan perustehtävät

Palvelualueiden omien perustehtävien lisäksi painopisteenä on monialainen ja -ammattillinen yhteistyö lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.

Varhaiskasvatuspalvelut -palvelualueen perustehtävänä on järjestää varhaiskasvatuspalvelut varhaiskasvatuslain ja esiopetus perusopetuslain edellyttämällä tavalla. Varhaiskasvatusta ja esiopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtävänä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa.

Koulutuspalvelut - palvelualueen perustehtävänä on järjestää perusopetuspalvelut, lukiokoulutuspalvelut, taiteen perusopetus (musiikki- ja tanssiopisto ja kuvataidekoulu) sekä palvelualueen ostopalvelut. Toiminnassa on keskeistä lapsen ja nuoren oppimispolun ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen huomioimalla jatkuva pedagoginen kehittämissyö ja ennaltaehkäisevä varhainen tuki.

Vapaa-ajan palvelut - palvelualueen perustehtävänä on järjestää ja tuottaa tasokkaita kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisopalveluja. Kiinnostavilla ja laadukkailla palveluilla tuetaan paikallista identiteettiä ja lisätään kaupungin vetovoimaisuutta sekä elinvoimaa. Syrjäytymisen ehkäisy sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen ovat toiminnan keskiössä. Perustehtävien suorittamista tuetaan tulevaisuuden ennakoinnilla ja toiminnan kehittämällä sekä ennaltaehkäisevällä työotteella. Kulttuuritoiminnalla edistetään kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Kirjastoja museopalveluilla on myös alueellinen kehittäjävastuutehtävä. Orkesteri harjoittaa myös merkittävää maakunnallista toimintaa. Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, terveyttä ja viihtyvyyttä tarjoamalla tasapuoliset liikuntamahdollisuudet ja tukemalla seurojen, yhdistysten ja ryhmien toimintaa. Nuorisopalvelujen avulla edistetään lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia, luodaan toimintaedellytyksiä, tarjotaan tietoa, neuvontaa ja toimintaa sekä pedagogista ohjausta nuorten osallisuutta ja kasvua tukevin keinoin.

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet talousarviovuodelle 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Sivistyspalvelut		
Valmistautuminen sote-uudistukseen ja luotujen toimintamallien jatkumiseen.	Toteutui osittain	<p>Koulupsykologien ja -kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle 1.1.2023.</p> <p>Palvelualueet olivat mukana suunnittelemassa ja ennakoimassa tulevaisuuden hyvinvointipalveluja ja niihin liittyvää yhteistyötä. Valmistelussa on otettu huomioon Rovaniemellä luotujen hyvien käytäntöjen jatkuminen hyvinvointialueen ja kaupungin kesken, esimerkkinä ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen kulttuurin ja liikunnan keinoin.</p> <p>Osallistuttiin hyvinvointialueen järjestökoordinaation alatyöryhmään, jonka keskeisenä tavoitteenä oli hyvinvointialueen yleisten avustusperiaatteiden valmistelu ja järjestöyhteistyön jatkuvuuden varmistaminen. Lisäksi edustus maakunnallisessa järjestöneuvottelukunnassa ja sen työvaliokunnassa, joissa molemmissa on käsitelty sote-uudistusta.</p> <p>Vasa-hanketta valmisteltiin yhdessä hyvinvointialueen ja useiden Lapin kuntien kanssa.</p>

Tiedolla johtamisen kehittäminen.	Toteutui osittain	<p>Palvelualueet raportoivat kuukausittain toiminnastaan. Uusi raportoinnin sähköinen ympäristö on valmistelussa.</p> <p>Vapaa-ajan palveluissa on kehitetty ja kokeiltu tapoja kerätä ja hyödyntää tietoa asiakaskokemuksesta. Lisäksi on organisoitu toimijatapaamisia, joiden yhteydessä on kuultu sidosryhmien toiveita ja kehittämisehdotuksia. Vapaa-ajan palvelujen johtoryhmä on käsitellyt teemaa.</p>
Varhaiskasvatuspalvelut		
Pedagogisen kehittämisen painopisteet		
Pedagogiikan johtaminen	Toteutui osittain	<p>Pedagogiikan johtamiseen mahdollistettu aikaa delegoimalla rutiininomaisia töitä päiväkotisih-teereille.</p> <p>Opetussuunnitelmaprosesseja on syvennetty yksikössä kunkin yksikön tarpeista lähtien vastamaan paikallisen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) ja esiopetussuunnitelman (esiopsin) mukaista pedagogiikkaa.</p>
Varhaiskasvatuslain ja -suunnitelman mukaista pedagogiikkaa vahvistavat rakenteet	Toteutui osittain	Koulutukset ja perehdytys on suunniteltu tukemaan paremmin arjen toimintoja ja vahvistamaan henkilöstön osaamista vastata lasten tarpeisiin.
Johdonmukaiseen dokumentointiin ja arviointiin perustuva varhaispedagogiikka	Toteutui osittain	Vahvistetaan ohjaavien asiakirjojen hyödynnettävyyttä arjessa.
Riittävän aikaisen ja oikein kohdennetun tuen varmistaminen	Toteutui osittain	Vahvistetaan henkilöstön osaamista ottaa haltuun uudistuneen vasun tuen kolmitasoisuus ja tuen muodot.
Lapsen ja huoltajien osallisuutta edistävien työtapojen kehittäminen	Toteutui osittain	Vahvistetaan olemassa olevia käytäntöjä ja kehitetään uusia, etenkin digitaalisia.
Palveluverkon kehittäminen	Toteutui osittain	Tiivistetään yhteistyötä kaavoituksen ja kaupunkisuunnittelun kanssa. Kiinnitetään entistä suurempaa huomiota ennakoivaan suunnitteluun.
Johtajuuden kehittäminen	Toteutui osittain	Johtamisosaamista vahvistetaan, työpari johtajuutta kehitetään. Johtajuuden kriteereitä päivitetään.
Työhyvinvoinnin edistäminen ja poissaolojen väheneminen	Toteutui osittain	Työhyvinvointiin on panostettu omalla konkreettisella projektilla ja saatu psykososiaalisista syistä johtuvia sairauspoissaoloja laskemaan.
Kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen laadun kehittäminen ja yhteistyömuotojen lisääminen	Toteutui osittain	Yhteiset koulutukset, yhteiset johtajien työpajat, yhdenmukaisen omavalvontasuunnitelman käyttöönotto, yhdenmukaisten turvallisuuden liittyvien kriteerien käyttöönotto
Palvelualueiden välisen yhteistyön kehittäminen	Toteutui osittain	<p>Terveysneuvonnan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö lapsen hyvinvoinnin vahvistamiseksi aloitettu.</p> <p>Oppilashuollon ja varhaiserityiskasvatuksen yhteistyön tiivistäminen käynnistetty.</p> <p>Kehitetään edelleen siirtymää esiopetuksesta perusopetukseen sekä yhteistyötä alkuopetuksen kanssa.</p>
Koulutuspalvelut		
Pedagogisen kehittämisen painopisteet		

Hyvinvoinnin ja turvallisen arjen edistäminen	Toteutui osittain	Kouluyhteisön turvallisuus huomioidaan päivittäisessä toiminnassa (opetussuunnitelma, oppilashuollon palvelut, valmiussuunnitelma, työhyvinvointisuunnitelma, kiusaamisen vastainen toiminta, työrahasuunnitelma, terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset). Kaikilla kouluilla on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jota kehitetään edelleen.
Asioita tehdään yhdessä	Toteutui osittain	Koulutuspalveluiden johtoryhmän lukuvuodelle 2022-2023 asettamien tavoitteiden mukaisesti kaikissa kouluissa sitoudutaan perusasioihin.
Keskittyminen perusasioiden opettamiseen ja oppimiseen (lukeminen, kirjoittaminen, laskeminen ja vuorovaikutustaidot)	Toteutui osittain	
Oppimisen perusta kuntoon (koronan aiheuttaman poikkeustilanteen huomioiminen)	Toteutui osittain	Koulujen toiminta on oppilaslähtöistä ja ennaltaehkäisevää. Se painottaa lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden vahvistamista sekä yhteisöllisen kouluhyvinvoinnin tukemista. Koulut tekevät yhteistyötä koulutuspalveluiden monien ammattilaisten, kuten kuraattoreiden ja psykologien lisäksi myös muiden, esimerkiksi sosiaali- ja terveysviranomaisten kanssa koronan aiheuttaman poikkeustilan jälkeen.
Arviointikulttuurin kehittäminen	Toteutui osittain	Arvioinnin kehittäminen on jatkuva prosessi osana opetussuunnitelmaa. Koulut ovat laatineet toimintakulttuurin kuvauksen arvioinnista oppilaita ja huoltajia varten. Kaupunkikohtainen arviointityöryhmä jatkaa toimintaansa.
Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntaaminen	Toteutui osittain	Ympäristöasiat huomioidaan opetussuunnitelman monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa. Kaikille kouluille valmistellaan energian säästämistä koskevia toimintaohjeita.
Ehkäistään lasten ja nuorten syrjäytymistä varmistamalla oppilashuollon riittävät resurssit ja varhainen reagointi. Pyritään turvaamaan oppilashuollon riittävät resurssit. Tavoitteena yksi kuraattori 670 oppilasta kohti ja yksi psykologi 780 oppilasta kohti.	Toteutui osittain	Oppilashuollon henkilöstöä on lisätty vuosittain. Esi- ja perusopetuksessa oli lukuvuoden 2021-2022 päättyessä keväällä 2022 yksi kuraattori 700 oppilasta kohti ja yksi psykologi 1 150 oppilasta kohti. Psykologien rekrytoinnissa on otettu käyttöön uusia markkinointitapoja, koska hakijoita on ollut erittäin vähän. Puuttuvat psykologipalvelut on hankittu tarvittaessa ostopalveluina.
Palveluiden järjestämisen painopisteet		
Johtajuuden tukeminen ja yhdenmukaistaminen	Toteutui osittain	Jo aloitettua esihenkilöiden koulutusta ja koulujen käytänteiden yhdenmukaistamista on jatkettu edelleen.
Palvelualueiden- ja Rovaniemi koulutuskuntayhtymän välisen yhteistyön kehittäminen	Toteutui osittain	Säännölliset kokoontumiset on aloitettu ja koulutuspalveluiden tarpeet huomioidaan Redun kiinteistöstrategian valmistelussa.
Vapaa-ajan palvelut		
Työhyvinvoinnin edistäminen		
Palveluiden uudelleenmuotoilu koronapandemian jälkeen	Toteutui osittain	Uudelleen muotoilu on suunniteltu ja sitä toteutetaan suunnitelmien mukaisesti. Lapin kamariorkesteri, Rovaniemen taidemuseo ja Lapin maakuntamuseo saivat OKM:ltä koronatukea palveluiden elvyttämiseen. Lisäksi Lapin liiton hanketuella tavoiteltiin Lapin kamariorkesterin kansainvälistä näkyvyyttä poikkeusolojen aikana.

		<p>Kulttuuripalveluissa kehitettiin uusia useiden toimijoiden yhteistyölle perustuvia toimintamalleja ja pilotoitu niihin perustuvia kulttuuripalveluja, esimerkkeinä kulttuurinen vanhustyö, kylien kulttuuritapahtumien muotoilu matkailupalveluiksi, sekä yhteistoimintakokeilut.</p> <p>Alkuvuodesta jatkettiin digitaalisten jakelukanavien hyödyntämistä kulttuuritapahtumien tuottamisessa (Monde On Air livestream). Lisäksi kehitettiin palveluja omatoimiseen kulttuurin kokemiseen yhteistyössä kulttuuritoimijoiden, viestinnän ja varhaiskasvatuspalveluiden kanssa, esimerkkeinä kulttuurikuntoilukartat, Kumma puutarha -toiminnallinen ohjelma lapsille ja nuorille.</p>
Uusien ja päivitettyjen ohjelmien ja suunnitelmien (kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisopalvelut) jalkauttaminen	Toteutui täysin	<p>Suunnitelmat on otettu käyttöön. Liikuntaohjelman toimenpidesuunnitelmien laadinta jatkuu syksyllä. Kulttuuriohjelman englanninkielinen versio valmistui ja www-sivuja päivitettiin. Kulttuuriohjelman sisältöjä ja tavoitteita käsiteltiin kaupunkilaisille järjestetyssä Kulttuurifoorumissa.</p> <p>Asukkaita ja sidosryhmiä kuultiin kuukausittain kulttuurikahvit-tilaisuuksissa. Keväällä avattiin uusi avoin hakukierros kuntalaisten kanssa tehtävälle yhteistoiminnalle, joista toteutukseen valittiin kolme ideaa, jotka toteuttavat Kulttuuriohjelmaa konkreettisesti.</p>
Kaupungin elinvoiman vahvistaminen vapaa-ajan palveluiden keinoin	Toteutui osittain	<p>Kulttuuripalvelujen markkinointi yhtenä kaupungin vetovoimaa lisäävistä palveluista. Kaupunginorkesteri toteutti konserttien, streamausten, videoiden sekä muiden orkesterin juhluvuoden tapahtumien avulla näkyvää ja kaupungin elinvoimaa vahvistavaa toimintaa. Rovaniemen taidemuseon kokoelmat ja näyttelyt avaavat kulttuuria pohjoisesta perspektiivistä. Kulttuuripalvelut kehitti kulttuurikuntoilukarttoja paikallisten asukkaiden ja matkailijoiden käyttöön, valmisteli valtakunnallisia Kotiseutupäiviä, muotoili kyläkulttuuritapahtumia matkailupalveluiksi ja valmisteli kesäistä ympäristötai-detapahtumaa sekä toteutti kaupunginosakiertueen esittävän taiteen kärjellä. Kulttuuripalvelut valmisteli ja tuotti Kansallisen Veteraanipäivän juhlan sekä kaupungin juhannusjuhlan.</p> <p>Valmisteltiin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyön avustukset päätöksentekoa varten. Avustuksia jaettiin seuraavasti: Kulttuuriavustukset 68 kpl Nuorisoavustukset 6 kpl Liikunnan toiminta-avustukset 70 kpl Liikunnan kunnossapitoavustukset 38 kpl Liikunnan harjoitusvuorotuet 23 kpl</p>
Ennaltaehkäisevän hyvinvointityön edistäminen	Toteutui osittain	<p>Vapaa-ajan palvelut ovat mukana suunnittele- massa ja ennakoimassa tulevaisuuden Hyte- palveluja Rovaniemen kaupungissa. Liikuntapalvelut hallinnoi Rovaniemi liikkeelle -hanketta, jossa ke-</p>

		<p>hitetään poikkihallinnollista yhteistyötä kaupungin sisällä ja hyvinvointialueen kanssa. Osana ennaltaehkäisevää työhyvinvointia tuettiin ammatilliseen koulutukseen ja erilaisiin koulutuksiin osallistumista, mukaan lukien oppisopimus.</p> <p>Kulttuuripalvelut toteutti etsivän kulttuurisen vanhustyön pilotteja ja sotepalvelujen työyhteisökehittämistä kulttuurin keinoin, jatkoi Kunnan Pojat- ja Kaikukortti- sekä Taidetestaajat-toiminnan koordinoitua.</p> <p>Rovaniemen taidemuseon Intoa taiteesta -hanke toi museon digitaaliset etäpalvelut osaksi kuntouttavaa toimintaa. Hankkeen tavoitteena on edesauttaa työelämän ulkopuolella olevien ryhmien hyvinvointia ja lisätä aktiivisuutta omassa elämässä taiteen avulla. Hanketta toteutetaan yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa.</p> <p>Kaupunginorkesteri toteutti keväällä koululaiskonserttisarjan tavoittaen yli 800 alakoululaista. Taidemuseo ja orkesteri järjestivät yhdessä myös Taidetestaajat -työpajoja Korundissa.</p> <p>Nuorisopalvelujen etsivä nuorisotyö, Lasten ja nuorten kerhotoiminta 13 peruskoululla sekä matalan kynnyksen avointa nuorisotoimintaa seitsemällänuorisotilalla vahvistaen lasten ja nuorten hyvinvointia.</p>
<p>Palvelualueiden välisen yhteistyön kehittäminen</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Vapaa-ajan palvelut ovat mukana moniammatillisissa työryhmissä ja palvelujen toteuttamisessa. Rovaniemen kaupungin palvelualueet, kuten koulupalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, ikäihmisten palvelut, sosiaalipalvelut, terveyspalvelut, elinvoimapaalvelut, joista erityisesti työllisyyspalvelut ja tekniset palvelut olivat vapaa-ajan palvelujen keskeisiä yhteistyökumppaneita. Yhteistyön avulla toteutettiin mm. seuraavia: kiusaamisen vastainen toiminta, oppivelvollisuus ja joustavaan perusopetukseen liittyvä yhteistyö, Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta, Kulttuuriversitas-työkokeilu, koulunuorisotyö ja etsivä vanhus-työ.</p>

Osallisuus ja vaikuttaminen talousarviovuonna 2022

<p>Varhaiskasvatuksen kaikessa toiminnassa edistetään osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Nämä periaatteet läpäisevät sekä Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 että paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman kaikkea varhaiskasvatustoimintaa velvoittavina. Varhaiskasvatustoiminta on perustunut edellä mainittujen asiakirjojen linjauksiin. Toiminnassa on huomioitu lapsen edun ensisijaisuus sekä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintaperiaatteet.</p>
--	--------------------------	---

<p>Lasten, henkilöstön ja huoltajien mielipiteitä arvos- tetaan. Tämä edellyttää osallisuutta edistävien toi- mintatapojen ja rakenteiden tietoista kehittämistä (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018).</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Lapsen varhaiskasvatusta ohjaavaan lapsen vasun (yksilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma) laadinnassa sekä arvioinnissa ovat osallisina ol- leet lapsen huoltaja, ryhmän henkilöstö sekä lapsi itse. Lapsen mielipiteiden ja toiveiden selvittämi- sessä on valittu sopiva tapa huomioiden lapsen ikä- ja kehitystaso. Lapsen vasu on huoltajalle nähtävillä ajantasaisena sähköisenä asiakirjana. Varhaiskasvatuksen sisällöllisessä toiminnassa on keskeistä ollut lasten aloitteiden huomiointi sekä lasten vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja yksi- lölliset tarpeet. Varhaiskasvatustyöyksiköissä on jär- jestetty säännöllisesti henkilöstölle ja tiimeille palavereita, kehityskeskusteluita sekä kehittä- mis- ja arviointipäivät. Rovaniemen varhaiskasva- tussuunnitelman 2022 sisällölliseen uudistami- seen henkilöstöllä ja huoltajilla sekä eri sidosryh- millä, on ollut mahdollisuus vaikuttaa. Esiope- tusta järjestävissä yksiköissä on kokoontunut hy- vinvointiryhmät, jossa jäsenenä on myös huoltajia.</p>
<p>Varhaiskasvatustyöyksiköissä jatketaan oppimista ja osallisuutta edistävien työmenetelmien käyttämistä ja edelleen kehittämistä.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Toteutettu varhaiskasvatus on perustunut lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin kirjattujen yksilöl- listen vahvuuksien ja tarpeiden huomioimiseen pedagogisessa ja hyvinvointia tukevassa toimin- nassa. Tutkivaa, innovatiivista ja luovuutta edis- tävää oppimista ja työmenetelmiä on kehitetty hankeyhteistyössä eri verkostojen ja yliopistojen kanssa. Sekä verkosto- että hankeyhteistyö jat- kuu.</p>
<p>Osallisuutta edistäviä työmenetelmiä kehitetään kaikessa toiminnassa.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Osallisuutta ja demokratiaaitoja lasten kanssa on harjoiteltu lapsiryhmissä sekä osallistamalla kau- pungin yhteisiin tapahtumiin. Lapsia on osallis- tettu ja kannustettu ilmaisemaan mielipiteitään. Rovaniemen kaupunkistrategian valmistelun yhtey- dessä järjestettiin osalle lapsia kuulemistilai- suus. Henkilöstölle on järjestetty jokaisessa yksi- kössä työhyvinvointiin liittyvä tilaisuus, jossa yh- dessä henkilöstön kanssa on laadittu työhyvin- vointisuunnitelma. Sähköistä asiointia ja digitaal- ista viestintää on kehitetty aktiivisesti palvele- maan sekä huoltajia että henkilöstöä. Kuukausit- aiset varhaiskasvatuksen uutiset -tallenne on mahdollistanut hyvien käytänteiden jakamisen sekä ajantasaisen informaation saannin.</p>
<p>Osallisuutta edistetään esihenkilötyössä, yhteis- työssä huoltajien kanssa sekä pedagogisissa valin- noissa että hoivan ja hoidon käytänteissä.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Esihenkilöille on järjestetty säännölliset sekä meet- että live-tapaamiset. Varhaiskasvatuksen johdolle ja henkilöstölle on mahdollistettu osallis- tuminen ja kuuleminen varhaiskasvatuksen eri suunnitelmien valmistelun yhteydessä. Sähköis- ten alustojen käyttö ja digitaalinen viestintä on tukenut huoltajien osallisuutta ja yhteistyötä pe- dagogisissa valinnoissa sekä hoivan ja hoidon käytänteissä päivittäisten kohtaamisten ja järjes- tettyjen tapaamisten lisäksi.</p>
<p>Koulutuspalveluissa opetus järjestetään siten, että opetussuunnitelman mukaisesti oppilaiden osalli- suus ja kuulluksi tuleminen ovat olennainen toimin- nan perusta.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Oppilaille tarjotaan kokemuksia yhteistyöstä ja demokraattisesta toiminnasta sekä omassa ope- tusryhmässä että koko koulun tasolla oppilas- kunnan toiminnassa. Yläkoulujen ja lukioiden osallisuuden edistä-</p>

		miseksi tehdään yhteistyötä mm. nuorisovaltuuston ja koulun ulkopuolisten yhteisöjen kanssa. Kaikilla kouluilla toimii aktiivinen oppilaskunta.
Oppilaille tarjotaan kokemuksia yhteistyöstä ja demokraattisesta toiminnasta sekä omassa opetusryhmässä että koko koulun tasolla oppilaskunnan toiminnassa.	Toteutui osittain	Osallistuminen ja demokraattinen toiminta sisältyvät koulun toimintakulttuurin kehittymistä ohjaaviin periaatteisiin. Ne ovat osa päivittäistä toimintaa ja sisältyvät myös lukuvuosisuunnitelmaan.
Koulujen esihenkilötyössä osallisuus on keskeinen osa toimintakulttuuria.	Toteutui osittain	Säännölliset esihenkilötapaamiset, aluerehitoritapaamiset ja kehityskeskustelut. Tapaamisten määrää on lisätty.
Lasten ja nuorten huoltajien osallisuutta edistetään säännöllisen kodin ja koulun yhteistyön ja vuorovaihtuksen lisäksi kaikilla peruskouluilla toimivien vanhempaintoimikuntien kautta.	Toteutui osittain	Kaikissa peruskouluissa ja lukioissa toimii säännöllisesti kokoontuvat oppilaskunnat ja lisäksi peruskouluissa vanhempaintoimikunnat.
Yläkoulujen ja lukioiden osallisuuden edistämiseksi tehdään yhteistyötä mm. nuorisovaltuuston ja koulun ulkopuolisten yhteisöjen kanssa.	Toteutui osittain	Oppilaskuntien asiantuntemusta on hyödynnetty esimerkiksi syksyllä käynnistyneen Walk In Talk -toiminnan suunnittelussa. Monitoimisuus ja sidosryhmäyhteistyö ovat tulleet pysyväksi osaksi koulujen toimintakulttuuria osallisuuden edistämiseksi.
Vapaa-ajan palvelujen toiminnassa olennaista on asiakaskeskeisyys sekä kuntalaisten osallisuuden edistäminen, jota toteutetaan yksiköiden perustoiminnoissa, eri hankkeissa sekä verkostomaista toimintatapaa hyödyntämällä.	Toteutui osittain	Palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnettiin jatkuvasti kerättävää asiakaspalautetta ja toimintaa suunniteltiin asiakaskeskeisesti. Kevään aikana tilaisuuksien ja tapahtumien striimaukset ja eri kanavien hyödyntäminen oli asiakkaiden saavutettavuuden ja palvelujen saavutettavuuden näkökulmasta tärkeää. Vapaa-ajan palveluissa vahvistettiin asukkaiden omaa toimijuutta avustusten, keskustelufoorumien, yhteistoimintatuotantojen, yhteisötaitteen ja Kaikukortti-toiminnan avulla.
Vapaa-ajan palveluiden hallinnosta käsin koordinoidaan kaupungin nuorisohallituksen ja -valtuuston toimintaa sekä UNICEF-lapsiystävällinen kunta yhteistyötä.	Toteutui osittain	Nuorisovaltuusto oli mukana kaupunkistrategiatyössä, jakoi avustuksia ja toteutti matkan eduskuntaan yhdessä Ranuan ja Sallan kuntien kanssa. Lapsiystävällinen kunta -mallin 3 tunnustus myönnettiin Rovaniemelle, valmisteltiin nykytilan kartoitusta ja lapsivaikutusten arviointimallia.
Osallistutaan lasten, nuorten ja perheiden prosessin kehittämiseen sekä Lapsiperheiden ja nuorisosaioiden jaoston toimintaan.	Toteutui osittain	Vapaa-ajan palvelut oli mukana lasten, nuorten ja perheiden prosessin kehittämisessä. Vapaa-ajan palvelujen hallinto vastasi LaNu-jaoston valmistelusta, esittelystä ja toimeenpanosta.
Koordinoidaan lakisääteisen Lapsi- ja nuorisopoliittisen työryhmän monialaista työskentelyä.	Toteutui osittain	Vastattiin LaNuPo-työryhmän valmistelusta, esittelystä ja kokousjärjestelyistä. Keskeisenä tehtävänä työryhmällä on koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi. Ryhmä kokoontui keväällä 2 kertaa.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien saatavuus	Toteutui osittain	Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus on edelleen todella haasteellista. Kevään 2022 rekrytoinnissa tulevalle kaudelle avoinna olevista 25 varhaiskasvatuksen opettajan toimista saatiin täytettyä 12. Lisäksi 18 opettajan sijaisuutta joudutaan täyttämään ei-kelpoisilla henkilöillä. Sama
--	-------------------	---

		ongelma on myös palvelusetelipäiväkodeilla. Eri-tyisopettajien toimia oli haettavana 3. Yhtään kelpoista hakijaa ei ollut.
Valtion rahoituksen ennakoimattomuus ja riittä-mättömyys	Toteutui osittain	Lastenkulttuuritoiminnan resurssit vähenivät, mikä vaikutti valtion rahoituksen pienemiseen. Saadut koronatuet (taidemuseo, orkesteri ja maakuntamuseo) olivat suurena apuna.
Maksutuottojen kertymä	Toteutui osittain	Alkuvuoden koronarajoitusten vuoksi pääsylippu-tulot sekä vuokratoiminnasta saatavat maksu-tuotot vähenivät. Kevätkausi näytti elpymisen merkkejä maksutuottojen ja kävijämäärien osalta.
Koronapandemian vaikutukset, toiminnan elpymi-nen aikaisempien vuosien tasolle	Toteutui osittain	Alkuvuodesta jouduttiin perumaan tapahtumia ja pääsymaksullisia tapahtumia järjestettiin vähem-män. Museotoiminta toteutui suunnitellusti. Etsi-vän nuorisotyön asiakasmäärä kasvoi merkittä-västi.
Tietosuoja- ja -turvan toteutuminen	Toteutui osittain	Kaikki työntekijät suorittavat tietosuoja- ja turva koulutuksen vuoden 2022 loppuun mennessä.
Kaupunginvaltuusto päätti kohdentaa, vuodelle 2022 esitetyn sivistyslautakunnan määrärahan 200 000 euroa kohdentuvan esi- ja perusopetuksen op-pimateriaalikustannuksiin.	Toteutui osittain	Oppimateriaaleihin osoitettu lisämääräraha on jaettu kaikille peruskouluille tasapuolisesti oppi-lasmäärän mukaan.
Valtuusto edellyttää edelleen, että sivistyslauta-kunta selvittää yhteistyössä hankintayksikön kanssa onko oppimateriaalihankinnoissa mahdollista saada kustannussäästöjä volyymissäästönä, kun kilpailute-taan suurempia kokonaisuuksia koko kaupungin kouluille.	Toteutui osittain	Asiaa valmistellaan. Hankinta on tehty kilpailu-tuksen kautta edullisimmalla tavalla. Kaupunki-kohtainen ratkaisu perusopetuksessa voisi vä-hentää opettajien pedagogista vapautta ilman merkittävää kustannussäästöä. Lukioissa on siir-rytty koulujen yhteisellä päätöksellä samoihin materiaaleihin aineryhmien kuulemisen jälkeen.

Talouden tunnusluvut

Sivistyslautakunta	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poik-keama
*1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
TOIMINTATUOTOT	14 398	11 942	188	12 129	14 666	121	2 536
TOIMINTAKULUT	-153 939	-159 942	-4 248	-159 190	-159 190	101	-1 704
TOIMINTAKATE	-139 541	-143 000	-4 060	-147 060	-146 228	99	832
Varhaiskasvatuspal-velut	-48 785	-49 367	-3 810	-53 177	-52 388	99	789
Koulutuspalvelut	-72 926	-75 204	0	-75 204	-75 181	100	23
Vapaa-ajan palvelut	-17 830	-18 429	-250	-18 679	-18 660	99	19

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Määrälliset tavoitteet		
Varhaiskasvatusyksiköissä käyttöastetavoitteen saavuttaminen vuositasolla	Toteutui osittain	Alkuvuoden käyttöaste on ollut 75,69. Käyttöas-teeseen on vaikuttanut koronaan liittyvät poissa-olot.
Varhaiskasvatuksen oman toiminnan ja palvelu-setelitoiminnan suhde päätetyn mukainen	Toteutui osittain	Vuoden lopussa omaa toimintaa oli 61,3 % ja pal-velusetelitoimintaa 38,7 %. Palveluseteleitä oli maksimissaan 1 306, kun lautakunnan päätös on ollut maksimissaan 1 400.

Koulujen opetustilojen määrä vastaa palvelutarvetta	Toteutui osittain	Koulutilojen määrä vastaa pääosin palvelutarvetta. Edellyttää kuitenkin toimenpiteitä lähivuosien aikana.
Vapaa-ajan palveluiden kävijä- ja käyntimäärien elpyminen	Toteutui osittain	<p>Arktikumissa oli 44 001 kävijää (2021: 10 820) ja Korundissa 31 350 (2021: 18 495) kävijää alkuvuonna. Kaupunginorkesterin konserteissa oli 3 675 kuulijaa (2021: 7 763) ja striimejä katsottiin 3 287 (2021: 43 985) kertaa.</p> <p>Yleinen kulttuurituottaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tapahtumat 263 - Verkkotapahtumat 14 <p>Nuorisopalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käyntikerrat 28 848 (2021: 14 780) - Verkossa kohdatut nuoret 3 114 (2021: 2 364) - Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä 198 (2021: 179) <p>Liikuntapalvelut:</p> <p>Ohjatun liikunnan osallistujamäärä 23 262 (2021: 17 998)</p>
Tapahtumat, lainat ja näyttelyt	Toteutui osittain	<p>Tapahtumia ja näyttelyitä järjestettiin suunnitellusti. Lapin maakuntamuseossa avattiin 2 erikoisnäyttelyä ja lisäksi toteutettiin ulkovalokuvanäyttely. Taidemuseossa näyttely- ja taidekasvatustoiminta toteutui suunnitellusti. Taidemuseossa avattiin kolme näyttelyä. Kaupunginorkesterilla oli raportointiajalla 39 live-konserttia ja 5 striimattua konserttia.</p> <p>Nuorisopalvelut toteutti kesä-heinäkuussa monipuolista loma-ajan toimintaa lapsille ja nuorille. Liikennepuistotoiminta saavutti suuren suosion ja ylitti odotukset.</p> <p>Toimintapäiviä oli 728 ja tapahtumia 16.</p> <p>Tapahtumia, tilaisuuksista, lainoja ja näyttelyitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjasto, kävijät 147 220 (2021: 151 453) - Kirjasto, lainat 449 672 (2021: 512 776) <p>Pääkirjasto siirtyi evakkoon toukokuun alussa. Muuton tienoilla pääkirjaston palvelut olivat huhti-toukokuun vaihteessa kolme viikkoa poissa käytöstä. Kävijä- ja lainamäärät ovat väistötiloissa (kauppakeskus Revontuli) touko-kesäkuussa vajaa puolet verrattuna edeltävään vuoteen pääkirjastolla. Lähikirjastojen laina- ja kävijämäärissä on ollut pääkirjaston sulkemisen jälkeen hienoista kasvua, mutta täysin se ei ole korvannut kävijä- ja lainalukuja.</p> <p>Kirjaston toimipisteissä on järjestetty erilaisia tapahtumia (lukupiirit, kirjavinkkaukset, luennot, näyttelyt) yhteensä 443. Näissä on käynyt yhteensä 3 562 henkilöä. Lisäksi erilaisia striimattuja tilaisuuksia ja kirjaston verkkoon tuottamia tallenteita on katsonut noin 1 700 henkilöä.</p>
Henkilöstön poissaolojen vähentäminen	Toteutui osittain	<p>Vapaa-ajan palvelujen suunnittelutyössä huomioitiin työhyvinvoinnin edistäminen ja tuettiin työyhteisön yhteisöllisyyttä. Ennaltaehkäisevää työhyvinvointia käsiteltiin ja kehitettiin yhteistyössä muun muassa työkykykoordinaattorin kanssa.</p> <p>Terveysperusteiset poissaolot nousivat jonkin verran ollen 4,6 pv/hlö (toteumaprosentti 26). (2021 osavuositilaisuus: 1 pv/hlö.)</p>

		<p>Koko nuorisopalveluiden henkilökunta osallistui yhteiseen Nups-prosessiin, jossa rakennetaan nuorisopalveluiden perussuunnitelmaa.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa henkilöstön sairauspoissaolot kokonaisuudessaan kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna johtuen kevään korona- ja influenssa-poissaolojen määrästä.</p> <p>Koulutuspalveluissa poissaolot ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna.</p>
Laadulliset tavoitteet		
Hyvinvoinnin edistäminen sivistyspalveluiden keinoin	Toteutui osittain	Keskeinen vapaa-ajan palvelujen toiminnan kokonaistavoite. Rovaniemellä on otettu käyttöön Lasten Rovaniemi -lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021-2025.
Palveluiden uudistaminen kehittämishankkeiden avulla	Toteutui täysin	<p>Kehittämishankkeisiin on saatu avustusta mm. avilta, Euroopan sosiaalirahastolta, Museovirastolta ja Lapin liitolta.</p> <p>Keväällä 2022 Suomen harrastamisen malli toteutui 13 peruskoululla.</p> <p>Nuorten työpajatoiminnan rahoituksella käynnistettiin Kulttuuriverstas-toiminta.</p> <p>Musiikkia maailmalle! -orkesterin kehittämishanke Rovaniemen taidemuseon Intoa taiteesta -hankkeessa tuettiin kuntouttavaa toimintaa taiteen keinoin.</p> <p>Etsivän kulttuurisen vanhustyön ja kulttuurilähetöiminnan kehittämishankkeet 2021-2022 Kylien kulttuurimatkailuhanke Matkakohteena kulttuuri 2021-2022</p>
Asiakaslähtöisyyden ja osallisuuden edistäminen	Toteutui osittain	<p>Nuorisopalveluissa tehty asiakaskyselyitä toiminnan tueksi (asiakastyytyväisyys). Laadullisia mittareita valmisteltiin.</p> <p>Kehitä kirjastoa ja Kutsu kirjasto kylään -hankkeissa toteutettu useita asiakaskyselyjä.</p> <p>Koulutuspalveluissa on tehty useita asiakastyytyväisyyskyselyitä, joiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.</p>
Verkostojohtaminen ja verkostotoiminta osamisen vahvistajana	Toteutui osittain	<p>Kehittämishankkeissa ja maakunnallisten palvelujen toteuttamisessa toimitaan yli kuntarajojen ja valtakunnallisesti, esimerkkinä valtakunnallinen kehittämistehtävä yhdessä Espoon ja Turun kaupunkien kanssa.</p> <p>Lapin alueellinen asiantuntijaverkosto. Lapin lastenkulttuuriverkoston koordinointi vapaa-ajan palveluiden hallinnossa (14 Lapin kuntaa + Saamelaiskäräjät verkostossa)</p> <p>Museot alueellisia vastuumuseoita.</p> <p>Osallistuttiin Lapin perheiden palvelujen verkos-</p>

		<p>ton toimintaan, jonka yhteydessä esiteltiin rovaniemeläisiä toimintamalleja.</p> <p>Rovaniemen nuorisopalvelut on aktiivinen toimija Kanuuna -verkostossa (Kunnallisen nuorisotyön verkosto).</p> <p>Rovaniemen etsivästä nuorisotyöstä käsin koordinoidaan myös Lapin etsivien nuorisotyöntekijöiden verkostoa. Aili-kulttuurisen seniori- ja vanhustyön verkosto.</p> <p>Lapin kamariorkesterilla, Rovaniemen taidemuseolla, Lapin maakuntamuseolla sekä Rovaniemen kirjastolla oli kaikilla erityisiä alueellisia tehtäviä.</p>
Lapsen kasvun ja oppimisen tuen prosessien kehittäminen	Toteutui osittain	<p>Kasvun ja oppimisen tuen jatkumoa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle ollaan kehitetty yhteistyössä. Toiminnassa on keskeistä lapsen ja nuoren oppimispolun ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen huomioiden jatkuva pedagoginen kehittämistyö ja ennaltaehkäisevä varhainen tuki.</p> <p>Nuorisopalveluista koordinoitiin lasten ja nuorten kiusaamisen vastaista työtä sekä toteutettiin lakisääteistä laajennetun oppivelvollisuuden neuvontaa ja ohjausta. Lasten ja nuorten palvelut olivat kulttuuri- ja liikuntakasvatussuunnitelman mukaisesti rakennettuja ja toteutettuja.</p>
Taloudelliset tavoitteet		
Talousarvio toteutuu suunnitellusti	Toteutui osittain	Sivistyspalveluiden toimintakatteen toteumassa talousarvioon 2022 verrattuna oli ylitystä johtuen lähinnä palvelutarpeen suuremmasta kasvusta varhaiskasvatusalueella verrattuna talousarvioon. Ylitykset on käsitelty 2022 muutetun talousarvion yhteydessä.
Poissaolojen aiheuttamat kustannukset vähenevät	Toteutui osittain	Poikkeuksellisen kevään johdosta ei vähenemistä vapaa-ajan palveluissa.
Tilojen kokonaistaloudellinen ja tehokas käyttö	Toteutui osittain	<p>Koulutuspalveluissa kaupunkikeskuksen alueella tilat ovat maksimaalisessa käytössä.</p> <p>Vapaa-ajan palveluissa toteutuu tilojen tehokas yhteiskäyttö.</p>
Ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen	Toteutui osittain	<p>Koulutuspalveluissa ulkopuolista rahoitusta on saatu koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen 932 000 euroa.</p> <p>Lisäksi koulutuspalveluilla on useita pienempiä erillisrahoituksia OPH:lta ja OKM:lta keskeisiin painopistealueisiin sekä strategiaan kehittämiskohteisiin.</p> <p>Vapaa-ajan palveluissa oli useita käynnissä olevia ja valmistelussa olleita hankehakemuksia. Rahoitajatahoina muun muassa Aluehallintovirasto, OKM, Museovirasto, Euroopan sosiaalirahasto ja Lapin liitto.</p>
Energiaa ja luontoa säästävät ja luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimenpiteet		

VAPA: Arktikummin WWF Green Office -sertifi- kaatin hakuprosessi (menossa).	Kokonaisvaltainen toiminnan tarkastelu sisältäen energian- käytön, materiaalit ja kierrätyksen.
Kestävän kehityksen opas lastenkulttuurikes- kuksille on käytössä lastenkulttuurissa soveltu- vin osin.	Tärkeää lasten ja nuorten kasvun tukemisessa.
Matkustamisen vähentäminen ja sähköisen asi- oinnin lisääminen vapaa-ajan palveluissa.	Tärkeä askel tulevaisuuden työn rakentumisessa.

5.1.5 Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan perustehtävät

Elinvoimalautakunta vastaa hallintosäännön mukaisesti elinvoimapalveluista. Sen tehtävänä on elinkeino- ja työllisyyspalveluiden sekä ruoka- ja puhtauspalvelujen järjestäminen.

Ruoka- ja puhtauspalvelujen tehtävänä on tuottaa kustannustietoisesti laadukkaita hyvinvointia edistäviä ateria- ja puhtauspalveluja vahvalla osaamisella hyödyntäen eri alojen yrittäjyyttä. Ateria- ja puhtauspalveluja tuotetaan kaikille kaupungin toimijoille ja kiinteästi kaupungin toimintaan liittyville yhteisöille.

Elinvoimalautakunta vastaa:

1. elinkeino- ja yrityspalveluista;
2. kansainvälisistä palveluista;
3. maaseudun ja kylien kehittämispalveluista;
4. työllisyyspalveluista;
5. ruoka- ja puhtauspalveluista
6. toimialaansa liittyvistä hankkeista

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii kylien kehittämisjaosto, jonka perustehtävät ovat Rovaniemen kylien elinvoiman vahvistaminen, kylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen sekä kylien, kyläyhdistysten ja muiden kyläyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja aktivointityö.

Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
I Elinkeino- ja työllisyyspalvelut		
Elinkeinojen kehittäminen		
Elinvoimaisuuden ja yritysten kilpailukyvyyn vahvistaminen, kasvuohjelman mukaisesti. Rovaniemeä ryhdytään suunnitelmallisesti markkinoimaan teollisten ja muiden alojen yritysten ja työpaikkojen sijoittumiseksi tänne. Kasvuohjelman kilpailukykytekijät ovat: 1. Maankäyttö ja toimintaympäristö 2. Osaaminen (TKI) ja yhteistyö 3. Työllisyys ja osaavan työvoiman saatavuus 4. Kasvu ja kansainvälistyminen 5. Markkinointi	Toteutui osittain	Kasvuohjelmaa on rakennettu työpajojen avulla marras-joulukuussa 2022 ja kasvuohjelma vietään päätöksentekoon maaliskuussa 2023.
Panostetaan luontomatkailun kehittämistyöhön kartoittamalla luontomatkailukohteet ja selvitetään maastopyöräilyreitistön toteuttamismahdollisuudet osana luontomatkailun kehittämistyötä.	Toteutui täysin	Luontomatkailun osalta kartoitus valmistui marraskuussa. Rovaniemen kaupungin vapaa-ajan palvelut on toteuttanut ELY-keskuksen myöntämän avustuksen puitteissa lähivirkistysalueiden kehittämissuunnitelman, jossa on kartoitettu ja suunniteltu maastopyöräreitit Ounasvaaralle. Suunnitelman mukaiset reitit ovat valmistuneet. Rovaniemen ympäristön osalta maastopyöräilyreitit sisältyvät käynnissä olevaan luontomatkailuselvitykseen.
Rovaniemen elinvoimapalvelut käynnistää selvitystyön eri tapahtumien hyödyntämisestä kaupungin elinvoiman lisäämisen mahdollisuutena. Isot tapahtumat tuovat kaupunkiin imagohyötyä, välillistä tuloa ja sosiaalista hyvinvointia.	Toteutui täysin	Tapahtumaselvitys valmistui joulukuussa. Rovaniemen näkyvyyttä ja sen tarjoamia mahdollisuuksia vahvistetaan vuonna 2023 Visit Rovaniemen palvelusopimuksen puitteissa.
Elinkeinopalveluiden painopisteinä ovat koronapandemiasta selviäminen ja jälleenrakennus kaupunginhallituksen hyväksymän jälleenrakennussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi poikkileikkaavina	Toteutui osittain	Kaupunginhallituksen 18.5.2020 hyväksymän jälleenrakennussuunnitelman toimenpiteet on sisällytetty yrityspalvelujen päivittäiseen toimintaan ja vuoden 2022 toimintasuunnitelmaan.

<p>painopistealueina ovat yritysten ja kaupungin välisen yhteistyön vahvistaminen ja yritysmönteisyyden kasvattaminen sekä alueellisen innovaatiotoiminnan vahvistaminen yhteistyössä korkeakoulukonsernin kanssa. Yrityspalvelujen toimintaa ns. yhden luukun periaatteella vahvistetaan. Kansainvälisen toiminnan odotetaan vilkastuvan vuonna 2022. Elinkeinopalveluiden tehtävänä on edistää monipuolisen elinkeinorakenteen syntymistä.</p>		<p>Innovaatioita vahvistavan ekosysteemisopimuksen toteuttaminen on käynnistetty ja toiminta jatkuu vuoden 2027 loppuun.</p> <p>Rovaniemen kaupungin yrityspalvelut ovat markkinoineet Business Rovaniemeä yhden luukun palveluperiaatteen mukaisesti ja palveluperiaatetta on myös vahvistettu sisäisesti elinvoimapalveluissa.</p> <p>Kansainvälinen toiminta on vilkastunut merkittävästi pandemian jälkeen sekä ystävyyskaupunkien kanssa ja arktisen yhteistyön puitteissa.</p>
<p>Alueelliset palvelut</p>		
<p>Kylien Rovaniemi -hankkeessa toteutetaan konkreettisesti maaseutustrategian toimenpiteitä yhteistyössä alueen asukkaiden, kyläyhdistysten, yritysten ja kylien kehittämisjaoston jäsenten kanssa.</p>	<p>Toteutui täysin</p>	<p>Kylien Rovaniemi -hanke on päättynyt 2021. Kehittämistyö jatkuu sovittujen teemojen osalta keväällä käynnistetyn Rovaniemi kylässä -hankkeen puitteissa. Leader-rahoitteinen hanke on voimassa 2022-2023.</p>
<p>Asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen</p> <p>Palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen</p>	<p>Toteutui täysin</p>	<p>Työ osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien sekä palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden osalta on jatkuva, poikkihallinnollista työtä. Erilaiset yhteistyöverkostot ja -tapahtumat sekä hankkeet ja tiedotuskanavat toimivat edistämisen välineinä.</p>
<p>Kylien tonttitarjonnan markkinointi</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Kylien tonttitarjonnan markkinointi on huomioitu osana paikkatieto- ja tonttipalveluiden työtä.</p>
<p>Kylien sähköisten palveluiden parantaminen ja valokuitu verkoston laajentaminen</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Avustusprosesseissa on lisätty sähköisten palvelujen käyttöä ja valokuituverkon laajentamisen edistämiseksi on tiedotettu mahdollisuuksista.</p>
<p>Maaseudun kehittämissuunnitelman laatiminen</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Maaseudun kehittämissuunnitelmaa on laadittu osana Rovaniemen kaupungin kasvuohjelmaa.</p>
<p>Alueellisen elinvoiman, ympärivuotisen liikuntamatkailun lisäämiseksi sekä terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi käynnistetään hanke Rovaniemen sivukylien ja paikallisten nähtävyyksien kautta kiertävän ulkoliikunta reitin toteuttamiseksi.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Luontoretkeilyreitien ja -palveluiden kartoitus- ja selvitystyö sekä Etiäinen -verkkopalvelun päivitys on valmistunut marraskuussa. Etiäisen uudistamisprosessi aloitettu viestintäpalvelujen vetämänä, mikä vastaa tarpeisiin saada ajantasaista tietoa olemassa olevista palveluista ja reiteistä Rovaniemen alueella.</p>
<p>Työllisyyspalvelut</p>		
<p>Kuntien järjestämistä vastuuta työllisyyspalveluissa vahvistetaan työllisyyden kuntakokeiluilla ja valmistautuminen pysyvään palvelurakennemuutokseen alkaa. Kuntakokeilut toteutetaan ajalla 2021-2023 ja kaupungin vastuulle on siirtynyt kokeilussa noin 3 600 työnhakija-asiakasta. Työnhakijoiden palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä erityisesti sosiaali-, terveys-, yritys-, nuoris-, sekä koulutuspalveluiden kanssa. Kokeiluissa on kyse hyvin laajan palveluekosysteemin rakentamisesta työnhakijoiden tarpeisiin.</p>	<p>Toteutui täysin</p>	<p>Työllisyyden kuntakokeilut ovat käynnissä ja niiden toteutusaikaa on jatkettu vuoden 2024 loppuun saakka. Samaan aikaan valmistaudutaan TE-palveluiden järjestämistä vastuun pysyvään siirtoon kunnille, asiasta päätetään eduskunnassa kevään 2023 aikana.</p> <p>Poikkihallinnollisen ja organisaatorajat ylittävän yhteistyön käytänteitä kehitetään jatkuvasti niin perustuksessa kuin hankkeillakin.</p>
<p>Työkyky-ohjelman mukaisilla toimenpiteillä vahvistetaan eri palvelualueiden välistä yhteistyötä, työkyvyn tuen palvelupolun rakentamista ja osatyökykyisten työllistymistä.</p>	<p>Toteutui täysin</p>	<p>Työkyky käyttöön hanke päättyi vuoden 2022 loppuun. Hankkeessa kehitettiin työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta ja pilotoitiin muun muassa työkyvyn tuen tiimiä sekä kehitettiin työllisyys- ja terveyspalveluiden välistä yhteistyötä. Työttömien terveystarkastuksen asiakasohjauksen käyttöä pilotoitiin hankkeen aikana ja kehitystyö jatkuu edelleen.</p>

		Osatyökykyisiä työnhakijoita työllistyi 44 henkilöä, joista 21 avoimille työmarkkinoille. Työhönvalmennuksen asiakaspalaute oli pääsääntöisesti myönteistä. Yli 70 % vastanneista olivat tyytyväisiä työhönvalmentajalta saatuun tukeen työhönvalmentajien ja kokivat palvelun oikea-aikaiseksi.
Osaamo-hankkeen avulla kehitetään yli 30-vuotiaiden työllistymisen ja osaamisen kehittämisen palvelut yhteen kokoavaa palvelupistettä ja palveluverkoston yhteistyötä.	Toteutui täysin	Osaamon tarjoaman asiakastyön- ja kehittämisen alustan kautta on päivittäin monikanavaisesti saatavilla moniammatilliset työllisyyspalveluiden, kuntakokeilun, TE-toimiston, oppilaitosten ja verkoston palvelut työnhakijoiden työllistymisen sekä työnantajien rekrytoinnin tueksi. Yritysyhteistyö on ollut tiivistä. Rekrytointitilaisuuksia järjestettiin 28 kappaletta, joissa oli 108 yritysosallistumista. Kaiken kaikkiaan erilaisia tilaisuuksia järjestettiin 77, joissa oli yhteensä 286 yritys- tai sidosryhmäosallistumista.
Työllisyydenhoito lisää kaupungin elinvoimaa. Työllisyyden hoitoon käytettävien panosten ja tuotosten seuranta tehostetaan, jotta tietoisuus toiminnan vaikuttavuudesta Rovaniemellä lisääntyy.	Toteutui osittain	Elinvoimalautakunnalle esitellään kuukausittain työllisyyden kehitystä, työmarkkinatuen kehitystä sekä työllisyyspalvelujen toimintaa. Nykyiset asiakastietojärjestelmät eivät kaikilta osin mahdollista vaikuttavuuden seuranta. Erillistä manuaalista seuranta kaikista kuntakokeilun asiakkaista ei ole mahdollista tehdä. Osatyökykyisten työhönvalmennuksesta on teetetty ulkopuolinen vaikuttavuusarviointi joka on esitelty lautakunnalle. Lapin yliopisto tekee arviointia Osaamon toimintamallin kehittymisestä ja tuloksista. Kasvuohjelmassa tullaan laatimaan tarkemmat toimenpiteet ja mittarit seurannalle.
Valmistellaan v. 2022 aikana Rovaniemen työllisyyden hoidon ohjelma yhteistyössä eri viranomaisten kanssa	Toteutui osittain	Elinvoiman toimialalla on laadittu eri palvelualueita yhdistävä kasvuohjelma, jossa on mukana myös työllisyys.
II Ruoka- ja puhtauspalvelut		
Ruoka- ja puhtauspalvelut toimii elinvoimalautakunnan alaisena palvelualueena nettoperiaatteella. Toiminnan tulot muodostuvat palvelujen käyttäjien arvioimista palvelutarpeista. Tavoitteena on 0 tulos. Toimintaa sopeutetaan tilaajien toiminnassa tapahtuvien muutosten mukaisesti.	Toteutui täysin	Toimintaa on kyetty sopeuttamaan tilaajien tarpeiden mukaan pikaisellakin aikataululla. Hallinnon henkilöstö väheni suunniteltua nopeammalla aikataululla, suuren henkilöstösiirtymän ja sijaispulan vuoksi henkilöstömäärärahoja jäi käyttämättä. Epätietoisuus poikkeuksellisen rajun hintojen nousun tahdista aiheutti menojen karsimista hyvissä ajoin. Vuoden aikana perustetut väliaikaiset varhaiskasvatusyksiköt toivat tuloja arviointia enemmän. Nämä kaikki yhdessä aiheuttivat poikkeuksellisen kulujen säästymisen talousarvioon nähden.
Toimintaa tehostetaan valmistautumalla yhden tuotantokeittiön malliin	Toteutui täysin	Kaupungin toinen valmistuskeittiö henkilökuntiin on saateltu onnistuneesti hyvinvointialueelle.
Kuntalaisten hyvinvointia edistetään tarjoamalla terveellisiä ravitsemussuosituksien ja kriteereiden mukaisia aterioita.	Toteutui täysin	Ruokalistalla pohjana ovat asiakkaiden toiveet ja ravitsemussuosituksien. Suurimmalla osalla reseptiikasta on sydänmerkki, joka näkyy ruokalistalla.

Toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja kestäväen ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen. Elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on korkea kotimaisuusaste, mikäli se on hankintalain ja toimintaan sekä talouteen soveltuvien reunaehtojen mukaista.	Toteutui täysin	Hävikiseuranta on toteutettu ja koulujen ruokasaleissa on jatkuva lautasjätteen seuranta. Elin-tarvikehankinnoissa ja ruokalistasuunnittelussa otetaan huomioon kotimaisuus mahdollisuuksien mukaan.
Tarkoituksenmukainen puhtaustaso määritellään ja arvioidaan tilakohtaisesti tilojen käyttötarkoituksen mukaan.	Toteutui täysin	Puhtaustasojen määriteltyä tasoa on seurattu laatueroilla ja yhteistyössä asiakkaiden kanssa.
Lisätään kotimaisen kasvisruoan käyttöä.	Toteutui osittain	Kotimainen härkäpapuruhe ja härkis ovat vaihdettu soijan tilalle niihin ruokalajeihin, joihin ne sopivat.
Selvitetään lähiruoan tuottajien kanssa yhteistyössä, miten voidaan lisätä lähiruoan osuutta kouluruoassa.	Toteutui osittain	Ruokapalveluista on osallistuttu Lapin ruokahankkeen tilaisuuksiin. Uuden paikallisen kalastajan kanssa on tehty yhteistyötä ja testattu haukikuutiota tarkoituksena saada siitä ruokalaji ruokalistalle. Talven jäättilanne Kemijärvessä on vaikeuttanut pahasti hauen kalastusta.
Selvitetään ruokapalveluiden kanssa, voidaanko lähiruokaa lisätä vuorotteluperiaatteella kaupungin koulujen kesken.	Toteutui osittain	Asiaa on selvitetty ruokapalveluissa. Tällä hetkellä vuorotteluperiaate ei onnistu nykyisellä käytössä olevalla laitekannalla ja henkilöstömäärällä.
Selvitetään ulkomaisen soijan ja kalojen käytöstä luopuminen ja niiden korvaaminen kotimaisilla vaihtoehdoilla	Toteutui osittain	Kotimaisen kalan saannissa on ollut suuria vaikeuksia vuoden aikana. Soijan vähentämiseksi kotimaista härkäpapuruohetta ja härkistä on vaihdettu ruokalajeihin, joihin ne sopivat.
Erikoisruokavaliot pyritään toteuttamaan ensisijaisesti ruokalistan mukaisesti.	Toteutui täysin	Asia on kunnossa.

Osallisuus ja vaikuttaminen vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
I Elinkeino- ja työllisyyspalvelut		
Kasvuohjelman mukaisesti yrityksiä ja muita sidosryhmiä osallistetaan toimintaan järjestämällä vuosittain eri verkostotilaisuuksia kuten elinkeinoseminaarit, kaupunginjohtajan yrittäjätapaamiset sekä kysynnän ja tarpeen mukaan järjestämällä toimialafoorumeita.	Toteutui täysin	Vuonna 2022 yrittäjille ja sidosryhmille järjestettiin yhteensä 28 tilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 496 henkilöä.
Alueellisten palvelujen päätöksenteon pohjaksi kartoitetaan kylien asukkaiden ja yritysten näkemykset. Kylien kehittämisjaosto panostaa toimintaansa avoimen ja tuloksellisen yhteistyön lisäämiseen Rovaniemen kaupungin eri hallintokuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.	Toteutui täysin	Työ on jatkuvaa ja sitä tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa. Kylien kehittämisjaoston jäsenet ovat aktiivisesti mukana hankkeissa, tapahtumissa, toimielimissä sekä tiedottavat hyvistä käytännöistä avoimesti. Jaoston kokoukset pidetään eri kyläalueilla tavoitteena lisätä paikallistuntemusta mahdollisimman laajasti ja vaihtelevasti. Kokouksiin pyydetään vierailevia asiantuntijoita verkostoitumaan ja kertomaan ajankohtaisista asioista. Kylien kehittämissäätiön kanssa on toteutettu muun muassa Inspiraatiota ja yhteistyötä kyliä kehittämisestä ja siihen liittyvä kehittämisiltat. Tällä työllä on tuettu kehittämisavustusten hakuprosessia. Raportti maaseutuyrittäjien toimintaympäristöön ja tulevaisuuden suunnitelmiin liittyen on valmistunut alkuvuonna 2022. Kaupungin kylätila-avustusta saavien tilanetta on kartoitettu loppuvuodesta. Vuoden

		aikana käynnistetyn, Rovaniemi kylässä -hankkeen tavoitteet perustuvat aikaisemman hankkeen aikana kerättyihin näkemyksiin. Lapin AMK:n kanssa on toteutettu maisemanhoito-hankkeen kumppanuussopimusta, jonka toimintaa on kehitetty ja arvioitu yhdessä kylien yhteyshenkilöiden kanssa säännöllisesti.
Asukastupatoimintaa kehitetään asukkaiden, kaupungin työntekijöiden ja päättäjien matalan kynnyksen kohtaamispaikkana vuosikello-periaatteella yhteistyössä Neuvokas-verkoston kanssa.	Toteutui täysin	Yhteistyösopimus Neuvokas-verkoston kanssa on voimassa 2022-2024.
Työnhakija-asiakkaiden osallisuutta lisätään erityisesti työkykyohjelman mukaisilla toimenpiteillä.	Toteutui täysin	<p>Asiakasosallisuutta on lisätty muun muassa asiakasraati-toimintaa hyödyntämällä sekä kouluttamalla työntekijöitä kohtaavaan ja osallistavaan asiakastyöhön.</p> <p>Voimavaralähtöinen, laatukriteereiden mukainen työhönvalmennus on lisännyt asiakkaiden osallisuutta. Työkyky käyttöön -hankkeen kehittämisyhmän toiminnassa on ollut aktiivisesti mukana myös kokemusasiantuntija.</p> <p>Maahanmuuttajien osallisuutta on lisätty toteuttamalla Osallisena-hankkeessa paikallisesti ja valtakunnallisesti kiintiöpakolaisille omakielisiä fokusryhmäkeskusteluita, joiden kautta saatiin tietoa heitä koskevien palveluiden kehittämiseen. Hankkeessa lisättiin myös kohtaavuutta edistäviä koulutuksia sekä yhteistyötä keskeisten kotoutumista tukevien sidosryhmien kanssa.</p>

Toiminnan riskit vuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
I Elinkeino- ja työllisyyspalvelut		
<p>Kaupungin elinvoiman ja elinkeinotoiminnan kehittyminen ovat vahvasti sidoksissa sekä kansallisen talouden kehitykseen sekä kansainvälisen toimintaympäristön muutoksiin.</p> <p>Asiakkaiden kulutuskäyttäytymisen muuttuminen vaikuttaa eri toimialojen liiketoimintaan eri tavalla. Jakamistalouden periaatteet sekä verkkokauppa muuttavat toimialojen rakenteita etenkin tuotannollisten yritysten, matkailun, vähittäiskaupan ja logistiikan osalta.</p> <p>Koronapandemian vaikutukset ovat osuneet voimakkaimmin matkailun toimialaan ja sitä kautta koko palvelusektoriin. Matkailun elpyminen käynnistyy loppuvuonna 2021 ja toipuminen jatkuu</p>	Toteutui osittain	<p>Toimintaympäristön merkittävimmät muutokset ovat liittyneet pandemiatilanteessa tapahtuneisiin muutoksiin sekä Ukrainan sodan syttymiseen. Näillä on ollut vaikutuksia erityisesti matkailukysyntään alkuvuodesta 2022.</p> <p>Rovaniemen kaupunki on mukana 37 suomalaisen kaupungin vuosittain tehtävässä elinvoimalaskelmassa. Vuonna 2022 Rovaniemen kaupunkikeskustan elinvoimaluku on heikentynyt, mikä johtuu lauantaicin palvelevien liikkeiden ja tyhjien liiketilöiden lisääntymisestä. Kaupunkikeskustojen elinvoimaluku on laskenut myös muissa kaupungeissa ja valtakunnalliseen tilanteeseen suhteutettuna Rovaniemen keskustan elinvoima on pysynyt verraten hyvällä tasolla.</p> <p>Matkailu lähti elpymään syksyllä 2021 ja vuonna 2022 rekisteröityjä yöpymisvuorokausia yhteensä 685 950 kappaletta. Kasvua edelliseen vuoteen oli 55 prosenttia. Vertailtaessa lukuja</p>

<p>vuonna 2022. Vuoden 2019 tason matkailijamäärän saavuttaminen tulee kestämään vuosia.</p> <p>Viennin arvon odotetaan nousevan maailmantalouden kasvun mukana.</p>		<p>vuoden 2019 matkailun huippuvuoteen, rekisteröityjä yöpymisvuorokausien määrä vuonna 2022 oli noin 94 % huippuvuoden luvuista.</p> <p>Vuonna 2021 vienti kasvoi vuositasolla Rovaniemellä 11,4 % vuoteen 2020 verrattuna. Rovaniemen alueen viennin arvo oli vuonna 2021 noin 377 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 ensimmäisen neljänneksen aikana Rovaniemen vienti kasvoi 65,8 % verrattuna vuotta aiempaan. Vuoden 2022 tiedot kokonaisuudessaan saadaan heinäkuussa 2023.</p>
<p>Kaupungin talouden haasteet ja säästöpainheet vaikuttavat elinvoimapalveluiden mahdollisuuksiin ja suorituskykyyn joko käynnistää itse tai osallistua sidoryhmien esittämiin uusiin avauksiin elinvoiman vahvistamisessa. Euroopan unionin uusi ohjelmakausi vuosille 2021- 027 käynnistyi syksyllä 2021.</p>	<p>Ei toteutunut</p>	<p>Euroopan unionin ohjelmakausi vuosille 2021-2027 käynnistyi myöhässä ja myös rahoituspäättöksiä suuremmista hankkeista ei ole vielä saatu.</p>
<p>Alueellisten palvelujen osalta toiminnan riskit ovat kylien Rovaniemen palveluiden saatavuus ja saavutettavuus, uusien vapaaehtoisten toimijoiden mukaan saaminen hankkeiden toteuttamiseen, eri organisaatioiden yhteistyöt ja rahoitus.</p>	<p>Ei toteutunut</p>	<p>Erilaisten hankkeiden myötä on saatu uusia toimijoita mukaan. Etäyhteydet helpottavat osallistamista ja osallistumista. Verkosto- ja yhteistyön kehittäminen sekä avoin viestintä ovat tärkeässä roolissa riskien pienentämiseksi. Päällekkäisyyksiä välttämällä edistetään tavoitteiden toteutumista ja resurssien tehokasta käyttöä.</p>
<p>Koronapandemian vaikutukset työllisyyskehitykseen ovat vaikeasti arvioitavissa, samoin kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kehitys. Työllisyyskokeilun onnistumisen riskinä on eri toimialojen resurssien riittävyys suhteessa asiakkaiden tarpeisiin. Työllisyyspalveluissa riskinä on suuri työntekijäkohtainen asiakaskuormitus työllisyyden kuntakokeilussa.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Työllisyys on palautunut koronapandemiasta hyvin ja Rovaniemen työttömyyslukemat ovat olleet syksyn aikana ennätysalhaiset. Myös nuoriso-, pitkäaikais- ja rakennetyöttömyys on vähentynyt voimakkaasti. Sosiaali- ja terveyspalveluiden resurssit eivät ole kaikilta osin vastanneet asiakkaiden tarpeisiin ja yhteistyökäytännöissä on edelleen kehitettävää.</p> <p>Työttömyys on laskenut myös työllisyyden kuntakokeilun asiakkaiden ja tällä hetkellä työntekijäkohtainen asiakaskuormitus on kohtuullisella tasolla. Uusi asiakaspalvelumalli on kuitenkin valtionhallinnon puolelta selvästi aliresursoitu.</p>
<p>Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen menoihin vaikuttaminen edellyttää myös sosiaali- ja terveyspalveluiden vahvaa roolia yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Sote-palveluiden rooli korostuu erityisesti yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaamisessa.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen menot vähenivät noin 720 000 euroa verrattuna edellisvuoteen. Kunnan maksaman työmarkkinatuen piirissä olevien määrä oli vuoden lopussa lähes 300 henkilöä vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.</p> <p>Yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneet kuntakokeilun asiakkaat käydään läpi kevään 2023 aikana ja yhteistä hanketta suunnitellaan Edurosaatiön kanssa.</p>
<p>II Ruoka- ja puhtauspalvelut</p>		
<p>Ruoka- ja puhtauspalvelun riskienhallinta on keskeinen osa toiminnan johtamista ja palvelujen käyttäjien turvallisuutta. Riskienhallintasuunnitelmaa toteutetaan ja arvioidaan säännöllisesti.</p> <p>Merkittävimmät riskit</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elintarvike- ja ruokaturvallisuus 2. Toimintavarmuus monimuotoisessa palveluverkossa 	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Riskienhallintasuunnitelmat on päivitetty keväällä 2022 ja niitä arvioidaan säännöllisesti.</p> <p>Merkittävimmistä riskeistä eniten työtä ovat aiheuttaneet henkilöstö-, hankinta- ja sopimus-toiminnan riskit.</p>

<p>3. Henkilöstöriskit 4. Talouteen liittyvät riskit 5. Hankinnat ja sopimustoiminta 6. Tulevaisuuden strategiset linjaukset 7. Kemikaalien käytön turvallisuus 8. Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät riskit</p>		<p>Ruoka- ja puhtauspalvelun henkilöstö on joutunut todella koville poikkeusolojen, pandemian purkautumisen ja työntekijöiden todella heikon saatavuuden takia. Sairauspoissaolot ovat kasvaneet ja vajausta työntekijöissä on ollut jatkuvasti. Henkilöstöä on lisäksi jäänyt eläkkeelle ja osa on siirtynyt muualle töihin. Henkilöstövaje on jossain määrin näkynyt asiakkaille asti. Asian korjaamiseksi on rekrytoitu uutta henkilöstöä ja tehty yksittäisiä poikkeusratkaisuja jäljellä olevien työntekijöiden työtaakkaa helpottamaan, kuten vaihdettu ruokalaji helpommaksi tai jätetty yksittäisiä kohteita siltä päivältä siivoamatta. Tilanteen aiheuttama henkilöstön voimavarojen vajeen korjaaminen on yhä kesken. Ukrainan sodan ja vuoden 2021 huonon sadon vuoksi hintojen korotukset ovat aiheuttaneet useita sopimusten ulkopuolisia hinnankorotuksia. Korotusten tasosta on neuvoteltu hyvässä hengessä sopimustoimittajien kanssa ja hinnankorotusten kanssa on pärjätty kohtuullisesti.</p>
--	--	---

Talouden tunnusluvut

Elinvoimalautakunta	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
*1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
TOIMINTATUOTOT	12 706	13 113	0	13 113	12 944	99	169
TOIMINTAKULUT	-23 722	-24 131	0	-24 131	-22 917	95	-1 214
TOIMINTAKATE	-11 016	-11 018	0	-11 018	-9 972	91	-1 046
Toimielin	-17	-15	0	-15	-26	172	11
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	-11 024	-11 003	0	-11 003	-9 972	91	-1 031
Ruoka- ja puhtauspalvelut	25	0	0	0	26	999	-26

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet vuodelle 2022

Määrälliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Hankerahoituksen vuotuinen euromäärä tuplaantuu. Hankehakemusten kappalemäärät kasvavat vähintään 50 %	Toteutui osittain	<p>Elinkeinot ja työllisyys -palvelualueella on käynnissä 21 hanketta vuonna 2022. Hankesalkun arvo oli alkuvuodesta noin 11 miljoonaa euroa.</p> <p>Euroopan unionin uuden ohjelmakauden aloitus siirtyi keväälle 2022 ja ensimmäinen rahoitushaku päättyi 31.8.2022. Hankevalmistelua tulevaan rahoitushakuun on tehty, mutta vuoden 2022 asetettuja tavoitteita ei ohjelmakauden vaihtuessa saavuteta.</p> <p>Vuoden lopussa vanhan ohjelmakauden hankkeita oli käynnissä 14 hanketta, joissa elinkeinot ja</p>

		<p>työllisyys -palvelualue oli hallinnoija tai kumppani. Hankesalkun arvo oli noin 6 miljoonaa euroa.</p> <p>Uuden ohjelmakauden aikana hankehakemuksia on jätetty rahoittajalle 8 kappaletta ja näiden hankkeiden kokonaisbudjetti on 1,6 miljoonaa euroa. Lisäksi on suunnitteilla 5 hanketta, joiden budjetit ovat vielä määrittelemättä.</p>
Asiakaskohtaamiset kasvavat 1 kpl/päivä/palveluneuvoja	Ei toteutunut	<p>Henkilömuutosten vuoksi vertailukelpoista tietoa/palveluneuvoja ei ole saatavilla.</p> <p>Asiakasrekisteriin kirjattujen tietojen perusteella vuoden 2022 aikana yrityskehittäjät suorittivat yhteensä 1 101 yrityksiin kohdistunutta aktiviteettia.</p>
Yritystoimipaikkojen määrän kasvu (Tilastokeskus)	Toteutui täysin	Rovaniemen yritysrekisteri oli vuoden 2022 kolmannella kvartaalilla 4 644, mikä oli 190 yritystä enemmän kuin edellisen vuoden vastaavalla ajankaksolla. Kasvua 4,3 %.
Aktivointiaste ja työttömyyden päättyminen työllistymiseen tai koulutukseen	Toteutui täysin	<p>Rovaniemelaisten työnhakijoiden aktivointiaste oli joulukuussa 31,9 %, kasvua edellisvuoden joulukuuhun noin 5 prosenttiyksikköä. Kuntakokeilun asiakkaiden aktivointiaste oli 29,8 %, kasvua edellisvuodesta noin 4 prosenttiyksikköä. Myös kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajien aktivointiaste on kasvanut, keskimäärin noin 4 prosenttiyksikköä.</p> <p>Kuntakokeilussa päättyi vuonna 2022 yhteensä 1 045 työnhakua, joista noin 270 koulutukseen tai työllistymiseen. 540 työnhakua katkesi ilman tiedettyä syytä ja näiden joukossa on todennäköisesti myös työllistyneitä ja koulutuksen aloittaneita. Asiakastietojärjestelmän puutteista johtuen tämä mittari on kuitenkin epätarkka.</p>
Yksikkökohtaiset asiakastytyväisyyskyselyt toteutettu (NPS 7)	Toteutui osittain	<p>Elinkeinot -yksikön NPS-luku oli joulukuussa 2022 tehdyssä tutkimuksessa 7,67 asteikolla 0-10. NPS-luku oli +44.</p> <p>Työllisyyspalveluiden kaikkien asiakkaiden NPS-luku viime vuodelta oli 74. Kuntakokeilun viranomaistyössä mitattu NPS-luku vaihteli -31 ja +33 välillä riippuen kyselyn ajankohdasta.</p>

Laadulliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty	Toteutui osittain	Valmistelu aloitettu toimialalla. Yksikkökohtaisesti on määritelty toimintasuunnitelmat. Toimialalla pidetään säännölliset yksikköpalaverit.
Toimialan yksikkökohtaiset tavoitteet on tarkennettu	Toteutui täysin	Määritelty osana toimintasuunnitelmia.
Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu	Toteutui osittain	Osalle on henkilökohtaiset suorituskykymittarit asetettu.
Sähköisten palveluiden käytön ja käyttäjien lisäämisen toimintasuunnitelma on toteutettu	Toteutui osittain	Toimialan digitaalisen kehittämisen suunnitelma on laadittu vuosille 2022-2024. Kaupunkitasolla sähköisten palveluiden kehittämistä vetää sähköisen asioinnin valmistelutyöryhmä.

Hankkeiden vaikuttavuuden arviointi ja periaatteet on tarkennettu	Toteutui osittain	Hanketoimintaa on tarkasteltu kaupunkikonsernin näkökulmasta sekä tehty esitys hanketoiminnan organisoinnista.
Yritysilmapiiri parantuu (kuntabarometri/Suomen yrittäjät ry)	Toteutui täysin	Kuntabarometrin tuloksissa vuonna 2022 Rovaniemen kaupunki sai tuloksen 2,64 asteikolla 1-5 (2,47 vuonna 2020). Luku oli huonompi kuin mitä Lapissa (2,77) ja Suomessa (3,08) keskimäärin. Heikoimmat arvot Rovaniemi sai kunnan hankintapolitiikasta sekä kunnan päätöksenteon yritysälähtöisyydestä.
Lähipalveluiden kehittäminen tarpeiden pohjalta yhteistyössä asukkaiden ja yritysten kanssa	Toteutui osittain	Työ on jatkuvaa ja sitä tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Toimialan vuotuinen kustannusten kasvu maksimissaan 1,5 % toimikaudella 2023-2025	Toteutui täysin	Toimintakulut pienenevät 3,4 % vuoteen 2021 verrattuna johtuen työmarkkinatuen kuntaosuuden pienenemisestä. Toimintakulut vähenivät vain 0,5 %, jos kuntaosuus jätetään huomioimatta.
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen maksuosuus pienenee	Toteutui täysin	Työmarkkinatuen kuntaosuus pieneni 0,7 miljoonaa euroa vuoteen 2021 verrattuna. Työmarkkinatukiin tuli elokuusta alkaen 3,5 % indeksikorotus. Alle tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden menot vähenivät noin 820 000 euroa, yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden menot kasvoivat noin 100 000 euroa. Alle tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden menot vähenivät selvästi koko maan keskiarvoa enemmän, yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden rahoitusosuuden kasvu oli 1 prosenttiyksikön isompi kuin koko maan keskiarvo.
Alueellisten palvelujen ulkoisen rahoituksen lisääminen	Toteutui täysin	Ulkoisen rahoitus kasvoi 38 000 euroa vuoteen 2021 verrattuna eli 11 %. Käytännössä nousu on tullut kylien kehittämissäätiön rahoituksesta kylille suunnattuihin avustuksiin (noin 120 000 euroa enemmän kuin edellisenä vuotena). Ulkoisessa rahoituksessa hankeavustukset vähentyneet.

5.1.6 Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan perustehtävät

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta vastaa hallintosäännön mukaisesti elinvoimapaalvelut-toimialan yhdyskuntasuunnittelun palveluista. Sen tehtävänä on kaavoitus- ja yhdyskuntatekniikkapalveluiden sekä paikkatieto- ja tonttipalveluiden järjestäminen. Se edustaa kuntaa ja käyttää kaupungin puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä ratkaisee kaupungille mm. maankäyttö- ja rakennuslain, kiinteistönmuodostamislain sekä kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kuuluvat asiat, jollei lautakunta ole päättänyt ratkaisuvaltansa edelleen siirtämisestä.

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta vastaa:

1. maankäytön suunnittelu- ja kaupunkisuunnittelupalveluista;
2. yhdyskunta- ja kunnallisteknisistä palveluista;
3. paikkatieto- ja tonttipalveluista;
4. toimialaansa liittyvistä hankkeista.

Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Yhdyskuntatekniikka:		
Omistajahallinnan vahvistaminen: tietojärjestelmien tietojen ajantasaistaminen, tilanekuvan luominen ja ylläpitäminen, korjausohjelmien laatiminen.	Toteutui osittain	Liikennealueiden omistajahallinnan tilannekuvan päivitys on käynnistynyt syksyn aikana. Uusi resurssi, omistajahallinnan asiantuntija, aloitti syksyllä 2022.
Toteutetaan optimoidut toimenpiteet katuverkon ja kevyenliikenteenväylien kunnan parantamiseksi: päällysteet, elinkaarikorjaukset ja peruskorjaukset.	Toteutui täysin	Katuverkon elinkaarikorjaukset on toteutettu syksyn aikana investointiohjelman mukaisesti.
Joukkoliikennettä kehitetään ja käyttäjämäärät pyritään saamaan nousuun	Toteutui täysin	Paikallisliikenteessä on otettu käyttöön mobiilikausiliput. Maksutapoja kehitetään edelleen, selvitettävänä mm. operaattorimaksaminen ja MobilePay-maksaminen. Reaaliaikainen reititopas on tullut käyttöön lokakuussa 2022.
Toteutetaan kuntalaisille kysely ulkoistettujen palveluiden toteutumisesta ja laadusta vuonna 2022.	Toteutui osittain	Paikallisliikenteen matkustajakysely toteutettiin 22.-24.2.2022. Kyselyllä selvitettiin matkustajien matkatottumuksia sekä tyytyväisyyttä nykyisiin paikallisliikennepalveluihin. Kysely toteutettiin linja-autopysäkeillä jaettavilla kyselylomakkeilla. Kyselyyn oli mahdollista vastata myös sähköisesti: vastauslinkki ja QR-koodi löytyivät kaikissa busseissa ja keskeisillä pysäkeillä olleista tiedotteista. Liikennealueiden ylläpidon asiakastytyväisyyskyselyn valmistelu aloitettu, ja toteutuu vuoden 2023 aikana.
Arvioidaan suunnittelukaudella päättyvien merkittävien sopimusten tarkoituksenmukaisuutta.	Toteutui täysin	Joukkoliikenteen ja yleisten alueiden kunnossapidon sopimusten osalta arviointi on suoritettu. Arviointia jatketaan päättyvien sopimusten osalta palveluhankintojen valmistelun yhteydessä suunnittelukauden aikana.
Kaavoitus		
Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma päivitetään ottamalla huomioon yleis- ja asemakaavojen ajantasaisuus lainsäädännön edellyttämällä tavalla.	Toteutui osittain	Yleiskaavatyöhön kytkeytyvän MAATO:n päivitystyössä tarvittavan konsulttiresurssin kilpailuttaminen on käynnissä. Tavoitteena on MAATO:n valmistuminen syksyllä 2023.
Kaavoituksella tuetaan elinympäristöjen viihtyisyyttä, elinkeinoelämän tarpeita ja asumisen eri muotoja.	Toteutui täysin	Kaavoituksessa hyväksyttiin yhteensä 11 kaavahanketta. Vaiheasemakaavalla muutettiin Venivaaran asemakaavaa (okt-alue). Sairaalannie-

		men tasokas kerrostalokorttelin asemakaava- vasta valitettiin hallinto-oikeuteen. Saarenkolmion omakoti- ja rivitalokaava ja Pöyliörannan rivitalovaltainen asemakaava saivat lainvoiman. Vuoden 2023 aikana vireille tulevan yleiskaava-työn valmistelua jatkettiin.
Mahdollistetaan yleishyödylliselle vuokra-asumisen tuottajille uudisrakentaminen myös kaupungin keskustassa.	Toteutui täysin	Luvitettuja (rak.valvonta) Ara-kohteita 2 kappaletta: palveluasunto ja asuinrakennus joka luvitettiin kaavoitusyksikön valmistelemalla poikkeamisluvalla. Lisäksi on jatkettu keskusteluja KAS:in kanssa vanhan paloaseman alueelle sijoittuvan ara-kohteen edellyttämästä kaavamuutosta.
Paikkatieto- ja tonttipalvelut		
Tehostetut toimenpiteet ja uudet tavat käyttöön: - myyntikohteiden uudelleentarkastelu, - vyöhykehinnointelu AR/AK, - tonttien tarjouskilpailutus, - markkinoinnin tehostaminen, - vuokrasopimusten seuranta ja purkamisen joustavoittaminen, - yhteistyö kiinteistöjen hallinnassa	Toteutui osittain	Maapoliittinen ohjelma hyväksyttiin 27.6.2022 Asuintonttien vyöhykehinnointelu hyväksyttiin 13.6.2022 Hallitien liiketonttien sekä Napapiirin ohjelmapalveluiden alueiden kilpailutus Yhteistyö tilapalvelukeskuksen kanssa kiinteistöjen kehittämisessä ja myynnissä.

Osallisuus ja vaikuttaminen vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen maankäyttöön, kaavoitukseen ja infran rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä.	Toteutui täysin	Kaavoituksessa on tavanomaisen kaavoitusprosessin osallistumisen lisäksi parannettu osallisuutta ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia yhdessä viestinnän kanssa toteutetuissa keskustelutilaisuuksissa. Tilaisuudet on toteutettu koronan vuoksi sekä Meet-kokouksina että in situ -tilaisuuksina, esimerkiksi Sairaalanneemi. Kaavoituskatsaus 2021-2022 toteutettiin yhdessä viestinnän kanssa. Kaavoituskatsaus jaettiin kaikkiin kotitalouksiin ja toteutettiin verkkoversioina. Yhdyskuntatekniikan yksikössä kuntalaisia osallistettiin muun muassa Linaanrannan yleissuunnitelman laadinnan yhteydessä.
Kuntalaki ja erityislainsäädäntö määrittelevät kulloinkin asian asianosaiset sekä asianosaisten kuulemisen, minkä lisäksi merkittävissä kuntalaisia koskevissa asioissa tiedottaminen tapahtuu tietoverkossa, mahdollistaen palautteen antamisen. Näiden lisäksi järjestetään yleisötilaisuuksia.	Toteutui täysin	Rovaniemen tulvasuojelun yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä pidettiin yleisötilaisuus keväällä 2022 Saaren koululla. Lisäksi yleisötilaisuuden materiaali oli nähtävissä ja kommentoitavissa sähköisesti. Tulvasuojelun yleissuunnitelma on ollut julkisesti nähtävillä keväällä 2022 ja siitä pyydettiin lausuntoja kuntalaisilta sekä muilta sidosryhmiltä. Leikkipaikkojen peruskorjausohjelma on ollut julkisesti nähtävillä ja siitä pyydettiin lausuntoja kuntalaisilta sekä muilta sidosryhmiltä.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Hintojen noususta ja palvelutarpeen kasvusta johdettava hallitsematon ostopalvelukustannusten kasvu.	Ei toteutunut	Talousarvio toteutui palvelujen oston osalta 101 %. Koko lautakunnan alainen toiminta toteutui 97 %.
Toimintatuottojen jääminen pysyvästi korona-ajan tasolle. Kustannustason nousu ja/tai toimintatuottojen lasku tarkoittaa toiminnallista sopeuttamista tai lisämäärärahan tarvetta.	Ei toteutunut	Toimintatuotot toteutuivat 4,1 miljoonaa euroa eli 118 % budjetoidusta. Lisäystä vuoteen 2020 0,7 miljoonaa euroa.

Talouden tunnusluvut

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
* 1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
TOIMINTATUOTOT	4 264	3 495	0	3 495	4 107	118	-612
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	15						
TOIMINTAKULUT	-14 040	-15 047	0	-15 047	-14 546	97	-501
TOIMINTAKATE	-9 762	-11 552	0	-11 552	-10 439	90	-1 114
Toimielin	0	0	0	0	-17	999	17
Tekniset palvelut	-9 762	-11 552	0	-11 552	-10 421	90	-1 131

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet vuodelle 2022

Määrälliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Valmiin kunnallistekniikan piirissä olevat vapaat tontit/tonttivaranto <ul style="list-style-type: none"> - Luovutetut tontit 100 kpl (myynti kpl/ vuokraus kpl) - Tonttivaranto/vapaat tontit 100 kpl - Kaavavaranto 300 kpl - Kaavavarannon laatuluokittelu ja ajankäytön fokusointi on tehty 	Toteutui osittain	- Luovutetut tontit, myyty 22, vuokraus 131 - Tonttivaranto yhteensä 107 tonttia/rakennuspaikkaa, joista omakotitalotontteja/rakennuspaikkoja 92/14, kerrostalotontteja 1, liike- ja toimitilarakennusten tontteja 0, teollisuustontteja 0 (haettavana olevat tontit 16.2.2023) - Kaavavaranto 126 OKT-tonttia (66 Mäntyvaara-Heposuo ja 60 Vennivaara) - Kaavavarannon laatuluokittelua ja ajankäytön fokusointia ei ole vielä tehty.
Paikallisliikenteen käyttäjämäärien ja lipputulosten kasvattaminen <ul style="list-style-type: none"> - Matkat (nousut) kpl, vertailu edeltävään vuoteen 	Toteutui täysin	Nousuja 1 004 077 kpl, kasvua 24,4 % verrattuna vuoteen 2021. Lipputulot kasvaneet 15,8 % verrattuna vuoteen 2021.
Toteutetaan kuntalaisille kysely ulkoistettujen palveluiden toteutumisesta ja laadusta vuonna 2022.	Toteutui osittain	Paikallisliikenteen matkustajakysely toteutettiin 22.-24.2.2022. Kyselyllä selvitettiin matkustajien matkatottumuksia sekä tyytyväisyyttä nykyisiin paikallisliikennepalveluihin. Kysely toteutettiin linja-autopysäkeillä jaettavilla kyselylomakkeilla. Kyselyyn oli mahdollista vastata myös sähköisesti: vastauslinkki ja QR-koodi löytyivät kaikissa busseissa ja keskeisillä pysäkeillä olleista tiedotteista. Liikennealueiden ylläpidon asiakastytyväisyyskyselyn valmistelu aloitettu, ja toteutuu vuoden 2023 aikana.

Arvioidaan suunnittelukaudella päättyvien merkittävien sopimusten tarkoituksenmukaisuutta.	Toteutui täysin	Joukkoliikenteen ja yleisten alueiden kunnossapidon sopimusten osalta arviointi on suoritettu. Arviointia jatketaan päättyvien sopimusten osalta palveluhankintojen valmistelun yhteydessä suunnittelukauden aikana.
Yksikkökohtaiset asiakastyytyväisyyskyselyt toteutettu (NPS 7)	Toteutui osittain	Joukkoliikenteen osalta kysely on toteutettu. Muiden palveluiden osalta asiakastyytyväisyyskyselyitä on valmisteltu yhdessä palveluntuottajan kanssa, ja toteutetaan vuoden 2023 aikana.

Laadulliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty	Toteutui osittain	Valmistelu on aloitettu toimialalla. Yksikkökohtaisesti on määritelty toimintasuunnitelmat. Toimialalla pidetään säännölliset yksikköpalaverit.
Toimialan yksikkökohtaiset tavoitteet on tarkennettu	Toteutui täysin	Määritelty osana toimintasuunnitelmia.
Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu	Ei toteutunut	Mittareiden asettaminen yksilötasolle osoittautui haastavaksi. Erityissuunnittelijan rekrytointi vuoden 2023 aikana tulee tukemaan suoritusmittareiden asettamista yksiköissä.
Konkreettinen toimintasuunnitelma viihtyisän, esteettömän ja turvallisen elinympäristön toteutumiseen laadittu kuntalaisia osallistaen	Toteutui osittain	Yleiskaavatyön valmistelua jatkettiin, ja myös maapoliittisen ohjelman laadintatyön valmistelu käynnistyi. Kaupunkistrategian 2030 mukaisesti edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta asettamalla Rovaniemen eri osien kehittämistavoitteet niiden erityispiirteet ja tarpeet huomioiden.
Katualueiden (yhdyskuntatekniikan) euromääräinen korjausvelka on määritelty ja viiden vuoden kunnossapitosuunnitelma on laadittu	Toteutui osittain	Liikennealueiden omistajahallinnan tilannekuvan päivitys on käynnistynyt syksyn aikana, ja jatkuu edelleen. Uusi omistajahallinnan asiantuntija aloitti syksyllä 2022. Korjausvelan määräksi on laskettu 27,1 miljoonaa euroa vuonna 2022.
Sähköisten palveluiden käytön ja käyttäjien lisäämisen toimintasuunnitelma on toteutettu	Toteutui osittain	Toimialan digitaalisen kehittämisen suunnitelma on laadittu vuosille 2022-2024. Kaupunkitasolla sähköisten palveluiden kehittämistä vetää sähköisen asioinnin valmistelutyöryhmä.
Hankkeiden vaikuttavuuden arviointi ja periaatteet on tarkennettu	Toteutui osittain	Kaavatalouden tunnusmittariston laadinta aloitettiin.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rakennetaan ensisijaisesti kestävä kehityksen mukaisesti olemassa olevan kunnallistekniikan alueella	Toteutui täysin	Vuonna 2022 hyväksyttiin 7 kaavahanketta, joista 6 tehostaa maankäyttöä valmiin infran piirissä. Vennivaarassa tiivistettiin kaava-alueita: Asemakaava-alueita muutettiin yhteensä 38,5 hehtaaria. Pöyliörannan asemakaavaan laadittiin uudistuvan MRL:n hengen mukaiset rakentamistapaohjeet. Pöyliörannan lisäksi Sairaalanniemen asemakaava edistää resurssitehokkuutta.
1. Toimialan vuotuinen kustannusten kasvu maksimissaan 1,5 % toimikaudella 2023-2025	Ei toteutunut	Toimintakulujen kasvu 3,5 % verrattuna vuoteen 2021.

5.1.7 Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan perustehtävät

Hallintosäännössä on osoitettu lautakunnan tehtäviksi kaupungin rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteiset viranomaistehtävät. Lautakunta hoitaa myös seudullisesti kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät Ranuan, Pellon, Ylitornion ja Kolarin kunnissa, ympäristönsuojelun Tervolan kunnassa sekä rakennusvalvonnan tehtäviä Ylitornion ja Ranuan kunnissa. Pelastuspalvelut ostetaan Lapin liitolta.

Kaupunkistrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet ja muutokset vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Digitalisaation edelleen kehittäminen lautakunnan tuottamissa palveluissa	Toteutui täysin	Rakennusluvista haettiin sähköisesti noin 82 %, kokonaismäärän ollessa 931 (766/931). Vuonna 2021 sähköisten lupahakemuksien osuus oli noin 80 % ja 2020 noin 70 %.
Seudullisen yhteistyön kehittäminen ja siinä uusien toimintamallien luominen	Toteutui täysin	Ylitornion ja Ranuan kunnan kanssa solmittiin rakennusvalvontaa koskeva uudistettu yhteistyösopimus.
Toimialan sisäisen yhteistyön kehittäminen ja maankäytön pääprosessin tukeminen	Toteutui täysin	Yhteistyö tiivistyi erityisesti kaavoitusyksikön kanssa samoin katselmus- ja kaupunkikuvatyoeryhmässä.

Osallisuus ja vaikuttaminen vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Ympäristölautakunnan alainen toiminta on tarkoin erillislainsäädännöllä ohjattua myös osallisuuden ja vaikuttamisen osalta. Lupa-prosesseissa on ensiarvoisen tärkeää, että kuuleminen hoidetaan lain mukaisesti ja tasapuolisesti kaikissa hankkeissa. Kuitenkin ympäristövalvonta pyrkii lainsäädännön puitteissa laajentamaan osallisuutta.	Toteutui täysin	Toteutui suunnitellusti.

Toiminnan riskit vuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rakentamisen määrän väheneminen, erityisesti suuret hankkeet (alentava vaikutus lupatuloihin)	Toteutui osittain	Rakentamisen määrä väheni aikaisemmista vuosista, erityisesti omakotirakentamisen osalta, mutta lupatuloikertymä oli talousarvion mukainen.
Suuronnettomuudet tai laajat metsäpalot (vaikutus pelastuslaitoksen maksuosuuteen)	Ei toteutunut	Uhka ei toteutunut ja pelastuslaitos pysyi budjetissaan.
Ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus esimerkiksi eläinlääkärit	Toteutui osittain	Eläinlääkäreiden saatavuudessa oli haasteita.

Talouden tunnusluvut

Ympäristölautakunta	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
*1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
TOIMINTATUOTOT	2 013	1 792	0	1 793	2 074	116	-281
TOIMINTAKULUT	-8 109	-8 882	0	-8 882	-8 944	101	61
TOIMINTAKATE	-6 096	-7 090	0	-7 090	-6 870	97	-220
Toimielin	-20	-17	0	-17	-15	88	-2
Ympäristövalvonta	-6 076	-7 073	0	-7 073	-6 855	97	-218

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet vuodelle 2022**Määrälliset tavoitteet**

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Käsitellyt rakennusluvut, omakotitalot 120 kappaletta/vuosi	Ei toteutunut	105 kappaletta. Määrä jäi suunnitellusta.
Käsitellyt rakennusluvut, asuntojen määrä 550 kappaletta/vuosi	Ei toteutunut	510 kappaletta.
Valmistuneet asunnot 550 kappaletta/vuosi	Ei toteutunut	474 kappaletta.

Laadulliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rakennuslupien käsittelyaika vuorokausia (vrk)	Toteutui osittain	Rakennuslupien käsittelyaika oli kertomusvuonna 23 vrk, kun se vuonna 2021 oli 22 vrk, 2020 oli 25 vrk ja 2019 oli 28 vrk.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Ulkopuolisten tulojen osuus rakennusvalvonnan menoista, tavoite yli 80 %	Toteutui täysin	Rakennusvalvonnan ulkopuoliset tulot (rakennuslupamaksut ja kuntayhteistyö) olivat 671 150 euroa, kun rakennusvalvonnan menot olivat 809 241 euroa, eli tulojen osuus oli noin 83 %.

5.2 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Tuloslaskelma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
Myyntituotot	13 859 770	0	13 859 770	15 512 083	112	1 652 313
Maksutuotot	15 265 428	-900 000	14 365 428	15 128 345	105	762 917
Tuet ja avustukset	5 842 679	0	5 842 679	19 028 443	326	13 185 764
Muut toimintatuotot	18 199 468	2 640 000	20 839 468	15 751 345	76	-5 088 123
TOIMINTATUOTOT	53 167 344	1 740 000	54 907 344	65 420 215	119	10 512 871
Valmistus omaan käyttöön	100 000		100 000	37 202	37	-62 798
Henkilöstökulut	-165 208 622	-1 173 840	-166 382 462	-164 406 266	99	1 976 196
Palkat ja palkkiot	-129 387 023	-911 568	-130 298 591	-132 900 789	102	-2 602 198
Henkilösivukulut	-35 821 598	-262 272	-36 083 871	-31 505 477	87	4 578 394
Eläkekulut	-31 853 409	-226 447	-32 079 857	-29 544 740	92	2 535 116
Muut henkilösivukulut	-3 968 189	-35 825	-4 004 014	-1 960 737	49	2 043 277
Palvelujen ostot	-238 016 212	-12 956 109	-250 972 321	-264 936 442	106	-13 964 121
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 207 787	0	-19 207 787	-20 076 262	105	-868 475
Avustukset	-20 142 226	-64 240	-20 206 466	-19 812 138	98	394 328
Muut toimintakulut	-24 658 075	-3 680 432	-28 338 507	-24 159 278	85	4 179 229
TOIMINTAKULUT	-467 232 921	-17 874 622	-485 107 543	-493 390 387	102	-8 282 844
TOIMINTAKATE	-413 965 577	-16 134 622	-430 100 198	-427 932 969	99	2 167 229
Verotulot	285 312 000	14 690 000	300 002 000	296 743 300	99	-3 258 700
Valtionosuudet	126 362 000	-3 360 000	123 002 000	123 581 462	100	579 462
Rahoitustuotot- ja kulut	11 449 000	0	11 449 000	19 439 007	170	7 990 007
Korkotuotot	8 100 000	0	8 100 000	8 280 425	102	180 425
Muut rahoitustuotot	5 917 000	0	5 917 000	13 882 836	235	7 965 836
Korkokulut	-2 500 000		-2 500 000	-2 347 756	94	152 244
Muut rahoituskulut	-68 000	0	-68 000	-376 498	554	-308 498
VUOSIKATE	9 157 423	-4 804 622	4 352 802	11 830 799	272	7 477 998
Poistot ja arvonalentumiset	-13 254 000	0	-13 254 000	-14 852 594	112	-1 598 594
Suunnitelmanmukaiset poistot	-13 254 000	0	-13 254 000	-14 670 815	111	-1 416 815
Arvonalentumiset				-181 779		-181 779
Satunnaiset erät				-105 226		-105 226
Satunnaiset tuotot				66 769		66 769
Satunnaiset kulut				-171 996		-171 996
TILIKAUDEN TULOS	-4 096 577	-4 804 622	-8 901 198	-3 127 021	35	5 774 177
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	310 000	0	310 000	312 876	101	2 876
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-3 786 577	-4 804 622	-8 591 198	-2 814 145	33	5 777 053

*Alkuperäinen talousarvio on toimielinten hyväksymän käyttösunnitelman mukainen. Sitovuustasot kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion mukaiset.

Kunnan verotulojen erittely vuonna 2022

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Kunnan tulovero	242 490 000,00	-153 965,02	242 336 034,98	242 624 880,97	288 845,99
Kiinteistövero	31 730 000,00	3 730 050,47	35 460 050,47	34 277 909,58	-1 182 140,89
Osuus yhteisöveron tuotosta	11 092 000,00	11 113 914,55	22 205 914,55	19 840 509,08	-2 365 405,47
Verotulot yhteensä	285 312 000,00	14 690 000,00	300 002 000,00	296 743 299,63	-3 258 700,37

Kunnan tuloveroprosentin kehitys 2019-2022

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj.euroa	Muutos
2019	21	211,8	
2020	21,5	227,2	7,3 %
2021	21,5	234,8	3,3 %
2022	21,5	242,6	3,3 %

Kunnan valtionosuuksien erittely vuonna 2022

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	74 982 896,00	-5 258 104,00	69 724 792,00	66 417 681,00	-3 307 111,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	25 926 152,00	-76 903,00	25 849 249,00	24 284 856,00	-1 564 393,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-4 682 313,00	662 570,00	-4 019 743,00	-4 074 406,00	-54 663,00
Verotulomenetyksen korvaus	30 135 265,00	1 312 437,00	31 447 702,00	27 144 180,00	-4 303 522,00
Valtionosuudet yhteensä	96 226 735,00	-4 672 437,00	91 554 298,00	86 628 131,00	-4 926 167,00

5.3 Peruskaupungin investointien toteutumisvertailu

*1 000 euroa	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Tilapalvelukeskus							
Tulot	19	0		0	0		0
Menot	-4 535	-8 500		-8 500	-5 129	60	-3 371
Netto	-4 516	-8 500		-8 500	-5 129	60	-3 371
Kaupunginhallitus yhteensä							
Tulot	309				667		-667
Menot	-5 358	-9 850	-700	-10 550	-6 783	64	-3 767
Netto	-5 049	-9 850	-700	-10 550	-6 116	58	-4 434
Sivistyslautakunta							
Tulot	188						0
Menot	-365	-1 100		-1 100	-920	84	-180
Netto	-177	-1 100		-1 100	-920	84	-180
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta							
Tulot							0
Menot	-8 273	-9 400		-9 400	-8 569	91	-831
Netto	-8 273	-9 400		-9 400	-8 569	91	-831
Hyvinvointilautakunta							
Menot					-144		144
Netto					-144		144
Peruskaupungin investoinnit yhteensä							
Tulot	497				667		-667
Menot	-13 995	-20 350	-700	-21 050	-16 417	78	-4 633
Netto	-13 498	-20 350	-700	-21 050	-15 750	75	-5 300

5.3.1 Kaupunginhallituksen investoinnit

*1 000 euroa	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Investointien valmistelu							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-222	-500		-500	-88	18	-412
Netto	-222	-500		-500	-88	18	-412
Rakennustekniset korjaukset							
Tulot	19	0		0	0		0
Menot	-2 481	-5 000		-5 000	-4 169	83	-831
Netto	-2 462	-5 000		-5 000	-4 169	83	-831
Napapiirin koulu							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	0	-1 000		-1 000	-316	32	-684
Netto	0	-1 000		-1 000	-316	32	-684
Nivavaaran ala-aste							
Tulot	0	0		0	0	0	0
Menot	-645	-1 000		-1 000	0	0	-1 000
Netto	-645	-1 000		-1 000	0	0	-1 000
Kaupungintalon peruskorjaus							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-1 187	-1 000		-1 000	-556	56	-444
Netto	-1 187	-1 000		-1 000	-556	56	-444
Tilapalvelukeskus yhteensä							
Tulot	19	0		0	0		0
Menot	-4 535	-8 500		-8 500	-5 129	60	-3 371
Netto	-4 516	-8 500		-8 500	-5 129	60	-3 371
Irtaimisto ja muu käyttöomaisuus							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	0	0	-400	-400	0		-400
Netto	0	0	-400	-400	0	0	-400
Taidehankinnat							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-50	-50		-50	-49	99	-1
Netto	-50	-50		-50	-49	99	-1
Maan hankinta ja myynti							
Tulot	287	0		0	55		-55
Menot	-755	-1 000	-300	-1 300	-1 587	122	287
Netto	-467	-1 000	-300	-1 300	-1 532	118	232
Osakkeet ja osuudet							
Tulot	3	0		0	612		-612
Menot	-18	-300		-300	-18	6	-282
Netto	-15	-300		-300	594	-198	-894
Kaupunginhallitus yhteensä							
Tulot	309	0		0	667		-667
Menot	-5 358	-9 850	-700	-10 550	-6 783	64	-3 767
Netto	-5 049	-9 850	-700	-10 550	-6 116	58	-4 434

Maan hankinta ja myynti

Raakamaata hankittu noin 79,4 hehtaaria. Asemakaavan mukaisia alueita on hankittu 15,2 hehtaaria, joista katu- ja viheralueita noin 13,5 hehtaaria. Pääasialliset hankinta-alueet ovat Vennivaara ja Pöyliönvaara raakamaan osalta.

5.3.2 Sivistyslautakunnan investoinnit

*1 000 euroa	Tilinpäätös		Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
	2021	2022	talousarvio	muutokset	yhteensä	2022	2022	2022
Koulutuspalvelut, koneet & kalusto								
Tulot	0	0			0	0		0
Menot	0	0			0	-19		19
Netto	0	0			0	-19		19
STE Analytics								
Tulot	0	0			0	0		0
Menot	0	0			0	-40		40
Netto	0	0			0	-40		40
Päiväkotien ensikalustaminen								
Tulot	0	0			0	0		0
Menot	0	0			0	-74		74
Netto	0	0			0	-74		74
Ounasvaaran liikuntapuisto								
Tulot	0	0			0	0		0
Menot	0	-600			-600	0		-600
Netto	0	-600			-600	0		-600
Keskuskenttä/monitoimikenttä								
Tulot	0	0			0	0		0
Menot	0	-350			-350	0		-350
Netto	0	-350			-350	0		-350
Kirjastoauto								
Tulot	0	0			0	0		0
Menot	0	0			0	-493		493
Netto	0	0			0	-493		493
Kirjaston kalusteet								
Tulot	0	0			0	0		0
Menot	0	0			0	-37		37
Netto	0	0			0	-37		37
Liikuntapaikat alle 0,4 M€ peruskorjaus								
Tulot	188	0			0	0		0
Menot	-365	-150			-150	-257	171	107
Netto	-177	-150			-150	-257	171	107
Sivistyslautakunta yhteensä								
Tulot	188	0			0	0		0
Menot	-365	-1 100			-1 100	-920	84	-180
Netto	-177	-1 100			-1 100	-920	84	-180

Liikuntapaikat alle 400 000 euron rakentaminen

Ounashallia peruskorjattiin vuonna 2022 0,2 miljoonalla eurolla. Remontti sisälsi ilmanvaihdon uusimisen. Tämän lisäksi tehtiin pieni korjaus Syväsenvaaran kenttään.

Kirjastoauto

Rovaniemen kirjastolle hankittiin uusi kirjastoauto, joka otettiin käyttöön syksyllä 2022.

5.3.3 Hyvinvointilautakunnan investoinnit

*1 000 euroa	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Hyvinvointilautakunta							
Perusturvan kalustohankinnat							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	0	0		0	-144		144
Netto	0	0		0	-144		144

Hyvinvointilautakunta ei varannut eikä tehnyt määrärahamuutosta vuoden 2022 investoinneista. Aiempina vuosina kalustohankinnat on kirjattu (myös yli 10 000 euron ylittävältä osalta) käyttötalouden kuluksi. Vuoden 2022 syksyllä tehtiin kirjaustavan muutos. Vuonna 2023 kalustohankinnat siirtyvät Lapin hyvinvointialueelle.

5.3.4 Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan investoinnit

*1 000 euroa	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma-%	Poikkeama
	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Yleiskaava							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	0	-100		-100	-6	6	-94
Netto	0	-100		-100	-6	6	-94
Katujen peruskorjaus ja katuvalot							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-2 331	-3 500		-3 500	-3 226	92	-274
Netto	-2 331	-3 500		-3 500	-3 226	92	-274
Katujen päällystäminen							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-566	-500		-500	-404	81	-96
Netto	-566	-500		-500	-404	81	-96
Elinkaarta pidentävät korjaustoimenpiteet							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	0	-400		-400	-316	79	-84
Netto	0	-400		-400	-316	79	-84
Vennivaara-Länsikangas							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-890	0		0	0		0
Netto	-890	0		0	0		0
Kaukonlammen kaava-alueen rakentaminen							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-676	0		0	0		0
Netto	-676	0		0	0		0
Mustikkaharjun kaava-alueen rakentaminen							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-383	0		0	0		0
Netto	-383	0		0	0		0
Jääskeläisen kaava-alueen rakentaminen							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-582	0		0	0		0
Netto	-582	0		0	0		0
Ounasrinteentien peruskorjaus							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-1 252	-300		-300	-317	106	17
Netto	-1 252	-300		-300	-317	106	17
Valtakadun peruskorjaus							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	0	-1 100		-1 100	-1 140	104	40
Netto	0	-1 100		-1 100	-1 140	104	40
Ruokaskadun peruskorjaus							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	-632	0		0	0		0
Netto	-632	0		0	0		0
Vennivaaran kaava-alue							
Tulot	0	0		0	0		0
Menot	0	-1 000		-1 000	-1 067	107	67
Netto	0	-1 000		-1 000	-1 067	107	67

Saarenkolmion kaava-alue						
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	0	-700	-700	-169	24	-531
Netto	0	-700	-700	-169	24	-531
Liikenne- ja yl.alueiden suunnittelu						
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-236	-400	-400	-433	108	33
Netto	-236	-400	-400	-433	108	33
Tulvatorjunta kiinteät rakenteet ja varusteet						
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	0	-100	-100	-78	78	-22
Netto	0	-100	-100	-78	78	-22
Puistorakentaminen						
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-374	-475	-475	-475	100	0
Netto	-374	-475	-475	-475	100	0
Ympäristörakentaminen						
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-257	-325	-325	-327	101	2
Netto	-257	-325	-325	-327	101	2
Jalankulku- ja pyörätiet						
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	0	-300	-300	-563	188	263
Netto	0	-300	-300	-563	188	263
Kaavat ja selvitykset						
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-96	-200	-200	-46	23	-154
Netto	-96	-200	-200	-46	23	-154
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta yhteensä						
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-8 273	-9 400	-9 400	-8 569	91	-832
Netto	-8 273	-9 400	-9 400	-8 569	91	-832

Investoinnit toteutuivat pääasiassa työohjelman mukaisesti. Saarenkolmion kaava-alueen toteutus alkoi Pulkamon-tien osalta loppuvuonna ja toteutuu vuoden 2023 aikana. Jalankulku- ja pyöräteiden rakentamisessa toteutuneet kus-tannukset ylittivät suunnitelman lisääntyneiden kallon louhintamäärien takia. Kokonaisuutena yhdyskuntasuunnit-telun lautakunnan investoinnit toteutuivat 91 prosenttisesti.

5.3.5 Kaupunkikonsernin investoinnit

*1 000 euroa	Tilinpäätös 2021	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset 2022	Talousarvio yhteensä 2022	Toteuma 2022	Toteuma-% 2022	Poikkeama 2022
Kaupunginhallitus							
Tulot	309				667	0	-667
Menot	-5 358	-9 850	-700	-10 550	-6 783	64	-3 767
Netto	-5 049	-9 850	-700	-10 550	-6 116	58	-4 434
Sivistyslautakunta							
Tulot							
Menot	-365	-1 100		-1 100	-920	84	-180
Netto	-177	-1 100		-1 100	-920	84	-180
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta							
Tulot						0	
Menot	-8 273	-9 400		-9 400	-8 569	91	-831
Netto	-8 273	-9 400		-9 400	-8 569	91	-831
Hyvinvointilautakunta							
Tulot							
Menot					-144	0	144
Netto					-144	0	144
Napapiirin Energia ja Vesi Oy							
Tulot	5 047				4 694		-4 694
Menot	-25 975	-22 700		-22 700	-23 695	104	995
Netto	-20 928	-22 700		-22 700	-19 001	84	-3 699
Kiinteistö Oy Lappi Areena							
Tulot							
Menot		-100		-100		0	-100
Netto		-100		-100		0	-100
Napapiirin Residuum Oy							
Tulot							
Menot	-329	-600	200	-400	-71	18	-329
Netto	-329	-600	200	-400	-71	18	-329
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy							
Tulot	9				27		-27
Menot	-11 275	-100		-100	-128	128	28
Netto	-11 266	-100		-100	-101	101	1
Kaupunkikonserni yhteensä							
Tulot	5 365				5 388		-5 388
Menot	-46 527	-43 850	-500	-44 350	-35 617	80	-8 733
Netto	-51 068	-43 850	-500	-44 350	-39 617	89	-4 733

5.4 Rahoitusosan toteumavertailu

*1 000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Toteuma- %	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	9 157	-4 805	4 353	11 831	272 %	7 478
SATUNNAISET ERÄT				-105		-105
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-4 399	60	-4 339	-1 681	39 %	2 658
TOIMINNAN RAHAVIRTA YHT.	4 759	-4 745	14	10 045	71264 %	10 030
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-20 350	-700	-21 050	-16 417	78 %	4 633
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIN						
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUO- VUTUSTULOT	4 399	-60	4 339	2 274	52 %	-2 065
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHT.	-15 951	-760	-16 711	-14 143	83 %	2 569
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-11 193	-5 505	-16 697	-4 098	24 %	12 999
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS				-3 000		-3 000
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	2 585		2 585	2 441	94 %	144
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHT.	2 585		2 585	-559	-22 %	-3 144
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	7 294		7 294	7 294	100 %	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-17 430		-17 430	-16 187	93 %	1 243
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS				3 921		3 921
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHT.	-10 136		-10 136	-4 972	49 %	-5 164
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET				-817		-817
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS				19		19
SAAMISTEN MUUTOS				-703		-703
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS				7 554		7 554
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET YHT.				6 053		6 053
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-7 551		-7 551	522	-7 %	522
RAHAVAROJEN MUUTOS	-18 744	-5 505	-24 248	-3 576	15 %	13 521
RAHAVARAT 31. 12.				75 144 353		
RAHAVARAT 1. 1.				78 720 378		
				-3 576 024		

5.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen toteutumisesta	Sitovuustaso	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset 2022	Talousarvio yhteensä 2022	Toteuma 2022	Toteuma-% 2022	Poikkeama 2022
KÄYTTÖTALOUSOSA							
Tarkastuslautakunta	Toimintakate	-264		-264	-251	95	13
Keskusvaalilautakunta	Toimintakate	-174		-174	-48	27	126
Kaupunginhallitus	Toimintakate	152	-1 574	-1 422	-3 244	228	-1 822
Tilapalvelukeskus	Tilikauden tulos	-960		-960	-2 156	225	-1 197
Hyvinvointilautakunta	Toimintakate	-251 140	-10 500	-261 640	-261 225	100	415
Sivistyslautakunta	Toimintakate	-143 000	-4 060	-147 060	-146 228	99	832
Elinvoimalautakunta	Toimintakate	-11 018		-11 018	-9 401	85	-1 617
Ruoka- ja puhtauspalvelut	Tilikauden tulos	0		0	13		13
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	Toimintakate	-11 552		-11 552	-10 439	90	1 114
Ympäristölautakunta	Toimintakate	-7 090		-7 090	-6 870	97	220
TULOSLASKELMAOSA							
Koko kaupunki	Tilikauden tulos	-4 097	-4 805	-8 901	-3 127	35	5 774
INVESTOINTIOSA							
Kaupunginhallitus	Nettoinvestoinnit	-9 850	-700	-10 550	-6 116	58	4 434
Tilapalvelukeskus	Nettoinvestoinnit	-8 500		-8 500	-5 129	60	3 371
Sivistyslautakunta	Nettoinvestoinnit	-1 100		-1 100	-920	84	180
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	Nettoinvestoinnit	-9 400		-9 400	-8 569	91	831
Hyvinvointilautakunta	Nettoinvestoinnit	0		0	-144		-144
RAHOITUSOSA							
Antolainauksen muutokset	Antolainasaamisten lisäys	0		0	-3 000		-3 000
Lainakannan muutokset	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 294		7 294	7 294	100	0

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.1 Peruskaupungin tuloslaskelma

	2022	2021	Muutos	
			€	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	15 512 083,19	16 217 883,77	-705 800,58	-4 %
Maksutuotot	15 128 344,63	15 822 256,39	-693 911,76	-4 %
Tuet ja avustukset	19 028 442,53	25 227 408,57	-6 198 966,04	-25 %
Muut toimintatuotot	15 751 344,87	17 531 088,03	-1 779 743,16	-10 %
Toimintatuotot	65 420 215,22	74 798 636,76	-9 378 421,54	-13 %
Valmistus omaan käyttöön	37 202,36	95 841,33	-58 638,97	-61 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-130 086 729,34	-122 966 506,38	-7 120 222,96	6 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-29 544 740,21	-28 849 252,44	-695 487,77	2 %
Muut henkilösivukulut	-4 774 796,76	-4 660 536,04	-114 260,72	2 %
Palvelujen ostot	-264 936 442,38	-237 407 920,45	-27 528 521,93	12 %
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-20 076 262,03	-19 733 085,47	-343 176,56	2 %
Avustukset	-19 812 137,83	-20 176 759,49	364 621,66	-2 %
Muut toimintakulut	-24 159 278,40	-22 144 398,55	-2 014 879,85	9 %
Toimintakulut	-493 390 386,95	-455 938 458,82	-37 451 928,13	8 %
TOIMINTAKATE	-427 932 969,37	-381 043 980,73	-46 888 988,64	12 %
Verotulot	296 743 299,63	284 025 508,49	12 717 791,14	4 %
Valtionosuudet	123 581 462,00	113 772 311,00	9 809 151,00	9 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	8 280 424,63	8 086 978,56	193 446,07	2 %
Muut rahoitustuotot	13 882 836,06	4 200 687,07	9 682 148,99	230 %
Korkokulut	-2 347 756,06	-2 595 863,48	248 107,42	-10 %
Muut rahoituskulut	-376 497,56	-92 745,47	-283 752,09	306 %
Rahoitustuotot ja -kulut	19 439 007,07	9 599 056,68	9 839 950,39	103 %
VUOSIKATE	11 830 799,33	26 352 895,44	-14 522 096,11	-55 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 670 815,06	-15 049 853,17	379 038,11	-3 %
Arvonalentumiset	-181 778,61	0,00	-181 778,61	N/A
Poistot ja arvonalentumiset	-14 852 593,67	-15 049 853,17	197 259,50	-1 %
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	66 769,28	0,00	66 769,28	N/A
Satunnaiset kulut	-171 995,63	0,00	-171 995,63	N/A
Satunnaiset erät	-105 226,35	0,00	-105 226,35	N/A
TILIKAUDEN TULOS	-3 127 020,69	11 303 042,27	-14 430 062,96	-128 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	312 875,84	312 875,84	0,00	0 %
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	1 060 034,80	-1 060 034,80	-100 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 814 144,85	12 675 952,91	-15 490 097,76	-122 %

6.2 Peruskaupungin tase

VASTAAVAA	2022	2021	Muutos	
			€	%
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	39 800,00	0,00	39 800,00	N/A
Muut pitkävaikutteiset menot	616 782,27	538 859,30	77 922,97	14 %
Aineettomat hyödykkeet	656 582,27	538 859,30	117 722,97	22 %
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	61 177 222,31	59 645 700,37	1 531 521,94	3 %
Rakennukset	67 253 441,73	69 878 790,05	-2 625 348,32	-4 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	74 220 426,56	71 984 893,54	2 235 533,02	3 %
Koneet ja kalusto	1 147 262,16	525 740,39	621 521,77	118 %
Muut aineelliset hyödykkeet	1 400 122,66	1 350 715,48	49 407,18	4 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 503 305,87	7 883 645,37	-380 339,50	-5 %
Aineelliset hyödykkeet	212 701 781,29	211 269 485,20	1 432 296,09	1 %
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	86 476 477,00	87 129 541,03	-653 064,03	-1 %
Muut lainasaamiset	203 323 466,71	202 762 770,59	560 696,12	0 %
Muut saamiset	132 778,73	134 170,28	-1 391,55	-1 %
Sijoitukset	289 932 722,44	290 026 481,90	-93 759,46	0 %
PYSYVÄT VASTAAVAT	503 291 086,00	501 834 826,40	1 456 259,60	0 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	-0,01	0,00	-0,01	N/A
Lahjoitusrahastojen varat	60 768,48	60 767,07	1,41	0 %
Muut toimeksiantojen varat	90 000,00	90 000,00	0,00	0 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	150 768,47	150 767,07	1,40	0 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	81 126,26	100 215,47	-19 089,21	-19 %
Vaihto-omaisuus	81 126,26	100 215,47	-19 089,21	-19 %
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Lainasaamiset	63 464,81	37 248,47	26 216,34	70 %
Muut saamiset	15 021,72	30 043,41	-15 021,69	-50 %
Pitkäaikaiset saamiset	78 486,53	67 291,88	11 194,65	17 %
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	5 732 455,60	4 361 982,76	1 370 472,84	31 %
Lainasaamiset	50 627,05	39 248,80	11 378,25	29 %
Muut saamiset	5 559 781,57	2 824 014,19	2 735 767,38	97 %
Siirtosaamiset	17 260 571,08	20 686 344,12	-3 425 773,04	-17 %
Lyhytaikaiset saamiset	28 603 435,30	27 911 589,87	691 845,43	2 %
Saamiset	28 681 921,83	27 978 881,75	703 040,08	3 %

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	20 265 312,09	30 659 145,99	-10 393 833,90	-34 %
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	2 000 000,00	-2 000 000,00	-100 %
Muut arvopaperit	0,00	0,00		
Rahoitusarvopaperit	20 265 312,09	32 659 145,99	-12 393 833,90	-38 %
Rahat ja pankkisaamiset	54 879 041,34	46 061 231,66	8 817 809,68	19 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT	102 867 587,39	106 799 474,87	-3 931 887,48	-4 %
VASTAAVAA	607 349 255,99	608 785 068,34	-1 435 812,35	0 %

VASTATTAVAA	2022	2021	Muutos	
			€	%
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	196 242 911,26	196 242 911,26	0,00	0 %
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00	N/A
Muut omat rahastot	12 949 419,01	12 949 419,01	0,00	0 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	38 871 239,00	26 195 286,22	12 675 952,78	48 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 814 145,00	12 675 952,91	-15 490 097,91	-122 %
OMA PAAOMA	244 209 610,42	248 063 569,40	-3 853 958,98	-2 %
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	2 283 296,10	2 596 171,94	-312 875,84	-12 %
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00	N/A
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 283 296,10	2 596 171,94	-312 875,84	-12 %
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset	0,00	74 121,68	-74 121,68	-100 %
muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	N/A
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	74 121,68	-74 121,68	-100 %
TOIMEKSIANTOJEN PAAOMAT				
Valtion toimeksiannot	800 268,38	1 437 349,94	-637 081,56	-44 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	60 768,48	60 767,07	1,41	0 %
Muut toimeksiantojen pääomat	207 186,47	387 128,82	-179 942,35	-46 %
TOIMEKSIANTOJEN PAAOMAT	1 068 223,33	1 885 245,83	-817 022,50	-43 %
VIERAS PAAOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	216 470 228,56	223 979 590,44	-7 509 361,88	-3 %
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	N/A
Lainat julkisyhteisöiltä	46 415,13	396 089,59	-349 674,46	-88 %
Lainat muilta luotonantajilta	7 402 333,34	8 769 074,08	-1 366 740,74	-16 %
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	N/A
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	N/A
Muut velat	12 772 679,82	12 806 324,41	-33 644,59	0 %
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	N/A
Pitkäaikainen vieras pääoma	236 691 656,85	245 951 078,52	-9 259 421,67	-4 %
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	0,00	10 000 000,00	-10 000 000,00	-100 %
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 803 361,88	14 304 211,88	499 150,00	3 %
Lainat julkisyhteisöiltä	349 530,02	515 839,04	-166 309,02	-32 %
Lainat muilta luotonantajilta	45 965 628,58	32 044 681,30	13 920 947,28	43 %
Saadut ennakot	0,00	353 557,68	-353 557,68	-100 %
Ostovelat	25 173 598,78	20 381 497,99	4 792 100,79	24 %
Muut velat	3 105 705,80	2 529 107,99	576 597,81	23 %
Siirtovelat	32 658 830,10	30 085 985,09	2 572 845,01	9 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	122 056 655,16	110 214 880,97	11 841 774,19	11 %
VIERAS PAAOMA	358 748 312,01	356 165 959,49	2 582 352,52	1 %
VASTATTAVAA	607 349 255,71	608 785 068,34	-1 435 812,63	0 %

6.3 Peruskaupungin rahoituslaskelma

	2022	2021	Muutos €	%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	11 830 799,33	26 352 895,44	-14 522 096,11	-55,1 %
SATUNNAISET ERÄT	-105 226,35	0,00	-105 226,35	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-1 681 050,54	-3 959 015,78	2 277 965,24	-57,5 %
TOIMINNAN RAHAVIRTA YHT.	10 044 522,44	22 393 879,66	-12 349 357,22	-55,1 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-16 416 738,38	-14 014 230,33	-2 402 508,05	17,1 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0,00	188 150,00	-188 150,00	-100,0 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	2 274 118,54	4 239 842,03	-1 965 723,49	-46,4 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHT.	-14 142 619,84	-9 586 238,30	-4 556 381,54	47,5 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 098 097,40	12 807 641,36	-16 905 738,76	-132,0 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-3 000 000,00	-13 134 170,28	10 134 170,28	-77,2 %
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	2 440 695,43	828 598,40	1 612 097,03	194,6 %
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHT.	-559 304,57	-12 305 571,88	11 746 267,31	-95,5 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	7 294 000,00	18 600 000,00	-11 306 000,00	-60,8 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-16 186 936,10	-18 157 866,83	1 970 930,73	-10,9 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	3 920 947,28	20 677 940,56	-16 756 993,28	-81,0 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHT.	-4 971 988,82	21 120 073,73	-26 092 062,55	-123,5 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-817 023,90	-750 357,95	-66 665,95	8,9 %
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	19 089,21	-20 757,08	39 846,29	-192,0 %
SAAMISTEN MUUTOS	-703 040,08	-6 770 637,92	6 067 597,84	-89,6 %
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	7 554 341,34	-13 364 505,05	20 918 846,39	-156,5 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET YHT.	6 053 366,57	-20 906 258,00	26 959 624,57	-129,0 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	522 073,18	-12 091 756,15	12 613 829,33	-104,3 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 576 024,22	715 885,21	-4 291 909,43	-599,5 %
RAHAVARAT 31. 12.	75 144 353,43	78 720 377,65	-3 576 024,22	-4,5 %
RAHAVARAT 1. 1.	78 720 377,65	78 004 492,44	715 885,21	0,9 %
	-3 576 024,22	715 885,21	-4 291 909,43	-599,5 %

6.4 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma

	2022	2021	Muutos	
			€	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	224 016 370,84	192 009 872,68	32 006 498,17	17 %
Maksutuotot	19 192 396,66	19 613 301,44	-420 904,78	-2 %
Tuet ja avustukset	23 528 273,77	32 866 455,49	-9 338 181,72	-28 %
Muut toimintatuotot	16 732 491,72	24 021 672,64	-7 289 180,92	-30 %
Toimintatuotot	283 469 532,99	268 511 302,25	14 958 230,74	6 %
Valmisteverastojen muutos	8 012,88	7 114,91	897,96	13 %
Valmistus omaan käyttöön	205 122,99	206 799,08	-1 676,09	-1 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-225 047 078,64	-211 801 403,43	-13 245 675,21	6 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-47 798 929,83	-46 469 309,19	-1 329 620,64	3 %
Muut henkilösivukulut	-7 954 605,12	-7 522 348,64	-432 256,47	6 %
Palvelujen ostot	-262 264 472,52	-235 053 827,05	-27 210 645,47	12 %
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-66 334 655,47	-58 169 446,49	-8 165 208,98	14 %
Avustukset	-17 552 662,46	-18 072 467,71	519 805,25	-3 %
Muut toimintakulut	-29 828 914,53	-31 848 119,35	2 019 204,82	-6 %
Toimintakulut	-656 568 182,70	-608 723 007,87	-47 845 174,82	8 %
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 057 548,71	4 534 306,76	-3 476 758,05	-77 %
TOIMINTAKATE	-372 041 100,99	-335 677 398,87	-36 363 702,13	11 %
Verotulot	294 533 281,57	282 155 007,19	12 378 274,38	4 %
Valtionosuudet	150 268 644,38	139 783 884,55	10 484 759,83	8 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	3 121 345,77	1 050 929,67	2 070 416,10	197 %
Muut rahoitustuotot	1 323 697,74	1 621 781,07	-298 083,33	-18 %
Korkokulut	-4 850 000,73	-3 505 640,05	-1 344 360,68	38 %
Muut rahoituskulut	-1 400 639,17	-387 864,03	-1 012 775,14	261 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 805 596,39	-1 220 793,34	-584 803,05	48 %
VUOSIKATE	70 955 228,56	85 040 699,53	-14 085 470,97	-17 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-44 375 452,03	-43 988 535,90	-386 916,13	1 %
Omistuksen eliminointierot	-60 572,29	0,00	-60 572,29	
Arvonalentumiset	-328 180,53	-316 315,95	-11 864,58	4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-44 764 204,85	-44 304 851,84	-459 353,00	1 %
TILIKAUDEN TULOS	26 191 023,72	40 735 847,69	-14 544 823,97	-36 %
Tilinpäätössiirrot	1 445 629,25	1 276 397,48	169 231,77	13 %
Tilikauden verot	-5 401 700,84	-3 474 319,33	-1 927 381,51	55 %
Laskennalliset verot	-325 237,46	-668 431,42	343 193,97	-51 %
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	66 455,01	-513 757,12	580 212,14	-113 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	21 976 169,68	37 355 737,29	-15 379 567,61	-41 %

6.5 Kaupunkikonsernin tase

VASTAAVAA	2022	2021	Muutos	
			€	%
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	2 811 881,58	2 347 121,79	464 759,79	20 %
Konserniliikearvo	950 753,50	1 457 382,12	-506 628,62	-35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	3 346 086,52	3 659 839,03	-313 752,51	-9 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	87 109,31	35 952,48	51 156,82	142 %
Aineettomat hyödykkeet	7 195 830,90	7 500 295,42	-304 464,52	-4 %
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	66 803 718,70	65 274 127,90	1 529 590,79	2 %
Rakennukset	237 707 693,32	246 266 681,26	-8 558 987,94	-3 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	213 213 467,40	203 558 629,41	9 654 837,99	5 %
Koneet ja kalusto	34 335 204,83	35 084 134,61	-748 929,78	-2 %
Muut aineelliset hyödykkeet	4 939 135,92	5 324 934,89	-385 798,96	-7 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	95 649 088,56	64 256 572,35	31 392 516,21	49 %
Aineelliset hyödykkeet	652 648 308,73	619 765 080,42	32 883 228,31	5 %
Sijoitukset				
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	45 073 474,81	44 538 400,70	535 074,11	1 %
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	40 108 670,80	40 572 225,19	-463 554,39	-1 %
Muut lainasaamiset	603 618,17	603 618,17	0,00	0 %
Muut saamiset	300 353,06	165 354,33	134 998,73	82 %
Sijoitukset	86 086 116,84	85 879 598,39	206 518,45	0 %
PYSYVÄT VASTAAVAT	745 930 256,47	713 144 974,23	32 785 282,24	5 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	4 673 011,36	5 136 262,84	-463 251,48	-9 %
Lahjoitusrahastojen varat	130 933,62	128 155,14	2 778,48	2 %
Muut toimeksiantojen varat	90 000,00	90 000,00	0,00	0 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 893 944,98	5 354 417,98	-460 473,01	-9 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	6 067 785,55	4 351 020,57	1 716 764,98	39 %
Valmiit tuotteet	14 175,71	7 294,60	6 881,11	94 %
Muu vaihto-omaisuus	12 395,06	19 284,63	-6 889,57	-36 %
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	134 375,80	164 822,98	-30 447,18	-18 %
Vaihto-omaisuus	6 228 732,12	4 542 422,78	1 686 309,35	37 %

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	856 277,24	1 034 198,24	-177 921,00	-17 %
Lainasaamiset	153 318,15	118 495,14	34 823,01	29 %
Muut saamiset	1 757 163,06	1 530 043,41	227 119,65	15 %
Siirtosaamiset	7 416,49	0,00	7 416,49	N/A

Pitkäaikaiset saamiset

2 774 174,94   2 682 736,79   91 438,15   3 %

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	23 155 792,23	22 333 942,43	821 849,80	4 %
Lainasaamiset	129 631,31	47 248,80	82 382,51	174 %
Muut saamiset	10 190 638,23	8 357 164,87	1 833 473,36	22 %
Siirtosaamiset	8 692 722,21	15 413 252,71	-6 720 530,50	-44 %

Lyhytaikaiset saamiset

42 168 783,99   46 151 608,81   -3 982 824,83   -9 %

Saamiset

44 942 958,93   48 834 345,60   -3 891 386,67   -8 %

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	21 367 602,43	22 167 277,28	-799 674,85	-4 %
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	32 804 612,77	38 644 581,86	-5 839 969,09	-15 %
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	2 000 000,00	-2 000 000,00	-100 %
Muut arvopaperit	16 276,34	1 130 269,94	-1 113 993,61	-99 %

Rahoitusarvopaperit

54 188 491,54   63 942 129,09   -9 753 637,55   -15 %

Rahat ja pankkisaamiset

74 859 825,71   66 212 367,11   8 647 458,60   13 %

VAIHTUVAT VASTAAVAT

180 220 008,30   183 531 264,58   -3 311 256,28   -2 %

VASTAAVAA

931 044 209,75   902 030 656,79   29 013 552,96   3 %

VASTATTAVAA	2022	2021	Muutos €	%
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	196 242 911,26	196 242 911,26	0,00	0 %
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	1 134 550,34	1 134 550,34	0,00	0 %
Muut omat rahastot	35 681 722,79	37 127 352,03	-1 445 629,24	-4 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	152 386 476,02	115 030 738,74	37 355 737,28	32 %
Tilikauden yli-/alijäämä	21 976 169,68	37 355 737,29	-15 379 567,61	-41 %
OMA PÄÄOMA	407 421 830,09	386 891 289,66	20 530 540,43	5 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 826 177,59	2 383 099,81	-556 922,22	-23 %
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset	7 460,22	75 857,93	-68 397,71	-90 %
Muut pakolliset varaukset	3 759 617,90	4 797 197,88	-1 037 579,98	-22 %
PAKOLLISET VARAUKSET	3 767 078,13	4 873 055,82	-1 105 977,69	-23 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot	5 473 427,97	6 573 757,77	-1 100 329,81	-17 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	130 960,26	128 181,79	2 778,48	2 %
Muut toimeksiantojen pääomat	575 254,57	771 967,49	-196 712,92	-25 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	6 179 642,79	7 473 907,04	-1 294 264,25	-17 %
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	336 792 492,25	311 189 795,21	25 602 697,04	8 %
Lainat julkisyhteisöiltä	46 415,13	396 089,59	-349 674,46	-88 %
Lainat muilta luotonantajilta	7 402 333,34	17 553 757,78	-10 151 424,44	-58 %
Saadut ennakot	2 122 679,05	1 854 551,17	268 127,88	14 %
Muut velat	27 359 243,86	30 156 151,51	-2 796 907,65	-9 %
Laskennalliset verovelat	9 218 093,39	8 751 602,63	466 490,76	5 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	382 941 257,02	369 901 947,89	13 039 309,13	4 %
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	0,00	10 000 000,00	-10 000 000,00	-100 %
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 806 340,78	21 090 358,77	-284 017,99	-1 %
Lainat julkisyhteisöiltä	349 530,02	515 839,04	-166 309,02	-32 %
Lainat muilta luotonantajilta	2 637 589,41	2 732 613,57	-95 024,16	-3 %
Saadut ennakot	861 791,58	1 653 151,44	-791 359,86	-48 %
Ostovelat	34 802 111,10	29 963 960,15	4 838 150,94	16 %
Muut velat	11 847 120,15	10 845 339,88	1 001 780,27	9 %
Siirtovelat	57 289 249,20	53 250 348,50	4 038 900,70	8 %
Laskennalliset verovelat	314 491,90	455 745,21	-141 253,31	-31 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	128 908 224,13	130 507 356,57	-1 599 132,44	-1 %
VIERAS PÄÄOMA	511 849 481,15	500 409 304,46	11 440 176,69	2 %
VASTATTAVAA	931 044 209,75	902 030 656,79	29 013 552,97	3 %

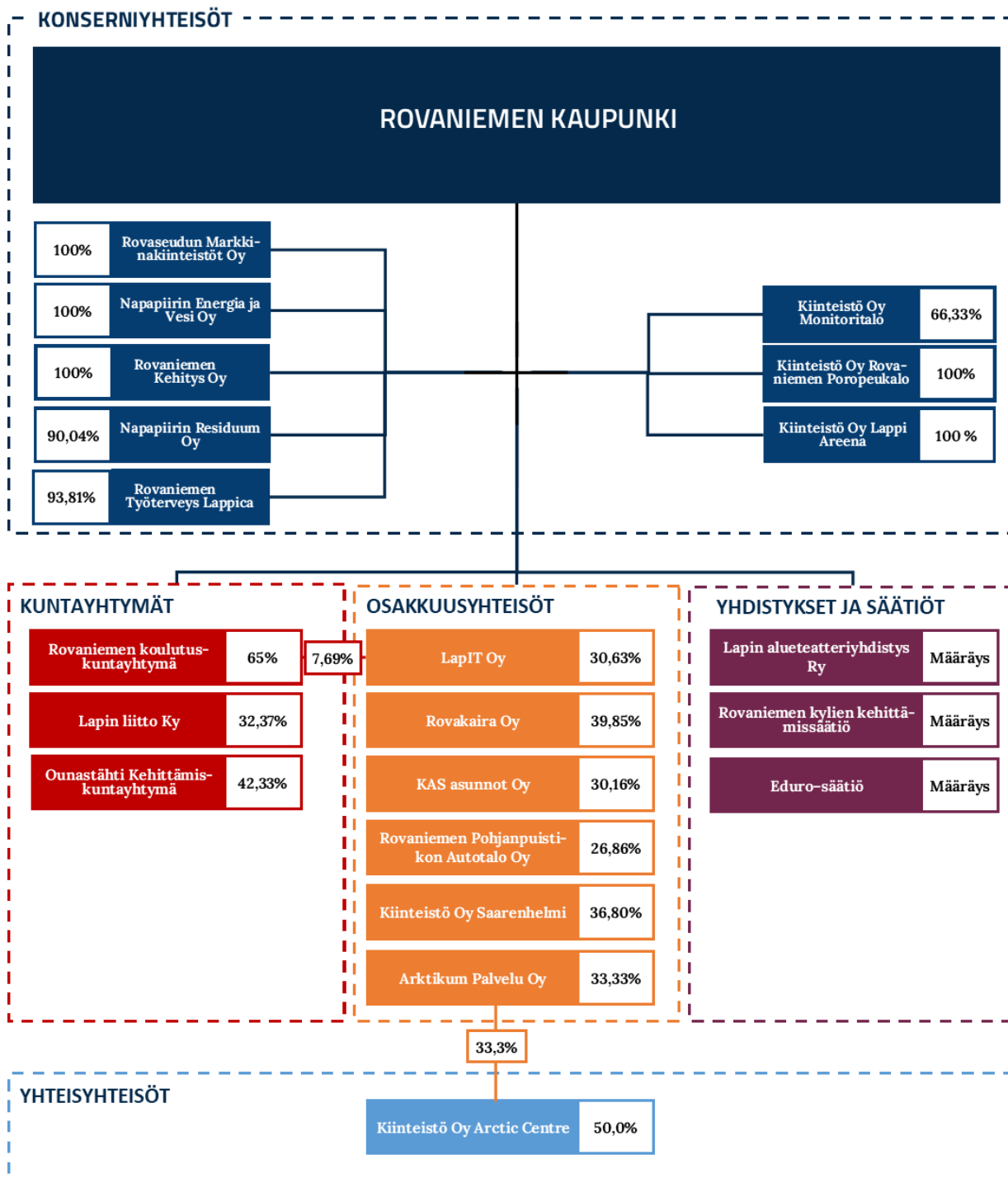
6.6 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma

	2022	2021	Muutos	
			€	%
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	70 955 228,56	85 040 699,53	-14 085 470,97	-17 %
Tilikauden verot	-5 401 700,84	-3 474 319,33	-1 927 381,51	55 %
Tulorahoituksen korjauserät	-3 463 364,58	-12 921 011,85	9 457 647,27	-73 %
	62 090 163,15	68 645 368,35	-6 555 205,21	-10 %
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-78 808 980,22	-100 293 071,88	21 484 091,66	-21 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 115 143,30	1 134 953,80	-19 810,49	-2 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 181 422,47	21 562 060,04	-19 380 637,56	-90 %
	-75 512 414,44	-77 596 058,05	2 083 643,60	-3 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 422 251,29	-8 950 689,69	-4 471 561,60	50 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-136 390,28	-95 129,40	-41 260,88	43 %
Antolainasaamisten vähennykset	1 391,55	255 319,25	-253 927,70	-99 %
	-134 998,73	160 189,85	-295 188,58	-184 %
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	45 359 846,00	43 585 500,00	1 774 346,00	4 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 714 668,62	-25 499 512,48	-5 215 156,14	20 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 088 930,41	-9 234 752,38	-854 178,03	9 %
	4 556 246,97	8 851 235,14	-4 294 988,17	-49 %
Oman pääoman muutokset	4 200,00	1 301,04	2 898,96	223 %
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-833 791,24	-1 293 837,39	460 046,15	-36 %
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 686 309,35	-28 434,71	-1 657 874,64	5830 %
Saamisten muutos	3 851 988,48	-6 313 683,11	10 165 671,60	-161 %
Korottomien velkojen muutos	6 558 736,23	7 545 444,55	-986 708,32	-13 %
	7 890 624,13	-90 510,66	7 981 134,79	-8818 %
Rahoituksen rahavirta	12 316 072,37	8 922 215,37	3 393 857,00	38 %
Rahavarojen muutos	-1 106 178,93	-28 474,33	-1 077 704,60	3785 %
Rahavarat 31.12.	129 048 317,25	130 154 496,20	-1 106 178,95	-1 %
Rahavarat 1.1.	130 154 496,20	130 182 970,52	-28 474,32	0 %
Rahavarojen muutos	-1 106 178,95	-28 474,32	-1 077 704,63	3785 %

7 KAUPUNKIKONSERNIN JA KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA JA TALOUS

Konsernituloslaskelmaan, konsernitaseeseen ja konsernin rahoituslaskelmaan on yhdistetty kaikki kaupunkikonsernirakenteeseen kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Yhdistykset ja säätiöt on yhdistetty, koska kaupungilla on niissä määräysvalta. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

■ Konserniyhtiö ■ Kuntayhtymä ■ Osakkuusyhteisö ■ Yhdistykset ja säätiöt ■ Yhteisyhteisö

Rovaniemen kaupunkikonsernin tilinpäätös tehtiin vuonna 2022 viimeistä kertaa tällä yhdistelyllä. Vuodesta 2023 eteenpäin kaupungin yhteisöomistukset muuttuvat merkittävästi, sillä esimerkiksi Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Lapin pelastuslaitos ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä purkautuvat 31.12.2022 hyvinvointialueuudistuksen myötä. Hyvinvointialueuudistus muuttaa omistusosuuksia esimerkiksi Lapit Oy:n osalta.

Konsernin vuosikate oli positiivinen ja kattoi poistot. Muihin kuntiin verrattavat tavoitteet vahvistetaan tilinpäätösten vahvistamisen jälkeen, ja vertailulukuja ei ole saatavilla tätä tilinpäätöstä laadittaessa. Yhteisökohtaiset talouden ja toiminnan kuvaukset käsitellään kunkin yhteisön kortissa.

7.1 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut

	2022	2021	Muutos	
			€	%
Toimintatuotot	283 469 532,99	268 511 302,25	14 958 230,74	6 %
Valmisteverastojen muutos	8 012,88	7 114,91	897,96	13 %
Valmistus omaan käyttöön	205 122,99	206 799,08	-1 676,09	-1 %
Toimintakulut	-656 568 182,70	-608 723 007,87	-47 845 174,82	8 %
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 057 548,71	4 534 306,76	-3 476 758,05	-77 %
TOIMINTAKATE	-372 041 100,99	-335 677 398,87	-36 363 702,13	11 %
Verotulot	294 533 281,57	282 155 007,19	12 378 274,38	4 %
Valtionosuudet	150 268 644,38	139 783 884,55	10 484 759,83	8 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	3 121 345,77	1 050 929,67	2 070 416,10	197 %
Muut rahoitustuotot	1 323 697,74	1 621 781,07	-298 083,33	-18 %
Korkokulut	-4 850 000,73	-3 505 640,05	-1 344 360,68	38 %
Muut rahoituskulut	-1 400 639,17	-387 864,03	-1 012 775,14	261 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 805 596,39	-1 220 793,34	-584 803,05	48 %
VUOSIKATE	70 955 228,56	85 040 699,53	-14 085 470,97	-17 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-44 375 452,03	-43 988 535,90	-386 916,13	1 %
Omistuksen eliminointierot	-60 572,29	0,00	-60 572,29	
Arvonalentumiset	-328 180,53	-316 315,95	-11 864,58	4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-44 764 204,85	-44 304 851,84	-459 353,00	1 %
TILIKAUDEN TULOS	26 191 023,72	40 735 847,69	-14 544 823,97	-36 %
Tilinpäätössiirrot	1 445 629,25	1 276 397,48	169 231,77	13 %
Tilikauden verot	-5 401 700,84	-3 474 319,33	-1 927 381,51	55 %
Laskennalliset verot	-325 237,46	-668 431,42	343 193,97	-51 %
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	66 455,01	-513 757,12	580 212,14	-113 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	21 976 169,68	37 355 737,29	-15 379 567,61	-41 %

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43,2	44,11
Vuosikate/Poistot, %	158,7	191,94
Vuosikate, euroa/asukas	1 099	1 325
Asukasmäärä	64 535	64 194

7.2 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2022	2021	Muutos	
			€	%
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	70 955 228,56	85 040 699,53	-14 085 470,97	-17 %
Tilikauden verot	-5 401 700,84	-3 474 319,33	-1 927 381,51	55 %
Tulorahoituksen korjaukset	-3 463 364,58	-12 921 011,85	9 457 647,27	-73 %
	62 090 163,15	68 645 368,35	-6 555 205,21	-10 %
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-78 808 980,22	-100 293 071,88	21 484 091,66	-21 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 115 143,30	1 134 953,80	-19 810,49	-2 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 181 422,47	21 562 060,04	-19 380 637,56	-90 %
	-75 512 414,44	-77 596 058,05	2 083 643,60	-3 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 422 251,29	-8 950 689,69	-4 471 561,60	50 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-136 390,28	-95 129,40	-41 260,88	43 %
Antolainasaamisten vähennykset	1 391,55	255 319,25	-253 927,70	-99 %
	-134 998,73	160 189,85	-295 188,58	-184 %
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	45 359 846,00	43 585 500,00	1 774 346,00	4 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 714 668,62	-25 499 512,48	-5 215 156,14	20 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 088 930,41	-9 234 752,38	-854 178,03	9 %
	4 556 246,97	8 851 235,14	-4 294 988,17	-49 %
Oman pääoman muutokset	4 200,00	1 301,04	2 898,96	223 %
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-833 791,24	-1 293 837,39	460 046,15	-36 %
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 686 309,35	-28 434,71	-1 657 874,64	5830 %
Saamisten muutos	3 851 988,48	-6 313 683,11	10 165 671,60	-161 %
Korottomien velkojen muutos	6 558 736,23	7 545 444,55	-986 708,32	-13 %
	7 890 624,13	-90 510,66	7 981 134,79	-8818 %
Rahoituksen rahavirta	12 316 072,37	8 922 215,37	3 393 857,00	38 %
Rahavarojen muutos	-1 106 178,93	-28 474,33	-1 077 704,60	3785 %
Rahavarat 31.12.	129 048 317,25	130 154 496,20	-1 106 178,95	-1 %
Rahavarat 1.1.	130 154 496,20	130 182 970,52	-28 474,32	0 %
Rahavarojen muutos	-1 106 178,95	-28 474,32	-1 077 704,63	3785 %

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelt	-106 757	-99 688
Investointien tulorahoitus, %	91,33	85,76
Laskennallinen lainanhoitokate	1,49	1,81
Lainanhoitokate	2,13	3,05
Kassan riittävyys, pv	60,54	64,01

7.3 Kaupunkikonsernin tase ja tunnusluvut

VASTAAVAA	2022	2021	Muutos	
			€	%
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	2 811 881,58	2 347 121,79	464 759,79	20 %
Konserniliikearvo	950 753,50	1 457 382,12	-506 628,62	-35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	3 346 086,52	3 659 839,03	-313 752,51	-9 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	87 109,31	35 952,48	51 156,82	142 %
Aineettomat hyödykkeet	7 195 830,90	7 500 295,42	-304 464,52	-4 %
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	66 803 718,70	65 274 127,90	1 529 590,79	2 %
Rakennukset	237 707 693,32	246 266 681,26	-8 558 987,94	-3 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	213 213 467,40	203 558 629,41	9 654 837,99	5 %
Koneet ja kalusto	34 335 204,83	35 084 134,61	-748 929,78	-2 %
Muut aineelliset hyödykkeet	4 939 135,92	5 324 934,89	-385 798,96	-7 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	95 649 088,56	64 256 572,35	31 392 516,21	49 %
Aineelliset hyödykkeet	652 648 308,73	619 765 080,42	32 883 228,31	5 %
Sijoitukset				
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	45 073 474,81	44 538 400,70	535 074,11	1 %
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	40 108 670,80	40 572 225,19	-463 554,39	-1 %
Muut lainasaamiset	603 618,17	603 618,17	0,00	0 %
Muut saamiset	300 353,06	165 354,33	134 998,73	82 %
Sijoitukset	86 086 116,84	85 879 598,39	206 518,45	0 %
PYSYVÄT VASTAAVAT	745 930 256,47	713 144 974,23	32 785 282,24	5 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	4 673 011,36	5 136 262,84	-463 251,48	-9 %
Lahjoitusrahastojen varat	130 933,62	128 155,14	2 778,48	2 %
Muut toimeksiantojen varat	90 000,00	90 000,00	0,00	0 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 893 944,98	5 354 417,98	-460 473,01	-9 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	6 067 785,55	4 351 020,57	1 716 764,98	39 %
Valmiit tuotteet	14 175,71	7 294,60	6 881,11	94 %
Muu vaihto-omaisuus	12 395,06	19 284,63	-6 889,57	-36 %
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	134 375,80	164 822,98	-30 447,18	-18 %
Vaihto-omaisuus	6 228 732,12	4 542 422,78	1 686 309,35	37 %

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	856 277,24	1 034 198,24	-177 921,00	-17 %
Lainasaamiset	153 318,15	118 495,14	34 823,01	29 %
Muut saamiset	1 757 163,06	1 530 043,41	227 119,65	15 %
Siirtosaamiset	7 416,49	0,00	7 416,49	N/A

Pitkäaikaiset saamiset

2 774 174,94   2 682 736,79   91 438,15   3 %

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	23 155 792,23	22 333 942,43	821 849,80	4 %
Lainasaamiset	129 631,31	47 248,80	82 382,51	174 %
Muut saamiset	10 190 638,23	8 357 164,87	1 833 473,36	22 %
Siirtosaamiset	8 692 722,21	15 413 252,71	-6 720 530,50	-44 %

Lyhytaikaiset saamiset

42 168 783,99   46 151 608,81   -3 982 824,83   -9 %

Saamiset

44 942 958,93   48 834 345,60   -3 891 386,67   -8 %

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	21 367 602,43	22 167 277,28	-799 674,85	-4 %
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	32 804 612,77	38 644 581,86	-5 839 969,09	-15 %
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	2 000 000,00	-2 000 000,00	-100 %
Muut arvopaperit	16 276,34	1 130 269,94	-1 113 993,61	-99 %

Rahoitusarvopaperit

54 188 491,54   63 942 129,09   -9 753 637,55   -15 %

Rahat ja pankkisaamiset

74 859 825,71   66 212 367,11   8 647 458,60   13 %

VAIHTUVAT VASTAAVAT

180 220 008,30   183 531 264,58   -3 311 256,28   -2 %

VASTAAVAA

931 044 209,75   902 030 656,79   29 013 552,96   3 %

VASTATTAVAA	2022	2021	Muutos	
			€	%
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	196 242 911,26	196 242 911,26	0,00	0 %
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	1 134 550,34	1 134 550,34	0,00	0 %
Muut omat rahastot	35 681 722,79	37 127 352,03	-1 445 629,24	-4 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	152 386 476,02	115 030 738,74	37 355 737,28	32 %
Tilikauden yli-/alijäämä	21 976 169,68	37 355 737,29	-15 379 567,61	-41 %
OMA PÄÄOMA	407 421 830,09	386 891 289,66	20 530 540,43	5 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 826 177,59	2 383 099,81	-556 922,22	-23 %
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset	7 460,22	75 857,93	-68 397,71	-90 %
Muut pakolliset varaukset	3 759 617,90	4 797 197,88	-1 037 579,98	-22 %
PAKOLLISET VARAUKSET	3 767 078,13	4 873 055,82	-1 105 977,69	-23 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot	5 473 427,97	6 573 757,77	-1 100 329,81	-17 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	130 960,26	128 181,79	2 778,48	2 %
Muut toimeksiantojen pääomat	575 254,57	771 967,49	-196 712,92	-25 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	6 179 642,79	7 473 907,04	-1 294 264,25	-17 %
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	336 792 492,25	311 189 795,21	25 602 697,04	8 %
Lainat julkisyhteisöiltä	46 415,13	396 089,59	-349 674,46	-88 %
Lainat muilta luotonantajilta	7 402 333,34	17 553 757,78	-10 151 424,44	-58 %
Saadut ennakot	2 122 679,05	1 854 551,17	268 127,88	14 %
Muut velat	27 359 243,86	30 156 151,51	-2 796 907,65	-9 %
Laskennalliset verovelat	9 218 093,39	8 751 602,63	466 490,76	5 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	382 941 257,02	369 901 947,89	13 039 309,13	4 %
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	0,00	10 000 000,00	-10 000 000,00	-100 %
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 806 340,78	21 090 358,77	-284 017,99	-1 %
Lainat julkisyhteisöiltä	349 530,02	515 839,04	-166 309,02	-32 %
Lainat muilta luotonantajilta	2 637 589,41	2 732 613,57	-95 024,16	-3 %
Saadut ennakot	861 791,58	1 653 151,44	-791 359,86	-48 %
Ostovelat	34 802 111,10	29 963 960,15	4 838 150,94	16 %
Muut velat	11 847 120,15	10 845 339,88	1 001 780,27	9 %
Siirtovelat	57 289 249,20	53 250 348,50	4 038 900,70	8 %
Laskennalliset verovelat	314 491,90	455 745,21	-141 253,31	-31 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	128 908 224,13	130 507 356,57	-1 599 132,44	-1 %
VIERAS PÄÄOMA	511 849 481,15	500 409 304,46	11 440 176,69	2 %
VASTATTAVAA	931 044 209,75	902 030 656,79	29 013 552,97	3 %

Taseen tunnusluvut		
	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	44,10	43,32
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	69,87	71,97
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	174 363	152 386
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	2 702	2 374
Lainakanta 31.12., 1 000 €	368 035	363 478
Lainakanta 31.12./asukas	5 703	5 662
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	409 208	411 576
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	6 341	6 411
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	604	604

7.4 Kaupunkikonsernin ja tytäryhtiöiden sekä kuntayhtymien tulostavoitteet

TYTÄRYHTEISÖT	OMISTUS /%	VUOSIKATE	TILIKAUDEN		KONSERNIN
			VOITTO/TAPPIO	TASE	OSUUS YLI/ALIJÄÄMÄST Ä
Kiinteistö Oy Rovaniemen Poropeukalo	100,00		0	421 725	0
Napapiirin Energia ja Vesi Oy	100,00		21 803 851	286 376 167	21 803 851
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	100,00		1 343 810	107 033 363	1 343 810
Kiinteistö Oy Lappi Areena	100,00		26 650	6 087 039	26 650
Rovaniemen Kehitys Oy	100,00		-169 055	1 701 879	-169 055
Työterveys Lappica Oy	93,81		748 906	3 754 686	702 549
Napapiirin Residuum Oy	90,04		277 624	9 895 041	249 973
Kiinteistö Oy Monitoritalo	66,33		3 626	1 500 335	2 405
KUNTAYHTYMÄT					
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	65,00		-456 306	77 313 309	-296 599
Lapin sairaanhoitopiirin ky	53,28		-1 415 864	257 241 535	-754 372
Ounastähti kehittämiskuntayhtymä	42,33		20 787 953	63 620 361	8 799 541
Lapin Liitto ky	32,37		-906 534	19 404 148	-293 445
Kolpeneen palvelukeskuksen ky	17,69		0	23 207 930	0
OSAKKUUSYHTEISÖT					
Rovakaira Oy	39,85		2 578 184	122 104 287	1 027 406
Kiinteistö Oy Saarenhelmi	36,80		1 184	1 755 610	436
LapIT Oy	30,63		293 814	6 144 280	89 995
Arktikum Palvelu Oy	33,33		27 301	1 175 537	9 099
Kunta-asunnot Oy	30,16		1 226 960	109 458 939	370 051
Rovaniemen Pohjanpuistikon autotalo Oy	26,86		0	1 888 399	0
YHTEISYHTEISÖT					
Kiinteistö Oy Arctic Centre	50,00		53 435	8 577 937	26 718
YHDISTYKSET JA SÄÄTIÖT					
Lapin alueteatteriyhdistys ry	määräysv.		0	776 070	0
Rovaniemen kylien kehittämissäätiö	määräysv.		-2 327 664	22 440 519	-2 327 664
Eduro-säätiö	määräysv.		-156 034	1 508 733	-156 034

TYTÄRYHTEISÖT	Osinkotuotot			
	Peruspääomien korot	Korkotuotot	Provisiot	Yhteensä
Napapiirin Energia ja Vesi-konserni	2 530 933	7 074 910	17 509	9 623 352
Rovaseudun Markkinakiinteistöt-konserni		1 016 903	97 674	1 114 577
Napapiirin Residuum Oy		51 262	8 792	60 054
Kiinteistö Oy Lappi Areena		7 000		7 000
KUNTAYHTYMÄT				
Rovainemen koulutuskuntayhtymä	59 842			59 842
Lapin sairaanhoitopiirin ky	176 846			176 846
Ounastähti kehittämiskuntayhtymä	2 620 227			2 620 227
Kolpeneen palvelukeskuksen ky	1 452			1 452
OSAKKUUSYHTEISÖT				
Rovakaira Oy	513 850			513 850
YHTEENSÄ	5 903 150	8 150 075	123 975	14 177 200

7.5. Merkittävimpien tytäryhtiöiden toiminta ja talous

7.5.1 Napapiirin Energia ja Vesi Oy

Nimi

Napapiirin Energia ja Vesi Oy

Neve-konserni (emoyhtiö: Napapiirin Energia ja Vesi Oy, tytäryhtiöt: Rovaniemen Verkko Oy, Aurora Lämpö Oy, Rannan Bioenergia Oy, Napapiirin Vesi Oy, Napapiirin Kuituverkot Oy, Napapiirin Infra Oy, osakkuusyhtiö: Ellappi Oy 43 %)

Perustehtävä

Neve-konserni tarjoaa yhdyskunnan peruspalveluita energian ja vesihuollon osalta. Perustehtävää tukeakseen konserni on laajentanut toimintaa arvonluontiketjun alkupäästä, polttoainetuotannosta ja hankinnasta, älykkään jätehuollon ja urakointiliiketoiminnan kautta voimakkaasti kehittyviin sähköisen asioinnin palveluihin. Konsernilla on vahvistuva maakunnallinen rooli vahvistuvan polttoaineliiketoiminnan sekä laajenevan kaukolämpötoiminnan myötä.

Kaupunkistrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet ja muutokset talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Edistää bioenergian käytön kasvua kestävästi investointien myötä sekä parantaa energiatuotannon huoltovarmuutta.	Toteutui täysin	Bioenergian käyttö on noussut konsernissa vuoden 2021 tavoitteen mukaiseksi n. 80 % tasolle kokonaispolttoaineen käytöstä. Bioenergian käytön edistämiseksi viimeisimpänä investointina toteutettiin säätöuudistus, joka tukee kasvavaa bioenergianosuutta lämpövoimantuotannossa. Huoltovarmuuden edistämiseksi yhtiö on nostonut turvevarantoja omilla tuotantoalueilla sekä varautumissuunnitelmaa päivittäään vuoden 2022 aikana.
Kohtuulliset asumiskustannukset- hinnoittelumme on alle valtakunnallisen keskitason. Toimitusvarmuuden parantaminen- keskeytysaikojen lyhentäminen asiakkaille Huoltovarmuuden parantaminen	Toteutui täysin	Verkot-liiketoiminnan organisaatiomalli on muutettu prosessiorganisaatiosta omaisuudenhallinnan toimintamallia tukevaan organisaatiomalliin. Työnohjauksen prosessien määrittely ja kehitystyö on aloitettu. Kohtuullisen tuoton laskennan parametrintia on mallinnettu reaaliaikaisen seurannan varmistamiseksi. Valmius- ja varautumissuunnitelmia on päivitetty jatkuvatoimisien omaisuudenhallinnan prosessien varmistamiseksi. Sähköverkon kehittämissuunnitelman painopisteet on päivitetty vuosille 2028-2036. Investointien ja liittymien suunnittelu- ja raportointityökalun määrittely on aloitettu huomioiden investointien luokittelu ja priorisointi. Eri verkkojen kriittisyysluokitusta sekä niiden kriteereiden määrittämistyö on tehty.
Napapiirin Kuituverkkojen asiakkaiden liityntätiheyden nostaminen niin Rovaniemellä kuin maakunnallisissa hankkeissa, tehostaen verkko-omai-	Toteutui täysin	Suunnitelmat Rovaniemellä olevan kuituverkoston liityntätiheyden nostamiseksi etenevät suunnitelmallisesti. Maakunnan uusissa hankkeissa liittymistiheyden saavuttaminen on haasteellisempaa.

suuden käyttöä. Maakunnallinen laajeneminen kyläverkkojen, maakuntayhteistyön ja arktisen merikaa- pelihankkeen muodossa.		
Kiertotalouspuistohankkeen selvitystöiden valmistuminen vuoden 2022 aikana sekä arviointi Kiertotalouspuiston toteuttamisen aloittamisesta.	Toteutui täysin	Selvitystyö on tehty. Neven ja Napapiirin Residuumin hallitusten yhteinen työryhmä aloittanut jatkoselvitystyön.
Lietteenpolttolaitoksen käyttöönoton varmistaminen tehtyjen koeajojen jälkeen. Käyttöönoton myötä kyetään tehostamaan lietteiden ja ravinteiden kiertämistä lietteenpolttolaitoksessa sekä tuhkien käsittelyä.	Toteutui osittain	Lietteenpolttolaitoksella on viimeisen puolen vuoden aikana päästy ajamaan muutaman viikon mittaisia yhtäjaksoisia käyttöönottoja, jolloin laitos toiminut suunnitellusti. Käyttöönotto jatkuvaan käyttöön vielä kesken.
Alueturvallisuuden kehittäminen ja yhtenäistämisen konsernissa. Valitun kulunvalvontajärjestelmän ja alueturvallisuusratkaisuiden käyttöönoton aloittaminen	Toteutui täysin	Alueturvallisuuskilpailutus ja hankintapäätös on tehty. Toteuttaminen toimittajan kanssa aloitetaan vaiheittain.
Neve-konsernin eri liiketoimintojen varautumissuunnitelman päivittäminen.	Toteutui täysin	Varautumissuunnitelmien päivittäminen on tehty Neven (verkosto ja laitokset), kaukolämpöliiketoiminnan (verkot ja laitokset) ja sähköverkkojen osalta. Konsernin muiden liiketoimintojen osalta varautumissuunnitelmia päivitetään tarvittavilta osin vuoden 2023 aikana.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Napapiirin Energia ja Vesi -konsernin tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja, satunnaisia eriä ja veroja. Tavoitteena on toiminnanohjaamisen avulla parantaa Neve -konsernin omavaraisuusastetta.	Toteutui täysin	Konserni saavutti toiminnalleen asetetut taloudelliset tavoitteet.
Toiminnan tehostamiseksi yhtiön on pyrittävä hakemaan synergiaetuja konsernitason mm. kiertotalouspuistohankkeen toteuttamisella yhteistyössä Napapiirin Residuum Oy:n kanssa.	Toteutui täysin	Selvitystyö on tehty.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Energiamarkkinoiden ja verotuksen toimintaympäristön muutokset haastavat yhtiön toimintaa koko ajan. Polttoaine-, päästöoikeusmarkkinoilla tapahtuvat muutokset vaikuttavat yhtiön energian tuotannon kustannuksiin ja sitä kautta yhtiön taloudelliseen tulokseen ja asiakashintoihin. Energiaverotuksen muutokset aiheuttavat korotuspainetta energian tuotannon kustannuksiin.	Toteutui täysin	Geopoliittinen tilanne on nostanut raaka-ainesten hintoja merkittävästi koko Suomen alueella. Venäjän puun tuontikielto vaikutti energian hintaan ja saatavuuteen. Tämä on johtanut kilpailuun raaka-aineista koko maassa. Korkea päästöoikeiden hinta kasvatti tuotantokustannuksia vuonna 2022.
Napapiirin Kuituverkot Oy:n ensimmäisiin toimintavuosiin liittyy merkittävät investoinnit valokuituverkkojen rakentamisessa, jotka sitovat pääomia. Kiristynyt kilpailutilanne ja merkittävä etupainotteinen investointiohjelma ovat haaste yhtiön toiminnalle vielä tulevana vuosina.	Toteutui täysin	Investointikustannuksien etupainotteisuus on vaatinut merkittävästi pääomia. Rovaniemellä ja maakunnassa rakennettavat alueet päätetään hankekohtaiseen kannattavuuteen perustuen kohteittain pyrkien vähentämään rahoitustarvetta.

Lietteenkäsittelylaitoksen käyttöönoton viivästyminen voi aiheuttaa lisäkustannuksia lietteenkäsittelyn kustannusten nousun myötä.	Toteutui osittain	Lietteenkäsittely laitoksen viivästymisen vuoksi lietteenajo aiheuttaa vielä kuljetuskustannuksia vuoden 2023 aikana.
--	-------------------	---

Tulostavoite

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Napapiirin Energia ja Vesi -konsernin tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja, satunnaisia eriä ja veroja. Konsernin tulee varautua maksamaan Rovaniemen kaupungille sijoitetulle pääomalle vähintään 8,3 miljoonan euron tuotto vuodessa.	Toteutui täysin	Konserni saavutti toiminnalleen asetetut taloudelliset tavoitteet.
Napapiirin Kuituverkot Oy:n ensimmäisiin toimintavuosiin liittyy merkittävät investoinnit valokuituverkkojen rakentamisessa, jotka sitovat pääomia. Kiristynyt kilpailutilanne ja merkittävä etupainotteinen investointiohjelma ovat haaste yhtiön toiminnalle vielä tulevana vuosina.	Toteutui täysin	Investointikustannuksien etupainotteisuus on vaatinut merkittävästi pääomaa. Rovaniemellä ja maakunnassa rakennettavat alueet päätetään hankekohtaiseen kannattavuuteen perustuen kohteittain pyrkien vähentämään rahoitustarvetta.

Talouden tunnusluvut	TA2022	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Muutos € 2021-2022	Muutos % 2021-2022
Toimintatuotot (1 000 €)	72 045	83 527	105 163	21 636	26
Tilikauden yli- /alijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja) (1 000 €)	3 073	16908	26 783	9 875	58
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	22700	25 975	23 695	-2 280	-9
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	20800	20 928	19 001	-1 927	-9
Ulkoiset lainat (1 000 €)	12 644	13 396	4 644	-8 752	-65
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	161 763	161 762	164 033	2 271	1
Omavaraisuusaste (%)	28,3	29,6	36,1	6,5	22
Henkilöstömäärä (lkm)	130	122	122	0	0

7.5.2 Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy

Nimi

Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy -konserni

Perustehtävä

Alueen elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edellytysten luominen ja kehittäminen Rovaniemellä yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Yritystilojen markkinointi ja vuokraaminen alueen yrityksille.

Alueen elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja vahvistaminen yritysten toimintaympäristöä kehittämällä. Tilojen vuokraaminen täällä laajentaville kasvuyrityksille ja alueelle muuttaville uusille yrityksille.

Erikseen sovittavien tilojen rakentaminen ja vuokraaminen Rovaniemen kaupungille.

Kaupunkistrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet ja muutokset talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Alueen ja kaupungin kilpailukyvyyn edistäminen	Toteutui täysin	Toimitilat esillä kaupallisissa portaaleissa (esimerkiksi Toimitilat.fi), kaikkien yritysten yleisesti saatavilla. Olemme organisoituneet uudelleen, tuoden markkinoinnin ja kiinteistökehityksen omiksi funktioikseen. Markkinoinnin myötä tietoisuus tiloista ja niiden saatavuudesta on parantunut. Kiinteistökehitys on parantanut erityyppisten liiketilojen tarjontaa.
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen	Toteutui täysin	Yhtiö on ollut mukana keskustan kehittämissä sekä hallinnoinut keskustan katualueita ja vastannut osaltaan tapahtumajärjestelyistä. Yhtiö on osallistunut Rokke-hankkeesta muodostuneen yhdistyksen toimintaan.
Asukkaiden viihtyisyyden edistäminen	Toteutui täysin	Yhtiö on osallistunut hallinnoimiaan alueita koskevaan kaavoitustyöhön. Katu- ja torialueiden valvonnalla ja huolenpidolla saatu pidettyä katualuevuokraajien ja niitä hyödyntävien kokemus alueista paremmaksi.

Operatiiviset painopisteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rovaniemen ydinkeskustan kehittäminen	Toteutui täysin	Yhtiö on ollut mukana kaupungin keskustan kehittämisessä käymällä keskustelua aktiivisesti keskustan kehittämissyöryhdyksen kanssa kehittämistarpeista.
Kiinteistöjen kuntokartoitukset, korjausvelan määrittely ja kiinteistöstrategian muodostus.	Toteutui osittain	Kiinteistöjen kuntokartoitukset ja korjausvelan määrittely on tehty Roman osalta. Yhtiön kiinteistösalkutus on päivitetty ja kiinteistöstrategian muodostus on aloitettu.
Talouden tasapainotus	Toteutui täysin	Raportointijaksolla ei ole ollut investointeja eikä ole nostettu uutta lainaa. Omavaraisuusaste on parantunut sekä emossa että konsernissa.

Yritysstrategian jalkauttaminen toiminnanohjaukseen	Toteutui täysin	Yhtiö on organisoitu palvelemaan strategisia tavoitteita ja työnohjaukseen on otettu käyttöön Teams -alusta.
---	-----------------	--

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen tulos. Vuonna 2022 tavoitteena on tulouttaa kaupungille osinkoina 500 000 euroa, jos alaskirjaukset, tulos ja tase antavat tähän mahdollisuuden.	Toteutui täysin	Tilikauden tulos oli positiivinen konsernissa ja emoyhtiössä.
Yhtiön omavaraisuusaste on hyvällä tasolla. Yhtiön rahoitusrakenne tulee olla sellainen, että yhtiö ilman kaupungin sijoituksia kykenee tulo-rahoituksellaan hoitamaan kaikki yhtiölle kuuluvat käyttö- ja pääomakulut. Liiketoiminnan riskit on suojattu siten, ettei yhtiön perustehtävän toteutus vaarannu.	Toteutui täysin	Yhtiön omavaraisuusaste on parantunut raportointijakson aikana. Yhtiö on kyennyt hoitamaan kaikki yhtiölle kuuluvat käyttö- ja pääomakulut.
Yhtiö rakentaa tytäryhtiönsä kautta kaupungin päättämät toimitilainvestoinnit. Yhtiön rahoitusrakenne tulee olla sellainen, että yhtiö ilman kaupungin sijoituksia kykenee tulo-rahoituksellaan hoitamaan kaikki yhtiölle kuuluvat käyttö- ja pääomakulut.	Toteutui osittain	Raportointijakson aikana ei ole tilattu eikä ole rakennettu kaupungin toimitilainvestointeja. Yhtiö on kyennyt raportointijaksolla hoitamaan kaikki yhtiölle kuuluvat käyttö- ja pääomakulut.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n korjausvelan hallinta ja rahoitus tulee heikentämään kassaa merkittävästi seuraavina vuosina. Kiinteistöjen odottamattomat korjaukset aiheuttavat taloudellisen kannattavuuden kannalta riskin yhtiölle.	Ei toteutunut	Raportointijakson aikana on toteutettu suunnitelman mukaisia korjaushankkeita eikä kiinteistöihin ole tullut odottamattomia korjauksia. Suunnitellut korjaushankkeet eivät ole heikentäneet yhtiön kassaa odottamattomalla tavalla.
Yhtiön omavaraisuusasteen laskun ja rahoitusrakenne heikentymisen mahdollisuus. Liiketoiminnan riskien suojaamisen epäonnistuminen	Ei toteutunut	Yhtiön omavaraisuusaste on hyvällä tasolla ja yhtiö on kyennyt hoitamaan kaikki yhtiölle kuuluvat käyttö- ja pääomakulut. Liiketoiminnan riskit on suojattu siten, ettei yhtiön perustehtävän toteutus vaarannu.

Konserniyhteisöjen energiaa ja luontoa säästävät ja luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimenpiteet

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 31.12.2022
Sähköautojen latauspisteet	Edistetään liikenteen hiilineutraaliutta.

Talouden tunnusluvut	TA2022	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Muutos € 2021-2022	Muutos % 2021 - 2022
Toimintatuotot (1 000 €)	14 653	13 758	15 734	1 976	14
Tilikauden yli- /alijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja) (1 000 €)	1 086	985	1 796	811	82
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	100	11 275	128	-11 147	-99
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	100	11 266	101	-11 165	-99
Ulkoiset lainat (1 000 €)	26 506	29 330	26 702	-2 628	-9
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	32 518	34 969	32 736	-2 233	-6
Omavaraisuusaste (%)	37	35,3	37,4		
Henkilöstömäärä (lkm)	6	7	7		

7.5.3 Napapiirin Residuum Oy

Nimi

Napapiirin Residuum Oy

Perustehtävä

Yhtiön tehtävä on jätehuoltopalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti ympäristönäkökohdat huomioon ottaen. Yhtiö ylläpitää omistajakunnissa jäteasemia ja huolehtii jätteen kierrätyksestä, hyödyntämisestä, loppusijoituksesta ja vaarallisten jätteiden jätehuollosta toimialueellaan jätelain ja sopimusten mukaisesti.

Kaupunkistrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet ja muutokset talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rovaniemen kiertotalouden tiekartan jätehuoltotavoitteiden edistäminen ja muuttuneen jätelainsäädännön edellyttämien muutosten huomioiminen omassa toiminnassa ja palveluissa.	Toteutui osittain	Monia toimenpiteitä vielä kesken, mutta asiat hyvässä vauhdissa.
Kiertotalouspuistohankkeen hallinnoiminen ja Kierätyspuisto Residuumin kehittäminen.	Toteutui täysin	Hankkeen loppuraportti käydään läpi Business Rovaniemen toimesta 09/2022 → hanke saatu päätökseen.
Kaatopaikkajätteelle uusi loppusijoituspaikka ja Kuusiselän kaatopaikan sulkeminen.	Toteutui osittain	Kaatopaikan sulkeminen siirtyy, neuvotteluja aukipitämisen jatkosta sekä alueen kiertotaloustoiminnan kehittämisestä muutaman tahon kanssa meneillään.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Vuoden 2021 nollatuloksen jälkeen tehdään vuonna 2022 muutoksia, jotta turhat kustannukset/vanhentuneet toimintamallit saataisiin karsittua ja päästäisiin taas positiiviseen toiminnalliseen tulokseen	Toteutui täysin	Muutokset toteutettu.
Napapiirin Residuum Oy:n tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen toiminnallinen tulos ilman kaupungin lisäsijoituksia ja kattaa tulo-rahoituksellaan vieraanpääoman lyhennykset ja korot. Yhtiön tulee varautua lain mukaisesti kaatopaikan jälkihoidelvoitteisiin.	Toteutui täysin	Tavoitteena positiivinen toiminnallinen tulos. Myös lain mukaisesti velvollisuuksiin varaudutaan ja niitä toteutetaan. →vuosi 2022 meni tuloksellisesti suunnitelmien mukaan, tehdyt toimenpiteet purivat

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Jätehuollossa ympäristön pilaantumisen riski on olemassa. Sitä hallitaan suunnitelmallisella ja ympäristölupien asettamien vaatimusten mukaisella toiminnalla. Suuret toiminnalliset muutokset aiheuttavat pientä taloudellista riskiä, jota hallitaan palvelujen oikealla hinnoittelulla.	Ei toteutunut	TSV-sopimusten uusimiset (toissijainen velvoite) keväällä 2022 tuovat taloudellista riskiä, koska osa edellisvuosina tuoduista jätteistä siirtyy lain mukaisesti yksityisille markkinoille => osa sopimuksista uusittu, osa markkinaehtoisista materiaaleista siirtynyt muualle

Talouden tunnusluvut	TA2022	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Muutos € 2021-2022	Muutos % 2021 - 2022
Toimintatuotot (1 000 €)	6 700	7 043	6 779	-264	-4,0
Tilikauden yli- /alijäämä (1 000 €)	300	209	329	120	57
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	400	329	71	258	-78
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	400	329	71	258	-78
Ulkoiset lainat (1 000 €, 30.6)	969	1 398	969	429	-31
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €, 30.6)	1 600	1 650	1 550	100	-6
Omavaraisuusaste (%)	51	49	53	4	8
Henkilöstömäärä (lkm)	14	14	15	1	7

7.5.4 Työterveys Lappica Oy

Nimi

Työterveys Lappica Oy

Perustehtävä

Työterveys Lappica Oy toimii alansa alueellisena osaamiskeskuksena tuottaen kuntatyöpaikoille, yrityksille ja yrittäjille sopimuksiin perustuvaa työterveyshuoltoa ja työterveyspainotteista sairaanhoitoa sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijapalveluita. Yhtiön tehtävä on tuottaa Rovaniemen kaupunkikonsernin ja omistajien henkilöstölle kokonaisvaltaiset työterveyspalvelut ja vastata omistajilleen kuuluvasta työterveyshuollon järjestämisvelvollisuudesta (in-house -periaatteella), toimien omistajien sidosyksikkönä.

Yhtiö toimii kaupunkikonsernin sisäisenä palveluntuottajana liiketoimintaperiaatteella, eikä toimintaa laajenneta kilpailuille markkinoille. Rovaniemen kaupungin työterveyspalveluita tuottavan yhtiön osakkeita on myyty ja myydään edelleen muille kunnille ja kuntayhtymille, jotka haluavat ostaa yhtiön palveluita kilpailuttamatta niitä markkinaehtoisesti. Rovaniemen kaupungilla tulee olla yhtiössä enemmistöomistus.

Kaupunkistrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet ja muutokset talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Vuoden 2022 aikana Lappica jatkaa sujuvien ja asiakaslähtöisten työterveyspalvelujen kehittämistä kustannustehokkaasti mm. digitalisaatiota hyödyntäen. Lappica Oy:n tuottamat moniammatilliset työterveyspalvelut tukevat osaltaan alueen työpaikkojen ja yrittäjien työhyvinvointia. Toiminta painottuu ennalta ehkäisevään toimintaan.	Toteutui täysin	Lappica tuotti pääosin sopimusten mukaiset työterveyspalvelut asiakkailleen. Toiminta painottui 51 % ennalta ehkäisevään toimintaan. Vuoden 2022 aikana Lappica kilpailutti ja käynnisti potilastietojärjestelmän vaihtoon liittyvän projektin. Uusi potilastietojärjestelmä integraatio-rajapintoinen tulee tulevina vuosina mahdollistamaan entistä joustavimpien sähköisten palvelujen hyödyntämisen ja tarjoamisen ajanvarauksessa ja etävastaanotoissa sekä extranet-palvelun ja asiakasraportoinnin. Tiedon reaaliaikaisella tuottamisella pystytään reagoimaan palvelun kohdentamiseen tarvelähtöisesti ja kustannustehokkaasti.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Lappica Oy:n tavoitteena ei ole tuottaa omistajille tuloutettavaa voittoa, vaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä palveluita sekä saavuttaa positiivinen tulos.	Toteutui täysin	Lappica Oy osallistui koko vuoden koronarokotukseen ja -testaukseen. Ennakoimaton yleinen kustannustason nousu ja potilastietojärjestelmän alasajo johti siihen, että normaalitoiminnan tulos jäi negatiiviseksi. Poikkeuksellisella koronatyöllä saadulla tulolla pystyttiin kattamaan vaje ja yhtiön tulos jäi positiiviseksi. Kaupungin sopimus ylittyi noin 358 000 euroa, johtuen kysynnän lisääntymisestä ja sopimuksen sisällöllisestä muutoksesta. Ylityksestä tiedotettiin sopimuksen mukaisin määräajoin kaupungin HR-toimijoita ja heidän kanssa käytiin palvelusopimuksen mukaiset neuvottelut.

Lappica Oy:n tavoitteena ei ole tuottaa omistajille tuloutettavaa voittoa, vaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä palveluita ja saavuttaa positiivinen tulos. Kaupungin ja Lappica Oy:n välisessä palvelusopimuksessa tulee huomioida kaupungin henkilöstömäärän aleneminen. Tavoitteena on, että kaupungin kokonaissopimuksen hintataso laskee nykytasoon verrattuna.	Toteutui täysin	Toimintatuottojen kasvu tilinpäätöksessä 2022 verrattuna talousarvioon 2022 johtuu ennakoimattomasta koronatyöstä.
--	-----------------	--

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Riskinä on ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin onnistuminen vastaamaan asiakastarpeita eri toimipisteissä. Asiakastyöpaikkojen taloudellinen tilanne vaikuttaa suoraan Lappica Oy:n liikevaihtoon ja maksuvalmiuteen. Koronasta johtuva epävarmuus heijastuu yhtiön toimintaan. Lappica Oy tarvitsee Rovaniemelle asianmukaiset yhtenäiset toimitilat, jotka tukevat kustannustehokasta toimintaa sekä henkilöstön työhyvinvointia ja rekrytointia. Omista- ja strategian keskeneräisyys vaikeuttaa yhtiön pidemmän ajan johtamista ja strategiatyötä.	Toteutui osittain	Rovaniemellä toimintaa tukevien asianmukaisten toimitilojen puute vaikuttaa henkilöstön työhyvinvointiin ja moniammatilliseen työn organisointiin sekä rekrytointiin. Työterveyshuollon erikoislääkärin rekrytointi ei ole tuottanut tulosta. Tilikauden aikana asiakasyrityksissä nettovähennys oli 17 kappaletta ja yrittäjäasiakkaiden vähennys 9 kappaletta, henkilöasiakas määrän vähennys oli 179 henkilöä. Muutokseen heijastuu edelleen koronan vaikutukset pk- ja mikroyrityksille sekä maatalousyrittäjien eläköitymiset.

Konserniyhteisöjen energiaa ja luontoa säästävät ja luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimenpiteet

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 31.12.2022
Yhtiö on siirtynyt sähköiseen arkistointiin	Kopiointikustannukset ja paperien kierrättäminen vähentynyt noin 50 %
Koulutuksiin ja kokouksiin osallistutaan etänä	Matkustuksesta aiheutuneet kulut vähentyneet noin 70 %
Jätteiden lajittelua kehitetty	Jätehuollon kustannukset vähentyneet noin 50 %

Talouden tunnusluvut	TA 2022	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Muutos € 2021-2022	Muutos % 2021 - 2022
Toimintatuotot (1 000 €)	6 201	8 692	8 008	-684	-8
Tilikauden yli- /alijäämä (1 000 €)	300	1 762	749	-1 013	-58
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	0	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000 €)	0	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste (%)	>20%	64,40	74,51		
Henkilöstömäärä (lkm)	52	51	54	3	5,9
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)	48	46	48	2	4,3

7.5.5 Kiinteistö Oy Lappi Areena

Nimi

Kiinteistö Oy Lappi Areena

Perustehtävä

Kiinteistö Oy Lappi Areena omistaa ja hallitsee asemakaavan mukaista Rovaniemen 4. kaupunginosan korttelin 422 tonttia 5 ja sille rakennettavia rakennuksia ja rakennelmia. Kiinteistö on vuokrattu Santasport Finland Oy:lle, joka vuokraa tiloja jääurheilijoiden, messujen, konserttien ym. tilaisuuksien järjestäjien käyttöön.

Kaupunkistrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet ja muutokset talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kiinteistöosaakeyhtiö Lappi Areenan tavoitteena on ylläpitää jäähallirakennuksia siten, että yhtiön tulorahoitus riittää kattamaan kiinteistön hallinnasta ja ylläpidosta aiheutuvat kulut ja turvaa omaisuuden arvon säilymisen.	Toteutui täysin	Kaupungin kanssa on laadittu yhteistoimintasuopimus, jolla huolehditaan riittävästä resurssista.
Kaupunki aloittaa selvitystyön, millä turvataan Kiinteistö Oy Lappi Areenan kestävä talous.	Toteutui täysin	Selvitystyö on valmis.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kiinteistöriskit, jotka voivat aiheuttaa ennakoimattomia kuluja yhtiölle. Kiinteistöriskejä pyritään ennaltaehkäisemään kunnossapitotoimenpiteillä. Vuonna 2020 käynnistetyt laajat peruskorjaustoimenpiteet jatkuvat vielä vuonna 2022 harjoitushalli 2:n osalta.	Toteutui osittain	Kylmälaitoksen remontti on kesken.

7.6 Kuntayhtymien toiminta ja talous

7.6.1 Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä

Nimi

Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä

Perustehtävä

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja.

Järjestämällä liikunnan ammatillista koulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikunnan koulutuskeskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymä turvaa Santasport Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen. Santasport kokonaisuuteen kuuluu myös REDUn 100 %:sti omistama Santasport Finland Oy. Sen tehtävänä on toimia markkinaehtoisesti kilpailuilla markkinoilla. Samoin toimii myös 100 %:sti REDUn omistama 2019 perustettu REDU Edu Oy.

REDU ylläpitää myös Lapin kesäyliopistoa, joka järjestää avointa yliopisto-opetusta, ammatillista täydennyskoulutusta, kielikoulutusta, nuorten valmentavaa koulutusta sekä ikääntyvien yliopistotoimintaa ympäri vuoden.

Keskeiset toimenpiteet ja muutokset talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Opiskelijälähtöisyyden ja henkilökohtaistamisen vahvistaminen	Toteutui osittain	Ohjauspalveluja on vahvistettu opiskelijan opintojen tueksi käynnistämällä työpajat Jänkätien ja Jokiväylän yksiköissä. Ohjauksen palveluista on laadittu tuotekortti edistämään tiedonsaantia opiskelijoiden keskuudessa kaikissa toimintayksiköissä. Otettiin käyttöön opiskeluvalmiuksia tukevat OPVA-opinnot maahanmuuttajien koulutusten edistämiseen; opinnoissa painottuu S2 -opetus. Sovittiin keskeisten pedagogisten prosessien tarkistamisesta ja roolien selkeyttämisestä (HOKS, KOSO, OPSO). Vahvistettiin alle 20 -vuotiaiden oppisopimuskoulutuksia hyödyntämällä korotettujen koulutuskorvausten maksamista työnantajille (OKM lisärahoitus). Liikunta-alan ammatilliseen koulutukseen ja luokikoulutukseen on kehitetty toimintamalli, jossa mahdollistetaan kaksoistutkinnon suorittaminen rakenteellisesti pitkäkestoisimmilla jaksoilla ammatillisessa koulutuksessa (1+2+1).
Työelämän osaamistarpeisiin ja ennakointitietoon perustuva monipuolinen, alueellisesti kattava ja vetovoimainen koulutustarjonta	Toteutui osittain	Uutena aloitettiin mm. liikuntapaikka-alan at ja hoiva-avustajan koulutukset. Työperäisen maahanmuuton ensimmäinen ulkomaalaisryhmä aloitti sote-alan koulutuksessa Rovaniemellä ja Kemijärvellä. Uusia koulutustuotteita käynnistettiin Lähi- ja luontoruokakokki sekä Lähi- ja luontoruokapalvelut (ruokapalvelujen at); Tekstiili- ja muotialan at-oppisopimuskoulutus. Uudet järjestämisluvat myönnettiin englanninkielisiin ravintola-, catering- ja matkailualan pt-

		koulutuksiin sekä ravintolan asiakaspalvelun at-koulutukseen. Uusi järjestämislupahakemus jätettiin OKM:lle Talotekniikan eat-koulutukseen.
Konsernin sisäisten ja ulkoisten asiakasrajapintojen selkeyttäminen	Toteutui osittain	Työ edelleen kesken.
Joustavat asiakaslähtöiset valmennuksen ja palveluiden ratkaisut	Toteutui osittain	Tavoitteeseen pääseminen vaatii työtä myös tulevina vuosina.

Työelämäyhteyksien ja kumppanuuksien vahvistamien ja työelämäpalvelujen selkiyttäminen

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Selkiytetään työelämäyhteyksien ja -palvelujen prosessit ja kuvataan työelämälle tarjottavat palvelut ja toimijat koko konsernissa.	Toteutui osittain	Työpaikkaohjaajakyselyn palautteiden käsittelyyn kehitettiin ja otettiin käyttöön systemaattinen ja dokumentoitu 2-vaiheinen käsittelyprosessi, jossa 1. vaiheessa palautteet käsitellään yhdessä työelämän kanssa. Työpaikkakyselyn tulosten käsittely siirtyi keväälle 2023. Työpaikkaohjaajakyselyn ja työpaikkakyselyn palautteiden tuloksen nostettiin osaksi toimintavuoden 2023 talousarvioni sitoviin määrällisiin tavoitteisiin (mittareihin). Valmisteltiin työelämäpalvelujen selkeyttämistä..
Tasapainoinen talous, vahvistetaan digitalisaation ja uuden teknologian hyödyntämistä.	Toteutui osittain	Käyttöön otettiin hankerahoituksen mahdollistama useita älykkäitä kehittämis- ja oppimisympäristöjä eri toimialoilla. Kehitettiin simulaattoreilla tuettua opetusta sekä testaus- ja valmennustoimintaa. Uudistettiin vihreää siirtymää tukevaa opetuskalustoa ja koneita. Etäopetusta ja -monipaikka työn tekemistä mahdollistettiin uutta teknologiaa ja menettelyjä hyödyntämällä. Uuden EU-ohjelmakauden hankehakemuksia valmisteltiin useita ja jätettiin rahoittajille käsitteilyyn. Rahoittajan käyttämän EURA -järjestelmän toimimattomuus aiheuttanut rahoituspäätösten viivästymistä ja vaikuttaa ulkopuolisen rahoituksen määrän laskuun sekä hankehenkilöstön palkkausmahdollisuuksiin. Verkko-opetusaineistoa valmisteltiin mm. sote- ja kasvatus- ja ohjausalan, sekä liikunta-alan koulutuksiin. Uutta testausoppimisympäristöä hyödynnetään testaamisen opinnoissa liikunta-alalla. Sote-alan koulutuksissa hyödynnettiin robotiikkaa, etäseurantalaitteita ja simulaatioteknologiaa hyödynnettiin opetuksessa. Lisäksi 3D -simulaatiot ja harjoitteet usean alan opetuksessa.
Vahvistetaan tulorahoituspohjaa	Toteutui osittain	Päättävän EU-ohjelmakauden ja käynnistyneen uuden ohjelmakauden hankehakuihin jätetty useita hankehakemuksia. Kehittämistoiminnan

		<p>volyymi ylitti talousarvion tavoitteet ja hankerahoitus oli merkittävä osa koko tulo-rahoituksesta. Rahoitushaut valtion lisätalousarviosta ja OKM:n strategiarahasta onnistui hyvin ja myönteiset, odotettua positiivisemmat rahoituspäätökset paransivat vuoden ennakoitua tulosta.</p>
<p>Kehitetään talouden ja toiminnan tulosten vastuullista seuranta- ja ennakoitua johtamisen työkaluna</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät uusittu vastaamaan kuntayhtymältä edellytettyä talousraportointia.</p> <p>Palkattu uusi tiedonhallinnan suunnittelija varmistamaan kokonaisarkkitehtuurin toteutumista ja eri järjestelmissä olevien tietojen hyödynnettävyyttä.</p>
<p>Kiinteistöjen käytön kehittämissuunnitelman edistymisen.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Kiinteistöjen tilatarveselvitys maakuntayksiköiden osalta saatiin valmiiksi syksyn aikana. Rovaniemellä olevien yksiköiden tilatarveselvitys valmistui alkuvuodesta 2023 ja kiinteistöjen käytön kehittämissuunnitelma viedään vahvistettavaksi ja päätöksen tekoon keväällä 2023</p>
<p>Vahvistetaan henkilöstön hyvinvointia, ajantasaista osaamista ja saatavuutta</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Henkilöstölle järjestettiin yhteiskoulutuksena kaksi koulutusta: Kielellinen vastuullisuus pedagogisessa työssä sekä Saavutettavuusdirektiivi. Osaamisen kehittämiseen varattiin kaikille työntekijöille 2+3 päivää. Osaamista kehitettiin yhteensä 6 645 tuntia. Kaikissa työyksiköissä osaamisen kehittämisen tavoitetta ei saavutettu.</p> <p>Työnantajamielikuvaa ja rekrytointia on kehitetty monin tavoin valittujen keihäänkärkien kautta. Toteutettiin rekrytointikysely hakijoille ja kysely uusille työntekijöille. Tietyillä aloilla rekrytointihaasteet kuitenkin jatkuivat.</p> <p>Laadittiin ohje työhyvinvoinnin kehittämisestä ja virkistystoiminnasta.</p> <p>ENJOY-hankkeessa kehitettiin eri hyvinvoinnin teemoja, järjestettiin ajanhallinnan ja oman työn johtamisen valmennuksia sekä laadittiin työhyvinvoinnin kehittämiskartta.</p>
<p>Tarkastellaan koko organisaation rakennetta ja kehitetään esihenkilö- ja johtamistyötä</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>REDUssa laadittiin organisaatiomanuaalia Vertaansa vailla -verkostot johtamisen tukena: hankkeen toteutuksen osana. Siinä työssä tarkasteltiin koko organisaation rakennetta. Työ jatkuu vielä vuoden 2023 puolella. Hankkeessa jalkautettiin Parasta johtamista Pohjoiseen -hankkeen hyviä käytäntöjä johtamiseen ja esihenkilötyöhön.</p> <p>Hyvinvointia henkilöstölle ennakoivalla johtamisella (ESR) -hankkeella kehitettiin julkisen sektorin organisaatioiden työhyvinvoinnin strategista johtamista ja henkilöstöjohtamista ennakoimaan työhyvinvoinnin muutoksia.</p>

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
REDUn perussopimuksessa on määritelty, että peruspääomalle maksetaan korkoa, jonka suuruudesta päättää vuosittain yhtymäkokous	Toteutui täysin	Kuntayhtymä maksaa omistajakunnille peruspääoman korkoa.

Talouden tunnusluvut (M€)	TA2022	31.12.2022	%
Toimintatuotot	62,17	30,65	49
Toimintakulut	-60,01	-30,54	51
Toimintakate (sitova 2022)	2,07	0,11	5,3

7.6.2 Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä

Nimi

Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä

Perustehtävä

Sairaanhoidopiirin toiminnan tarkoituksena on tuottaa ja hankkia alueensa tarpeiden mukaista erikoissairaanhoidoa tukien alueensa perusterveydenhuoltoa. Sairaanhoidopiiri ylläpitää Lapin keskussairaala, joka toimii Rovaniemellä Ounasvaaralla ja Muurolassa. Sairaanhoidopiiri tuottaa ensihoitopalvelun alueelleen. Lisäksi sairaanhoidopiiri toteuttaa perustason sosiaali- ja terveyspalveluja jäsenkuntien kanssa sovitun mukaisesti. Sairaanhoidopiiri toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä OYS:n erityisvastuualueen sairaanhoidopiirien sekä kuntien terveys- ja sosiaalitoimen kanssa.

7.6.3 Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä

Nimi

Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä

Perustehtävä

Kuntayhtymän tehtävän on edistää ja tukea jäsenkuntien alueilla elinkeino- ja yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä jäsenkuntien energiayhteistyötä.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kuntien peruspääoman korkoarvio (3%) toteutuu tilikauden aikana	Toteutui täysin	Peruspääomalle maksetaan 4,5 %:n korko. Kuntayhtymän ylijäämä palautus on käytettävä perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien alueilla elinkeino- ja yritystoiminnan yleisiin edellytyksiin sekä energiayhteistyöhön. Ylijäämää palautetaan vuoden 2022 tuloksesta 11 700 000 euroa, josta Rovaniemen osuus on 42,33 % eli 4 952 610 euroa. Vuoden 2023 loppupuolella voidaan vielä tehdä lisäyliäämänpalautus, mikäli rahoitustilanne sen sallii.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Sähkön tuotantomäärä alittaa tarpeen ja hintakehitys on epäsuotuisa.	Ei toteutunut	Tuotantomäärät ylittivät keskesivesivuoden tuotannon. Sähkö myytiin pohjoismaiseen Nord Pool-sähköpörssiin ja energiasta saatu hinta oli poikkeuksellisen korkea.

Talouden tunnusluvut	TA 2022	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Muutos € 2021-2022	Muutos % 2021-2022
Toimintatuotot (1 000 €)	6 310	15 532	31 990	16 458	206
Tilikauden yli- /alijäämä (1 000 €)	6 158	9 216	20 788	11 572	226
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	-	-	-	-	-
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	-	-	-	-	-
Ulkoiset lainat (1 000 €)	443	443	295	- 149	- 33
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	26 068	26 068	26 068	-	-
Omavaraisuusaste (%)	98,9	98,5	93,5		
Virat ja Toimet (lkm)	1	1	1	-	-
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1	1	-	-
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)	0,5	0,5	0,5	-	-

7.7 Muiden konserniyhteisöjen toiminta ja talous

7.7.1 Lapin Alueteatteriyhdistys ry

Nimi

Lapin Alueteatteriyhdistys ry – Rovaniemen Teatteri -Lapin Alueteatteri

Perustehtävä

Lapin Alueteatteriyhdistys ry ylläpitää Rovaniemen Teatteri – Lapin Alueteatteria, joka tuottaa ammattiteatteripalveluita Rovaniemellä ja Lapin maakunnassa sekä edistää niiden alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta eri väestöryhmille. Teatteri järjestää kulttuuri-, koulutus-, taide- ja juhlatilaisuuksia sekä hoitaa Lappia-talon markkinointia ja tilavuokraustoimintaa.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rovaniemen Teatteri -Lapin Alueteatteri tuottaa esityksiä ja teatterilähtöisiä palveluita kaiken ikäisille. Rovaniemen Teatteri on yksi kaupungin elinvoima- ja vetovoimatekijöistä. Se tukee asukkaiden viihtyvyyttä ja edistää henkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia. Teatteri edistää myös Rovaniemeä houkuttelevana kulttuurikaupunkina ja lisää sen matkailullista kiinnostavuutta.	Toteutui täysin	Teatteri tavoitti esityksiinsä ja palveluihin kaikenikäisiä katsojia niin Rovaniemellä kuin maakunnassa kiertueella. Kevätkaudella kokoontumisrajoitusten jälkeen asiakasmäärät olivat vielä maltillisia. Syyskaudella sen sijaan oli vilkasta ja ryhmät alkoivat myös liikkua. Kaikki esitykset kiinnostivat, saivat hyvää palautetta ja kiitosta. Teatteri oli esillä eri kanavissa ja kaupunkitapahtumissa sekä sai näkyvyyttä paikallisissa ja alueellisissa medioissa. Teoksista ja toiminnasta julkaistiin ennakkojuttuja, haastatteluita ja kritiikkejä. Asiakaspalautetta kerättiin vakiintuneiden käytäntöjen ja kyselyiden avulla. Palautteen mukaan teatteri tuo muun muassa hyvää mieltä, virkistystä, rentoutumista, irtiottoa, näkökulmien ja ajatusten avartamista sekä sielunhoitoa.
Rovaniemen Teatteri tuottaa Suomen arktiselle päänäyttämölle rohkeaa, omaäänistä ja korkeatasoista ohjelmistoa. Kotimaisten ja pohjoisten kirjailijoiden lisäksi ohjelmistossa on myös ulkomaista draamaa, komediaa sekä musiikkiteatterituotantoja. Koko perheen esitykset ja lastenteatteri ovat tärkeä osa ohjelmistoa.	Toteutui täysin	Ohjelmistossa oli 25 eri tuotantoa, joista 13 omaa ja 12 vierailevaa tuotantoa. Lapsille ja koululaisille suunnattuja tuotantoja oli kolme. Ohjelmisto sisälsi monipuolisesti sekä kotimaista että ulkomaista draamaa ja komediaa, paikallishistoriaa ja pohjoisen tarinoita, musiikkiteatteria sekä kansainvälisen musikaalikomedian. Teatterin Lempi -esitys valittiin elokuussa järjestettävään Tampereen Teatterikesän pääohjelmistoon. Vuoden 2022 katsotuimmaksi esitykseksi nousi Nunnia ja Konnia -musikaali 8125 katsojalla.
Rovaniemen teatterin toiminta-alue on Lapin maakunta ja se vierailee kiertueohjelmistollaan jokaisessa Lapin kunnassa. Esityksiä viedään soveltuvin osin hoiva- ja palvelutaloihin. Teatteri tekee työtä myös erityisryhmien parissa ja hyödyntää soveltavan teatterin osaamista tukeakseen erityisesti lasten, nuorten ja ikäihmisten hyvinvointia.	Toteutui täysin	Kiertueohjelmistossa oli yhteensä neljä tuotantoa. Keväällä pienille lapsille ja aikuiskatsojille, syksyllä koululaisille sekä aikuisille suunnatut tuotannot. Reissuteatteriesitykset kiersivät Rovaniemen alueen hoiva- ja palvelukoteja. Yleistyöntilaisuuksia kuten kulissikierroksia, avoimia harjoituksia ja tapahtumia järjestettiin eri-ikäisille. Rovaniemellä ja Lapin kunnissa järjestettävissä työpajoissa käsiteltiin muun muassa teemoja yhdessä toimiminen, ilmaisutaito, esiintyminen ja kierrätys

Lappia-talon palvelut tukevat teatterin toimintaa.	Toteutui täysin	Lappia-talon palvelut ovat tärkeä osa teatterikemusta sekä lisäävät teatterin houkuttelevuutta. Teatteriravintola palveli asiakkaita esitysten väliajalla sekä tilausravintolana tapahtumissa ja (Y)-esityksiin saapuville ryhmille. Tilavuokraus sekä ravintolatoiminta tuovat tuloja teatteritoimintaan.
--	-----------------	--

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Ohjelmistossa on vähintään kuusi omaa ensi-iltaa, vierailuesityksiä sekä konsertteja. Näytäntöjä on vuodessa noin 300, josta kiertueella noin 70. Muita tapahtumia ja tilaisuuksia on vuositasolla noin 100. Teatteri tavoittaa Lappia-taloon yli 50 000 kävijää vuodessa. Tavoitteena on ulkoisen tulorahoituksen lisääminen.	Toteutui osittain	Vuonna 2022 oli yhteensä 184 esitystä, jotka keräsivät 23 196 katsojaa. Yleisötyön tilaisuuksiin Lappia-talossa sekä talon ulkopuolella tavoitettiin 1341 kävijää. Talon arkkitehtuuriin ja taidenäyttelyihin tutustui 750 kävijää. Ravintolatapahtumia järjestettiin 26 tilaisuutta, joissa kävi 1 721 asiakasta. Lappia-talo tarjosi puitteet 27 tilavuokratilaisuudelle, joissa oli 4 983 asiakasta. Teatteriravintola saavutti asiakkaita 19 772. Lappia-talossa vieraili yhteensä 31 060 asiakasta. Maakunnassa kiertueella aikuisten esityksissä oli 1 299 katsojaa sekä nuorten ja lasten esityksissä 1 405 katsojaa. Reissuteatteriesityksiin hoiva- ja palvelukodeissa tavoitettiin 170 katsojaa.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Toiminta-avustus on huomattavan alhainen suhteessa valtakunnalliseen keskiarvoon, jolloin se haastaa teatterin mahdollisuutta rekrytoida riittävästi henkilöstöä. Valtionosuus määräytyy henkilötyövuosiperusteisesti. Esittävien taiteiden laki- ja rahoitusuudistus astuu voimaan 1.1.2022. Rovaniemen Teatteri on hakenut toistaiseksi voimassa olevaa rahoitusta sekä korotettua valtionosuutta alueelliseen kiertuetoimintaan. Valtionosuusrahoituksen saamisen edellytyksenä, että muu rahoitus on kunnossa. Palvelutoimintaa on kehitetty tukemaan teatterin toimintaa ja taloutta sekä lisätäkseen omaa tulonhankintaa.	Toteutui osittain	Rovaniemen teatteri valittiin 1.1.2022 alkaen kuu-sivuotiseen valtion rahoitusjärjestelmään. Valtionosuus on 37 % hyväksytyistä henkilöstökuluista ja korotettuna 60 % alueellisen kiertuetoiminnan henkilöstökuluista. Kaupunki päätti Lappia-talon poistoajan muutoksesta loppuvuodesta. 1.1.2023 alkaen toimitilavuokra sekä vuokra-avustus pienenevät sekä säästynyt summa siirretään toiminta-avustukseen. Syksyn aikana poikkeuksellisen korkea hintojen nousu lisäsi kustannuksia.
Koronapandemia vaikuttaa yhä kokous- ja kongressitoimintaan ja sen osalta liikevaihto arvioidaan aiempia vuosia alhaisemmaksi	Toteutui täysin	Poikkeusaika ja alkuvuoden kokoontumisrajoitukset vaikuttivat yhä tilavuokraukseen sekä tapahtumiin. Liikevaihto jäi noin 40 % normaaliaikaan verrattuna. Koronaviruspandemia heijastui yhä muutenkin toimintaan. Tammi-helmikuussa oli voimassa enintään 20 hengen rajoitukset, jolloin teatteri joutui perumaan esityksiä. Yhteensä peruutettuja

		esityksiä oli noin 70. Rajoitusten jälkeen kevätkaudella yleisö liikkui yhä maltillisesti ja tulot jäivät kolmannekseen tavoitteesta. Alkusyksyn aikana teatterin henkilöstössä oli runsaasti sairaustapauksia ja aiheuttaen sen, että harjoitukset viivästyivät ja ensi-iltoja jouduttiin siirtämään. Suurmusikaaliin Nunnia ja Konnia päädyttiin laatimaan varahenkilöjärjestelmä turvaamaan myöhempää esityskautta. Osaan rooleista määriteltiin varallaolo- ja understudy -tehtävät. Tämän ansiosta musikaaliesityksiä ei tarvinnut myöhemmin enää perua.
Teatterituotantojen suunnittelu-aika 1-2 vuotta, tekijänoikeus- ja tuotantosopimukset on laadittu vuoden 2022 loppuun saakka – Riskinä aikataulun toteutumisen vaarantuminen	Ei toteutunut	Tilikauden päättyessä tuotanto- ja tekijänoikeussopimukset ovat pääosin laadittuna vuoden 2023 loppuun saakka.

Talouden tunnusluvut	TA 2022	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Muutos € 2021-2022	Muutos % 2021-2022
Toimintatuotot (1 000 €)	1250	458	830	372	81
Tilikauden yli- /alijäämä (1 000 €)	0	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	0	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000 €, 30.6)	0	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €, 30.6)	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste (%)	2	1,2	1,3		
Virat ja Toimet (lkm)	45	45	45	0	0
Henkilöstömäärä (lkm)	120	111	196	85	76
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)	56	52	59	7	13

7.7.2 Rovaniemen kylien kehittämissäätö sr

Nimi

Rovaniemen kylien kehittämissäätö sr

Perustehtävä

Säätiön tarkoituksena on vahvistaa Rovaniemen kylien elinkelpoisuutta sekä edistää niiden asukkaiden hyvinvointia.

Keskeiset toimenpiteet ja muutokset talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Rovaniemen kylien elinvoimaisuuden edistäminen niiden vahvuuksia hyödyntäen	Toteutui täysin	Kylien omaehtoiseen kehittämiseen myönnettiin 58 investointi- ja kehittämisavustusta. Kylillä järjestettiin 115 kulttuuritapahtumaa. Vesistöjen hoitotoimenpiteitä toteutettiin 13 vesistössä. Säätiön varoja ohjattiin toimenpiteisiin yhteensä 332 000 euroa. Kylien yhdistykset toteuttavat julkista rahoitusta hyödyntäen hankkeita. Avustukset maksetaan maksettuja toteutuneita kuluja vastaan, jonka vuoksi säätiö myöntää ko. tarkoitukseen maksuvalmiuslainoja. Säätiö palkitsi vuoden kyläyhdistykseksi (2 000 €) Kivitaipaleen kyläyhdistyksen ja viisi vuoden kylätoimijaa.
Yritysten toimintaedellytysten edistäminen, yleishyödyllisten kehittämishankkeiden ja investointien rahoitus.	Toteutui täysin	Yritysseteleitä myönnettiin 68 yritykselle yhteensä 182 589 euroa. Säätiöltä tuli omarahoitusosuutta 89 000 euroa laaja-alaisin kehittämishankkeisiin, joihin oli saatu julkista rahoitusta (JOKOS, Sinnit-Oulun yliopisto, nuorten kesätyöllistäminen kylille ja niin edelleen).

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kaupunkistrategian toteutus	Toteutui osittain	Säätiö mahdollistaa rahoituksellaan kaupunkistrategian toteutumisen kylillä. Asukkaat kehittävät kyliään monipuolisilla toimenpiteillä muun muassa kylätilat, vesistöjen kunnostukset, maisemanhoito, lähiliikuntapaikat, laavut, tapahtumat ja niin edelleen. Säätiö parantaa rahoituksellaan myös yritysten toimintaedellytyksiä.
Kannattava omalla tulorahoituksella ilman kaupungin lisäsijoituksia	Toteutui täysin	Toteutui

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Sijoitusten tuottokehitys epäsuotuisa	Toteutui täysin	Tavoite on omaisuuden reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen pitkällä aikavälillä. Sijoitukset on

		<p>laajasti hajautettu maantieteellisesti, toimialoit- tain, yhtiökohtaisesti ja valuuttamääräisesti. Ko- timainen ja kansainvälinen taloudellinen tilanne heijastuu säätiön sijoitusten tuottokehitykseen. Sijoitusvuosi 2022 oli erittäin haastava, sillä osake- että korkosijoitusten tuottokehitys oli maailmanlaajuisesti negatiivinen. Taloudelliseen tilanteeseen vaikuttivat korkea inflaatio, korkota- son nousu, Ukrainan sota, Venäjään kohdistuneet kauppapakotteet, logistiikka- ja alihankintaketju- jen ongelmat, sekä energian hintojen nousu. Säätiön sijoitukset tuottivat tappiota -6,51 % (12,7 %).</p>
--	--	---

Talouden tunnusluvut	TA 2022	Toteuma 2021	Toteuma 2022
Toimintatuotot (1 000 €)	859	2 719	-1 598
Tilikauden yli- /alijäämä (1 000 €)	81	2 115	-2 320
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	-	-	-
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	-	-	-
Ulkoiset lainat (1 000 €)	-	-	-
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	-	-	-
Omavaraisuusaste (%)	100	100	100
Virat ja Toimet (lkm)	1	1	1
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1	1
Henkilöstömäärä (hvt) (mikäli seurataan)	0,5	0,5	0,5

7.7.3 Eduro-säätiö sr

Nimi

Eduro-säätiö sr

Perustehtävä

Eduro-säätiö on hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen ohjauspalveluja tuottava asiantuntijaorganisaatio, jonka toiminnalla vaikutetaan asiakkaiden koulutus- ja työelämään sijoittumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Säätiön toimilla hoidetaan työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien henkilöiden osallisuutta työelämään ja yhteiskuntaan sekä työllisyyden edistämistä hyödyntäen kaupungin järjestämisen vastuulla olevilla sosiaali- ja työllisyyspalveluilla, Kelan ammatillisen kuntoutuksen ja TE-hallinnon työllistämistä tukevilla palveluilla.	Toteutui täysin	Eduro on yhteiskunnallinen hyvinvointia edistävä säätiö, jonka palvelutuotanto koostuu hyvinvointia tukevista, toiminta- ja työkykyä edistävästä sekä osaamisen vahvistamisen valmentamisen palveluista. Lisäksi Eduro tarjoaa työllistymisen ja työllistämisen tukipalveluja. Palvelujen tuottamisen alustana toimivat säätiön tunnistetut työ- ja oppimisympäristöt. Lisäksi Edurossa on erillinen tutkimus- ja kehittämissyksikkö, jonka toiminnalla tuetaan ja kehitetään toimialan lisäksi säätiön palvelutuotantoa.
Eduro-säätiö on irtaantunut kaupungin sidosyksikköasemasta vuonna 2020. Kaupungin hankkimat työllisyyden edistämisen ja sosiaalipalvelut näin ollen kilpailutetaan vuodelle 2022. Omistajapoliittisissa linjauksissa tullaan linjaamaan säätiön asema ja mahdollinen rooli kaupunkikonsernissa.	Toteutui osittain	Eduro-säätiö on tuottanut työllisyydenhoitoon sosiaalipalveluja (kuntouttava työtoiminta, sosiaalinen kuntoutus sekä kehitysvammaisten ja sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa) vuoden 2022 loppuun asti. Työllisyyspalvelut ovat myöntäneet avustusta palkkatuella työllistettyjen henkilöiden ohjaukseen. Rovaniemen kaupungin valtuuston hyväksymässä konserniohjeessa 24.10.2022 ”Rovaniemen kaupungin strateginen intressi uudelleen arvioidaan huomioiden hyvinvointialueen tehtävät, toimivalta ja palvelujen järjestämisvastuu”. Arviointityötä kaupungin osalta ei ole aloitettu.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Kaupunginvaltuuston linjausten mukaisesti tulee yhteisön toiminnan ja kaupungin omistuksen yhteisössä palvella kaupunginvaltuuston asettamia strategisia tavoitteita. Kaupungille palveluja tuottavien yhteisöjen tavoitteena tulee olla, että laskutus ja hintataso kaupungille eivät nouse, vaan kustannusten nousu pitää pyrkiä kattamaan ulkoista tulorahoitusta lisäämällä. Lisäksi yhteisöjen tulee olla omalla tulorahoituksellaan kannattavia ilman kaupungin lisäsijoituksia. Tuloutusten osalta tavoitteena on säilyttää vähintään nykyinen taso.	Toteutui täysin	Eduro tuottamien palvelujen osalta hintataso on pysynyt samana. Rovaniemen kaupunki ei ole lisäsijoittanut Eduro-säätiön toimintaan lisärahaa.
Säätiö toimii markkinoilla ja säätiön rahoitus riippuu suurelta osin siitä, miten säätiö saa tuottaakseen markkinaehtoisia työllisyyden edistämisen- ja sosiaalipalveluja. Lisäksi säätiö hyödyntää erilaisia	Toteutui täysin	Säätiön liikevaihto vuonna 2022 oli 2,96 milj. euroa. Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta

<p>hankerahoituksia ja valtion avustusta nuorten työpajatoimintaan sekä myymällä säätiön valmennuspalveluita ja säätiössä valmistettuja tuotteita ulkopuolisille tahoille.</p>		<p>169 463 € (6 %). Tilikauden 2021 liikevaihto oli 2,79 milj. €.</p> <p>Edelliseen vuoteen verrattuna kaupunkisopimukseen sisältyvät palvelut supistuivat 19,2 %. Heikentymistä oli myös Kelalle myytävissä palveluissa, joiden liikevaihto supistui 8,6 %. Säätiön saamat tuet ja avustukset kasvoivat 62,3 %. Kasvu johtuu hankerahoituksesta ja työllistämiseen saaduista tuista. Säätiö osallistui ELY:n järjestämään työkyvyn arviointipalvelun kilpailutukseen ja säätiö tuli valituksi palvelun tuottajaksi. TE-hallinnolle myytävät palvelut olivat 64 922 € (edellisenä vuonna TE-hallinnolle ei ollut myyntiä lainkaan).</p> <p>Rovaniemen kaupungille myytävät palvelut koostuivat erilaisista sosiaalipalveluista, työpajojen palveluista ja tuotteista. Kuntasopimuksen osuus oli 43,8 % säätiön liikevaihdosta (edellisenä vuonna 57,5 %). Saadut tuet ja avustukset olivat 35,4 % liikevaihdosta (edellisenä vuonna 23,1 %).</p> <p>Avustukset ja tuet muodostuvat nuorten työpajatoiminnasta, projektirahoituksesta sekä työllistämiseen saaduista tuista (palkkatuki, kuntalisä, kuntoutusraha ja koulutuskorvaukset). Kelan osuus liikevaihdosta oli 10,1 % (edellisenä vuonna 11,7 %) ja TE-hallinnon 2,2 % (edellisenä vuonna 0 %). Säätiön muiden palveluiden osuus oli 8,6 % (edellisenä vuonna 7,7 %) liikevaihdosta ja se muodostuu työpajojen tuotteiden ja palvelujen myynnistä.</p>
<p>Eduro-säätiön tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos.</p>	<p>Ei toteutunut</p>	<p>Säätiön liikevaihto ajalla 1-12/2022 oli 2,96 milj. € ja tulos tappiollinen -156 034 €.</p> <p>Säätiön hallituksen vahvistamassa talousarviossa liikevaihtotavoite vuodelle 2022 oli 3,63 milj. € ja tulos + 50 000 €.</p> <p>Koko tilikauden säätiön tulos oli negatiivinen. Talouden tasapainottamiseksi säätiö aloitti kesäkuussa muutosneuvottelut, jotka saatiin päätökseen 9.8.2022. Neuvotteluiden tuloksena säätiön palvelutuotantoa organisointiin uudelleen ja henkilöstöä koskevat säästötoimenpiteet johtivat 3,5 työntekijän irtisanomiseen sekä 17 työntekijän osa-aikaiseen lomauttamiseen. Palkkakustannusten osalta osa säästöistä realisoituu vasta vuonna 2023, sillä irtisanomisaika on 6 kk.</p> <p>Palkkakustannukset sivukuluineen olivat 75,4 % liikevaihdosta. Palkkakustannusten suurta osuutta liikevaihdosta selittää pitkät sairauspoissaolot, vanhempainvapaat ja sijaisten palkat, henkilöstövaihdokset sekä uusien hankkeiden ja palveluiden tuottaminen.</p>

		<p>Päätyneellä tilikaudella säätiö ei pystynyt kattamaan hankkeiden ja avustusten omarahoitus-osuuksia muulla toiminnalla. Erityisesti nuorten työpajatoiminnan omarahoitusosuus kasvoi edellisiin vuosiin verrattuna poikkeuksellisen suureksi; omarahoitusosuus vuonna 2022 oli 93 315 €, kun se edellisenä vuonna oli 65 391 €.</p> <p>Osassa Kelan palveluita ei saavutettu positiivista tulostavoitetta. Rovaniemen kaupungille myytävät palvelut on sopimuksen mukaan laskutettu tasaeränä kuukausittain. Todellinen toteuma oli tilikauden päättyessä 15 277 euroa vähemmän kuin tasaerälaskutuksen yhteismäärä, joten summa palautettiin kaupungille. Asiakasohjausta ja laskutettavia päiviä seurattiin ja niistä raportoitiin kaupungille tilikauden aikana, mutta muutosta parempaan suuntaan ei asiakas- ohjaukseen tullut.</p> <p>Työntekijämäärä nousi edellisestä vuodesta neljällä työntekijällä ja lomapalkkavelan muutos heikensi tulosta 14 717 eurolla.</p> <p>Tappiollisesta tuloksesta huolimatta säätiö säilytti vakavaraisen asemansa ja omavaraisuusaste oli tilinpäätöshetkellä 74,2 % (edellisenä vuonna 79,4 %).</p>
--	--	--

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Sosiaalipalvelujen siirtyminen hyvinvointialueelle ja mahdollisen työllispalvelujen siirtyminen valtiolta kunnille vuonna 2024 aiheuttaa säätiön toimintaan huomattavaa epävarmuutta ja säätiön asemointi suhteessa Rovaniemen kaupunkiin tai markkinoille tulisi ratkaista mahdollisimman pian.	Toteutui täysin	<p>Säätiö toimii markkinaehtoisesti ja osallistuu kilpailutuksiin.</p> <p>Kaupunki ei ole asemoinut Eduroa ja sen toimintaa 2023 jälkeiseen kaupungin toimintaan. Loppuvuoden 2022 aikana ei ole selvitetty säätiön asemaa suhteessa kaupunkiin.</p>
Liikevaihtotavoite tässä siirtymävaiheessa aiheuttaa myös suuren taloudellisen riskin säätiölle.	Toteutui täysin	<p>Säätiö on budjetoinut 3,63 milj. euron liikevaihtotavoitteen, joka on ollut realistinen. Ongelmaksi on koitunut asiakkaiden ohjautuminen palveluihin, joihin on vaikuttanut osaltaan työllisyydenhoidon (sosiaalipalvelut ja työllisyyden kuntakoikeilu) suuret rakenteelliset muutokset. Asiakasmäärät ovat selkeästi vähentyneet verrattuna edellisiin vuosiin. Lisäksi Kela on ilmoittanut kevään aikana ongelmista, joka on vaikuttanut ja hädastanut asiakkaille myönnettyihin palvelupäättösiin ja näin ollen asiakkaiden ohjautumiseen palveluihin.</p> <p>Alkuvuoden aikana säätiö laatinut uuden brändin, uudistanut markkinointi- ja myyntityön konseptia. Lisäksi säätiö on laatinut muutosneuvottelu-</p>

		jen yhteydessä kehittämissuunnitelman, joka sisältää säästötoimenpiteiden lisäksi myyntiä ja asiakashankinnan tehostamista.
--	--	---

Talouden tunnusluvut	TA 2022	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Muutos € 2021-2022	Muutos % 2021 - 2022
Toimintatuotot (1 000 €)	3 630	2 794	2 964	170	6
Tilikauden yli-/alijäämä (1 000 €)	50	-180	-156	24	-13
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	0	33	40	7	21
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	0	128	-43	-171	-134
Ulkoiset lainat (1 000 €, 31.12)	0	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €, 31.12)	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste (%)	70	75	74	0	-1
Virat ja Toimet (lkm)	-	-	-	-	-
Henkilöstömäärä (lkm)	38	38	42	4	11

8 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

8.1 Kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti pois lukien verotulot, jotka on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaisten suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetietojen yhteydessä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteena on käytetty keskihintamenetelmää arvostaen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan tai hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen tai sitä todennäköisempään luovutushintaan. Rahoitusarvopaperien arvonalennukset ja niiden palautukset on jaksotettu tilinpäätöksessä tuloslaskelman rahoituseriin.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Sopimuksia on voimassa vuoteen 2034 asti.

Rahat ja pankkisaamiset

Käytössä on konsernitili-järjestelmä (Pohjolan Osuuspankki) ja tilinpäätöksessä ko. saldot esitetään koko kaupungin taseessa rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lyhytaikaisen velan ryhmässä. Vastaavasti käytössä ollut konsernipankki-tilin limiitti on esitetty ryhmässä lyhytaikaiset muut saamiset.

Konsernitilin saldo kokonaisuudessaan on 54 458 309,16 euroa. Tästä tytäryhteisöjen alatilien saldojen osuus on 44 598 887,83 euroa, joka koostuu lyhytaikaisista veloista. Ilman konsernitiliä rahojen ja pankkisaamisten määrä kaupungin taseessa on 420 732,18 euroa.

Pakolliset varaukset

Kaupungin vanhan eläkesäännön ja kuntien yhdistymisen 1.1.2006 eläkekompensaation perusteella aiheutuva eläkevastuu on purettu tilinpäätökseen 2022.

Erilliskorvaukset ja lomapalkkavelka

Erilliskorvaukset on jaksotettu henkilötasolla ansaintajakoittain. Lomapalkat ja -rahat on kohdistettu tilikaudelle, jonka perusteella loma-aika on kertynyt. Tuloslaskelmaan kirjattu lomapalkkavelan määrä tilinpäätöspäivänä on laskettu henkilöittäin.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Ohjeet

Rovaniemen konserniin kuuluville tytäryhtiöille, kuntayhtymille ja muille yhteisöille on lähetetty tietojen keräämiseksi kirje ja ohjeistettu yhteisöjä syöttämään tilinpäätöstietonsa FPM-konsernilaskentajärjestelmään.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernituloslaskelmaan, konsernitaseeseen ja konsernin rahoituslaskelmaan on yhdistetty kaikki kohdassa 2.4 kaupunkikonsernirakenteeseen kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Yhdistykset ja säätiöt on yhdistetty, koska kaupungilla on niissä määräysvalta. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero sekä vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on käsitelty KILA:n yleisohjeen (v. 2016) mukaisesti. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on rinnastettu ylijäämäeriin siltä osin kuin niihin ei sisälly vastaisia verovaikutuksia. Kunnan ja kuntayhtymien osalta poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä oman pääoman ryhmään jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja niiden muutos tilikauden tuloslaskelmaan. Tytäryhteisöjen osalta poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan, muutoksen osuus konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Tytäryhteisöt on yhdistetty kunnan konsernitilinpäätöksen laadintaa koskevien ohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisöinä käsiteltyjen alakonsernien tilinpäätökset on laadittu hankintamenomenetelmällä. Kuntayhtymät on yhdistetty kuntayhtymänosuuden mukaisella määrällä. Sisäisen omistuksen eliminointi on suoritettu oikaistun tuloksen perusteella.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa oikaistun tuloksen perusteella. Negatiivista vähemmistöosuutta ei ole erotettu.

Konsernitili

Kaupungin kuntakonsernitiliosopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kaupungin tytäryhteisöjen varat esitetään kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu vastaamaan kunnassa noudatettavia tilinpäätösperiaatteita olennaisuus huomioden niiden yhteisöjen osalta, jotka eivät ole esittäneet lainkaan poistoja omassa tuloslaskelmassaan. Aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvot on oikaistu vastaamaan suunnitelman mukaan laskettuja arvoja. Poistovaje on oikaistu tilikauden suunnitelman mukaisten poistojen lisäykseksi ja edellisten tilikausien kertynyt poistovajaus edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä on yhdistetty omistusosuutta vastaava määrä ko. yhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhteisöjen omistuksen eliminoinnissa on huomioitu välittömän omistuksen lisäksi myös välillinen omistus. Osuus tuloksesta sekä oman pääoman muutoksesta on laskettu oikaistun oman pääoman perusteella, jolloin laskelmissa on huomioitu mahdolliset poisto-oikaisut sekä poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten muutokset.

Laskentaperiaatteiden yhdenmukaistaminen

Konserniyhteisöjen kirjaamat arvonkorotukset ja -alennukset on peruutettu konsernitilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Rovaniemen kylien kehittämissätiön rahoitusarvopapereihin liittyvät tuotot ja -kulut on korjattu korkotuotoista ja -kuluista rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Vaikutus vuoden 2021 korkotuottoihin -1 156 326,83 ja rahoitustuottoihin 1 156 326,83.

Vuoden 2022 aikana konsernitilinpäätöksen vuoden 2021 luvut tarkentuivat. Vuoden 2021 tilinpäätöksellä tilinpäätökselle koostetut liitetiedot on tehty vielä osin vahvistamatta olleiden konserniyhtiöiden tilinpäätöstietojen mukaisesti. Vuoden 2022 tilinpäätökseen vuoden 2021 konsernin liitetietojen vertailutiedot on korjattu konserniyhtiöiden vahvistettujen lukujen mukaisiksi.

Konsernimuutokset

Rovaniemen Klubikiinteistö Oy:n toiminta on loppunut vuonna 2022. Tytäryhtiö on kirjattu alas konsernista ja tulosvaikutus kohdistettu kaupungin kirjaamaan luovutustappioon.

8.2 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain (liitetieto 6)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Konsernihallinto	13 392 837	15 790 315	16 694 249	19 471 207
Sosiaali- ja terveystuotot	108 105 456	119 024 398	31 648 851	38 295 025
Opetus- ja kulttuuripalvelut	21 068 863	19 796 367	10 687 999	10 291 936
Elinvoimatuotot	112 999 481	93 314 410	6 389 117	6 740 469
Muut palvelut	27 902 897	20 585 813	0	0
Toimintatuotot yhteensä	283 469 533	268 511 302	65 420 215	74 798 637

Verotulojen erittely (liitetieto 7)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Kunnan tulovero	242 624 881	234 833 777	242 624 881	234 833 777
Osuus yhteisöveron tuotosta	19 840 509	17 253 041	19 840 509	17 253 041
Kiinteistövero	32 067 892	30 068 189	34 277 910	31 938 690
Verotulot yhteensä	294 533 282	282 155 007	296 743 300	284 025 508

Valtionosuuksien erittely (liitetieto 8)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	95 574 048	90 702 537	95 574 048	90 702 537
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus (+/-)</i>	25 849 248	24 284 856	25 849 248	24 284 856
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	23 246 895	21 937 168	-3 440 287	-4 074 406
Verotulomenetyksen kompensatio	31 447 701	27 144 180	31 447 701	27 144 180
Valtionosuudet yhteensä	150 268 644	139 783 885	123 581 462	113 772 311

Kohdennetut valtion- ja erityisavustukset	Kaupunki	
	2022	2021
Rovaniemen kaup.kirjasto/kehittämiskirjasto erityisavustus	170 000	170 000
Rovaniemen kaup.kirjasto/saamelaiskirjaston erityisavustus	118 000	90 000
Rovaniemen kaup.orkestri/maakunnallinen orkesteri erityisavustus	130 370	108 562
Rovaniemen kulttuurituottaminen/Lasten kulttuuri erityisavustus	42 659	50 860
Kohdennetut valtion- ja erityisavustukset yht.	461 029	419 422

Palvelujen ostojen erittely (liitetieto 9)	Kaupunki	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	196 884 075	168 058 064
Muiden palvelujen ostot	68 052 128	69 349 856
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	264 936 202	237 407 920

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA		
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista (liitetieto 11)		
1.1.2013 alkaen		
Pysyvät vastaavat ovat taseessa hankintahintaisena vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Kuluvien pysyvien vastaavien poistot lasketaan poistosuunnitelman mukaan tasapoistoina.		
1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistojen laskennassa käytetään pääsääntöisesti alarajaa, joka perustuu hyödykkeen taloudelliseen pitoaikaan ja on lyhyempi kuin hyödykkeen tekninen käyttöaika palvelutuotannossa.		
Alle 10 000 euron pysyvien vastaavien hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.		
Pidemmän poistoajan käyttämisen hyödykekohtaisesti vahvistaa KH hyödykeryhmäkohtaisten poistoaikojen sisällä.		
Ennen 1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistot lasketaan KH 10.11.2005 §:n 5 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti.		
Poistosuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti tilinpäätöksen yhteydessä, jotta valittu poistomenetelmä ja -aika vastaavat todennäköistä hyödykkeen taloudellista pitoaika.		
Rovaniemen kaupunki on tehnyt v. 2016 hyödykekohtaisia poistosuunnitelman muutoksia vastaamaan todennäköistä hyödykkeen taloudellista pitoaika.		
Pysyvien vastaavien poistoajat ryhmittäin (alaraja-yläraja/ryhmä):		
	Poistoaika	Poistotapa
Kehittämismenot, aineettomat oikeudet ja liikearvo	2 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2-5 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-40 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	10-25 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	10-25 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-20 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	3-5 vuotta	Tasapoisto
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

Pakollisten varausten muutokset (liitetieto 12)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.	75 858	118 796	74 122	114 706
Lisäykset tilikaudella	7 913	29 953	0	29 953
Vähennykset tilikaudella	-76 311	-72 892	-74 122	-70 537
Eläkevastuu 31.12.	7 460	75 858	0	74 122
Kaatopaikan ympäristöluvan jälkihoitovaraus	1 122 358	1 024 322		
Lisäykset tilikaudella	53 617	98 036		
Kaatopaikan ympäristöluvan jälkihoitovaraus 31.12.	1 175 975	1 122 358		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	3 674 840	4 437 445		
Vähennykset tilikaudella	-1 091 197	-762 605		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	2 583 643	3 674 840		

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (liitetieto 13)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 630 988	2 999 165	1 630 988	3 017 411
Rakennusten luovutusvoitot	0	2 934 706	0	912 944
Osakkeiden luovutusvoitot	429 818	2 491 977	36 875	29
Luovutusvoitot yhteensä	2 060 806	8 425 848	1 667 863	3 930 384
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	3 005	9 944	3 005	9 944
Rakennusten luovutustappiot	0	2 009	0	2 009
Osakkeiden luovutustappiot	0	46 025	0	0
Luovutustappiot yhteensä	3 005	57 978	3 005	11 953

Satunnaisien tuottojen ja kulujen erittely (liitetieto 14)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot				
Oikeudenkäyntikulujen korvaus /Korkalonvaaran koulu	0	0	66 769	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	0	66 769	0
Satunnaiset kulut				
Rovaniemen Klubikiinteistöt Oyn varojen jako-osuus	0	0	57 929	0
Oikeudenkäyntikulujen korvaus /Korkalonvaaran koulu	0	0	114 066	0
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	171 996	0

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely (liitetieto 15)	Kaupunki	
	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	2 530 933	1 788 774
Osinkotuotot muista yhteisöistä	636 655	577 572
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	276 236	274 784
Yhteensä	3 443 823	2 641 131

Erittely poistoeron muutoksista (liitetieto 16)	Kaupunki	
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-312 876	-312 876
Yhteensä	-312 876	-312 876

8.3 Taseen liitetiedot

8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat										
Aineettomat hyödykkeet (liitetieto 19 A)										
	Konserni							Kaupunki		
	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Konserni-liikearvo	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 144 995	202 127	1 457 382	0	3 659 839	35 952	7 500 295	0	538 859	538 859
Lisäykset tilikauden aikana	1 284 290	234 434	249 820	10 303	1 354 323	51 157	3 184 326	39 800	485 665	485 665
Tilikauden poisto	-928 667	-100 221	-756 449	-286	-1 678 091	0	-3 463 714	0	-407 742	-407 742
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 500 617	311 264	950 753	10 016	3 336 070	87 109	7 195 831	39 800	616 782	656 582
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 500 617	311 264	950 753	10 016	3 336 070	87 109	7 195 831	39 800	616 782	656 582

Aineelliset hyödykkeet (liitetieto 19 A)										
	Konserni							Yhteensä		
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat				
Poistamaton hankintameno 1.1.	65 274 128	246 266 681	203 558 629	35 084 135	5 324 935	64 256 572	619 765 080			
Lisäykset tilikauden aikana	1 586 993	6 953 601	21 818 848	6 946 731	293 173	37 800 943	75 400 288			
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	-734 305	0	-380 838	-1 115 143			
Vähennykset tilikauden aikana	-57 402	-26 869	-108 441	-40 983	0	-17 148	-250 843			
Siirrot erien välillä	0	646 172	5 332 380	61 388	0	-6 010 440	29 500			
Tilikauden poisto	0	-16 009 458	-17 387 949	-6 835 358	-678 972	0	-40 911 738			
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	-122 433	0	-146 402	0	0	-268 835			
Poistamaton hankintameno 31.12.	66 803 719	237 707 693	213 213 467	34 335 205	4 939 136	95 649 089	652 648 309			
Kirjanpitoarvo 31.12.	66 803 719	237 707 693	213 213 467	34 335 205	4 939 136	95 649 089	652 648 309			

Aineelliset hyödykkeet (liitetieto 19 A)										
	Kaupunki							Yhteensä		
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat				
Poistamaton hankintameno 1.1.	59 645 700	69 878 790	71 984 894	525 740	1 350 715	7 883 645	211 269 485			
Lisäykset tilikauden aikana	1 586 993	3 586 622	4 867 976	730 626	49 407	5 051 649	15 873 273			
Vähennykset tilikauden aikana	-55 471	0	0	0	0	0	-55 471			
Siirrot erien välillä	0	34 620	5 360 005	37 363	0	-5 431 988	0			
Tilikauden poisto	0	-6 124 157	-7 992 448	-146 467	0	0	-14 263 073			
Poistamaton hankintameno 31.12.	61 177 222	67 253 442	74 220 427	1 147 262	1 400 123	7 503 306	212 701 781			
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 177 222	67 253 442	74 220 427	1 147 262	1 400 123	7 503 306	212 701 781			

Maa- ja vesialueet erittely (liitetieto 19 B)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	337 456	339 387	83 882	83 882
Muut maa- ja vesialueet	66 466 263	64 934 741	61 093 341	59 561 819
Maa- ja vesialueet yhteensä	66 803 719	65 274 128	61 177 222	59 645 700

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)			Konserni		Yhteensä
Osakkeet ja osuudet			Osakkeet omistusyhteis- yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.			44 538 401	40 572 225	85 110 626
Lisäykset			1 375	132 919	134 294
Vähennykset			-10 000	-293 014	-303 014
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta			1 057 549	0	1 057 549
Tilikaudella osakkuusyhteisöltä saatujen osinkojen peruutus			-513 850	0	-513 850
Hankintameno 31.12.			45 073 475	40 412 130	85 485 605
Arvonlennukset			0	-303 459	-303 459
Kirjanpitoarvo 31.12.			45 073 475	40 108 671	85 182 146

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)			Kaupunki		Yhteensä
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteis- yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.	54 467 278	11 312 710	16 795 500	4 554 053	87 129 541
Lisäykset	18 000	0	0	0	18 000
Vähennykset	-601 718	-10 000	0	0	-611 718
Hankintameno 31.12.	53 883 560	11 302 710	16 795 500	4 554 053	86 535 823
Arvonlennukset	0	0	0	-59 346	-59 346
Kirjanpitoarvo 31.12.	53 883 560	11 302 710	16 795 500	4 494 708	86 476 477

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)			Konserni		Yhteensä
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			Saamiset muut yhteisöt		
Hankintameno 1.1.				768 972	768 972
Lisäykset				136 390	136 390
Vähennykset				-1 392	-1 392
Hankintameno 31.12.				903 971	903 971
Kirjanpitoarvo 31.12.				903 971	903 971

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)			Kaupunki		Yhteensä
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt		
Hankintameno 1.1.	202 245 543	0		651 398	202 896 941
Lisäykset	3 000 000	0		0	3 000 000
Vähennykset	-2 439 304	0		-1 392	-2 440 695
Hankintameno 31.12.	202 806 239	0		650 007	203 456 245
Kirjanpitoarvo 31.12.	202 806 239	0		650 007	203 456 245

Omistukset muissa yhteisöissä (liitetieto 20-22)	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
Rovaniemi						
Rovaniemi	1978283-1	100,00	100,00	244 209 610	358 748 312	-3 853 959
Rovaniemen tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Rovaniemen poropeukalo	0890824-0	100,00	100,00	273 505	60 809	0
Napapiirin Energia ja Vesi Oy, konserni	0730905-1	100,00	100,00	85 121 065	200 331 783	21 803 851
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	1796022-7	100,00	100,00	38 449 989	67 797 738	1 343 810
Rovaniemen Kehitys Oy, konserni	2007638-7	100,00	100,00	838 277	856 697	-169 055
Napapiirin Residuum Oy	1744004-5	90,08	90,08	3 422 437	3 117 001	250 084
Kiinteistö Oy Lappi Areena	1769291-2	100,00	100,00	1 634 166	4 439 079	26 650
Kiinteistö Oy Monitoritalo	0853802-4	66,33	66,33	950 212	44 960	2 405
Lapin alueteatteriyhdistys	1508491-3	100,00	100,00	10 144	765 926	0
Rovaniemen kylien kehittämissäätiö	1985499-7	100,00	100,00	22 406 206	34 313	-2 327 664
Eduro-säätiö	1508035-7	100,00	100,00	1 119 103	389 631	-156 034
Lappica Oy	2791111-1	93,81	95,22	2 663 891	911 321	713 108
Rovaniemen kuntayhtymät						
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	0973110-9	65,00	65,00	35 230 434	14 945 101	-296 599
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	0819616-7	53,28	53,28	14 262 037	119 771 094	-754 372
Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	1828127-7	42,33	42,33	25 167 005	1 763 494	8 799 541
Lapin liitto	0937073-7	32,37	32,37	229 162	1 236 717	-293 445
Kolpeneen Palvelukeskuksen kuntayhtymä	0210574-6	17,69	17,69	428 054	3 334 529	0
Rovaniemen Yhteisyhteisöt						
Kiinteistö Oy Arctic Centre	0718642-6	50,00	50,00	4 151 347	137 622	26 718
Rovaniemen osakkuusyhtiöt						
KAS asunnot Oy	1656611-3	28,33	28,33	13 567 137	17 139 364	347 607
LapIT Oy	1637268-5	30,63	36,30	618 347	1 612 027	106 654
Rovakaira Oy	1637865-7	40,20	40,20	20 266 239	27 516 153	1 705 735
Kiinteistö Oy Saarenhelmi	0882204-1	36,80	36,80	637 687	8 377	436
Arktikum-palvelu Oy	0895205-7	33,33	33,33	140 229	251 577	9 099
Rovaniemen Pohjanpuistikon Autotalo Oy	1541974-4	26,88	26,88	503 283	4 318	1 111

Saamisten erittely (liitetieto 23)	Kaupunki			
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	507 950	0	78 452
Siirtosaamiset	0	1 383 291	0	1 230 007
Yhteensä	0	1 891 241	0	1 308 459
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	379 320	0	70 623
Siirtosaamiset	0	11 272 921	0	8 436 714
Yhteensä	0	11 652 240	0	8 507 337
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	12 357	0	8 244
Yhteensä	0	12 357	0	8 244
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0	4 832 828	0	4 204 664
Lainasaamiset	63 465	50 627	37 248	39 249
Muut saamiset	15 022	5 559 782	30 043	2 824 014
Siirtosaamiset	0	4 604 360	0	11 019 623
Yhteensä	78 487	15 047 596	67 292	18 087 551
Saamiset yhteensä	78 487	28 603 435	67 292	27 911 590
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 24)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Verosaamiset	467 996	391 192	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	797	797	0	0
Kelan korvaus työterveyshuollosta	1 354 863	1 109 549	870 000	750 000
Ennakkomenot	270 235	20 309	0	0
Valtion tuet ja avustukset	2 390 747	8 002 950	2 059 815	7 692 486
EU-tuet ja -avustukset	127 738	1 561 578	0	0
Muut tuet ja avustukset	0	37 910	0	0
Projektisaamiset	965 148	616 115	403 765	450 136
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	0	76 234	477 418	5 875 782
Lapin sairaanhoitopiirin ylijäämän palautus	0	0	10 213 427	0
Kolpeneen palvelukeskuksen ylijäämän palautus	0	0	823 000	0
Sairaanhoitopiirin lisälaskutus	0	0	0	2 775 077
Muut siirtosaamiset	3 100 208	3 596 380	1 270 778	2 126 762
Yhteensä	8 677 732	15 413 013	16 118 203	19 670 243

8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely (liitetieto 25)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	196 242 911	196 242 911	196 242 911	196 242 911
Peruspääoma 31.12.	196 242 911	196 242 911	196 242 911	196 242 911
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	1 134 550	1 134 550	0	0
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	1 134 550	1 134 550	0	0
Muut omat rahastot				
Vahinkorahasto 1.1.	6 414 953	7 474 988	6 414 953	7 474 988
Siirrot rahastosta	0	-1 060 035	0	-1 060 035
Vahinkorahasto 31.12.	6 414 953	6 414 953	6 414 953	6 414 953
Pysäköintirahasto 1.1.	161 504	161 504	161 504	161 504
Pysäköintirahasto 31.12.	161 504	161 504	161 504	161 504
Kehittämisorahasto 1.1.	6 372 962	6 372 962	6 372 962	6 372 962
Kehittämisorahasto 31.12.	6 372 962	6 372 962	6 372 962	6 372 962
Muut omat rahastot 1.1.	24 177 933	24 394 296	0	0
Siirrot rahastoon	480 727	492 186	0	0
Siirrot rahastosta	-1 926 356	-708 549	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	22 732 304	24 177 933	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	35 681 723	37 127 352	12 949 419	12 949 419
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	152 386 476	115 030 739	38 871 239	26 195 286
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	152 386 476	115 030 739	38 871 239	26 195 286
Tilikauden yli-/alijäämä	21 976 170	37 355 737	-2 814 145	12 675 953
Oma pääoma yhteensä	407 421 830	386 891 290	245 249 425	248 063 569

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kaupunki	
	2022	2021
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	38 871 239	26 195 286
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 814 145	12 675 953
Kertynyt poistoero 31.12.	2 283 296	2 596 172
Yhteensä	38 340 390	41 467 411

Erittely poistoerosta (liitetieto 26)	Kaupunki	
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	-2 283 296	-2 596 172
Yhteensä	-2 283 296	-2 596 172

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin	Konserni	
	2022	2021
Laskennallisten verovelkojen muutos	6 718	-26 698
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-360 041	-15 698 785
Varausten lisäys (-)	0	0
Varausten vähennys (+)	-23 880	-555 352
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	771	-11 960
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	4 269 014	20 561 809
Yritysostot	470	0
Vähemmistöosuus 1.1.	117 065	105 104
Yrityskaupat ja tytäryhtiöiden omistusosuuksien muutokset	-470	0
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-771	11 960
Poistoero	-4 180 531	-4 540 572
Vapaaehtoiset varaukset	-140 482	-164 362
Laskennallinen verovelka, 1.1.	318 855	292 157
Laskennallinen verovelka, tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	-6 718	26 698

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (liitetieto 27)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	242 514 271	223 961 142	140 909 822	153 371 950
Lainat julkisyhteisöiltä	32 216	37 799	32 216	37 799
Lainat muilta luotonantajilta	1 935 370	3 302 111	1 935 370	3 302 111
Pitkäaikaiset velat yhteensä	244 494 288	227 301 051	142 877 409	156 711 860

Joukkovelkakirjalainat (liitetieto 28)	Kaupunki	
	2022	2021
Kuntatodistukset		
OP Pohjola	0	10 000 000
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	0	10 000 000

Muut pakolliset varaukset (liitetieto 29)	Konserni	
	2022	2021
Muut pakolliset varaukset		
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus	1 175 975	1 122 358
Potilasvahinkovastuuvaraus	2 583 643	3 674 840
Muut pakolliset varaukset yhteensä	3 759 618	4 797 198

Vieras pääoma (liitetieto 30)	Kaupunki			
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	44 598 888	0	30 677 941
Ostovelat	0	853 031	0	1 711 436
Siirtovelat	0	-12 259	0	37 130
Yhteensä	0	45 439 660	0	32 426 507
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	12 790 829	0	8 241 326
Siirtovelat	0	903 400	0	5 015
Yhteensä	0	13 694 229	0	8 246 341
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	228 225	0	-27 221
Siirtovelat	0	12 919	0	0
Yhteensä	0	241 144	0	-27 221
Velat muille				
Lainat	223 918 977	16 519 633	233 144 754	26 186 792
Saadut ennakot	0	0	0	353 558
Ostovelat	0	11 301 514	0	10 455 957
Muut velat	12 772 680	3 105 706	12 806 324	2 529 108
Siirtovelat	0	31 754 770	0	30 043 840
Yhteensä	236 691 657	62 681 622	245 951 079	69 569 254
Yhteensä	236 691 657	122 056 655	245 951 079	110 214 881

Sekkitililimiitti (liitetieto 31)	Kaupunki	
	2022	2021
Luotollisen sekkitilin limitti 31.12.	8 000 000	8 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	8 000 000	8 000 000

Muiden velkojen erittely (liitetieto 32)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	27 359 243,86	28 033 202,07	12 772 679,82	12 806 324,41
Muut velat	0,00	2 122 949,44	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	27 359 243,86	30 156 151,51	12 772 679,82	12 806 324,41

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 33)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Verovelat	552 033	1 706 384	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	7 127 670	7 367 150	4 119 071	4 934 038
Lomapalkkajaksotukset	33 133 160	31 650 846	17 835 961	17 337 265
Korkojaksotukset	2 723	963	0	0
Tuloennakot	20 708	0	0	0
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	5 100 965	2 664 948	5 100 965	2 411 471
Vakuutusmaksujen jaksotukset	3 169	615	0	0
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	0	2 343	891 141	42 145
Valtionosuusennakot	0	52 683	0	52 683
Muut siirtovelat	7 723 162	8 591 232	3 428 623	4 374 816
Covid-19 kertapalkkio	392 381	0	392 381	0
Yhteensä	54 055 971	52 037 164	31 768 141	29 152 418

8.3.3 Vakuudet ja vastuusitoumukset

Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet (liitetieto 34)				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni			
	2022	2021		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			26 761 209	29 443 712
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			83 101 807	87 974 467
Lainat julkisyhteisöiltä			57 016 914	55 619 399
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			45 445 500	43 045 000
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä			128 547 307	131 019 467

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	Konserni			
	2022	2021		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			0	0
Pantatut osakkeet			8 088 699	8 012 199
Lainat julkisyhteisöiltä			57 016 914	55 619 399
Pantatut osakkeet			24 097 205	24 299 953
Pantatut osakkeet yhteensä			32 185 904	32 312 152

8.3.4 Vakuudet ja takaukset

Vakuudet ja takaukset (liitetiedot 35-37)	Konserni	
	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	4 100 000	4 100 000
Yrityskiinnitykset	235 000 000	235 000 000
Talletukset	45 000	45 000
Takaukset	0	8 000 000
Muut	32 921	87 799
Yhteensä	239 177 921	247 232 799
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Muut	70 000	70 000
Yhteensä	70 000	70 000

Vuokravastuut (liitetieto 38)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Toimitilojen vuokravastuut	41 100 392	48 094 992	185 859 616	204 617 224
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	45 982	0	45 982	0
Maa-alueiden vuokravastuut	5 885	2 440	5 885	2 440
Muut vuokravastuut	21 352	0	21 352	0
Vuokravastuut yhteensä	41 173 612	48 097 432	185 932 836	204 619 664
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 940 814	10 515 997	15 596 267	18 966 753
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut			156 928 919	168 012 928
Leasingvastuut yhteensä	9 846 763	8 973 297	3 664 439	3 839 742
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 795 272	3 367 476	1 601 401	1 356 349
Yhteensä	51 020 375	57 070 729	189 597 275	208 459 406

Vuonna 2022 on täsmennetty vuokra- ja leasingvastuiden esittämistapaa. Vuoden 2021 tiedot eivät ole vertailukelpoiset vuoteen 2022. Myös vuonna 2021 on ollut koneiden ja laitteiden vuokravastuita sekä muita vuokravastuita.

Vastuusitoumukset (liitetiedot 39-40)	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Järjestelyjen tarkoitus				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			98 341 208	98 341 208
Jäljellä oleva pääoma			22 410 963	27 241 446
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	18 602 999	18 602 999	18 602 999	18 602 999
Jäljellä oleva pääoma	8 308 521	8 587 514	8 308 521	8 587 514
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	8 433 931	8 433 931	8 433 931	8 433 931
Jäljellä oleva pääoma	3 345 770	3 636 552	3 345 770	3 636 552
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			485 882 278	449 156 897
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			280 978	294 222

8.3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (liitetieto 41) Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut sopimusvastuut	965 334	965 334	945 000	945 000
Sitoumukset avustukseen	0	3 974 405	0	3 974 405
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	3 974 405	0	3 974 405
Hankkeiden omarahoituvastuu	0	842 754	0	842 754
Sopimusvastuut yhteensä	965 334	5 782 493	945 000	5 762 159
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	-310 869	-66 126	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuu	34 786 266	29 721 910	0	0
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimus 32164				
Koronvaihtosopimus 32164 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettavat vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.6.2034				
Nimellisarvo	5 897 440	6 410 260	5 897 440	6 410 260
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	450 894	624 161	450 894	624 161
Koronvaihtosopimus 67423				
Koronvaihtosopimuksella 67423 suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettavat vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 14.3.2022.				
Nimellisarvo	0	10 000 000		10 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	56 070		56 070
Koronvaihtosopimus 32096				
Koronvaihtosopimus 32096 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettavat vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 8.5.2028				
Nimellisarvo	3 666 673	4 333 339	3 666 673	4 333 339
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	165 932	226 538	165 932	226 538
Koronvaihtosopimus 32671				
Koronvaihtosopimus 32671 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettavat vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 11.5.2030.				
Nimellisarvo	5 000 005	5 666 671	5 000 005	5 666 671
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	405 267	211 972	405 267	211 972
Koronvaihtosopimukset A				
Koronvaihtosopimus A tulevien investointihankkeiden lainoille ajalle 4.1.2022-5.1.2032. Kiinteän koron maksaja yhtiö, vaihtuvan koron maksaja Pankki. Korokojen maksu puolivuositain 4.1. ja 4.7.				
Nimellisarvo	10 000 000	10 000 000		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-660 637	-3 450 050		
Koronvaihtosopimus 32242				
Koronvaihtosopimuksella vaihdetaan rahalaitoslainan vaihtuva korko kiinteäksi. Koronvaihtosopimus on solmittu 20 vuodeksi. Koronvaihtosopimus on käsitelty kirjanpidossa suojaavana. Sopimus on alkanut 10.3.2015 ja päättyy 17.1.2035.				
Nimellisarvo				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	396 613	-174 172		
Koronvaihtosopimukset yhteensä				
Nimellisarvo	24 564 118	36 410 270	14 564 118	26 410 270
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	758 069	-2 505 480	1 022 092	1 118 742
Huollettavien varat ja pääomat	0	1 056 421	0	1 056 421

Kesken olevat oikeudenkäynnit (liitetieto 41)

Kesken olevista oikeudenkäynneistä ei ole tehty pakollisia varauksia tai kirjattu siirtovelkaa tai -saamista. Kaupungilla on kesken seuraavat oikeudenkäynnit:

Oikeudenkäynti	Käsittelyvaihe/ arvio käsittelystä	Aiheutuneet kulut alv 0	Arvio tulevista kuluista	Lisätieto
Sijoituksiin liittyvä oikeudenkäynti	Hovioikeus loppuvuosi 2023	420 924,43	149 075,57	Kaupunginhallitus 20.2.2023 § 67
Kustannusriita yksittäisen asiakkaan palvelutuotannon kustannusten jakautumisesta	Korkein hallinto-oikeus			Vaatus 150 000 euroa + oikeudenkäyntikulut
Kustannusriita yksittäisen palveluntuottajan kustannusten jakautumisesta	Lapin käräjäoikeus	32 670		Vaatus kaupungille sopimusrikkomuksesta tai vahingonkorvauksesta on noin 2,5 miljoonaa euroa

Kaupungilla on yksittäisiä pienempiä riita-asioita kesken seuraavasti:

Oikeudenkäynti	Käsittelyvaihe	Aiheutuneet kulut	Vaatus	Lisätieto
Hankintapäätös turvavapuhelinten hankinnasta	Korkein hallinto-oikeus		n. 20 000 € oikeudenkäyntikulut	Päätös, myöntääkö KHO päätökseen valituslupaa, arvioidaan saapuvan loppuvuonna 2023
Palkkasaatavia koskeva oikeudenkäynti	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus		n.147 000 € + oikeudenkäyntikulut	Kaupunki kiistänyt vaatimukset
Kohtuullistamisvaatus Korkalovaaran koulu korjausrakkaan liittyvistä oikeudenkäyntikuluista	Hovioikeus	noin 175 300 €	noin 67 000 €	Insinööri-toimisto Airaksinen Ky vaatii hovioikeudelta oikeudenkäyntikulujen kohtuullistamista

Päästöoikeudet	Konserni	
	2022	2021
	tCO ₂	tCO ₂
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	11 368	20 162
Päästöoikeuksien ostot -	108 361	42 853
Päästöoikeuksien myynnit	-73 375	-51 647
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	46 354	11 368

Ympäristötuotot ja -kulut	Kaupunki	
	2022	2021
	Viranomaistoiminnan tuotot	265 567
Muut ympäristötuotot	4 526	2 206
Ympäristötuotot 31.12.	270 093	270 994
Viranomaistoiminnan kulut	-524 972	-511 464
Muut ympäristökulut	-407 355	-386 349
Ympäristökulut 31.12.	-932 327	-897 813
Ympäristökulut, netto	-662 234	-626 819

8.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. (liitetieto 42)	Kaupunki	
	2022	2021
Konsernihallinto	75	79
Hyvinvointipalvelut	1 317	1 237
Sivistyspalvelut	1 774	1 676
Elinvoimapaalvelut	126	128
Tilapalvelukeskus	66	63
Ruoka- ja puhtauspalvelut	102	102
Yhteensä	3 460	3 285

Henkilöstökulut (liitetieto 43)	Kaupunki	
	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	164 406 266	156 476 295
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	37 202	95 841
Henkilöstökulut yhteensä	164 443 469	156 572 136

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (liitetieto 44)	Kaupunki	
	2022	2021
Rovaniemen seudun vihreät	5 506	3 989
Suomen kristillinen liitto	525	800
Suomen keskusta	10 920	13 307
Perussuomalaiset	5 133	4 683
Vasemmistoliitto	6 634	7 393
SDP	10 856	11 811
Kokoomus	8 334	10 135
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	47 908	52 117

Tilintarkastajan palkkiot (liitetieto 45)	Kaupunki	
	2022	2021
KPMG Julkishallinnon palvelut Oy		
Lakisääteiset tilintarkastuspalkkiot	-39 700	-36 000
Muut palvelut	-5 355	-24 040
Palkkiot yhteensä	-45 055	-60 040

8.5 Muut eriytetyt laskelmat

Eriytettävän toiminnan tuloslaskelmat	Uimahallin kahvila	Ruoka- ja puh- tauspalvelut	Tilapalvelukes- kus
Liiketoiminnan myyntituotot	17 945	257 242	2 893 556
MYYNTITUOTOT	17 945	257 242	2 893 556
Muut tuotot		33 378	
MUUT TOIMINTATUOTOT		33 378	
TOIMINTATUOTOT	17 945	290 620	2 893 556
Palkat ja palkkiot	-13 005	-58 230	
Henkilösivukulut	-3 452	-14 021	
Eläkekulut	-2 982	-12 903	
Muut henkilösivukulut	-470	-1 119	
HENKILÖSTÖKULUT	-16 457	-72 251	
Muiden palvelujen ostot	-6 037	-86 492	-182 291
PALVELUJEN OSTOT	-6 037	-86 492	-182 291
Ostot tilikauden aikana	-14 289	-97 161	-1 045 559
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-14 289	-97 161	-1 045 559
Vuokrakulut	-31 439	-23 908	
Muut kulut		-229	
MUUT TOIMINTAKULUT	-31 439	-24 137	
TOIMINTAKULUT	-68 222	-280 041	-1 227 850
TOIMINTAKATE	-50 276	10 579	1 665 706
VUOSIKATE	-50 276	10 579	-1 679 367
TILIKAUDEN TULOS	-50 276	10 579	-13 661
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-50 276	10 579	-13 661

9 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 1.1.-31.12.2022.

Päiväkirja Raindance		Sähköinen arkisto (Rondo)
Pääkirja Raindance		Sähköinen arkisto (Rondo)
Reskontra- ja saldoluettelot osto- ja myyntireskontrasta		Sähköinen arkisto (Rondo)
Konsernitilinpäätös Clausion FPM		Sähköisenä
Tilinpäätöskirja		Sidottuna
Tilinpäätös		Sidottuna
Toimintakertomus		Sidottuna
Tase-erittelyt		Paperiarkisto/sähköisenä
Liitetietotositteet		Paperiarkisto/sähköisenä
Käytetyt tositelajit		
ALKUSA	Alkusaldot	Sähköinen arkisto
BUD	Talousarvio	Sähköinen arkisto
BUDL	Lisätalousarvio	Sähköinen arkisto
IRTAIN	Irtaimisto	Paperitositteet
KATSU2	Palvelukassa	Paperitositteet
KOMMUI	Käyttöomaisuusmuistiot	Sähköinen arkisto
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	Sähköinen arkisto
MATKAT	Matkalaskut / M2	Sähköinen arkisto
MRP11-97	Myyntilaskutus, laskulajit	Sähköinen arkisto (Rondo)
MRPHYV	Hyvityslask. kuittaus	Paperitositteet
MRPK	Luottotappiot MR	Paperitositteet
MRPMAN	Manuaalisuoritukset	Paperitositteet
MRPVII	Viitesuoritukset	Sähköinen arkisto / paperitositteet
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo	Sähköinen arkisto (Rondo)
MUIRS2	Muistiotos sis2 Rondo	Sähköinen arkisto (Rondo)
MUISIS	Muistio sisäinen	Sähköinen arkisto (Rondo)
MUIST1	Muistiotositteet 1	Sähköinen arkisto (Rondo)
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	Sähköinen arkisto (Rondo)
OSTOT	Ostolaskut	Sähköinen arkisto (Rondo)
PALKAT	Palkkatositteet	Sähköinen arkisto (Rondo)
PANKKI	Pankkien tiliotteet	Sähköinen arkisto (Rondo)
SISROP	Sis laskut2 Rondo	Sähköinen arkisto (Rondo)
SOSTYO	Perusturva kp	Paperitositteet
VARASS	Varasto, sisäinen	Paperitositteet
VARASU	Varasto, ulkoinen	Paperitositteet
VYÖR	Vyörytykset	Sähköinen arkisto (Rondo)
Käytetyt saldolajit		
BUDJ	Talousarvio	
TOT	Kirjanpidon toteuma	

10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Rovaniemellä, 27.3.2023

ROVANIEMEN KAUPUNGINHALLITUS
PUHEENJOHTAJA

ROVANIEMEN KAUPUNGINHALLITUS

PUHEENJOHTAJA

Susanna Junttila

1. VARAPUHEENJOHTAJA

Eemeli Kajula

2. VARAPUHEENJOHTAJA

Päivi Alaoja

JÄSENET

Terhi Heikkilä

Reijo Jylhä

Riku Tapio

Miikka Keränen

Henri Ramberg

Timo Tolonen

Jani Ylipahkala

KAUPUNGINJOHTAJA

Ulla-Kirsikka Vainio

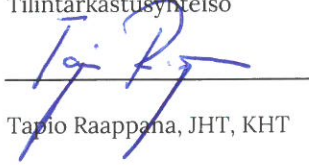
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Rovaniemellä 22.5.2023

Suoritetussa tilintarkastuksessa on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

KPMG Oy Ab

Tilintarkastusyhteisö

Tapio Raappana, JHT, KHT